

Lagrådsremiss

Det nya Skatteverket

Regeringen överlämnar denna remiss till Lagrådet.

Stockholm den 13 mars 2003

Bosse Ringholm

Stefan Holgersson
(Finansdepartementet)

Lagrådsremissens huvudsakliga innehåll

I lagrådsremissen föreslås att nuvarande tio skattemyndigheter och Riksskatteverket avvecklas och att en ny skattemyndighet inrättas, som skall heta Skatteverket.

Den nya myndigheten blir förvaltningsmyndighet för frågor inom skatteförvaltningens hela område. Myndigheten kommer att vara regionindelad och ha skattekontor. Ett huvudkontor bildas med placering i Solna.

Syftet med reformen är att öppna möjligheter för att ta till vara befintliga resurser på ett bättre sätt än i dag och att undanröja organisatoriska hinder som hämmar verksamhetsutvecklingen. Målet är att skapa nya och bättre förutsättningar för en enhetlig och likformig rättstillämpning samt ett effektivt utnyttjande av tillgängliga resurser. Med andra ord att öka möjligheterna att erbjuda kvalitet i verksamheten och att på bästa sätt möta medborgares, företags och andra intressenters krav och behov.

I remissen redovisas motiven för att bilda den nya myndigheten. Ett av de tyngst vägande skälen är den ökade flexibiliteten. Det blir avsevärt lättare att flytta arbetsuppgifter, material och beslutanderätt över landet, utan de formella hinder som myndighetsgränserna utgör. Den demografiska och ekonomiska utvecklingen i skatteregionerna är också ett viktigt motiv för att bilda en ny myndighet.

Medborgarnas och företagens intressen kommer att kunna tillgodoses i högre grad än i dag i den nya myndighetens verksamhet. Förbättringar kan ske i flera avseenden, t.ex. när det gäller att åstadkomma enhetlighet i förhållningssätt och rättstillämpning samt när det gäller tillhandahållande av service.

Reformen kommer också generellt sett att ha en effektivets- och servicehöjande effekt vilket medför att ökade satsningar kan ske inom myndighetens eget område, t.ex. när det gäller skattekontroll och brottsutredande verksamhet.

Kronofogdemyndigheterna omfattas inte av den föreslagna organisationsförändringen. Deras framtida ställning utreds av en särskilt tillkallad utredare. Utredarens huvuduppdrag är att ta fram underlag för att bedöma om dessa myndigheter skall vara fristående från Skatteverket eller utgöra en del av detta. Skatteverket skall under en övergångstid fungera som central myndighet även inom kronofogdemyndigheternas verksamhetsområde. Den som inom verket svarar för ledningen av denna funktion skall utses av regeringen.

I lagrådsremissen föreslås också ändringar i de processrättsliga reglerna. Hos Skatteverket inrättas en funktion som allmänt ombud. Det allmänna ombudet skall ha rätt att överklaga Skatteverkets beslut och ansöka om förhandsbesked. Skatteverket skall emellertid enligt huvudregeln själv företräda det allmänna i skattemål i allmän förvaltningsdomstol. Om det allmänna ombudet har överklagat Skatteverkets beslut hos länsrätt företräder dock ombudet det allmänna i processen rörande den aktuella sakfrågan även i högre instans oavsett vem som initierat processen där.

Vidare föreslås ändringar i vissa forumregler. Bl.a. föreslås att en fråga om utdömande av vite skall prövas av samma länsrätt som har att pröva den materiella fråga som vitesfrågan är sammankopplad med.

I lagrådsremissen föreslås dessutom att ett beslut om skatt som rör flera bolag inom en koncern eller en delägare i ett bolag och bolaget eller flera delägare i ett bolag skall överklagas hos den länsrätt som har att pröva moderbolagets respektive bolagets överklagande.

De föreslagna reglerna avses träda i kraft den 1 januari 2004.

Innehållsförteckning

1	Beslut.....	8
2	Lagtext.....	10
2.1	Förslag till lag med anledning av inrättande av Skatteverket.....	10
2.2	Förslag till lag om allmänt ombud hos Skatteverket	11
2.3	Förslag till lag om ändring i äktenskapsbalken.....	12
2.4	Förslag till lag om ändring i föräldrabalken	14
2.5	Förslag till lag om ändring i lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt	16
2.6	Förslag till lag om ändring i kupongskattelagen (1970:624).....	23
2.7	Förslag till lag om ändring i lagen (1974:174) om identitetsbeteckning för juridiska personer m.fl.	27
2.8	Förslag till lag om ändring i lagen (1978:880) om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter	28
2.9	Förslag till lag om ändring i fastighetstaxeringslagen (1979:1152).....	30
2.10	Förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100).....	38
2.11	Förslag till lag om ändring i namnlagen (1982:670)	41
2.12	Förslag till lag om ändring i lagen (1984:533) om arbetsställesnummer m.m.	43
2.13	Förslag till lag om ändring i fordonsskattelagen (1988:327).....	44
2.14	Förslag till lag om ändring i lagen (1989:479) om ersättning för kostnader i ärenden och mål om skatt, m.m.	46
2.15	Förslag till lag om ändring i taxeringslagen (1990:324).....	47
2.16	Förslag till lag om ändring i lagen (1990:676) om skatt på ränta på skogskontomedel m.m.	56
2.17	Förslag till lag om ändring i folkbokföringslagen (1991:481).....	57
2.18	Förslag till lag om ändring i lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl.	60
2.19	Förslag till lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200).....	62
2.20	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:466) om särskilda tvångsåtgärder i beskattningsförfarandet.....	64
2.21	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1565) om beskattning av viss privatinförsel.....	66
2.22	Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1514) om generellt statsbidrag till kommuner och landsting.....	67
2.23	Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1515) om utjämningsbidrag till kommuner och landsting	68
2.24	Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1516) om utjämningsavgift för kommuner och landsting	70

2.25	Förslag till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483).....	72
2.26	Förslag till lag om ändring i lagen (1997:1024) om skattemyndigheters medverkan i brottsutredningar	86
2.27	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:189) om förhandsbesked i skattefrågor	87
2.28	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:514) om särskild skattekontroll av torg- och marknadshandel m.m.	91
2.29	Förslag till lag om ändring i lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid skattemyndigheters medverkan i brottsutredningar	92
2.30	Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229).....	94
2.31	Förslag till lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i skatteförvaltningens beskattningsverksamhet	102
2.32	Förslag till lag om ändring i lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i skatteförvaltningens folkbokföringsverksamhet	105
2.33	Förslag till lag om ändring i lagen (2001:184) om behandling av uppgifter i kronofogdemyndigheternas verksamhet	107
2.34	Förslag till lag om ändring i lagen (2001:837) om beräkning av viss inkomstskatt på förvärvsinkomster vid 2003 års taxering, m.m.	108
2.35	Förslag till lag om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter.....	109
3	Ärendet och dess beredning.....	112
4	Bakgrund	113
4.1	Skatteförvaltningen	113
4.1.1	Regional och lokal nivå	113
4.1.2	Riksnivån	114
4.1.3	Regionaliseringen av skatteförvaltningen.....	114
4.1.4	Samverkan mellan myndigheter	116
4.2	Kronofogdemyndigheterna	117
4.3	Andra förvaltningar.....	118
4.4	Demografisk och ekonomisk utveckling	118
5	Behovet av en ny organisation för skatteförvaltningen.....	120
5.1	Problemen i dagens organisation	120
5.2	Fördelar och nackdelar med att slopa myndighetsgränserna	121
5.3	Kronofogdemyndigheternas framtida ställning	123
6	Förslag till en ny organisation för skatteförvaltningen.....	125
6.1	En ny myndighet	125
6.2	Den nya myndighetens namn.....	131
6.3	Den nya myndighetens uppgifter	132
6.4	Central myndighet för kronofogdemyndigheterna.....	133

6.5	Den nya myndighetens ledning, inre organisation, storlek m.m.....	136
6.6	Anställningsavtal och andra civilrättsliga avtal	139
6.7	IT-stödet	141
6.8	Sekretessfrågor m.m.....	142
6.8.1	Åtkomst till uppgifter i skatteförvalt- ningens verksamhet.....	142
6.8.2	Åtkomst till uppgifter i kronofogde- myndigheternas verksamhet	146
6.9	Internationella frågor.....	148
6.10	Regionala konsekvenser.....	149
6.11	Medborgerlig insyn	152
6.12	Kontakterna mellan medborgarna respektive företagen och den nya myndigheten	155
6.13	Allmänt ombud	160
6.14	Företrädare för det allmänna m.m.....	165
6.15	Forumregler.....	166
6.15.1	Allmänna utgångspunkter	166
6.15.2	Nya forumregler.....	169
6.15.3	Undantagande av handlingar	176
6.15.4	Utdömmande av vite	178
6.15.5	Betalningssäkring och tvångsåtgärder	179
6.15.6	Dispensärenden	180
6.15.7	Administrativa beslut.....	182
6.15.8	Folkbokföringslagen m.m.....	183
6.15.9	Övergångsbestämmelser	185
6.15.10	Forum vid överklagande av vissa beslut om skatt som rör flera parter.....	186
7	Förtydligande av lagen (1984:533) om arbetsställennummer m.m.....	191
8	Konsekvensanalyser	192
8.1	Förslagets konsekvenser för små företags villkor.....	192
8.2	Offentlig-finansiella effekter.....	193
9	Författningskommentar	194
9.1	Förslaget till lag med anledning av inrättande av Skatteverket.....	194
9.2	Förslaget till lag om allmänt ombud hos Skatteverket....	195
9.3	Förslaget till lag om ändring i äktenskapsbalken.....	198
9.4	Förslaget till lag om ändring i föräldrabalken.....	198
9.5	Förslaget till lag om ändring i lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt	199
9.6	Förslaget till lag om ändring i kupongskattelagen (1970:624).....	200
9.7	Förslaget till lag om ändring i lagen (1974:174) om identitetsbeteckning för juridiska personer m.fl.	201
9.8	Förslaget till lag om ändring i lagen (1978:880) om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter	201
9.9	Förslaget till lag om ändring i fastighetstaxerings- lagen (1979:1152)	202

9.10	Förslaget till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100).....	203
9.11	Förslaget till lag om ändring i namnlagen (1982:670).....	203
9.12	Förslaget till lag om ändring i lagen (1984:533) om arbetsställenummer m.m.	204
9.13	Förslaget till lag om ändring i fordonsskattelagen (1988:327).....	204
9.14	Förslaget till lag om ändring i lagen (1989:479) om ersättning för kostnader i ärenden och mål om skatt, m.m.	204
9.15	Förslaget till lag om ändring i taxeringslagen (1990:324).....	205
9.16	Förslaget till lag om ändring i lagen (1990:676) om skatt på ränta på skogskontomedel m.m.	208
9.17	Förslaget till lag om ändring i folkbokföringslagen (1991:481).....	209
9.18	Förslaget till lag om ändring i lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl.	210
9.19	Förslaget till lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200).....	210
9.20	Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:466) om särskilda tvångsåtgärder i beskattningsförfarandet.....	211
9.21	Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1565) om beskattning av viss privatinförsel.....	211
9.22	Förslaget till lag om ändring i lagen (1995:1514) om generellt statsbidrag till kommuner och landsting....	212
9.23	Förslaget till lag om ändring i lagen (1995:1515) om utjämningsbidrag till kommuner och landsting	212
9.24	Förslaget till lag om ändring i lagen (1995:1516) om utjämningsavgift för kommuner och landsting.....	212
9.25	Förslaget till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483).....	212
9.26	Förslaget till lag om ändring i lagen (1997:1024) om skattemyndigheters medverkan i brottsutred- ningar	215
9.27	Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:189) om förhandsbesked i skattefrågor	216
9.28	Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:514) om särskild skattekontroll av torg- och marknadshandel m.m.	216
9.29	Förslaget till lag om ändring i lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid skattemyndigheters medverkan i brottsutredningar	216
9.30	Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229).....	216
9.31	Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i skatteförvaltningens beskattningsverksamhet	217

9.32	Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i skatteförvaltningens folkbokföringsverksamhet	218
9.33	Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:184) om behandling av uppgifter i kronofogdemyndigheternas verksamhet	218
9.34	Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:837) om beräkning av viss inkomstskatt på förvärvsinkomster vid 2003 års taxering, m.m.	219
9.35	Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter.....	219
Bilaga 1	Promemorians lagförslag i aktuella delar	220
Bilaga 2	Förteckning över remissinstanserna	312
Bilaga 3	Något om den demografiska och ekonomiska utvecklingen i skatteregionerna (Riksskatteverkets PM 2001-10-14).	313

1 Beslut

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag med anledning av inrättande av Skatteverket,
2. lag om allmänt ombud hos Skatteverket,
3. lag om ändring i äktenskapsbalken,
4. lag om ändring i föräldrabalken,
5. lag om ändring i lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt,
6. lag om ändring i kupongskattelagen (1970:624),
7. lag om ändring i lagen (1974:174) om identitetsbeteckning för juridiska personer m.fl.,
8. till lag om ändring i lagen (1978:880) om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter,
9. lag om ändring i fastighetstaxeringslagen (1979:1152),
10. lag om ändring i sekretesslagen (1980:100),
11. lag om ändring i namnlagen (1982:670),
12. lag om ändring i lagen (1984:533) om arbetsställenummer m.m.,
13. lag om ändring i fordonsskattelagen (1988:327),
14. lag om ändring i lagen (1989:479) om ersättning för kostnader i ärenden och mål om skatt, m.m.,
15. lag om ändring i taxeringslagen (1990:324),
16. lag om ändring i lagen (1990:676) om skatt på ränta på skogskontomedel m.m.,
17. lag om ändring i folkbokföringslagen (1991:481),
18. lag om ändring i lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl.,
19. lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200),
20. lag om ändring i lagen (1994:466) om särskilda tvångsåtgärder i beskattningsförfarandet,
21. lag om ändring i lagen (1994:1565) om beskattning av viss privatinförsel,
22. lag om ändring i lagen (1995:1514) om generellt statsbidrag till kommuner och landsting,
23. lag om ändring i lagen (1995:1515) om utjämningsbidrag till kommuner och landsting,
24. lag om ändring i lagen (1995:1516) om utjämningsavgift för kommuner och landsting,
25. lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483),
26. lag om ändring i lagen (1997:1024) om skattemyndigheters medverkan i brottsutredningar,
27. lag om ändring i lagen (1998:189) om förhandsbesked i skattefrågor,
28. lag om ändring i lagen (1998:514) om särskild skattekontroll av torg- och marknadshandel m.m.,
29. lag om ändring i lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid skattemyndigheters medverkan i brottsutredningar,
30. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229),
31. lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i skatteförvaltningens beskattningsverksamhet,
32. lag om ändring i lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i skatteförvaltningens folkbokföringsverksamhet,

33. lag om ändring i lagen (2001:184) om behandling av uppgifter i kronofogdemyndigheternas verksamhet,

34. lag om ändring i lagen (2001:837) om beräkning av viss inkomstskatt på förvärvsinkomster vid 2003 års taxering, m.m., och

35. lag om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter.

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag med anledning av inrättande av Skatteverket

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Det som är föreskrivet i eller annars följer av en lag eller annan författning beträffande skattemyndigheter, skattemyndighet i viss region, Riksskatteverket, viss taxeringsnämnd eller skatteförvaltningen skall efter utgången av år 2003 i stället tillämpas på den nyinrättade myndigheten Skatteverket.

2 § Sådana skattekontor vid skattemyndighet som avses i 2 kap. 1 § taxeringslagen (1990:324) och som har bestämts av Riksskatteverket före utgången av år 2003 skall från och med den 1 januari 2004 anses vara skattekontor vid Skatteverket.

3 § Ordförande och vice ordförande samt övriga ledamöter i skattenämnd vid en skattemyndighets skattekontor som enligt 2 kap. 6 § eller 7 kap. 5 § taxeringslagen (1990:324) har förordnats eller valts före utgången av år 2003 skall från och med den 1 januari 2004 ha samma funktion i skattenämnd vid motsvarande skattekontor vid Skatteverket under återstoden av förordnandet eller valperioden.

4 § Beslut som Skatteverket fattar som första instans enligt punkt 20 e tionde stycket av anvisningarna till 23 § den numera upphävda kommunalskattelagen (1928:370)¹ i dess lydelse före den 1 juli 1998 och 27 § 4 mom. i den numera upphävda lagen (1947:576)² om statlig inkomstskatt i dess lydelse före den 1 januari 1999 får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kamrarrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

¹ Lagen upphävd genom SFS 1999:1230.

² Lagen upphävd genom SFS 1999:1230.

2.2 Förslag till lag om allmänt ombud hos Skatteverket

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Hos Skatteverket skall det finnas ett allmänt ombud som utses av regeringen.

2 § Om det allmänna ombudet har överklagat Skatteverkets beslut i en fråga förs det allmännas talan i den frågan i allmän förvaltningsdomstol av ombudet.

3 § Det allmänna ombudet får uppdra åt en tjänsteman vid Skatteverket att företräda ombudet i allmän förvaltningsdomstol och Skatterättsnämnden.

4 § Det allmänna ombudets beslut att överklaga Skatteverkets beslut och beslut om företrädare för ombudet får inte överklagas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

2.3 Förslag till lag om ändring i äktenskapsbalken

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 1 och 4 §§, 4 kap. 8 § samt 15 kap. 2 § äktenskapsbalken skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

1 §¹

Innan äktenskap ingås skall prövas om det finns något hinder mot äktenskapet. Denna prövning skall göras av *skattemyndigheten i den region där kvinnan eller mannen är folkbokförd eller, om ingen av dem är folkbokförd här i landet, i den region där någon av dem vistas.*

Hindersprövningen skall begäras av kvinnan och mannen gemensamt hos *valfri skattemyndighet* eller allmän försäkringskassa.

Innan äktenskap ingås skall prövas om det finns något hinder mot äktenskapet. Denna prövning skall göras av *Skatteverket.*

Hindersprövningen skall begäras av kvinnan och mannen gemensamt hos *Skatteverket* eller *valfri* allmän försäkringskassa.

4 §²

Finner *skattemyndigheten* att det inte finns något hinder mot äktenskapet, skall *myndigheten* på begäran av kvinnan och mannen utfärda intyg om detta.

Finner *Skatteverket* att det inte finns något hinder mot äktenskapet, skall *verket* på begäran av kvinnan och mannen utfärda intyg om detta.

4 kap.

8 §³

Vigsselförrättaren skall genast sända underrättelse om vigseln till *den skattemyndighet som har gjort hindersprövningen.*

Om vigsel har förrättats efter hindersprövning som gäller här i riket enligt 2 § förordningen (1931:429) om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap, adoption och förmyndarskap skall underrättelse sändas till den skattemyndighet inom vars verksamhetsområde vigseln ägt rum.

Vigsselförrättaren skall genast sända underrättelse om vigseln till *Skatteverket.*

¹ Senaste lydelse 1998:244.

² Senaste lydelse 1991:495.

³ Senaste lydelse 1994:1976.

15 kap.

2 §⁴

Skattemyndighetens beslut i fråga om hindersprövning får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Skatteverkets beslut i fråga om hindersprövning får överklagas hos en länsrätt inom vars domkrets kvinnan eller mannen är folkbokförd. Finns ingen sådan behörig länsrätt överklagas beslutet hos Länsrätten i Stockholms län.

Detsamma gäller beslut av präster inom Svenska kyrkan om förrättande av vigsel.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Riksskatteverket får från skattemyndigheten ta över uppgiften att föra det allmännas talan i länsrätt och kammarrätt. Riksskatteverket för det allmännas talan i Regeringsrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004. Äldre föreskrifter i 15 kap. 2 § gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet. I dessa fall skall dock Skatteverket föra det allmännas talan.

⁴ Senaste lydelse 1997:994.

2.4 Förslag till lag om ändring i föräldrabalken

Härigenom föreskrivs att 6 kap. 4, 16 och 17 b §§ föräldrabalken¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

4 §²

Står barnet under vårdnad av endast en av föräldrarna och vill föräldrarna gemensamt utöva vårdnaden, skall rätten på talan av dem båda förordna i enlighet med deras begäran, om inte gemensam vårdnad är uppenbart oförenlig med barnets bästa.

Föräldrarna kan få gemensam vårdnad också genom registrering hos *skattemyndigheten* efter anmälan av dem båda

Om barnet är folkbokfört här i landet kan föräldrarna få gemensam vårdnad också genom registrering hos *Skatteverket* efter anmälan av dem båda

1. till socialnämnden i samband med att nämnden skall godkänna en faderskapsbekräftelse, eller

2. till *skattemyndigheten* under förutsättning att förordnande om vårdnaden inte har meddelats tidigare och att föräldrarna och barnet är svenska medborgare.

2. till *Skatteverket* under förutsättning att förordnande om vårdnaden inte har meddelats tidigare och att föräldrarna och barnet är svenska medborgare.

16 §³

Anmälan enligt 4 § andra stycket om gemensam vårdnad för föräldrar som inte är gifta med varandra prövas av *skattemyndigheten i den region där barnet är folkbokfört*. Anmälan skall göras skriftligen av båda föräldrarna.

Anmälan enligt 4 § andra stycket 2 görs hos *valfri skattemyndighet* eller allmän försäkringskassa.

Beslut av *skattemyndigheten* får överklagas hos *allmän förvaltningsdomstol*.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Riksskatteverket får från skattemyndigheten ta över uppgiften att föra det allmännas talan i länsrätt och kammarrätt. Riksskatteverket för det allmännas talan i Regeringsrätten.

Anmälan enligt 4 § andra stycket om gemensam vårdnad för föräldrar som inte är gifta med varandra prövas av *Skatteverket*. Anmälan skall göras skriftligen av båda föräldrarna.

Anmälan enligt 4 § andra stycket 2 görs hos *Skatteverket* eller *valfri* allmän försäkringskassa.

Beslut av *Skatteverket* får överklagas hos *den länsrätt inom vars domkrets barnet är folkbokfört vid tidpunkten för beslutet*.

¹ Balken omtryckt 1995:974.

² Senaste lydelse 1991:487.

³ Senaste lydelse 1998:713.

17 b §⁴

Har en socialnämnd godkänt ett avtal om vårdnad, skall ett meddelande om avtalets innehåll sändas samma dag till

1. *skattemyndigheten i den region där barnet är eller senast har varit folkbokfört,* 1. Skatteverket,

2. om avtalet gäller ett barn som har fyllt 15 år: Centrala studiestödsnämnden,

3. den allmänna försäkringskassa som enligt 5 kap. socialförsäkringslagen (1999:799) skall avgöra ett ärende avseende vårdnadshavaren. Innebär avtalet att föräldrarna skall ha gemensam vårdnad om barnet, skall meddelandet sändas till den försäkringskassa som modern tillhör.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004. Äldre föreskrifter i 6 kap. 16 § gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet. I dessa fall skall dock Skatteverket föra det allmännas talan.

⁴ Senaste lydelse 1999:806.

2.5 Förslag till lag om ändring i lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt¹

dels att 60 d och 60 e §§ skall upphöra att gälla,

dels att i 15 § 1 a–3 mom. samt 15 a, 16, 17, 46, 46 a, 48, 49 a, 51, 60, 60 b, 62 och 73 §§ ordet "skattemyndighet" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "Skatteverket" eller i förekommande fall "Skatteverkets",

dels att 22 § 2 mom., 26 §, 33 § 3 mom., 34, 44, 49, 53, 56, 59, 60 a och 67 §§ samt rubriken närmast före 34 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

22 §

2 mom.² Har fast egendom efter den tidpunkt som näst föregående års taxeringsvärde avsett, sjunkit i värde genom eldsvåda, vattenflöde eller annan sådan händelse eller genom borttagande av byggnad eller annan anläggning på egendomen eller av tillbehör därtill eller genom skogsavverkning eller genom nedläggning eller väsentlig förändring av verksamhet i vilken egendomen använts, eller av annan liknande anledning, skall på ansökan av skattskyldig, boutredningsman eller testaments-exekutor, efter verkställd utredning, egendomen åsättas särskilt värde till ledning för beräkning av på egendomen belöpande arvsskatt.

Där efter tidpunkt som nyss nämnts fortsatt bebyggelse skett på fast egendom eller dess värde annars höjts till följd av ny-, till- eller ombyggnad eller väsentlig förändring av verksamhet, vari egendomen använts, eller annan liknande anledning, får egendomen för ändamål enligt första stycket, åsättas särskilt värde.

Fast egendom som inte har särskilt taxeringsvärde skall också värderas till ledning för arvsskattens bestämmande. Värdering behövs dock inte om det är uppenbart att egendomens värde inte överstiger 50 000 kronor.

Värdering enligt detta moment görs av *skattemyndigheten i den region där fastigheten är belägen. Skattemyndigheten får uppdra åt en annan skattemyndighet att fatta beslut i dess ställe i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. Ett sådant uppdrag får ges endast om den andra myn-*

Värdering enligt detta moment görs av *Skatteverket.*

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 1974:857

15 § 1 a mom. 2001:95

15 § 2 mom. 2001:95

15 § 3 mom. 2001:95

15 a § 2001:95

16 § 2001:95

17 § 2001:95

46 § 2001:95

46 a § 2001:324

² Senaste lydelse 2001:95.

48 § 2001:95

49 a § 2001:95

51 § 2001:95

60 § 2001:95

60 b § 2001:95

60 d § 2001:95

60 e § 2001:95

62 § 2001:95

73 § 2001:95.

digheten medger det och om det inte medför avsevärd olägenhet för den som beslutet rör.

Vid värderingen skall hänsyn tas till egendomens beskaffenhet vid den tidpunkt som avses i 21 §. Värdet skall uppskattas enligt de grunder som gäller för bestämmande av taxeringsvärde året före det år då denna tidpunkt inföll. Föreskrifterna i 22 § 1 mom. andra och tredje meningarna skall därvid tillämpas. Skattskyldig, boutredningsman eller testamentsexekutor skall lämna *skattemyndigheten* de upplysningar som behövs för prövning av ansökningen. *Skattemyndigheten* får även besluta om besiktning av egendomen. Har ärendet tagits upp på ansökan *av annan än skattemyndigheten*, får dock sådant beslut fattas endast om sökanden åtar sig att betala kostnaderna för besiktningen.

Skattemyndighetens beslut enligt detta moment får inte överklagas.

Vid värderingen skall hänsyn tas till egendomens beskaffenhet vid den tidpunkt som avses i 21 §. Värdet skall uppskattas enligt de grunder som gäller för bestämmande av taxeringsvärde året före det år då denna tidpunkt inföll. Föreskrifterna i 22 § 1 mom. andra och tredje meningarna skall därvid tillämpas. Skattskyldig, boutredningsman eller testamentsexekutor skall lämna *Skatteverket* de upplysningar som behövs för prövning av ansökningen. *Verket* får även besluta om besiktning av egendomen. Har ärendet tagits upp på ansökan, får dock sådant beslut fattas endast om sökanden åtar sig att betala kostnaderna för besiktningen.

Skatteverkets beslut enligt detta moment får inte överklagas.

26 §³

Den som omhänderhar dödsbos egendom ävensom skattskyldig har att tillhandahålla den utredning, som prövas erforderlig för bedömning av egendoms värde.

Till upplysning om värde av fast egendom som enligt 22 § 2 mom. första eller tredje stycket åsatts särskilt värde, skall skattemyndighetens beslut i ärendet företes. Påkallar skattskyldig tillämpning av sådant särskilt värde, skall erforderligt anstånd med skatteärendets avgörande lämnas när ansökan om åsättande av särskilt värde av egendomen blivit gjord.

Till ledning för värdering av aktier, obligationer och därmed jämförliga värdehandlingar skall företes intyg av bank, mäklare eller annan sakkunnig. *Om sådan handling inte är börsnoterad och inte heller annars omsätts på*

Om en skattskyldig *påkallar* tillämpning av sådant särskilt värde *av fast egendom som avses i 22 § 2 mom. första eller tredje stycket*, skall erforderligt anstånd med skatteärendets avgörande lämnas när ansökan om åsättande av särskilt värde av egendomen blivit gjord.

Till ledning för värdering av aktier, obligationer och därmed jämförliga värdehandlingar *som är börsnoterade eller annars omsätts på kapitalmarknaden* skall företes intyg av bank, mäklare eller annan sakkunnig.

³ Senaste lydelse 2001:95.

kapitalmarknaden skall i stället företes av skattemyndigheten meddelat bevis om det värde, vartill handlingen enligt senast verkställd prövning kan ha upptagits vid taxering till statlig förmögenhets-skatt.

Skattemyndigheten får, där särskild anledning föreligger, förordna lämplig person att verkställa uppskattning av lös egendom till ledning för dess värdering. Förordnande som nu sagts får efter överklagande meddelas av rätten. Det åligger skattskyldig eller den, som för skattskyldig har hand om egendom, att hålla egendomen tillgänglig för besiktning samt att tillhandagå förrättningsmannen med upplysningar och annan utredning. Ersättning åt förrättningsmannen betalas, om egendomen ingår i dödsbo, av boet och annars av den för egendomen skattskyldige.

Skatteverket får, där särskild anledning föreligger, förordna lämplig person att verkställa uppskattning av lös egendom till ledning för dess värdering. Förordnande som nu sagts får efter överklagande meddelas av rätten. Det åligger skattskyldig eller den, som för skattskyldig har hand om egendom, att hålla egendomen tillgänglig för besiktning samt att tillhandagå förrättningsmannen med upplysningar och annan utredning. Ersättning åt förrättningsmannen betalas, om egendomen ingår i dödsbo, av boet och annars av den för egendomen skattskyldige.

33 §

3 mom.⁴ Har inom ett år från det att *skattemyndighet* meddelat beslut i skatteärendet dödsbo avträtts till konkurs, har dödsboet eller skattskyldig rätt att återfå betald skatt. Uppkommer i konkursen överskott, skall skatt utgå enligt föreskrifterna i 1 och 2 mom.

Ansökan om återvinning av skatt efter vad nu sagts görs skriftligen och tas upp av *den skattemyndighet, som meddelat beslut i skatteärendet.*

Beskattningsmyndighet

Beslut i fråga om arvsskatt fattas av *den skattemyndighet som enligt 2 kap. 2 eller 5 § skattebetalnings-*

3 mom. Har inom ett år från det att *Skatteverket* meddelat beslut i skatteärendet dödsbo avträtts till konkurs, har dödsboet eller skattskyldig rätt att återfå betald skatt. Uppkommer i konkursen överskott, skall skatt utgå enligt föreskrifterna i 1 och 2 mom.

Ansökan om återvinning av skatt efter vad nu sagts görs skriftligen och tas upp av *Skatteverket.*

Beslutande myndighet m.m.

34 §⁵

Beslut i fråga om arvsskatt fattas av *Skatteverket.*

⁴ Senaste lydelse 2001:95.

⁵ Senaste lydelse 2001:325.

lagen (1997:483) är behörig att fatta beslut som rör arvlåtarens eller testatorns dödsbo.

Bestämmelser om debitering och betalning av arvsskatt finns i skattebetalningslagen.

Förvaring av handlingar skall ske hos *den myndighet som är behörig enligt första stycket*.

Bestämmelser om debitering och betalning av arvsskatt finns i skattebetalningslagen (1997:483).

Förvaring av handlingar skall ske hos *Skatteverket*.

44 §⁶

Beslut i fråga om gåvoskatt fattas av *den skattemyndighet som, när skattskyldigheten inträder, är behörig enligt 2 kap. 1, 2 eller 5 § skattebetalningslagen (1997:483) att fatta beslut som rör den skattskyldige*.

Bestämmelser om debitering och betalning av gåvoskatt finns i skattebetalningslagen.

Förvaring av handlingar skall ske hos *den myndighet som är behörig enligt första stycket*.

Beslut i fråga om gåvoskatt fattas av *Skatteverket*.

Bestämmelser om debitering och betalning av gåvoskatt finns i skattebetalningslagen (1997:483).

Förvaring av handlingar skall ske hos *Skatteverket*.

49 §⁷

Där någon i enlighet med lagen (1927:77) om försäkringsavtal blivit insatt såsom förmånstagare, åligger det försäkringsgivaren att angående händelse, som enligt denna lag medför skattskyldighets inträde, lämna kontrolluppgift till *den skattemyndighet, vilken har att ta upp fråga om beskattning av försäkringsbeloppet* och därvid även uppge övriga förhållanden av betydelse för skattens bestämmande. Närmare föreskrifter om uppgiftsskyldigheten meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Uppgiftsskyldighet föreligger dock icke, därest försäkringsbeloppet eller, i fråga om belopp som utfaller periodiskt, det sammanlagda årsbeloppet ej överstiger 13 000 kronor. Där fråga är om flera försäkringar, skall vad nu sagts hava avseende å försäkringarnas sammanlagda belopp.

Där någon i enlighet med lagen (1927:77) om försäkringsavtal blivit insatt såsom förmånstagare, åligger det försäkringsgivaren att angående händelse, som enligt denna lag medför skattskyldighets inträde, lämna kontrolluppgift till *Skatteverket* och därvid även uppge övriga förhållanden av betydelse för skattens bestämmande. Närmare föreskrifter om uppgiftsskyldigheten meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

⁶ Senaste lydelse 2001:325.

⁷ Senaste lydelse 2001:95.

Uppgift enligt första stycket skall för varje kalenderår lämnas senast den 31 januari följande år. Har skattskyldighet inträtt till följd av dödsfall, skall dock uppgift lämnas inom en månad efter det försäkringsgivaren erhöll vetskap om dödsfallet.

Vad i första och andra styckena sägs skall äga motsvarande tillämpning i fall, som avses i 12 § sjätte stycket.

53 §⁸

I fall där domstol fastställt skatt till ett högre belopp än som förut beräknats, skall rätten till *skattemyndigheten* snarast översända handling, som tillhandahållits rätten enligt 51 § fjärde stycket. Dessutom är rätten skyldig att, enligt vad regeringen närmare bestämmer, lämna *skattemyndigheten* de uppgifter, som *denna* behöver för att debitera skatten.

I fall där domstol fastställt skatt till ett högre belopp än som förut beräknats, skall rätten till *Skatteverket* snarast översända handling, som tillhandahållits rätten enligt 51 § fjärde stycket. Dessutom är rätten skyldig att, enligt vad regeringen närmare bestämmer, lämna *verket* de uppgifter, som *verket* behöver för att debitera skatten.

56 §⁹

Avlider den, som förvärvat egendom genom arv, testamente eller gåva, eftergives skatten enligt följande. Sker dödsfallet inom ett år från det skattskyldighet inträtt, eftergives hela skattebeloppet. Avlider den skattskyldige senare men inom tio år efter det skattskyldighet inträtt, eftergives samma belopp, minskat med en tiondedel för varje helt år som förflutit från sagda tidpunkt.

Fråga om eftergift av fastställd skatt tas efter skriftligen gjord framställning upp av *den skattemyndighet, som meddelat beslut i skatteärendet*.

Fråga om eftergift av fastställd skatt tas efter skriftligen gjord framställning upp av *Skatteverket*.

59 §¹⁰

Har efter det beslut meddelats om fastställande av skatt

- a) kännedom erhållits om förut icke känt testamente;
- b) testamente, förordnande enligt lagen (1927:77) om försäkringsavtal om insättande av förmånstagare eller motsvarande förordnande som avser utländsk försäkring, vartill hänsyn tagits vid skatteärendets prövning, blivit genom lagakraftvunnen dom helt eller delvis förklarad ogillt;
- c) genom lagakraftvunnen dom eljest blivit bestämt angående delningen av egendom i dödsbo, där skatten fastställts med ledning av handling, som avses i 15 § 1, 1 a och 2 mom., 15 a § eller 16 §;
- d) omständighet inträffat som föranleder tilläggsbouppteckning;
- e) kännedom erhållits angående vid tiden för skattskyldighetens inträde föreliggande omständighet, som föranleder att i deklaration uppgiven

⁸ Senaste lydelse 2001:325.

⁹ Senaste lydelse 2001:95.

¹⁰ Senaste lydelse 2001:95.

behållning eller egendom bort upptagas eller fördelas annorledes än i deklARATIONEN angivits;

f) klarhet vunnits om hur arvet slutligen skall fördelas i sådana fall som avses i 18 §;

g) genom sådan delning, som enligt 32 § h) föranlett efterbeskattning, fördelningen av kvarlåtenskapen kommit att avvika från den som legat till grund för skattens fastställande;

och hade, om hänsyn tagits till omständighet som nu avses, någon skattskyldig haft att gälda mindre skatt än vad beräknats, skall honom påförd skatt nedsättas med sålunda för högt beräknat belopp.

Ansökan om återvinning av skatt efter vad nu sagts görs skriftligen och tas upp av *den skattemyndighet som meddelat beslut i skatteärendet.*

60 a §¹¹

Ett beslut av *skattemyndigheten* får överklagas även av *Riksskatteverket*. *Riksskatteverket* får föra talan till den enskildes förmån.

Riksskatteverket får överklaga ett beslut av länsrätt eller kammarrätt även om *verket* inte tidigare har fört det allmännas talan i målet.

Ett beslut av *Skatteverket* får överklagas även av *det allmänna ombudet hos Skatteverket*. *Ombudet* får föra talan till den enskildes förmån.

Det allmänna ombudet får överklaga ett beslut av länsrätt eller kammarrätt även om *ombudet* inte tidigare har fört det allmännas talan i målet.

67 §¹²

Skattskyldig eller annan får av *skattemyndigheten* föreläggas vid vite att fullgöra det som åligger honom enligt denna lag, dock ej såvitt avser betalning av fastställd skatt.

På ansökan av *skattemyndigheten* får den tingsrätt där den döde hade att svara i allmänhet vid vite förelägga den, som uppgett dödsbo, att med ed bekräfta riktigheten av lämnade uppgifter. Edgång får även åläggas delägare, efterlevande make eller efterlevande sambo, som ej uppgett boet, samt annan som tagit befattning med boet.

Vite får inte föreläggas staten, kommun eller tjänsteman i tjänsten.

Skattskyldig eller annan får av *Skatteverket* föreläggas vid vite att fullgöra det som åligger honom enligt denna lag, dock ej såvitt avser betalning av fastställd skatt.

På ansökan av *Skatteverket* får den tingsrätt där den döde hade att svara i allmänhet vid vite förelägga den, som uppgett dödsbo, att med ed bekräfta riktigheten av lämnade uppgifter. Edgång får även åläggas delägare, efterlevande make eller efterlevande sambo, som ej uppgett boet, samt annan som tagit befattning med boet.

Fråga om utdömande av vite

¹¹ Senaste lydelse 2001:95.

¹² Senaste lydelse 2001:95.

enligt första stycket prövas av den länsrätt som är behörig att pröva ett överklagande av beslut enligt denna lag.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.
 2. Äldre föreskrifter i 22 § 2 mom. sjätte stycket och 33 § 3 mom. första stycket gäller fortfarande för beslut meddelade före ikraftträdandet.
 3. De nya föreskrifterna om allmänt ombud i 60 a § gäller även för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.
 4. Föreläggande av skattemyndighet enligt äldre föreskrifter i 67 § första stycket skall efter ikraftträdandet fullgöras till Skatteverket.
 5. De nya föreskrifterna i 67 § fjärde stycket gäller för ansökan om utdömande av vite som ges in efter ikraftträdandet.

2.6 Förslag till lag om ändring i kupongskattelagen (1970:624)

Härigenom föreskrivs i fråga om kupongskattelagen (1970:624)¹
dels att 30 § skall upphöra att gälla,
dels att nuvarande 30 a § skall betecknas 30 §,
dels att i 6 och 24 §§ ordet ”Riksskatteverket” skall bytas ut mot ”Skatteverket”,
dels att i 8, 9, 11, 12, 14–16, 18–20, 26 och 27 §§ ordet ”beskattningsmyndigheten” skall bytas ut mot ”Skatteverket”,
dels att 17, 21–23, 29 och den nya 30 §§ skall ha följande lydelse,
dels att rubriken närmast före 6 § skall lyda ”Beslutande myndighet”.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

17 §²

Blanketter med uppgift om utdelning, som lämnas enligt 15 §, skall vara ordnade kommunvis efter utdelningsmottagarens kommun. Vilken hemortskommun uppgifterna avser skall vara tydligt utmärkt. Blanketter, vid vilkas avgivande kupongskatt innehållits, skall dock vara skilda från övriga blanketter, och sammanlagda beloppet av den utdelning uppgifterna i dessa blanketter avser skall anges särskilt.

Senast den 31 januari varje år skall de blanketter som nämns i första stycket och som gäller det årets taxering av beskattningsmyndigheten tillställas den skattemyndighet som enligt 2 kap. skattebetalningslagen (1997:483) är behörig att fatta beslut som rör den utdelningsberättigade.

21 §³

Om utdelning lämnas i annat än pengar i svenskt mynt och om det enligt 8 eller 15 § föreligger skyldighet att betala in kupongskatt, skall aktiebolaget senast en vecka efter beslutet om utdelning till

Om utdelning lämnas i annat än pengar i svenskt mynt och om det enligt 8 eller 15 § föreligger skyldighet att betala in kupongskatt, skall aktiebolaget senast en vecka efter beslutet om utdelning till

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 1974:996

6 § 2000:468

8 § 1998:1485

9 § 1998:1485

11 § 1998:1485

12 § 1998:1485

14 § 2001:1228

15 § 1993:463

16 § 1993:463

² Senaste lydelse 2001:1228.

³ Senaste lydelse 1998:242.

18 § 1993:463

19 § 1997:515

20 § 1993:463

24 § 2000:468

26 § 1993:899

27 § 2000:1423

30 § 1993:463

30 a § 1993:463.

beskattningsmyndigheten lämna in en bestyrkt uppgift om de utdelade tillgångarnas värde vid utdelningstillfället. Om det finns anledning anta att värdet är för lågt uppgivet, skall beskattningsmyndigheten hos skattemyndigheten i den region där bolagets styrelse har sitt säte anmärka förhållandet och förete den utredning som står beskattningsmyndigheten till buds för att bedöma värdet. Skattemyndigheten i den region där bolagets styrelse har sitt säte skall värdera de utdelade tillgångarna och meddela beslut med anledning av anmärkningen. Om skattemyndigheten finner att det av bolaget uppgivna värdet bör höjas, skall underrättelse lämnas beskattningsmyndigheten och bolaget med föreläggande för bolaget att inom viss tid betala in felande kupongskatt. Om inbetalningen inte gjorts inom den utsatta tiden, skall bolaget betala dröjsmålsavgift. Därvid skall 19 § andra stycket tillämpas.

Om utdelning har ägt rum när beslut meddelats om påföring av ytterligare kupongskatt och har tillräckligt belopp till kupongskatten inte innehållits, skall bolaget förskjuta skattebeloppet men får kräva det åter av den skattskyldige.

22 §⁴

Om en central värdepappersförvarare eller ett aktiebolag inte betalar in kupongskatt i föreskriven tid, skall *beskattningsmyndigheten* förelägga värdepappersförvararen eller bolaget att inom viss tid fullgöra sin betalningsskyldighet.

Om föreläggandet inte följs, skall beskattningsmyndigheten anmäla förhållandet till skattemyndigheten i det län där bolagets styrelse har sitt säte. Obetalda kupongskattebelopp samt dröjsmålsavgifter skall av skattemyn-

Skatteverket lämna in en bestyrkt uppgift om de utdelade tillgångarnas värde vid utdelningstillfället. Om Skatteverket finner det sannolikt att värdet är för lågt uppgivet, skall verket meddela beslut om värdet och förelägga bolaget att inom viss tid betala in felande kupongskatt. Om inbetalningen inte gjorts inom den utsatta tiden, skall bolaget betala dröjsmålsavgift. Därvid skall 19 § andra stycket tillämpas.

Om en central värdepappersförvarare eller ett aktiebolag inte betalar in kupongskatt i föreskriven tid, skall *Skatteverket* förelägga värdepappersförvararen eller bolaget att inom viss tid fullgöra sin betalningsskyldighet.

Obetalda kupongskattebelopp samt dröjsmålsavgifter skall av *Skatteverket* lämnas för indrivning. Regeringen får föreskriva att indrivning inte behöver begäras för ett ringa belopp.

⁴ Senaste lydelse 1998:1485.

digheten lämnas för indrivning. Regeringen får föreskriva att indrivning inte behöver begäras för ett ringa belopp.

Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. Vid indrivning får verkställighet enligt utskönningsbalken ske.

Överklagande av beslut inverkar inte på skyldigheten att betala skatt eller dröjsmålsavgift.

23 §⁵

Försummar aktiebolag annan skyldighet enligt denna lag än skyldigheten att innehålla eller inbetala kupongskatt i föreskriven tid eller ordning, kan *beskattningsmyndigheten* förelägga bolaget att vid vite fullgöra förstnämnda skyldighet. *Försuttet* vite utdömes efter anmälan av *beskattningsmyndigheten* av den länsrätt inom vars domkrets bolagets styrelse har sitt säte.

I fråga om vite enligt första stycket gäller i övrigt 6 kap. 2 § samt 7 kap. 1 och 2 §§ taxeringslagen (1990:324).

Försummar aktiebolag annan skyldighet enligt denna lag än skyldigheten att innehålla eller inbetala kupongskatt i föreskriven tid eller ordning, kan *Skatteverket* förelägga bolaget att vid vite fullgöra förstnämnda skyldighet. *Fråga om utdömande av vite prövas* efter anmälan av *Skatteverket* av den länsrätt som är behörig att pröva ett överklagande av beslut enligt denna lag.

29 §⁶

Beslut av *Riksskatteverket* eller *skattemyndighet* enligt denna lag utom i fråga om vite får överklagas hos länsrätten av den som beslutet rör. *Överklagandet* skall ha kommit in inom två månader från den dag då *klaganden* fick del av beslutet.

Riksskatteverkets beslut enligt 22 § första stycket eller 24 § får inte överklagas.

Beslut av *Skatteverket* enligt denna lag utom i fråga om vite får överklagas hos länsrätten av den som beslutet rör *och det allmänna ombudet hos Skatteverket*. *Ett överklagande av den som beslutet rör* skall ha kommit in inom två månader från den dag då *denne* fick del av beslutet. *Ett överklagande av det allmänna ombudet* skall ha kommit in inom två månader från den dag då *beslutet meddelades*.

Skatteverkets beslut enligt 22 § första stycket eller 24 § får inte överklagas.

30 §⁷

Bestämmelserna i 6 kap. taxeringslagen (1990:324) om över-

Bestämmelserna i 6 kap. taxeringslagen (1990:324) om över-

⁵ Senaste lydelse 1997:1087.

⁶ Senaste lydelse 2000:468.

⁷ Senaste lydelse av 30 a § 1993:463.

klagande av länsrättens och kam-
marrättens beslut *och om före-
trädare för det allmänna* gäller i
tillämpliga delar för mål enligt
denna lag.

klagande av länsrättens och kam-
marrättens beslut gäller i tillämp-
liga delar för mål enligt denna lag.

*Bestämmelserna i 6 kap. 9 a §
taxeringslagen gäller för det all-
männa ombudets överklagande av
Skatteverkets beslut.*

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.
 2. Äldre föreskrifter i 23 § gäller fortfarande för anmälan som har getts in före ikraftträdandet.
 3. Äldre föreskrifter i 29 § gäller fortfarande för beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

2.7 Förslag till lag om ändring i lagen (1974:174) om identitetsbeteckning för juridiska personer m.fl.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1974:174) om identitetsbeteckning för juridiska personer m.fl.

dels att i 5 § ordet ”Riksskatteverket” skall bytas ut mot ”Skatteverket”,

dels att 6 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §

Talan mot beslut angående fastställande av organisationsnummer *föres* hos Riksskatteverket *genom besvär. Mot Riksskatteverkets beslut får talan icke föras.*

Beslut angående fastställande av organisationsnummer *överklagas* hos *allmän förvaltningsdomstol.*

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004. Äldre föreskrifter i 6 § gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet. Vad som sägs om Riksskatteverket skall då i stället gälla Skatteverket.

2.8 Förslag till lag om ändring i lagen (1978:880) om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1978:880) om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter¹

dels att i 3, 10, 17 och 18 §§ ordet "skattemyndigheten" skall bytas ut mot "Skatteverket",

dels att 20 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

20 §²

Mål om betalningssäkring som avses i 3 § första stycket prövas av den länsrätt *inom vars domkrets beslut om skatt enligt skattebetalningslagen (1997:483) skall fattas* då framställningen om betalningssäkring görs.

Om beslut om skatten skall meddelas av Skattemyndigheten i Stockholm enligt bestämmelsen i 2 kap. 1 § tredje stycket sista meningen eller 2 § femte stycket sista meningen skattebetalningslagen, skall mål om betalningssäkring prövas av den länsrätt inom vars domkrets verkställigheten kan äga rum.

Mål om betalningssäkring som avses i 3 § andra stycket prövas av den länsrätt inom vars domkrets *taxeringsbeslut eller beslut om tulltillägg enligt tullagen (2000:1281) eller beslut om transporttillägg enligt lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och mineraloljeprodukter* skall fattas då framställningen om betalningssäkring görs.

Behörig skattemyndighet att fö-

Mål om betalningssäkring som avses i 3 § första stycket prövas av den länsrätt *som är behörig att pröva ett överklagande enligt 22 kap. 1 a–1 c §§ skattebetalningslagen (1997:483) då framställningen om betalningssäkring görs.*

Mål om betalningssäkring som avses i 3 § andra stycket prövas av den länsrätt *som är behörig enligt första stycket eller den länsrätt inom vars domkrets beslut om tulltillägg enligt tullagen (2000:1281) eller beslut om transporttillägg enligt lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och mineraloljeprodukter* skall fattas då framställningen om betalningssäkring görs.

¹ Senaste lydelse av

3 § 2000:1283

10 § 1990:372

17 § 1990:372

18 § 1995:442.

² Senaste lydelse 2000:1283.

ra det allmännas talan är skattemyndigheten i den region där behörig länsrätt finns. Vad som föreskrivs i 6 kap. 15 och 16 §§ taxeringslagen (1990:324) gäller i tillämpliga delar i mål om betalningssäkring.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004. Äldre föreskrifter i 20 § gäller fortfarande för framställning som har getts in före ikraftträdandet. I dessa fall skall Skatteverket föra det allmännas talan.

2.9 Förslag till lag om ändring i fastighetstaxeringslagen (1979:1152)

Härigenom föreskrivs i fråga om fastighetstaxeringslagen (1979:1152)¹ dels att i 17 kap. 5 §, 18 kap. 1 a, 4, 8, 10, 11, 22–24, 29, 30, 32 och 38 §§, 19 kap. 5, 6 och 8 §§, 20 kap. 3 a, 4, 5 a–8, 10, 12–14 och 17–20 §§, 21 kap. 5 och 6 §§, 26 kap. 1 och 2 §§, 28 kap. 4 § samt rubriken till 29 kap. ordet ”skattemyndighet” i olika böjningsformer skall bytas ut mot ”Skatteverket” eller i förekommande fall ”Skatteverkets”,

dels att i 22 kap. 2 § orden ”en skattemyndighets” skall bytas ut mot ”Skatteverkets”,

dels att 17 kap. 1, 2 och 4 §§, 18 kap. 9, 9 a och 28 §§, 19 kap. 1–3 §§, 20 kap. 2 och 9 §§, 21 kap. 1, 4 och 7 §§, 22 kap. 3 §, rubriken till 21 kap. samt rubrikerna närmast före 17 kap. 2 § och 21 kap. 7 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

17 kap.

1 §²

Riksskatteverket leder och ansvarar för skatteförvaltningens verksamhet enligt denna lag.

Skattemyndigheten leder och ansvarar för verksamheten i regionen.

Skatteverket ansvarar för det allmännas beskattningsverksamhet enligt denna lag.

¹ Senaste lydelse av

17 kap. 5 § 2001:1218
18 kap. 1 a § 2001:1218
18 kap. 4 § 2001:1218
18 kap. 8 § 1993:1193
18 kap. 10 § 2001:1218
18 kap. 11 § 1994:849
18 kap. 22 § 2001:1218
18 kap. 23 § 1996:668
18 kap. 24 § 1993:1193
18 kap. 29 § 1993:1193
18 kap. 30 § 1997:1090
18 kap. 32 § 1993:1193
18 kap. 38 § 1993:1193
19 kap. 5 § 1995:1409
19 kap. 6 § 1993:1193
19 kap. 8 § prop. 2002/03:96
20 kap. 3 a § 1993:1193
20 kap. 4 § 2001:1218
20 kap. 5 a § 1993:1193

20 kap. 6 § 2001:1218
20 kap. 7 § 1993:1193
20 kap. 8 § 1993:1193
20 kap. 10 § 1993:1193
20 kap. 12 § 1993:1193
20 kap. 13 § 2001:1218
20 kap. 14 § 1993:1193
20 kap. 17 § 1993:1193
20 kap. 18 § 1993:1193
20 kap. 19 § 1993:1193
20 kap. 20 § 1993:1193
21 kap. 5 § 1993:1193
21 kap. 6 § 1993:1193
22 kap. 2 § 1993:1193
26 kap. 1 § 1990:379
26 kap. 2 § 1993:1193
28 kap. 4 § 1993:1193
rubriken till 29 kap. 1993:1193.

² Senaste lydelse 1998:239.

Beslutande myndigheter³

Beslutande myndighet

2 §⁴

Beslut i taxeringsärende fattas av skattemyndigheten i den region där fastigheten är belägen.

Beslut i taxeringsärende fattas av Skatteverket.

En skattemyndighet får uppdraga åt en annan skattemyndighet att fatta beslut i dess ställe i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. Ett sådant uppdrag får ges endast om den andra myndigheten medger det och om det kan ske utan avsevärd olägenhet för fastighetsägaren.

Att vissa taxeringsärenden avgörs i skattenämnd framgår av 20 kap. 3 §.

4 §⁵

Skattemyndigheten får förordna det antal personer med sakkunskap i fråga om fastighetsvärdering (konsulenter för fastighetstaxering) som behövs för att biträda skattemyndigheten vid den allmänna och förenklade fastighetstaxeringen.

Skatteverket får förordna det antal personer med sakkunskap i fråga om fastighetsvärdering (konsulenter för fastighetstaxering) som behövs för att biträda vid den allmänna och förenklade fastighetstaxeringen.

Konsulenten får inte vara ledamot av skattenämnd vid den skattemyndighet som han biträder.

Konsulenten får inte vara ledamot av skattenämnd.

18 kap.

9 §⁶

Allmän och förenklad fastighetsdeklaration, som skall lämnas utan föreläggande, liksom påpekanden med anledning av förslag till fastighetstaxering, skall lämnas senast den 1 november året före det år då den allmänna eller förenklade fastighetstaxeringen äger rum.

Fastighetsdeklarationen eller påpekandena med tillhörande handlingar skall lämnas till skattemyndighet.

Fastighetsdeklarationen eller påpekandena med tillhörande handlingar skall lämnas till Skatteverket.

Skattemyndighet får efter samråd med kommun bestämma att det inom kommunen skall finnas särskilt insamlingsställe för deklARATIONER och påpekanden, som skall lämnas till ledning för taxering.

Verket får efter samråd med kommun bestämma att det inom kommunen skall finnas särskilt insamlingsställe för deklARATIONER och påpekanden.

³ Senaste lydelse 1993:1193.

⁴ Senaste lydelse 1998:239.

⁵ Senaste lydelse 2001:1218.

⁶ Senaste lydelse 2001:1218.

ring inom regionen.

9 a §⁷

Om någon visar att han på grund av särskilda omständigheter är förhindrad att lämna allmän eller förenklad fastighetsdeklaration eller påpekanden inom föreskriven tid, får han efter ansökan beviljas anstånd med att lämna deklarationen eller påpekandena. Anstånd får inte utan att det finns synnerliga skäl medges längre än till utgången av februari månad under taxeringsåret.

Den som i varaktigt bedriven näringsverksamhet biträder deklarations-skyldiga med att upprätta deklarationer kan efter ansökan få tillstånd att lämna deklarationerna enligt tidsplan till och med februari månad under taxeringsåret. Om ansökan medges skall den deklarationsskyldige anses ha fått anstånd till den dag då deklarationen senast får avlämnas enligt tidsplanen.

Ansökan enligt första stycket prövas av skattemyndigheten i det län där fastigheten är belägen. Ansökan enligt andra stycket prövas av skattemyndigheten i det län där sökanden utövar sin verksamhet. Ansökan hos en annan skattemyndighet skall prövas där om tiden inte medger att den överlämnas till rätt myndighet.

Ansökan enligt första och andra styckena prövas av Skatteverket.

28 §⁸

Fråga om utdömande av vite prövas av den länsrätt som är behörig att pröva ett överklagande av beslut enligt denna lag.

Vid prövning av ansökan om utdömande av vite får även vitets lämplighet bedömas.

19 kap.

1 §⁹

Senast den 1 oktober andra året före det år då allmän fastighetstaxering äger rum, skall regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer besluta föreskrifter för förberedelsearbetet.

Senast den 15 november samma år lämnar Riksskatteverket beträffande småhus och tomtmark, utom såvitt avser småhus och tomtmark för småhus som ingår i lantbruksenhet, förslag till sådana föreskrifter som avses i 7 kap. 7 § med undantag för föreskrifter om indel-

Senast den 15 november samma år lämnar Skatteverket beträffande småhus och tomtmark, utom såvitt avser småhus och tomtmark för småhus som ingår i lantbruksenhet, förslag till sådana föreskrifter som avses i 7 kap. 7 § med undantag för föreskrifter om indelning i

⁷ Senaste lydelse 2001:1218.

⁸ Senaste lydelse 1993:1193.

⁹ Senaste lydelse 1993:1193.

ning i värdeområden.

Senast den 15 mars året före det år då allmän fastighetstaxering äger rum *upprättar skattemyndigheten förslag till indelning i värdeområden för småhus, hyreshus, avkastningsvärderad industri och tomtmark.*

Senast sistnämnda dag lämnar Riksskatteverket förslag till föreskrifter om indelning i värdeområden för övriga ägoslag samt förslag till övriga föreskrifter enligt 7 kap. 7 § för samtliga byggnadstyper och ägoslag.

2 §¹⁰

Under förberedelsearbetet skall det vid *varje skattemyndighet* finnas *en eller flera* referensgrupper bestående av förtroendevalda ledamöter i *skattenämnden*.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer fastställer det antal ledamöter som skall ingå i en referensgrupp.

3 §¹¹

Lantmäteriverket och *skattemyndigheten* skall undersöka vilka riktvärde-tabeller för småhus som inte ingår i lantbruksenhet, som med hänsyn till rådande prisläge bör användas inom olika delar av *länet*. Förslag härom skall upprättas. Undersökningen skall även omfatta upprättande av förslag till riktvärdekartor för tomtmark som inte ingår i lantbruksenhet inom länet.

Lantmäteriverket och *skattemyndigheten* skall vidare pröva att en tillämpning av förslag till föreskrifter enligt 1 § andra–fjärde styckena leder till taxeringsvärden som svarar mot taxeringsvärdenivå enligt 5 kap. 2 § (provvärdering). Motsvarande prövning görs av förslag till riktvärdekartor för tomt-

värdeområden.

Senast den 15 mars året före det år då allmän fastighetstaxering äger rum lämnar *Skatteverket* förslag till övriga föreskrifter enligt 7 kap. 7 §.

Under förberedelsearbetet skall det vid *Skatteverket* finnas referensgrupper bestående av förtroendevalda ledamöter i *skattenämnderna*.

Lantmäteriverket och *Skatteverket* skall undersöka vilka riktvärde-tabeller för småhus som inte ingår i lantbruksenhet, som med hänsyn till rådande prisläge bör användas inom olika delar av *ett län*. Förslag härom skall upprättas. Undersökningen skall även omfatta upprättande av förslag till riktvärdekartor för tomtmark som inte ingår i lantbruksenhet inom länet.

Lantmäteriverket och *Skatteverket* skall vidare pröva att en tillämpning av förslag till föreskrifter enligt 1 § andra–fjärde styckena leder till taxeringsvärden som svarar mot taxeringsvärdenivå enligt 5 kap. 2 § (provvärdering). Motsvarande prövning görs av förslag till riktvärdekartor för tomt-

¹⁰ Senaste lydelse 1993:1193.

¹¹ Senaste lydelse 2001:1218.

mark och riktvärdetabeller för småhus enligt första stycket. mark och riktvärdetabeller för småhus enligt första stycket.

Provvärdering skall göras för varje värdeområde och omfatta det antal överlåtelse inom området (provvärderingsobjekt) som bedöms nödvändigt med hänsyn till områdets karaktär. Om antalet provvärderingsobjekt är för få eller saknas inom ett värdeområde, får provvärdering göras för en grupp av värdeområden som då tillsammans bildar ett provvärderingsområde.

Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer beslutar närmare föreskrifter om indelningen i provvärderingsområden. Ett sådant beslut får inte överklagas.

20 kap.

2 §¹²

Skattemyndigheten skall senast den 15 juni under taxeringsåret meddela grundläggande beslut om taxering av fastighet *som är belägen i regionen.* *Skatteverket* skall senast den 15 juni under taxeringsåret meddela grundläggande beslut om taxering av fastighet.

Har fastighetsägaren, trots att han varit skyldig att lämna fastighetsdeklaration, inte avgett någon sådan, eller kan fastighetens taxeringsvärde inte beräknas tillförlitligt på grund av brister i eller bristfälligt underlag för deklarationen, skall taxeringsvärdet uppskattas till det belopp som framstår som skäligt med hänsyn till vad som framkommit i ärendet (skönstaxering).

9 §¹³

Vill fastighetsägaren begära omprövning av ett beslut, skall han göra detta skriftligt. Begäran skall ha kommit in till *skattemyndigheten* före utgången av det femte året efter taxeringsåret. Vill fastighetsägaren begära omprövning av ett beslut, skall han göra detta skriftligt. Begäran skall ha kommit in till *Skatteverket* före utgången av det femte året efter taxeringsåret.

Om fastighetsägaren gör sannolikt att han inte inom två månader före utgången av den tid som anges i första stycket fått kännedom om ett beslut om fastighetstaxering som är till hans nackdel, får han ändå begära omprövning. Begäran skall ha kommit in inom två månader från den dag han fick sådan kännedom.

Har fastighetsägaren inom den tid som anges i första eller andra stycket lämnat in skrivelsen med begäran om omprövning till *en annan skattemyndighet än den som fattat beslutet* eller till en allmän förvaltningsdomstol, får ärendet ändå prövas. Skrivelsen skall då omedelbart översändas till *den skattemyndighet som fattat beslutet*. Har fastighetsägaren inom den tid som anges i första eller andra stycket lämnat in skrivelsen med begäran om omprövning till en allmän förvaltningsdomstol, får ärendet ändå prövas. Skrivelsen skall då omedelbart översändas till *Skatteverket* med uppgift om den dag då handlingen kom in till domstolen.

¹² Senaste lydelse 2001:1218.

¹³ Senaste lydelse 1993:1193.

tet med uppgift om den dag då handlingen kom in till myndigheten eller domstolen.

21 kap.

Överklagande av skattemyndighets beslut¹⁴

En skattemyndighets beslut om fastighetstaxering får överklagas hos länsrätten av fastighetsägaren och Riksskatteverket.

Fastighetsägaren får överklaga beslut att avvisa en begäran om omprövning av beslut om fastighetstaxering.

Överklagande av Skatteverkets beslut

1 §¹⁵

Skatteverkets beslut om fastighetstaxering får överklagas av fastighetsägaren och det allmänna ombudet hos Skatteverket hos den länsrätt inom vars domkrets den taxeringsenhet som överklagandet avser är belägen.

4 §¹⁶

Skattemyndigheten skall pröva om överklagandet har kommit in i rätt tid. Har överklagandet kommit in för sent, skall myndigheten avvisa det, om inte annat följer av andra eller tredje stycket.

Överklagandet skall inte avvisas, om förseningen beror på att skattemyndigheten har lämnat fastighetsägaren en felaktig underrättelse om hur man överklagar.

Överklagandet skall inte heller avvisas, om det inom överklagandetiden kommit in till en annan skattemyndighet än den som fattat beslutet eller till en allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet skall då omedelbart översändas till den skattemyndighet som fattat beslutet med uppgift om den dag då handlingen kom in till myndigheten eller domstolen.

Skatteverket skall pröva om överklagandet har kommit in i rätt tid. Har överklagandet kommit in för sent, skall verket avvisa det, om inte annat följer av andra eller tredje stycket.

Överklagandet skall inte avvisas, om förseningen beror på att Skatteverket har lämnat fastighetsägaren en felaktig underrättelse om hur man överklagar.

Överklagandet skall inte heller avvisas, om det inom överklagandetiden kommit in till en allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet skall då omedelbart översändas till Skatteverket med uppgift om den dag då handlingen kom in till domstolen.

¹⁴ Senaste lydelse 1993:1193.

¹⁵ Senaste lydelse 1993:1193.

¹⁶ Senaste lydelse 1993:1193.

7 §¹⁸

Riksskatteverkets överklagande skall vara skriftligt och ha kommit in inom den tidsfrist som enligt 20 kap. gäller för beslut om omprövning på initiativ av *skattemyndighet*, eller efter sådan tid, inom två månader från den dag då det överklagade beslutet meddelades.

Det allmänna ombudets överklagande skall vara skriftligt och ha kommit in inom den tidsfrist som enligt 20 kap. gäller för beslut om omprövning på initiativ av *Skatteverket*, eller efter sådan tid, inom två månader från den dag då det överklagade beslutet meddelades.

Om ett omprövningsbeslut som avser eftertaxering överklagas och en ändring till fastighetsägarens nackdel yrkas, skall överklagandet ha kommit in inom två månader från den dag beslutet meddelats.

22 kap.

3 §¹⁹

Bestämmelserna i 6 kap. 11–24 §§ taxeringslagen (1990:324) gäller i tillämpliga delar för mål enligt denna lag. Vad som i taxeringslagen sägs om skattskyldig skall gälla fastighetsägare.

Bestämmelserna i 6 kap. 8 § tredje stycket samt 9 a, 13, 14 och 17–24 §§ taxeringslagen (1990:324) gäller i tillämpliga delar för mål enligt denna lag. Vad som i taxeringslagen sägs om skattskyldig skall gälla fastighetsägare.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

2. Föreläggande av skattemyndighet enligt äldre föreskrifter i 18 kap. 23 § första stycket, 19 kap. 8 §, 20 kap. 10 § eller 26 kap. 2 § skall efter ikraftträdandet fullgöras till Skatteverket.

3. Äldre föreskrifter i 18 kap. 23 § andra stycket gäller fortfarande för uppgift som lämnats före ikraftträdandet.

4. Äldre föreskrifter i 18 kap. 30 § gäller fortfarande för framställning som har getts in före ikraftträdandet.

5. Äldre föreskrifter i 20 kap. 9 § tredje stycket gäller fortfarande om begäran om omprövning har lämnats in före ikraftträdandet.

6. Äldre föreskrifter i 20 kap. 12 § andra stycket och 19 § andra stycket gäller fortfarande för skattemyndighets beslut.

7. Äldre föreskrifter i 21 kap. 1 § första stycket gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet. Vad som där sägs om Riksskatteverket skall då i stället gälla det allmänna ombudet hos Skatteverket.

8. Äldre föreskrifter i 21 kap. 4 § andra och tredje styckena gäller fortfarande för överklagande som har kommit in före ikraftträdandet.

¹⁷ Senaste lydelse 1993:1193.

¹⁸ Senaste lydelse 1993:1193.

¹⁹ Senaste lydelse 1993:1193.

9. Äldre föreskrifter i 28 kap. 4 § tredje stycket gäller fortfarande om fastighetsägaren gjort anmälan till skattemyndighet.

10. De upphävda föreskrifterna i 21 kap. 7 § gäller fortfarande för beslut meddelade av skattemyndighet. Vad som där sägs om Riksskatteverket skall då i stället gälla det allmänna ombudet hos Skatteverket.

11. De nya föreskrifterna i 18 kap. 28 § första stycket gäller för ansökan om utdömmande av vite som ges in efter ikraftträdandet.

12. De nya föreskrifterna i 20 kap. 13 § andra stycket gäller även om allmän fastighetsdeklaration kommit in till skattemyndighet.

13. De nya föreskrifterna i 20 kap. 17 § andra stycket om förbud mot att fatta beslut om eftertaxering i samma fråga gäller även om det tidigare beslutet fattats av skattemyndighet.

14. De nya föreskrifterna i 22 kap. 2 § 1 gäller även skattemyndighets avvisningsbeslut.

2.10 Förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100)

Härigenom föreskrivs i fråga om sekretesslagen (1980:100)¹
dels att i 9 kap. 1 § ordet "skatteförvaltningens" skall bytas ut mot "Skatteverkets",
dels att i 5 kap. 1 § ordet "skattemyndighet" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "Skatteverket" eller i förekommande fall "Skatteverkets",
dels att 9 kap. 17 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagna lydelse

9 kap. 17 §²

Sekretess gäller för uppgift om enskilds personliga och ekonomiska förhållanden, om inte annat följer av 18 §

1. i utredning enligt bestämmelserna om förundersökning i brottmål,
2. i angelägenhet som avser användning av tvångsmedel i sådant mål eller i annan verksamhet för att förebygga brott,
3. i angelägenhet som avser registerkontroll och särskild personutredning enligt säkerhetsskyddslagen (1996:627),
4. i åklagarmyndighets, polismyndighets, *skattemyndighets*, Statens kriminaltekniska laboratoriums, Tullverkets eller Kustbevakningens verksamhet i övrigt för att förebygga, uppdaga, utreda eller beivra brott,
5. i Statens biografbyrås verksamhet att biträda Justitiekanslern, allmän åklagare eller polismyndighet i brottmål,
6. i register som förs av Rikspolisstyrelsen enligt polisdatalagen (1998:622) eller som annars behandlas där med stöd av samma lag,
7. i register som förs enligt lagen (1998:621) om misstankeregister,
8. i register som förs av *Riksskatteverket* enligt lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid *skattemyndigheters* medverkan i brottsutredningar eller som annars behandlas där med stöd av samma lag,
9. i särskilt ärenderegister över brottmål som förs av åklagarmyndighet, om uppgiften inte hänför sig till registrering som avses i 15 kap. 1 §,

¹ Lagen omtryckt 1992:1474.

Senaste lydelse av
5 kap. 1 § prop. 2002/03:38
9 kap. 1 § 2002:1124.

² Senaste lydelse 2002:1124.

10. i register som förs av Tullverket enligt lagen (2001:85) om behandling av personuppgifter i Tullverkets brottsbekämpande verksamhet eller som annars behandlas där med stöd av samma lag,

om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till den enskilde lider skada eller men.

Sekretess enligt första stycket gäller hos tillsynsmyndighet i konkurs för uppgift som angår misstanke om brott.

Sekretess gäller i verksamhet, som avses i första stycket, för anmälan eller utsaga från enskild, om det kan antas att fara uppkommer för att någon utsätts för våld eller annat allvarligt men om uppgiften röjs.

Utan hinder av sekretessen får en skadelidande, eller den som den skadelidande överlåtit sin rätt till, ta del av en uppgift

1. i en nedlagd förundersökning eller i en förundersökning som avslutats med ett beslut om att åtal inte skall väckas,

2. i en annan brottsutredning som utförts enligt bestämmelserna i 23 kap. rättegångsbalken och som avslutats på annat sätt än med beslut att väcka åtal, med strafföreläggande eller med föreläggande av ordningsbot, eller

3. i en avslutad utredning enligt 31 § lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare,

om den skadelidande, eller den som den skadelidande överlåtit sin rätt till, behöver uppgiften för att kunna få ett anspråk på skadestånd eller på bättre rätt till viss egendom tillgodosett och det inte bedöms vara av synnerlig vikt för den som uppgiften rör eller någon närstående till honom eller henne att den inte lämnas ut.

Utan hinder av sekretessen får en uppgift också lämnas ut

1. till enskild enligt vad som föreskrivs i den särskilda lagstiftningen om unga lagöverträdare,

2. till enskild enligt vad som föreskrivs i säkerhetsskyddslagen (1996:627) samt i förordning som har stöd i den lagen,

3. enligt vad som föreskrivs i lagen (1998:621) om misstankeregister, polisdatalagen (1998:622), lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid *skattemyndigheters* medverkan i brottsutredningar och i lagen (2001:85) om behandling av personuppgifter i Tullverkets brottsbekämpande verksamhet samt i förordningar som har stöd i dessa lagar,

3. enligt vad som föreskrivs i lagen (1998:621) om misstankeregister, polisdatalagen (1998:622), lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid *Skatteverkets* medverkan i brottsutredningar och i lagen (2001:85) om behandling av personuppgifter i Tullverkets brottsbekämpande verksamhet samt i förordningar som har stöd i dessa lagar,

4. till enskild enligt vad som föreskrivs i 27 kap. 8 § rättegångsbalken.

Utan hinder av sekretessen får polisen på begäran av en enskild som lidit person- eller sakskada vid en trafikolycka lämna uppgift om identiteten hos en trafikant som haft del i olyckan.

Utan hinder av sekretessen enligt första stycket 1 får uppgift lämnas till konkursförvaltare, om uppgiften kan antas ha betydelse för konkursutredningen.

Sekretess gäller inte för uppgift som hänför sig till sådan verksamhet hos Säkerhetspolisen som avses i första stycket 1–4 eller 6 eller motsvarande verksamhet enligt äldre bestämmelser, om uppgiften har

införts i en allmän handling före år 1949. I fråga om annan uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

2.11 Förslag till lag om ändring i namnlagen (1982:670)

Härigenom föreskrivs i fråga om namnlagen (1982:670)¹

dels att i 1, 5, 8–10, 15, 17, 29–32, 34, 35, 47, 49 och 51 §§ samt punkt 9 i övergångsbestämmelserna ordet "skattemyndigheten" skall bytas ut mot "Skatteverket",

dels att 36 och 37 §§ samt rubriken närmast för 36 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Anmälan till skattemyndighet m.m.² **Anmälan till Skatteverket m.m.**

36 §³

Anmälan till skattemyndigheten prövas i den region där den som anmälningen avser är eller senast har varit folkbokförd. Har denne aldrig varit folkbokförd i landet prövas anmälningen av den skattemyndighet som bestäms av regeringen eller den myndighet som regeringen förordnar.

Anmälningen till skattemyndigheten skall göras skriftligen.

Som anmälan till skattemyndighet anses anmälan som

1. görs till valfri skattemyndighet eller allmän försäkringskassa,

2. vid vigsel görs om efternamn till vigselförrättaren och vid dop inom svenska kyrkan görs om förnamn till dopförrättaren.

Anmälan till Skatteverket skall göras skriftligen.

Som anmälan till Skatteverket anses anmälan som

1. görs till valfri allmän försäkringskassa,

37 §⁴

Beslut av skattemyndigheten får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Beslut av Skatteverket får överklagas hos den länsrätt inom vars domkrets klaganden vid tidpunkten för beslutet var folkbokförd eller,

¹ Lagen omtryckt 1982:1134.

Senaste lydelse av

1 § 1991:493

5 § 1991:493

8 § 1991:493

9 § 1991:493

10 § 1991:493

15 § 1991:493

17 § 1991:493

29 § 1991:493

30 § 1991:493

31 § 1991:493

32 § 1991:493

34 § 1991:493

35 § 1991:493

47 § 1991:493

49 § 1991:493

51 § 1991:493

punkt 9 i övergångsbestämmelserna 1991:493.

² Senaste lydelse 1991:493.

³ Senaste lydelse 1998:235.

⁴ Senaste lydelse 1997:992.

om klaganden då inte var folkbokförd, hos den länsrätt inom vars domkrets klaganden senast varit folkbokförd.

Om behörig länsrätt enligt första stycket inte finns, överklagas Skatteverkets beslut hos Länsrätten i Stockholms län.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Riksskatteverket får från skattemyndigheten ta över uppgiften att föra det allmännas talan i länsrätt och kammarrätt. Riksskatteverket för det allmännas talan i Regeringsrätten.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.
 2. Äldre föreskrifter i 17 § gäller fortfarande om anmälan gjorts till skattemyndighet före ikraftträdandet.
 3. Äldre föreskrifter i 37 § första stycket gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.
 4. Äldre föreskrifter i 47 § andra stycket andra meningen gäller fortfarande om efternamn förvärvats efter anmälan till skattemyndighet.

2.12 Förslag till lag om ändring i lagen (1984:533) om arbetsställenummer m.m.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1984:533) om arbetsställenummer m.m.

dels att 6 § skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 4 §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §¹

I 6 kap. 6 § lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter finns en bestämmelse om att uppgift om arbetsställenummer i vissa fall skall anges i en kontrolluppgift om utgiven ersättning och förmån som utgör intäkt i inkomstslaget tjänst.

6 §²

Om den uppgiftsskyldige inte följer en anmaning enligt 5 §, får på begäran av Statistiska centralbyrån den uppgiftsskyldige föreläggas att göra detta vid vite. Ett sådant föreläggande utfärdas av skattemyndigheten i den region där uppgiftsskyldigheten skall fullgöras.

Om den uppgiftsskyldige inte följer en anmaning enligt 5 §, får Statistiska centralbyrån förelägga den uppgiftsskyldige att göra detta vid vite. Ett sådant föreläggande får inte utfärdas om den uppgiftsskyldige redan förelagts i samma sak av Skatteverket förrän det tidigare föreläggandet har vunnit laga kraft.

Vitet bestäms till lägst 100 och högst 1 000 kronor.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

¹ Tidigare 4 § upphävd genom 2001:1162.

² Senaste lydelse 1998:237.

2.13 Förslag till lag om ändring i fordonsskattelagen (1988:327)

Härigenom föreskrivs i fråga om fordonsskattelagen (1988:327)¹ dels att i 4 § ordet ”Riksskatteverket” skall bytas ut mot ”Skatteverket”,

dels att 3, 67, 84 och 84 a §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Beskattningsmyndighet är *Skattemyndigheten i Örebro*.

3 §²

Beskattningsmyndighet är *Skatteverket*.

67 §³

Bestämmelserna i 10 kap. 27 §, 14 kap. samt 23 kap. 2 § skattebetalningslagen (1997:483) gäller vid kontroll av fordonsskatt. Vad som sägs om deklaration gäller i stället uppgifter som skall lämnas enligt särskilda föreskrifter och ligga till grund för beslut om skatt.

Skatterevision får företas, förutom av beskattningsmyndigheten, av Riksskatteverket och av någon annan skattemyndighet än beskattningsmyndigheten. Innan Riksskatteverket eller en annan skattemyndighet än beskattningsmyndigheten beslutar om revision skall samråd ske med beskattningsmyndigheten.

84 §⁴

Beslut om skatt som avses i 38, 39 eller 42 § eller beslut som avses i 89 § eller som avser rättelse enligt 45 § första stycket eller anstånd att betala skatt får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol av den skattskyldige och av *Riksskatteverket*.

Beslut om skatt som avses i 38, 39 eller 42 § eller beslut som avses i *64 § andra stycket* eller 89 § eller som avser rättelse enligt 45 § första stycket eller anstånd att betala skatt får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol av den skattskyldige och av *det allmänna ombudet hos Skatteverket. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.*

Riksskatteverket får överta beskattningsmyndighetens uppgift att

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 1992:1440 4 § 1992:1440.

² Senaste lydelse 2002:410.

³ Senaste lydelse 2002:410.

⁴ Senaste lydelse 2002:410.

i länsrätten och kammarrätten föra det allmännas talan. Riksskatteverket för det allmännas talan i Regeringsrätten.

Beslut enligt 64 § andra stycket får överklagas hos Riksskatteverket. Riksskatteverkets beslut får inte överklagas.

Riksskatteverket får föra talan till den skattskyldiges förmån. Riksskatteverket har då samma behörighet som den skattskyldige.

Skatteverket och det allmänna ombudet får föra talan till den skattskyldiges förmån. Verket och ombudet har då samma behörighet som den skattskyldige.

Har en part överklagat ett beslut om fastställande av skatt eller om efterbeskattning får också motparten överklaga beslutet, även om den för honom stadgade överklagandetiden gått ut. Motpartens överklagande skall ha kommit in inom två veckor från utgången av den tid inom vilken det första överklagandet senast skulle ha kommit in. Återkallas eller förfaller på annat sätt det första överklagandet, är även det senare förfallet.

84 a §⁵

Beslut om skatterevision och föreläggande vid vite får inte överklagas.

Ett beslut av länsrätten om utdömmande av vite får överklagas hos kammarrätten också av *Riksskatteverket*.

Ett beslut av länsrätten om utdömmande av vite får överklagas hos kammarrätten också av *det allmänna ombudet hos Skatteverket*.

Överklagande av beslut av länsrätten i fråga om anstånd med att betala skatt får prövas av kammarrätten endast om den har meddelat prövnings-tillstånd.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004. Äldre föreskrifter i 84 § första och fjärde styckena gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet. Vad som sägs om Riksskatteverket skall då i stället gälla det allmänna ombudet hos Skatteverket.

⁵ Senaste lydelse 2002:410.

2.14 Förslag till lag om ändring i lagen (1989:479) om ersättning för kostnader i ärenden och mål om skatt, m.m.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1989:479) om ersättning för kostnader i ärenden och mål om skatt, m.m.¹

dels att i 1 § ordet ”Riksskatteverket” skall bytas ut mot ”Skatteverket”,

dels att 10 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 §²

Skatterättsnämndens beslut överklagas hos Regeringsrätten. En annan myndighets beslut överklagas hos den länsrätt inom vars domkrets beslutet har fattats.

Skatterättsnämndens beslut överklagas hos Regeringsrätten. *Skatteverkets beslut överklagas hos den länsrätt som är behörig att pröva ett överklagande enligt 22 kap. 1 a–1 c §§ skattebetalningslagen (1997:483).* En annan myndighets beslut överklagas hos den länsrätt inom vars domkrets beslutet har fattats.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004. Äldre föreskrifter i 10 § gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse av 1 § 1998:192.

² Senaste lydelse 1998:192.

2.15 Förslag till lag om ändring i taxeringslagen (1990:324)

Härigenom föreskrivs i fråga om taxeringslagen (1990:324)¹
dels att 6 kap. 11, 12, 15 och 16 §§ skall upphöra att gälla,
dels att rubrikerna närmast före 2 kap. 2 § och 6 kap. 15 § skall utgå,
dels att i 3 kap. 1, 5, 7–9, 12 och 12 a §§, 4 kap. 2, 5–8, 10, 13–15, 18–21 och 23 §§, 5 kap. 4, 5, 8, 14 och 18 §§, 6 kap. 6, 7, 10 och 21 §§, 7 kap. 7 § samt rubrikerna närmast före 3 kap. 1 § och 4 kap. 13 § ordet "skattemyndighet" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "Skatteverket" eller i förekommande fall "Skatteverkets",
dels att 2 kap. 1, 2 och 6 §§, 3 kap. 14, 16 och 17 §§, 4 kap. 9 och 11 a §§, 5 kap. 3 §, 6 kap. 1, 5, 8, 9, 13, 14 och 17 §§, 7 kap. 2 och 6 §§ samt rubrikerna närmast före 2 kap. 1 § och 6 kap. 1 och 8 §§ skall ha följande lydelse,
dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 6 kap. 9 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

Skatteförvaltningen

Skatteverket

1 §²

Riksskatteverket leder och ansvarar för taxeringsarbetet i landet.

I varje region finns en skattemyndighet som ansvarar för taxeringsarbetet i regionen. Varje skattemyndighet har ett eller flera skattekontor. Vid varje skattekontor finns en skattenämnd.

Riksskatteverket har samma befogenheter som skattemyndigheten har enligt 3 kap. I förekommande fall tar verket därmed över den befogenhet som annars tillkommer skattemyndigheten.

Skatteverket ansvarar för taxeringsarbetet i landet.

Vid Skatteverket finns skattekontor. Vid varje skattekontor finns en skattenämnd.

¹ Senaste lydelse av
3 kap. 5 § prop. 2002/03:106
3 kap. 8 § 2001:1231
3 kap. 9 § 1997:494
3 kap. 12 § prop. 2002/03:106
3 kap. 12 a § 1997:494
4 kap. 2 § 2001:1231
4 kap. 5 § 1999:1261
4 kap. 13 § 1999:1261
4 kap. 18 § 1999:1261

4 kap. 20 § 1999:1261
4 kap. 23 § 1999:1261
5 kap. 4 § prop. 2002/03:106
5 kap. 5 § prop. 2002/03:106
5 kap. 8 § prop. 2002/03:106
5 kap. 14 § prop. 2002/03:106
5 kap. 18 § prop. 2002/03:106
6 kap. 10 § 1994:467
7 kap. 7 § 1995:1524.

² Senaste lydelse 1998:246.

2 §³

Beslut i taxeringsärende fattas av *den skattemyndighet som är behörig att fatta beslut enligt 2 kap. 1, 2 och 5 §§ skattebetalningslagen (1997:483)*.

Beslut i taxeringsärende fattas av *Skatteverket*.

6 §⁴

Ordföranden och vice ordföranden i skattenämnden skall vara tjänstemän *vid skattemyndighet*. De förordnas av *Riksskatteverket* för högst fyra år i taget.

Chefen för *skattemyndigheten* får träda in som ordförande i skattenämnden vid behandling av ärende som med hänsyn till dess särskilda beskaffenhet kräver *hans* medverkan.

Ordföranden och vice ordföranden i skattenämnden skall vara tjänstemän *vid Skatteverket*. De förordnas av *verket* för högst fyra år i taget.

Chefen för *Skatteverket eller en särskild tjänsteman förordnad av denne* får träda in som ordförande i skattenämnden vid behandling av ärende som med hänsyn till dess särskilda beskaffenhet kräver *sådan* medverkan.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer fastställer det antal övriga ledamöter i skattenämnden som skall finnas vid varje skattekontor. Sådana ledamöter väljs för högst fyra år. För val av dessa ledamöter gäller bestämmelserna i 7 kap. 5–7 §§.

3 kap.

14 §⁵

En skriftlig begäran om befrielse från föreläggande att lämna uppgift, visa upp handling eller lämna över en kopia av handling skall ges in till *länsrätten* tillsammans med föreläggandet och den begärda handlingen eller uppgiften.

Om den reviderade begär att en handling skall undantas från revision skall handlingen, om *skattemyndigheten* anser att den bör granskas, omedelbart förseglas och överlämnas till länsrätten.

Länsrätten skall utan dröjsmål pröva om handlingen eller uppgiften skall undantas från kontrollen.

En skriftlig begäran om befrielse från föreläggande att lämna uppgift, visa upp handling eller lämna över en kopia av handling skall ges in till *den länsrätt som är behörig att pröva ett överklagande enligt 6 kap. 1 § tredje stycket*, tillsammans med föreläggandet och den begärda handlingen eller uppgiften.

Om den reviderade begär att en handling skall undantas från revision skall handlingen, om *Skatteverket* anser att den bör granskas, omedelbart förseglas och överlämnas till länsrätten.

³ Senaste lydelse 1999:1261.

⁴ Senaste lydelse 1994:1625.

⁵ Senaste lydelse 1994:467.

16 §

Uppgifter som myndighet förfo-
gar över och som behövs för taxe-
ring skall på *skattemyndighetens*
begäran tillhandahållas *denna*.

Uppgiftsskyldighet enligt första stycket föreligger dock inte i fråga om uppgifter för vilka sekretess gäller till följd av 2 kap. 1 eller 2 § eller 3 kap. 1 § sekretesslagen (1980:100) eller en bestämmelse till vilken hänvisas i någon av de nämnda paragraferna.

Om sekretess gäller för uppgift enligt någon annan bestämmelse i sekretesslagen och ett utlämnande skulle medföra synnerligt men för något enskilt eller allmänt intresse föreligger uppgiftsskyldighet endast om regeringen på ansökan av *skattemyndigheten* beslutar att uppgiften skall lämnas ut.

Uppgifter som myndighet förfo-
gar över och som behövs för taxe-
ring skall på *Skatteverkets* begäran
tillhandahållas *verket*.

Om sekretess gäller för uppgift enligt någon annan bestämmelse i sekretesslagen och ett utlämnande skulle medföra synnerligt men för något enskilt eller allmänt intresse föreligger uppgiftsskyldighet endast om regeringen på ansökan av *Skatteverket* beslutar att uppgiften skall lämnas ut.

17 §⁶

Uppgifter i självdeklarationer skall på begäran lämnas ut till de myndigheter som utövar taxerings- eller skattekontroll om det behövs för kontrollverksamheten. Detsamma gäller beträffande uppgifter i andra handlingar som har upprättats eller för granskning omhändertagits av en myndighet vid taxeringskontroll eller lämnats till ledning för taxering enligt bestämmelserna i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter.

Uppgifter som avses i första stycket får tillhandahållas myndighet i främmande stat med vilken Sverige har träffat överenskommelse om handräckning i skatteärenden.

Uppgifter i självdeklarationer och i andra handlingar som har upprättats eller för granskning omhändertagits vid taxeringskontroll eller lämnats till ledning för taxering enligt bestämmelserna i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter får tillhandahållas myndighet i främmande stat med vilken Sverige har träffat överenskommelse om handräckning i skatteärenden.

4 kap.

9 §

Vill den skattskyldige begära omprövning av ett beslut, skall han göra detta skriftligt. Begäran skall ha kommit in till *skattemyndigheten* före utgången av det femte året efter taxeringsåret.

Vill den skattskyldige begära omprövning av ett beslut, skall han göra detta skriftligt. Begäran skall ha kommit in till *Skatteverket* före utgången av det femte året efter taxeringsåret.

⁶ Senaste lydelse 2001:1231.

Om den skattskyldige gör sannolikt att han inte inom två månader före utgången av den tid som anges i första stycket fått kännedom om ett taxeringsbeslut som är till hans nackdel eller *skattsedel* eller annan handling med uppgift om skattens storlek, får han ändå begära omprövning. Begäran skall ha kommit in inom två månader från den dag han fick sådan kännedom.

Har den skattskyldige inom den tid som anges i första eller andra stycket gett in skrivelsen med begäran om omprövning till *en annan skattemyndighet än den som fattat beslutet* eller till en allmän förvaltningsdomstol, får ärendet ändå prövas. Skrivelsen skall då omedelbart översändas till *den skattemyndighet som fattat beslutet* med uppgift om den dag då handlingen kom in till *myndigheten eller domstolen*.

Om den skattskyldige gör sannolikt att han inte inom två månader före utgången av den tid som anges i första stycket fått kännedom om ett taxeringsbeslut som är till hans nackdel eller *ett besked om den slutliga skatten* eller annan handling med uppgift om skattens storlek, får han ändå begära omprövning. Begäran skall ha kommit in inom två månader från den dag han fick sådan kännedom.

Har den skattskyldige inom den tid som anges i första eller andra stycket gett in skrivelsen med begäran om omprövning till en allmän förvaltningsdomstol, får ärendet ändå prövas. Skrivelsen skall då omedelbart översändas till *Skatteverket* med uppgift om den dag då handlingen kom in till domstolen.

11 a §⁷

En begäran om omprövning som avser särskild skatteberäkning för ackumulerad inkomst får göras efter utgången av den tid som anges i 9 §, om denna begäran föranleds av *en skattemyndighets* taxeringsbeslut eller av en allmän förvaltningsdomstols beslut i mål om taxering. En sådan begäran skall ha kommit in till *skattemyndigheten* inom ett år från det att beslutet meddelades.

En begäran om omprövning som avser särskild skatteberäkning för ackumulerad inkomst får göras efter utgången av den tid som anges i 9 §, om denna begäran föranleds av *Skatteverkets* taxeringsbeslut eller av en allmän förvaltningsdomstols beslut i mål om taxering. En sådan begäran skall ha kommit in till *Skatteverket* inom ett år från det att beslutet meddelades.

5 kap.

3 §⁸

Beslut om skattetillägg enligt 2 § 2 skall undanröjas om en självdeklaration har kommit in till *en skattemyndighet* eller en allmän förvaltningsdomstol inom fyra månader från utgången av det år då

Beslut om skattetillägg enligt 2 § 2 skall undanröjas om en självdeklaration har kommit in till *Skatteverket* eller en allmän förvaltningsdomstol inom fyra månader från utgången av det år då

⁷ Senaste lydelse 1999:1261.

⁸ Senaste lydelse prop. 2002/03:106.

beslutet fattades.

Om den skattskyldige gör sannolikt att han inte har fått kännedom om ett beslut om skattetillägg eller ett besked om den slutliga skatten eller någon annan handling med uppgift om skattetilläggets storlek före utgången av det år då beslutet fattades skall skattetillägget undanröjas, om en självdeklaration har kommit in inom två månader från den dag då han fick sådan kännedom.

beslutet fattades.

6 kap.

Överklagande av skattemyndighets beslut

En skattemyndighets taxeringsbeslut i en fråga som kan ha betydelse för beskattningen eller annat ekonomiskt mellanhavande med det allmänna får överklagas hos länsrätten av den skattskyldige, Riksskatteverket och, i fråga om beslut om taxering till kommunal inkomstskatt, kommunen.

Den skattskyldige får också överklaga beslut att avvisa en begäran om omprövning av taxeringsbeslut.

Överklagande av Skatteverkets beslut

1 §

Skatteverkets taxeringsbeslut i en fråga som kan ha betydelse för beskattningen eller annat ekonomiskt mellanhavande med det allmänna får överklagas hos länsrätten av den skattskyldige, det allmänna ombudet hos Skatteverket och, i fråga om beslut om taxering till kommunal inkomstskatt, kommunen.

Skatteverkets beslut enligt första eller andra stycket överklagas hos den länsrätt som är behörig att pröva ett överklagande enligt 22 kap. 1 a–1 c §§ skattebetalningslagen (1997:483).

5 §

Skattemyndigheten skall pröva om överklagandet har kommit in i rätt tid. Har överklagandet kommit in för sent, skall myndigheten avvisa det, om inte annat följer av andra eller tredje stycket.

Överklagandet skall inte avvisas, om förseningen beror på att skattemyndigheten har lämnat den skattskyldige en felaktig underrättelse om hur man överklagar.

Överklagandet skall inte heller avvisas, om det inom överklagandetiden kommit in till en annan skattemyndighet än den som fattat beslutet eller till en allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet

Skatteverket skall pröva om överklagandet har kommit in i rätt tid. Har överklagandet kommit in för sent, skall verket avvisa det, om inte annat följer av andra eller tredje stycket.

Överklagandet skall inte avvisas, om förseningen beror på att Skatteverket har lämnat den skattskyldige en felaktig underrättelse om hur man överklagar.

Överklagandet skall inte heller avvisas, om det inom överklagandetiden kommit in till en allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet skall då omedelbart översändas till Skatteverket med uppgift om

skall då omedelbart översändas till *den skattemyndighet som fattat beslutet* med uppgift om den dag då handlingen kom in till *myndigheten eller domstolen*.

den dag då handlingen kom in till domstolen.

Riksskatteverkets eller kommuns överklagande

Det allmänna ombudets eller kommuns överklagande

Överklagandet skall vara skriftligt och ha kommit in inom tidsfrist som enligt 4 kap. gäller för beslut om omprövning på initiativ av *skattemyndighet* eller efter sådan tid men inom två månader från den dag då det överklagade beslutet meddelades.

Överklagas ett omprövningsbeslut som avser eftertaxering och yrkas ändring till den skattskyldiges nackdel, skall överklagandet ha kommit in inom två månader från den dag då beslutet meddelades.

8 §

Överklagandet skall vara skriftligt och ha kommit in inom tidsfrist som enligt 4 kap. gäller för beslut om omprövning på initiativ av *Skatteverket* eller efter sådan tid men inom två månader från den dag då det överklagade beslutet meddelades.

Om en kommun överklagar Skatteverkets beslut, skall verket vara kommunens motpart sedan handlingarna i ärendet överlämnats till domstolen.

Om *Riksskatteverket* har överklagat ett taxeringsbeslut, skall därav föranledd talan om särskild avgift föras samtidigt.

9 §

Om *det allmänna ombudet* har överklagat ett taxeringsbeslut, skall därav föranledd talan om särskild avgift föras samtidigt.

9 a §

Det allmänna ombudet får inom den för ombudet gällande tiden för överklagande föra talan till den skattskyldiges förmån. Det allmänna ombudet har då samma behörighet som den skattskyldige.

13 §⁹

Om den skattskyldige överklagar länsrättens eller kammarrättens beslut, skall överklagandet ha kommit in inom två månader från den dag då han fick del av beslutet.

Om länsrättens beslut överklagas av *skattemyndigheten, Riksskatteverket* eller kommunen, skall

Om länsrättens beslut överklagas av *Skatteverket, det allmänna ombudet* eller kommunen, skall

⁹ Senaste lydelse 1990:1138.

överklagandet ha kommit in inom två månader från den dag beslutet meddelades. Detsamma gäller om *Riksskatteverket* eller kommunen överklagar kammarrättens beslut.

överklagandet ha kommit in inom två månader från den dag beslutet meddelades. Detsamma gäller om *verket, ombudet* eller kommunen överklagar kammarrättens beslut.

14 §

Om *någon* har överklagat ett beslut av länsrätt eller kammarrätt, får även *någon annan som haft rätt att överklaga beslutet* ge in ett överklagande, trots att den för honom gällande tiden för överklagande gått ut. Ett sådant överklagande skall ges in inom en månad från utgången av den tid inom vilken det första överklagandet skulle ha gjorts.

Om *en part* har överklagat ett beslut av länsrätt eller kammarrätt, får även *motparten* ge in ett överklagande, trots att den för honom gällande tiden för överklagande gått ut. Ett sådant överklagande skall ges in inom en månad från utgången av den tid inom vilken det första överklagandet skulle ha gjorts.

Återkallas eller förfaller det första överklagandet av någon annan anledning, förfaller också det senare.

17 §

Riksskatteverket får inom den för verket gällande tiden för överklagande föra talan till den skattskyldiges förmån. Verket har då samma behörighet som den skattskyldige.

Skatteverket får inom den för verket gällande tiden för överklagande föra talan till den skattskyldiges förmån. Verket har då samma behörighet som den skattskyldige. *Motsvarande gäller för det allmänna ombudet om ombudet fört det allmännas talan.*

7 kap.

2 §

Fråga om utdömande av vite prövas av den länsrätt som är behörig att pröva ett överklagande av beslut enligt denna lag.

Vid prövning av en ansökan om utdömande av vite får även vitets lämplighet bedömas.

6 §¹⁰

Valbar till ledamot i skattnämnd är den som har rösträtt vid val av kommunfullmäktige och är folkbokförd i en kommun som ingår i skattemyndighetens verksamhetsområde och inte har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken.

Valbar till ledamot i skattnämnd är den som har rösträtt vid val av kommunfullmäktige och inte har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken.

Tjänsteman inom skatteförvalt-

Tjänsteman vid Skatteverket el-

¹⁰ Senaste lydelse 1991:1902.

ningen eller vid allmän förvaltningsdomstol eller nämndeman i allmän förvaltningsdomstol får inte väljas till ledamot i skattenämnd.

ler allmän förvaltningsdomstol eller nämndeman i allmän förvaltningsdomstol får inte väljas till ledamot i skattenämnd.

Den som har fyllt sextio år eller uppger giltigt hinder är inte skyldig att ta emot uppdrag som ledamot.

Skattemyndigheten prövar själv-
mant den valdes behörighet.

Skatteverket skall pröva den valdes behörighet.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

2. Föreläggande av skattemyndighet enligt äldre föreskrifter i 3 kap. 5 § eller 12 § fjärde stycket och 4 kap. 10 § skall efter ikraftträdandet fullgöras till Skatteverket.

3. Äldre föreskrifter i 3 kap. 14 § första stycket om behörig länsrätt gäller fortfarande för begäran som har getts in före ikraftträdandet.

4. En begäran av skattemyndighet enligt äldre föreskrifter i 3 kap. 16 § första stycket skall efter ikraftträdandet fullgöras till Skatteverket.

5. Äldre föreskrifter i 3 kap. 16 § tredje stycket gäller fortfarande för ansökan som har getts in före ikraftträdandet.

6. Äldre föreskrifter i 4 kap. 9 § tredje stycket gäller fortfarande om begäran om omprövning har getts in före ikraftträdandet.

7. Äldre föreskrifter i 4 kap. 11 a § första meningen samt 4 kap. 13 § andra stycket 1 och 3 gäller fortfarande för skattemyndighets beslut.

8. De nya föreskrifterna i 4 kap. 14 § andra stycket gäller även om självdeklaration kommit in till skattemyndighet.

9. De nya föreskrifterna i 4 kap. 18 § andra stycket om förbud mot att fatta beslut om eftertaxering i samma fråga gäller även om det tidigare beslutet fattats av skattemyndighet.

10. Äldre föreskrifter i 4 kap. 20 § andra stycket gäller fortfarande för skattemyndighets beslut.

11. De nya föreskrifterna i 5 kap. 3 § första stycket gäller även om självdeklaration kommit in till skattemyndighet.

12. De nya föreskrifterna i 5 kap. 4 § första stycket 2 gäller även om kontrolluppgift varit tillgänglig för skattemyndighet före november månads utgång taxeringsåret.

13. Äldre föreskrifter i 6 kap. 1 § första stycket gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet. Vad som där sägs om Riksskatteverket skall då i stället gälla det allmänna ombudet hos Skatteverket.

14. De nya föreskrifterna i 6 kap. 1 § tredje stycket om behörig länsrätt gäller inte för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

15. Äldre föreskrifter i 6 kap. 5 § andra och tredje styckena gäller fortfarande för överklagande som har kommit in före ikraftträdandet.

16. De äldre föreskrifterna i 6 kap. 9 § gäller fortfarande om taxeringsbeslutet har överklagats före ikraftträdandet.

17. De nya föreskrifterna i 6 kap. 10 § gäller även skattemyndighets avvisningsbeslut.

18. De upphävda föreskrifterna i 6 kap. 12 § gäller fortfarande för överklagande av länsrätts eller kammarrätts beslut som har meddelats

före ikraftträdandet. Vad som där sägs om Riksskatteverket skall då i stället gälla det allmänna ombudet hos Skatteverket.

19. Äldre föreskrifter i 6 kap. 13 § andra stycket om överklagande av skattemyndighet eller Riksskatteverket gäller även efter ikraftträdandet.

20. De nya föreskrifterna i 7 kap. 2 § första stycket gäller för ansökan om utdömmande av vite som ges in efter ikraftträdandet.

2.16 Förslag till lag om ändring i lagen (1990:676) om skatt på ränta på skogskontomedel m.m.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1990:676) om skatt på ränta på skogskontomedel m.m.¹

dels att i 4, 6–9, 11 och 12 §§ ordet ”Riksskatteverket” skall bytas ut mot ”Skatteverket”,

dels att 13 och 14 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Riksskatteverkets beslut enligt denna lag får överklagas hos länsrätten av den skattskyldige *och* banken. Beslut om skatterevision enligt 12 § får dock inte överklagas.

Överklagandet skall ha kommit in inom två månader från den dag då klaganden fick del av beslutet.

Föreslagen lydelse

13 §²

Skatteverkets beslut enligt denna lag får överklagas hos länsrätten av den skattskyldige, banken *och det allmänna ombudet hos Skatteverket*. Beslut om skatterevision enligt 12 § får dock inte överklagas.

Ett överklagande av den skattskyldige eller banken skall ha kommit in inom två månader från den dag då klaganden fick del av beslutet. *Ett överklagande av det allmänna ombudet* skall ha kommit in inom två månader från den dag då beslutet meddelades.

14 §³

Bestämmelserna i 6 kap. taxeringslagen (1990:324) om överklagande av länsrättens och kammarrättens beslut *och företrädare för det allmänna* gäller i tillämpliga delar för mål enligt denna lag.

Bestämmelserna i 6 kap. taxeringslagen (1990:324) om överklagande av länsrättens och kammarrättens beslut gäller i tillämpliga delar för mål enligt denna lag. *Bestämmelserna i 6 kap. 9 a § taxeringslagen gäller för det allmänna ombudets överklagande av Skatteverkets beslut.*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004. Äldre föreskrifter i 13 § gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse av
4 § 2000:476
6 § 2000:476
7 § 2000:476
8 § 2000:476

9 § 2000:476
11 § 2000:476
12 § 2000:476.

² Senaste lydelse 2000:476.

³ Senaste lydelse 1993:464.

2.17 Förslag till lag om ändring i folkbokföringslagen (1991:481)

Härigenom föreskrivs i fråga om folkbokföringslagen (1991:481)¹

dels att 42 § skall upphöra att gälla,

dels att i 1 och 28 §§ ordet " skatteförvaltningens" skall bytas ut mot "Skatteverkets",

dels att i 1, 10, 17, 20, 23, 24, 31 och 32 §§ ordet "skattemyndighet" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "Skatteverket" eller i förekommande fall "Skatteverkets",

dels att i 25–27 §§ orden "en skattemyndighet" skall bytas ut mot "Skatteverket",

dels att 34 och 37–40 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

34 §²

Skattemyndigheten beslutar i ärende enligt denna lag efter anmälan eller ansökan eller annars när det finns skäl till det.

Om ärendet gäller folkbokföring på fastighet eller i församling beslutar skattemyndigheten i den region där fastigheten eller församlingen är belägen.

Samordningsnummer enligt 18 a § tilldelas av den skattemyndighet som bestäms av regeringen eller den myndighet som regeringen förordnar.

I övriga ärenden beslutar den skattemyndighet inom vars verksamhetsområde en person är eller senast har varit folkbokförd eller, i fråga om ärende enligt 1 § andra stycket, den skattemyndighet som enligt särskilda bestämmelser skall underrättas om händelsen.

Skatteverket beslutar i ärende enligt denna lag efter anmälan eller ansökan eller annars när det finns skäl till det.

37 §

Vite kan av *skattemyndigheten* föreläggas den som inte följer ett

Vite kan av *Skatteverket* föreläggas den som inte följer ett

¹ Senaste lydelse av
1 § 2001:196
10 § 1995:752
17 § 1997:989
20 § 1995:375
25 § 1993:1699

26 § 1997:989
28 § 2001:196
31 § 1997:989
32 § 1995:1538
42 § 1997:989.

² Senaste lydelse 1998:251.

föreläggande enligt 31 eller 32 §.

föreläggande enligt 31 eller 32 §.

Fråga om utdömande av vite prövas av den länsrätt som är behörig att pröva ett överklagande av beslut enligt denna lag.

Vid prövning av en fråga om utdömande av vite får även vitets lämplighet bedömas.

38 §³

Skattemyndighetens beslut enligt denna lag överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Beslut om fastställande av födelsenummer och kontrollsiffra i personnummer samt beslut om tilldelning av samordningsnummer överklagas dock hos Riksskatteverket.

Skatteverkets beslut enligt denna lag överklagas, utom i de fall som avses i andra och tredje styckena, hos den länsrätt inom vars domkrets den person, vars folkbokföring beslutet gäller, vid tidpunkten för beslutet var eller, om beslutet avser en ändrad folkbokföringsort, genom det överklagade beslutet blivit folkbokförd.

Beslut att inte folkbokföra en person enligt en anmälan överklagas hos den länsrätt inom vars domkrets den anmälda folkbokföringen skulle ha skett.

Skatteverkets övriga beslut enligt denna lag överklagas hos Länsrätten i Stockholms län.

39 §⁴

Riksskatteverkets beslut om personnummer och samordningsnummer får inte överklagas.

Vitesföreläggande enligt 37 § får inte överklagas.

Skatteverkets beslut om fastställande av födelsenummer och kontrollsiffra i personnummer, tilldelning av samordningsnummer samt vitesföreläggande enligt 37 § får inte överklagas.

40 §⁵

Skattemyndighetens beslut får överklagas av den person vars folkbokföring beslutet gäller och, med undantag av beslut enligt 18 och 18 a §§, av Riksskatteverket. Ett beslut om en persons bosättning får även överklagas av en kommun som berörs av beslutet.

Ett överklagande av enskild om

Andra beslut av Skatteverket än som anges i 39 § får överklagas av den person vars folkbokföring beslutet gäller och av det allmänna ombudet hos Skatteverket. Ett beslut om en persons bosättning får även överklagas av en kommun som berörs av beslutet.

Ett överklagande av enskild om

³ Senaste lydelse 1997:989.

⁴ Senaste lydelse 1997:989.

⁵ Senaste lydelse 1997:989.

folkbokföring enligt 3–17 och 20–22 §§ skall ha kommit in till *skattemyndigheten* inom tre veckor från den dag den klagande fick del av beslutet. Beslut i annan fråga får överklagas av enskild utan begränsning till viss tid.

Ett överklagande av *Riksskatteverket* eller en kommun skall ha kommit in till *skattemyndigheten* inom tre veckor från den dag beslutet meddelades.

folkbokföring enligt 3–17 och 20–22 §§ skall ha kommit in till *Skatteverket* inom tre veckor från den dag den klagande fick del av beslutet. Beslut i annan fråga får överklagas av enskild utan begränsning till viss tid.

Ett överklagande av *det allmänna ombudet* eller en kommun skall ha kommit in till *Skatteverket* inom tre veckor från den dag beslutet meddelades.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

2. En begäran av skattemyndighet enligt äldre föreskrifter i 23 § andra stycket skall efter ikraftträdandet fullgöras hos Skatteverket.

3. Föreläggande av skattemyndighet enligt äldre föreskrifter i 31 eller 32 § skall efter ikraftträdandet fullgöras till Skatteverket.

4. De nya föreskrifterna i 37 § andra stycket gäller för ansökan om utdömande av vite som ges in efter ikraftträdandet.

5. Äldre föreskrifter i 38 § gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet. Vad som då sägs om Riksskatteverket skall i stället gälla Skatteverket.

6. Äldre föreskrifter i 39 § första stycket gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

7. Äldre föreskrifter i 40 § första stycket gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet. Vad som då sägs om Riksskatteverket skall i stället gälla det allmänna ombudet hos Skatteverket.

2.18 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl.¹

dels att i 10 § ordet ”Riksskatteverket” skall bytas ut mot ”Skatteverket”,

dels att 21 och 23 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

21 §²

Den skattskyldige *och* den som är redovisningsskyldig enligt 14 § får överklaga beslut av beskattningsmyndigheten enligt denna lag hos länsrätten.

Den skattskyldige, den som är redovisningsskyldig enligt 14 § *och det allmänna ombudet hos Skatteverket* får överklaga beslut av beskattningsmyndigheten enligt denna lag hos länsrätten.

23 §³

I fråga om särskild inkomstskatt gäller i tillämpliga delar vad som sägs om ansvar för skatt i 12 kap., om utredning i skatteärenden i 14 kap., om skattetillägg och förseningsavgift i 15 kap., om anstånd med inbetalning av skatt i 17 kap., om indrivning i 20 kap., om omprövning i 21 kap., om överklagande i 22 kap. och om övriga bestämmelser i 23 kap. skattebetalningslagen (1997:483). Vad som där sägs om arbetsgivare skall då gälla den som är redovisningsskyldig enligt 14 § denna lag *och vad som där sägs om skattemyndighet skall gälla Riksskatteverket*. Med skattedeklaration avses enligt denna lag redovisning enligt 14 §.

I fråga om särskild inkomstskatt gäller i tillämpliga delar vad som sägs om ansvar för skatt i 12 kap., om utredning i skatteärenden i 14 kap., om skattetillägg och förseningsavgift i 15 kap., om anstånd med inbetalning av skatt i 17 kap., om indrivning i 20 kap., om omprövning i 21 kap., om överklagande i 22 kap. och om övriga bestämmelser i 23 kap. skattebetalningslagen (1997:483). Vad som där sägs om arbetsgivare skall då gälla den som är redovisningsskyldig enligt 14 § denna lag. Med skattedeklaration avses enligt denna lag redovisning enligt 14 §.

Bestämmelser om kontrolluppgifter finns i 12 kap. 2 § lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter.

Om särskild inkomstskatt inte betalas inom den tid som anges i 14 §, skall dröjsmålsavgift tas ut enligt lagen (1997:484) om dröjsmålsavgift.

¹ Senaste lydelse av 10 § 2000:477.

² Senaste lydelse 2000:477.

³ Senaste lydelse 2001:1234.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004. Äldre föreskrifter i 21 § gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

2.19 Förslag till lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200)

Härigenom föreskrivs i fråga om mervärdesskattelagen (1994:200)¹

dels att 12 kap. 1 a och 2 §§ skall upphöra att gälla,

dels att i 1 kap. 2 b §, 2 a kap. 4 §, 6 kap. 2 §, 6 a kap. 4–6 §§, 7 kap. 4 §, 9 kap. 1, 2, 4, 6–8 §§, 9 a kap. 2 §, 9 c kap. 8 §, 10 kap. 9 §, 11 kap. 5 och 6 §§, 13 kap. 8 § samt 19 kap. 7 § ordet "skattemyndighet" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "Skatteverket" eller i förekommande fall "Skatteverkets",

dels att i 3 kap. 26 a §, 12 kap. 4 § samt 19 kap. 1, 6 och 10 §§ ordet "Riksskatteverket" skall bytas ut mot "Skatteverket",

dels att 12 kap. 1 §, 19 kap. 11 § och 20 kap. 1 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

12 kap.

1 §²

Beslut enligt denna lag meddelas, om inte annat anges i 1 a eller 2 §, av skattemyndigheten i den region där den skattskyldige är registrerad enligt 3 kap. 1 § skattebetalningslagen (1997:483) eller, om han inte är registrerad, av den skattemyndighet som enligt 2 kap. samma lag är behörig att besluta om registrering.

Beslut enligt denna lag meddelas av Skatteverket.

19 kap.

11 §

Den som vill få återbetalning av ingående skatt enligt 10 kap. 9–13 §§ skall ansöka om detta hos den myndighet som enligt 12 kap. 2 § skall pröva ansökningen.

Den som vill få återbetalning av ingående skatt enligt 10 kap. 9–13 §§ skall ansöka om detta hos Skatteverket.

20 kap.

1 §

Vid överklagande av beslut enligt denna lag, med undantag för överklagande enligt andra stycket, gäller bestämmelserna i 22 kap. skattebetalningslagen (1997:483).

Beslut som Riksskatteverket har

Beslut som Skatteverket har fat-

¹ Lagen omtryckt 2000:500.

Senaste lydelse av

9 kap. 1 § 2000:1358

9 kap. 2 § 2000:1358

11 kap. 5 § 2001:971

12 kap. 2 § 2002:1004

19 kap. 1 § 2002:392

19 kap. 10 § prop. 2002/03:77.

² Senaste lydelse 2002:1004.

fattat om betalningsskyldighet enligt 3 kap. 26 b §, i ärende som rör återbetalning enligt 10 kap. 1–8 §§ och om betalningsskyldighet och avräkning enligt 19 kap. 7 § får överklagas hos Länsrätten i Dalarnas län. Beslut som *en skattemyndighet* fattat om gruppregistrering enligt 6 a kap. 4 §, om ändring eller avregistrering enligt 6 a kap. 5 § *eller* om innehållet i en faktura eller jämförlig handling enligt 11 kap. 5 § tredje stycket får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Beslut om avräkning får överklagas särskilt på den grunden att avräkningsbeslutet i sig är felaktigt men i övrigt endast i samband med överklagande av beslut om betalningsskyldighet. Ett överklagande enligt detta stycke skall ha kommit in inom två månader från den dag klaganden fick del av beslutet.

Ett beslut enligt 6 a kap. 4 eller 5 § får även överklagas av *Riksskatteverket*. Om en enskild part överklagar ett sådant beslut förs det allmännas talan av *Riksskatteverket*.

tat som rör den som är skattskyldig endast på grund av förvärv av sådana varor som anges i 2 a kap. 3 § första stycket 1 och 2, om betalningsskyldighet enligt 3 kap. 26 b §, i ärende som rör återbetalning enligt 10 kap. 1–8 §§ och om betalningsskyldighet och avräkning enligt 19 kap. 7 § får överklagas hos Länsrätten i Dalarnas län. Beslut som Skatteverket fattat om gruppregistrering enligt 6 a kap. 4 § och om ändring eller avregistrering enligt 6 a kap. 5 § får överklagas hos den länsrätt som är behörig att pröva ett överklagande av grupphuvudmannen. Beslut som Skatteverket fattat om innehållet i en faktura eller jämförlig handling enligt 11 kap. 5 § tredje stycket får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Beslut om avräkning får överklagas särskilt på den grunden att avräkningsbeslutet i sig är felaktigt men i övrigt endast i samband med överklagande av beslut om betalningsskyldighet. Ett överklagande enligt detta stycke skall ha kommit in inom två månader från den dag klaganden fick del av beslutet.

Ett beslut enligt 6 a kap. 4 eller 5 § får även överklagas av *det allmänna ombudet hos Skatteverket*. Om en enskild part överklagar ett sådant beslut förs det allmännas talan av *Skatteverket*.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

2. Äldre föreskrifter i 1 kap. 2 b § andra meningen, 2 a kap. 4 § andra meningen samt 9 kap. 1 § första stycket och 2 § första stycket gäller fortfarande för skattemyndighets beslut.

3. Äldre föreskrifter i 9 kap. 4 § om skattskyldighetens inträde gäller fortfarande om ansökan har kommit in före ikraftträdandet.

4. Äldre föreskrifter i 9 kap. 8 § andra stycket och 9 a kap. 2 § gäller fortfarande för skattemyndighets beslut.

5. Äldre föreskrifter i 20 kap. 1 § andra stycket andra meningen och tredje stycket gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

2.20 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:466) om särskilda tvångsåtgärder i beskattningsförfarandet

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1994:466) om särskilda tvångsåtgärder i beskattningsförfarandet¹

dels att i 32 § ordet "skattemyndigheten" skall bytas ut mot "Skatteverket",

dels att 28–30 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

28 §²

Ansökan om åtgärd, granskningsledarens beslut enligt 15 § och begäran om undantagande enligt denna lag prövas, *om inte annat följer av andra stycket*, av den länsrätt inom vars domkrets beslut om skatt enligt skattebetalningslagen (1997:483) skall fattas då framställningen görs.

Om beslut om skatten skall meddelas av *Skattemyndigheten i Stockholm enligt bestämmelsen i 2 kap. 1 § tredje stycket sista meningen eller 2 § femte stycket sista meningen skattebetalningslagen*, är den länsrätt behörig inom vars domkrets beslut om åtgärd skall verkställas eller har verkställts. *Detsamma gäller om beslut om tull eller annan skatt skall meddelas av Tullverket.*

Ansökan om åtgärd, granskningsledarens beslut enligt 15 § och begäran om undantagande enligt denna lag prövas av den länsrätt som är behörig att pröva ett överklagande enligt 22 kap. 1 a–1 c §§ skattebetalningslagen (1997:483) då framställningen görs.

Om beslut om tull eller annan skatt skall meddelas av *Tullverket*, är den länsrätt behörig inom vars domkrets beslut om åtgärd skall verkställas eller har verkställts.

29 §³

Granskningsledares beslut enligt 6, 13 och 26 §§ får överklagas hos länsrätten.

Granskningsledares beslut enligt 6, 13 och 26 §§ får överklagas hos *den länsrätt som är behörig att pröva ett överklagande enligt 22 kap. 1 a–1 c §§ skattebetalningslagen (1997:483).*

Om länsrätten ändrar ett beslut om åtgärd enligt denna lag helt eller delvis, skall rätten besluta att omhändertagna handlingar skall återlämnas och övriga insamlade uppgifter skall förstöras.

30 §⁴

Det allmänna får överklaga

Skatteverket får överklaga läns-

¹ Senaste lydelse av 32 § 1997:503.

² Senaste lydelse 2000:1293.

³ Senaste lydelse 1997:503.

⁴ Senaste lydelse 1997:503.

länsrättens beslut enligt denna lag.

I fråga om företrädare för det allmänna gäller 6 kap. 15–17 §§ taxeringslagen (1990:324) beträffande skatt eller avgift som tas ut enligt 1 § första stycket denna lag.

rättens beslut enligt denna lag.

Skatteverket får inom den för verket gällande tiden för överklagande föra talan till den skattskyldiges förmån. Verket har då samma behörighet som den skattskyldige.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

2. Äldre föreskrifter i 28 § gäller fortfarande om handling som där avses har getts in före ikraftträdandet.

3. Äldre föreskrifter i 29 § första stycket gäller för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

2.21 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1565) om beskattning av viss privatinförsel

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1994:1565) om beskattning av viss privatinförsel¹

dels att i 4 § ordet ”Riksskatteverket” skall bytas ut mot ”Skatteverket”,

dels att 17 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

17 §²

Beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Riksskatteverket för det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Beslut som meddelats av Tullverket *enligt denna lag* får överklagas av *Riksskatteverket*.

Skatteverket för det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Beslut som *har* meddelats av *Skatteverket* får överklagas av *det allmänna ombudet hos Skatteverket*. Beslut som *har* meddelats av Tullverket får överklagas av *Skatteverket*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004. Äldre föreskrifter i 17 § gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet. Vad som då sägs om Riksskatteverket skall i stället gälla Skatteverket.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 1999:1329 4 § 2000:482.

² Senaste lydelse 2000:482.

2.22 Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1514) om generellt statsbidrag till kommuner och landsting

Härigenom föreskrivs att 5 och 7 §§ lagen (1995:1514) om generellt statsbidrag till kommuner och landsting skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §¹

Skattemyndigheten fastställer statsbidragets storlek samt lämnar senast den 25 januari bidragsåret uppgift till varje kommun och landsting om storleken av dess bidrag.

För bidragsåret 1998 fastställer skattemyndigheten statsbidragets storlek samt lämnar senast den 25 juli uppgift till varje kommun och landsting om storleken av dess bidrag.

Skatteverket fastställer statsbidragets storlek samt lämnar senast den 25 januari bidragsåret uppgift till varje kommun och landsting om storleken av dess bidrag.

7 §

Skattemyndighetens beslut enligt denna lag får överklagas hos regeringen.

Beslut enligt denna lag får överklagas hos regeringen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

¹ Senaste lydelse 1998:584.

2.23 Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1515) om utjämningsbidrag till kommuner och landsting

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1995:1515) om utjämningsbidrag till kommuner och landsting¹

dels att i 9 och 11 §§ ordet "skattemyndighet" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "Skatteverket" eller i förekommande fall "Skatteverkets",

dels att 2 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §²

I denna lag används följande termer i den betydelse som anges här:

Bidragsår: Det år under vilket bidraget betalas ut.

Uppräknat skatteunderlag: De sammanlagda beskattningsbara inkomsterna för en kommun eller ett landsting enligt *skattemyndighetens årliga* taxeringsbeslut enligt 4 kap. 2 § taxeringslagen (1990:324) om taxering till kommunal inkomstskatt året före bidragsåret, uppräknade med uppräkningsfaktorerna enligt 4 § tredje stycket lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m.

Uppräknat skatteunderlag: De sammanlagda beskattningsbara inkomsterna för en kommun eller ett landsting enligt taxeringsbeslut enligt 4 kap. 2 § taxeringslagen (1990:324) om taxering till kommunal inkomstskatt året före bidragsåret, uppräknade med uppräkningsfaktorerna enligt 4 § tredje stycket lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m.

Uppräknad medelskattekraft: Totalsumman av uppräknade skatteunderlag för hela landet, dividerad med antalet invånare i landet den 1 november året före bidragsåret.

Garanterat skatteunderlag: De beskattningsbara inkomster för en kommun eller ett landsting som motsvarar den uppräknade medelskattekraften, multiplicerad med antalet folkbokförda invånare i kommunen eller landstinget den 1 november året före bidragsåret.

Standardkostnad: En för varje kommun eller landsting beräknad teoretisk kostnad för var och en av de verksamheter och kostnadsslag som anges i 3 §, varvid kostnaden beräknas med utgångspunkt i faktorer som är av särskild betydelse för att belysa de strukturella förhållandena.

Strukturkostnad: Summan av standardkostnaderna för kommunen eller landstinget.

Nettoinkomster för året före bidragsåret: Summan av bidraget enligt 4 § eller avgiften enligt 4 § lagen (1995:1516) om utjämningsavgift för kommuner och landsting och preliminära kommunalskattemedel enligt 4 § andra stycket lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m. per folkbokförd invånare den 1 november två år före bidragsåret.

¹ Senaste lydelse av 9 § 1997:1254.

² Senaste lydelse 2000:891.

Nettoinkomster för bidragsåret: Summan av bidraget enligt 4 § första stycket och produkten av skatteunderlaget enligt 4 § andra stycket lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m. per folkbokförd invånare i kommunen eller landstinget den 1 november året före bidragsåret, uppräkningsfaktorerna enligt 4 § tredje stycket samma lag och den av kommunen eller landstinget fastställda skattesatsen för året före bidragsåret.

Med landsting avses i denna lag i tillämpliga delar också kommuner som inte ingår i ett landsting.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004. Äldre föreskrifter i 11 § gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

2.24 Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1516) om utjämningsavgift för kommuner och landsting

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1995:1516) om utjämningsavgift för kommuner och landsting¹

dels att i 9 och 11 §§ ordet "skattemyndighet" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "Skatteverket" eller i förekommande fall "Skatteverkets",

dels att 2 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §²

I denna lag används följande termer i den betydelse som anges här:

Avgiftsår: Det år under vilket avgift betalas.

Uppräknat skatteunderlag: De sammanlagda beskattningsbara inkomsterna för en kommun eller ett landsting enligt *skattemyndighetens årliga* taxeringsbeslut enligt 4 kap. 2 § taxeringslagen (1990:324) om taxering till kommunal inkomstskatt året före avgiftsåret, uppräknade med uppräkningsfaktorerna enligt 4 § tredje stycket lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m.

Uppräknat skatteunderlag: De sammanlagda beskattningsbara inkomsterna för en kommun eller ett landsting enligt taxeringsbeslut enligt 4 kap. 2 § taxeringslagen (1990:324) om taxering till kommunal inkomstskatt året före avgiftsåret, uppräknade med uppräkningsfaktorerna enligt 4 § tredje stycket lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m.

Uppräknad medelskattekraft: Totalsumman av uppräknade skatteunderlag för hela landet, dividerad med antalet invånare i landet den 1 november året före avgiftsåret.

Garanterat skatteunderlag: De beskattningsbara inkomster för en kommun eller ett landsting som motsvarar den uppräknade medelskattekraften, multiplicerad med antalet folkbokförda invånare i kommunen eller landstinget den 1 november året före avgiftsåret.

Standardkostnad: En för varje kommun eller landsting beräknad teoretisk kostnad för var och en av de verksamheter och kostnadsslag som anges i 3 §, varvid kostnaden beräknas med utgångspunkt i faktorer som är av särskild betydelse för att belysa de strukturella förhållandena.

Strukturkostnad: Summan av standardkostnaderna för kommunen eller landstinget.

Nettoinkomster för året före avgiftsåret: Summan av avgiften enligt 4 § eller bidraget enligt 4 § lagen (1995:1515) om utjämningsbidrag för kommuner och landsting och preliminära kommunalskattemedel enligt 4 § andra stycket lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m. per folkbokförd invånare den 1 november två år före avgiftsåret.

¹ Senaste lydelse av 9 § 1997:1255.

² Senaste lydelse 2000:892.

Nettoinkomster för avgiftsåret: Summan av avgiften enligt 4 § första stycket och produkten av skatteunderlaget enligt 4 § andra stycket lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m. per folkbokförd invånare i kommunen eller landstinget den 1 november året före avgiftsåret, uppräkningsfaktorerna enligt 4 § tredje stycket samma lag och den av kommunen eller landstinget fastställda skattesatsen för året före avgiftsåret.

Med landsting avses i denna lag i tillämpliga delar också kommuner som inte ingår i ett landsting.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004. Äldre föreskrifter i 11 § gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

2.25 Förslag till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483)

Härigenom föreskrivs i fråga om skattebetalningslagen (1997:483)¹ dels att 2 kap. 2–5 a och 7 §§ samt 16 kap. 1 § skall upphöra att gälla, dels att rubrikerna närmast före 2 kap. 1–3, 5, 7 och 8 §§ samt 16 kap. 1 § skall utgå,

dels att i 1 kap. 4 §, 3 kap. 2–6 §§, 4 kap. 5, 6, 9, 12–15 §§, 5 kap. 7, 10, 14–16 §§, 6 kap. 5 §, 8 kap. 1, 6, 7, 11–13, 16, 17, 22, 23, 27 och 29 §§, 9 kap. 2 §, 10 kap. 5, 8, 10–13, 15, 18, 19, 21–25, 27, 28, 30 a och 31 §§, 10 a kap. 2, 5–7 och 14–16 §§, 11 kap. 2, 5, 6, 9, 11 b, 12, 14, 19 och 20 §§, 12 kap. 1, 3, 5, 8 a och 8 c §§, 14 kap. 3, 4, 6 och 7 §§, 15 kap. 4, 9, 10 och 15 §§, 16 kap. 2–4 och 6 §§, 17 kap. 1, 2 a–5, 6 a och 7 §§, 18 kap. 5 och 10 §§, 19 kap. 7, 11 och 12 §§, 21 kap. 1, 3–6, 8–11, 13, 14, 16 och 19 §§, 22 kap. 6 §, 23 kap. 3, 3 b, 4 och 9 §§ samt rubriken närmast före 21 kap. 8 § ordet "skattemyndighet" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "Skatteverket" eller i förekommande fall "Skatteverkets",

dels att i 10 kap. 16 a, 32 a, 32 c, 34, 36 och 36 a §§ samt 14 kap. 3 § ordet "Riksskatteverket" skall bytas ut mot "Skatteverket",

¹ Senaste lydelse av

1 kap. 4 § 2002:400	10 a kap. 14 § prop. 2002/03:77
2 kap. 2 § 2001:328	10 a kap. 15 § prop. 2002/03:77
2 kap. 3 § 2002:400	10 a kap. 16 § prop. 2002/03:77
2 kap. 4 § 2000:486	11 kap. 5 § 2002:1005
2 kap. 5 a § 2002:400	11 kap. 6 § 1999:315
3 kap. 5 § 1998:347	11 kap. 9 § 2001:1171
4 kap. 5 § 1997:1032	11 kap. 11 b § prop. 2002/03:96
4 kap. 13 § 2001:1239	11 kap. 12 § prop. 2002/03:96
5 kap. 7 § 1997:1032	11 kap. 14 § 1999:1300
5 kap. 14 § 1997:1032	11 kap. 19 § 2002:400
8 kap. 6 § 2000:1346	12 kap. 8 a § 1997:1032
8 kap. 11 § prop. 2002/03:96	12 kap. 8 c § prop. 2002/03:96
8 kap. 17 § 1999:1300	14 kap. 3 § 2002:400
8 kap. 22 § 2000:985	14 kap. 4 § 1999:1118
8 kap. 23 § 1999:1300	14 kap. 7 § 2002:400
9 kap. 2 § 2001:1171	15 kap. 4 § prop. 2002/03:106
10 kap. 13 § 2002:400	15 kap. 9 § prop. 2002/03:106
10 kap. 16 a § 2002:400	15 kap. 10 § prop. 2002/03:106
10 kap. 18 § 2002:400	15 kap. 15 § prop. 2002/03:106
10 kap. 19 § 2002:400	16 kap. 1 § 2002:400
10 kap. 22 § 2002:400	16 kap. 4 § 2002:400
10 kap. 22 a § 2002:400	16 kap. 6 § 2002:391
10 kap. 23 § 1998:232	17 kap. 2 a § prop. 2002/03:106
10 kap. 25 § 2002:538	17 kap. 3 § prop. 2002/03:106
10 kap. 30 a § 2002:400	17 kap. 4 a § 2002:400
10 kap. 31 § 2001:1239	17 kap. 6 a § 2001:328
10 kap. 32 a § 2002:887	17 kap. 7 § 2001:328
10 kap. 32 c § 2002:400	19 kap. 7 § 2000:501
10 kap. 36 a § 2002:1005	21 kap. 11 § 2002:400
10 a kap. 2 § prop. 2002/03:77	21 kap. 13 § prop. 2002/03:106
10 a kap. 5 § prop. 2002/03:77	23 kap. 3 b § 1998:347
10 a kap. 6 § prop. 2002/03:77	23 kap. 4 § 2001:970
10 a kap. 7 § prop. 2002/03:77	23 kap. 9 § 2002:400.

dels att 2 kap. 1 och 6 §§, 3 kap. 1 §, 5 kap. 11 §, 10 kap. 26, 35 och 36 §§, 10 a kap. 1, 12, 18 och 22 §§, 14 kap. 5 §, 15 kap. 3 §, 17 kap. 2 och 8 §§, 21 kap. 12 §, 22 kap. 1, 3 och 7–9 §§, 23 kap. 2 § samt rubrikerna närmast före 22 kap. 1 och 7 §§ skall ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 16 kap. 4 § skall lyda ”Avdragen skatt, arbetsgivaravgifter, mervärdesskatt och punktskatt”,

dels att det i lagen skall införas tre nya paragrafer, 22 kap. 1 a–1 c §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

1 §²

Beslut enligt denna lag som rör en fysisk person fattas av skattemyndigheten i den region där den fysiska personen har sin hemortskommun det år då beslutet skall fattas.

Med hemortskommun avses den kommun där den fysiska personen författningsenligt skall vara folkbokförd den 1 november året före det år då beslutet skall fattas. För den som har varit bosatt eller stadigvarande vistats här i landet under någon del av det år då beslut skall fattas men som inte skall ha varit folkbokförd här den 1 november året före avses med hemortskommun den kommun där den fysiska personen först varit bosatt eller stadigvarande vistats. För den som på grund av väsentlig anknytning till Sverige är obegränsat skattskyldig enligt 3 kap. 3 § första stycket 3 inkomstskattelagen (1999:1229), avses med hemortskommun den kommun till vilken anknytningen var starkast under året före det år då beslutet skall fattas.

Första och andra styckena gäller inte om annat följer av 4–5 §§. Om behörig myndighet inte finns, fattas beslut av Skattemyndigheten i Stockholm.

Beslut enligt denna lag fattas av Skatteverket.

² Senaste lydelse 1999:1300.

6 §

Om den skattskyldige har gett in en handling inom föreskriven tid till en annan skattemyndighet än rätt skattemyndighet, skall handlingen ändå anses ha kommit in i rätt tid. Handlingen skall då omedelbart sändas över till rätt skattemyndighet med uppgift om den dag då handlingen kom in till myndigheten.

Om den skattskyldige inom föreskriven tid har gett in en begäran om omprövning till en allmän förvaltningsdomstol, får *skattemyndigheten* ändå pröva ärendet. Begäran skall då omedelbart sändas över till *den skattemyndighet som fattat beslutet* med uppgift om den dag då begäran kom in till domstolen.

Första stycket gäller även vid inbetalning av skatt.

Om den skattskyldige inom föreskriven tid har gett in en begäran om omprövning till en allmän förvaltningsdomstol, får *Skatteverket* ändå pröva ärendet. Begäran skall då omedelbart sändas över till *verket* med uppgift om den dag då begäran kom in till domstolen.

3 kap.

1 §³

Skattemyndigheten skall registrera

Skatteverket skall registrera

1. den som är skyldig att göra skatteavdrag enligt 5 kap. eller betala arbetsgivaravgifter,

2. den som är skattskyldig enligt mervärdesskattelagen (1994:200), med undantag av en sådan mervärdesskattegrupp som avses i 6 a kap. 1 § mervärdesskattelagen och av den som är skattskyldig endast på grund av förvärv av sådana varor som anges i 2 a kap. 3 § första stycket 1 och 2 nämnda lag,

3. den som är grupphuvudman,

4. den som har rätt till återbetalning av ingående mervärdesskatt enligt 10 kap. 9–13 §§ mervärdesskattelagen,

5. den som gör sådant gemenskapsinternt förvärv som är undantaget från skatteplikt enligt 3 kap. 30 d § första stycket mervärdesskattelagen,

6. den som är skattskyldig och redovisningsskyldig enligt lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam, och

7. den som är skattskyldig enligt

a) lagen (1972:820) om skatt på spel,

b) 4 § första stycket 1 lagen (1984:409) om skatt på gödselmedel,

c) lagen (1984:410) om skatt på bekämpningsmedel,

d) lagen (1990:1427) om särskild premieskatt för grupplivförsäkring, m.m.,

e) lagen (1991:1482) om lotteriskatt,

³ Senaste lydelse 2002:400.

f) 10, 13 eller 15 § eller 16 § första stycket eller 38 § 1 lagen (1994:1563) om tobaksskatt,

g) 9, 12, 14 eller 15 § lagen (1994:1564) om alkoholskatt,

h) 4 kap. 3, 6, 8 eller 10 § eller 12 § 1 eller 11 kap. 5 § första stycket 1 eller 2 lagen (1994:1776) om skatt på energi,

i) lagen (1995:1667) om skatt på naturgrus,

j) lagen (1999:673) om skatt på avfall, eller

k) lagen (2000:466) om skatt på termisk effekt i kärnkraftsreaktorer.

En fysisk person skall för visst år vara registrerad hos den skattemyndighet som enligt 2 kap. 1 § första stycket är behörig att fatta beslut som rör den personen.

En juridisk person skall för visst år vara registrerad hos den skattemyndighet som enligt 2 kap. 2 § första–fjärde styckena var behörig att fatta beslut som rör den personen.

I samband med ett beslut enligt 2 kap. 5 § får beslutas att registreringen skall ske hos den skattemyndighet som tar över behörigheten att fatta beslut.

5 kap.

11 §⁴

Skattemyndigheten får, utom i de fall som avses i tredje stycket, besluta att skatteavdrag enligt denna lag inte skall göras för

Skatteverket får besluta att skatteavdrag enligt denna lag inte skall göras för

1. en arbetstagare som är obegränsat skattskyldig här i landet men utför arbete i en annan stat som Sverige har träffat överenskommelse med för undvikande av att preliminär skatt tas ut i mer än en av staterna, eller

2. en arbetstagare som är bosatt i en sådan stat som anges under 1 men utför arbete här i landet.

En förutsättning för beslut enligt första stycket är att avdrag för preliminär skatt på grund av arbetet görs i den andra staten.

Om det råder tvist om i vilken stat den preliminära skatten skall tas ut och om *Riksskatteverket* träffar överenskommelse med behörig myndighet i den andra staten om att skatten skall tas ut där, får *Riksskatteverket* besluta att skatteavdrag enligt denna lag inte skall göras.

Om det råder tvist om i vilken stat den preliminära skatten skall tas ut och om *Skatteverket* träffar överenskommelse med behörig myndighet i den andra staten om att skatten skall tas ut där, får *verket* besluta att skatteavdrag enligt denna lag inte skall göras.

⁴ Senaste lydelse 1999:1300.

10 kap.

26 §⁵

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får föreskriva eller i enskilda fall medge att preliminär självdeklaration och skattedeklaration får lämnas i form av ett elektroniskt dokument. *En sådan deklARATION får tas emot av Riksskatteverket för skattemyndighetens räkning.*

Med ett elektroniskt dokument avses en upptagning som har gjorts med hjälp av automatiserad databehandling och vars innehåll och utställare kan verifieras genom ett visst tekniskt förfarande. I så fall får kravet enligt 25 § på underskrift uppfyllas med elektroniska medel.

35 §

Den periodiska sammanställningen skall göras för varje kalenderkvartal, om inte annat följer av andra stycket.

Den myndighet som den periodiska sammanställningen skall lämnas till får gå med på att sammanställningen görs för kalenderår under förutsättning att

Skatteverket får gå med på att sammanställningen görs för kalenderår under förutsättning att

1. den skattskyldige tillämnar kalenderår som räkningsår,
2. den skattskyldige bedriver en verksamhet där beskattningsunderlagen för kalenderåret beräknas sammanlagt uppgå till högst 200 000 kronor,
3. den skattskyldiges omsättning av varor enligt 3 kap. 30 a § mervärdesskattelagen (1994:200) uppgår till högst 120 000 kronor per kalenderår, och
4. den skattskyldiges omsättning av varor enligt 3 kap. 30 a § mervärdesskattelagen inte avser nya transportmedel.

36 §

Den periodiska sammanställningen skall lämnas till *Riksskatteverket*. Den skall ha kommit in senast den 5 i andra månaden efter utgången av den period som sammanställningen avser. *Riksskatteverket får gå med på att sammanställningen lämnas till någon annan myndighet.*

Den periodiska sammanställningen skall lämnas till *Skatteverket*. Den skall ha kommit in senast den 5 i andra månaden efter utgången av den period som sammanställningen avser.

⁵ Senaste lydelse 2002:391.

10 a kap.

1 §⁶

I detta kapitel förstås med

icke etablerad näringsidkare: en näringsidkare som inte har sätet för sin ekonomiska verksamhet eller ett fast etableringsställe i Sverige eller i ett annat EG-land och inte heller är bosatt eller stadigvarande vistas i Sverige eller i ett annat EG-land,

skattemyndigheten: Skattemyndigheten i Stockholm,

elektroniska tjänster: sådana tjänster som är elektroniska tjänster enligt 5 kap. 7 § andra stycket 12 mervärdesskattelagen (1994:200),

motsvarande bestämmelser i ett annat EG-land: bestämmelser som gäller i ett annat EG-land och som har sin grund i bestämmelserna i rådets direktiv 2002/38/EG av den 7 maj 2002 om ändring och ändring för en begränsad tid av direktiv 77/388/EEG vad gäller mervärdesskatteordningen för radio- och televisionssändningar samt vissa tjänster som tillhandahålls på elektronisk väg,

e-handelsdeklaration: en sådan skattedeklaration som är avsedd för redovisning av mervärdesskatt enligt bestämmelserna i detta kapitel.

12 §⁷

En e-handelsdeklaration skall ha kommit in till *skattemyndigheten* senast den 20 i månaden efter redovisningsperiodens utgång.

Deklarationen får tas emot av Riksskatteverket för skattemyndighetens räkning.

En e-handelsdeklaration skall ha kommit in till *Skatteverket* senast den 20 i månaden efter redovisningsperiodens utgång.

18 §⁸

Beslut av *skattemyndigheten* i fråga om identifiering enligt 2 § eller beslut om återkallelse enligt 7 § av ett identifieringsbeslut får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol av den som beslutet gäller eller av *Riksskatteverket*.

Beslut av *Skatteverket* i fråga om identifiering enligt 2 § eller beslut om återkallelse enligt 7 § av ett identifieringsbeslut får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol av den som beslutet gäller eller av *det allmänna ombudet hos Skatteverket*.

Överklagandet skall ha kommit in senast tre veckor från den dag då det överklagade beslutet meddelades.

Bestämmelserna i 22 kap. 1 § första stycket andra meningen, 2 § 2, 6 § första stycket samt 13 § gäller också för beslut som avses i första stycket.

22 §⁹

Om *skattemyndigheten* begär det, skall näringsidkaren göra sådant underlag som avses i 14 kap.

Om *Skatteverket* begär det, skall näringsidkaren göra sådant underlag som avses i 14 kap. 2 § första

⁶ Lydelse enligt prop. 2002/03:77.

⁷ Lydelse enligt prop. 2002/03:77.

⁸ Lydelse enligt prop. 2002/03:77.

⁹ Lydelse enligt prop. 2002/03:77.

2 § första stycket tillgängligt på elektronisk väg för *myndigheten*. Underlaget skall bevaras i tio år efter utgången av det år då den transaktion som underlaget avser utfördes.

Underlaget skall bevaras i tio år efter utgången av det år då den transaktion som underlaget avser utfördes.

stycket tillgängligt på elektronisk väg för *verket*. Underlaget skall bevaras i tio år efter utgången av det år då den transaktion som underlaget avser utfördes.

14 kap.

5 §

En skriftlig begäran om befrielse från föreläggande att lämna uppgift, visa upp handling eller lämna över en kopia av handling skall ges in till den länsrätt som är behörig att pröva ett överklagande enligt 22 kap. 1 a–1 c §§, tillsammans med föreläggandet och den begärda handlingen eller uppgiften.

Bestämmelserna i 3 kap. 13–14 c §§ taxeringslagen (1990:324) om handlingar och uppgifter som skall undantas från föreläggande gäller även vid föreläggande enligt 3 eller 4 §.

Bestämmelserna i 3 kap. 13 §, 14 § andra och tredje styckena, samt 14 a–14 c §§ taxeringslagen (1990:324) om handlingar och uppgifter som skall undantas från föreläggande gäller även vid föreläggande enligt 3 eller 4 §.

15 kap.

3 §¹⁰

Beslut enligt 2 § om skattetillägg på grund av att den skattskyldige inte lämnat skattedeklaration skall undanröjas, om en deklARATION har kommit in till *en skattemyndighet* eller en allmän förvaltningsdomstol inom två månader från utgången av den månad då beslutet fattades.

Om den skattskyldige gör sannolikt att han inte har fått kännedom om beslutet före utgången av den månad då beslutet om skattetillägg fattades, skall skattetillägget undanröjas, om en deklARATION har kommit in inom två månader från den dag då han fick sådan kännedom.

Beslut enligt 2 § om skattetillägg på grund av att den skattskyldige inte lämnat skattedeklaration skall undanröjas, om en deklARATION har kommit in till *Skatteverket* eller en allmän förvaltningsdomstol inom två månader från utgången av den månad då beslutet fattades.

17 kap.

2 §¹¹

Skattemyndigheten får bevilja *Skatteverket* får bevilja anstånd

¹⁰ Lydelse enligt prop. 2002/03:106.

¹¹ Senaste lydelse 1998:194.

anstånd med inbetalning av skatt med inbetalning av skatt

1. om det kan antas att den skattskyldige kommer att få befrielse helt eller delvis från skatten,

2. om den skattskyldige begärt omprövning av eller överklagat ett beskattningsbeslut och det är tveksamt om den skattskyldige kommer att bli skyldig att betala skatten, eller

3. om den skattskyldige begärt omprövning av ett beskattningsbeslut eller ett sådant beslut överklagats och det skulle medföra betydande skadeverkningar för den skattskyldige eller annars framstå som oskäligt att betala skatten.

Om *Riksskatteverket* ansökt om förhandsbesked enligt lagen (1998:189) om förhandsbesked i skattefrågor får *skattemyndigheten* bevilja anstånd med inbetalning av den skatt som är beroende av utgången i förhandsbeskedsärendet.

Om *det allmänna ombudet hos Skatteverket* ansökt om förhandsbesked enligt lagen (1998:189) om förhandsbesked i skattefrågor, får *verket* bevilja anstånd med inbetalning av den skatt som är beroende av utgången i förhandsbeskedsärendet.

Anståndstiden får bestämmas till längst tre månader efter den dag då beslut fattades med anledning av begäran om befrielse eller omprövning eller med anledning av överklagandet eller ansökan om förhandsbesked.

8 §

En ansökan om anstånd med inbetalning av skatt skall ges in till *den skattemyndighet som skatten skall betalas in till*. En ansökan om anstånd enligt 6 § skall dock ges in till *den myndighet som handlägger ärendet om dubbelbeskattning*.

En ansökan om anstånd med inbetalning av skatt skall ges in till *Skatteverket*. En ansökan om anstånd enligt 6 § skall dock ges in till *regeringen om den handlägger ärendet om dubbelbeskattning*.

21 kap.

12 §¹²

Efterbeskattning får också ske

1. när en felräkning, felskrivning eller något annat uppenbart förbiseende skall rättas,

2. när en ändring föranleds av *en skattemyndighets* beskattningsbeslut eller en allmän förvaltningsdomstols beslut i ett mål om betalning eller återbetalning av skatt enligt denna lag för en annan redovisningsperiod än den som ändringen gäller eller för någon annan skattskyldig, eller

3. när en ändring föranleds av *Riksskatteverkets* beslut enligt lagen (1995:1518) om mervärdesskatte-

2. när en ändring föranleds av *Skatteverkets* beskattningsbeslut eller en allmän förvaltningsdomstols beslut i ett mål om betalning eller återbetalning av skatt enligt denna lag för en annan redovisningsperiod än den som ändringen gäller eller för någon annan skattskyldig, eller

3. när en ändring föranleds av *Skatteverkets* beslut enligt lagen (1995:1518) om mervärdesskatte-

¹² Senaste lydelse 2002:674.

skattekonton för kommuner och landsting eller av en allmän förvaltningsdomstols beslut enligt samma lag.

konton för kommuner och landsting eller av en allmän förvaltningsdomstols beslut enligt samma lag.

22 kap.

Överklagande av *skattemyndighetens* eller *Riksskatteverkets* beslut

Överklagande av *Skatteverkets* beslut

1 §¹³

Beslut av skattemyndigheten eller Riksskatteverket får, utom i de fall som avses i 2 §, överklagas hos allmän förvaltningsdomstol av den skattskyldige. Beslut som myndighet fattat enligt 13 kap. 1 § överklagas hos regeringen. Skattemyndighetens beslut får, utom i de fall som avses i andra stycket, överklagas också av Riksskatteverket.

Skattemyndighetens beslut om avgiftsunderlag för egenavgifter får överklagas också av Riksförsäkringsverket. Vad som sägs i denna lag om överklagande av Riksskatteverket skall då i stället gälla Riksförsäkringsverket. Vid sådant överklagande gäller dessutom 13 kap. 22 § första och tredje styckena lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension.

*Skatteverkets beslut får, utom i de fall som avses i 2 §, överklagas hos allmän förvaltningsdomstol av den skattskyldige. Beslut som myndighet fattat enligt 13 kap. 1 § överklagas hos regeringen. Skatteverkets beslut får, utom i de fall som avses i andra stycket, överklagas också av *det allmänna ombudet hos Skatteverket.**

*Skatteverkets beslut om avgiftsunderlag för egenavgifter får överklagas också av Riksförsäkringsverket. Vad som sägs i denna lag om överklagande av *det allmänna ombudet* skall då i stället gälla Riksförsäkringsverket. Vid sådant överklagande gäller dessutom 13 kap. 22 § första och tredje styckena lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension.*

1 a §

Beslut som rör en fysisk person överklagas hos den länsrätt inom vars domkrets personen hade sin hemortskommun det år då beslutet fattades.

Med hemortskommun avses den kommun där den fysiska personen var folkbokförd den 1 november året före det år då beslutet fattades. För den som har varit bosatt eller stadigvarande vistats här i landet under någon del av det år då beslut fattades, men som

¹³ Senaste lydelse 1998:681.

inte var folkbokförd här den 1 november året före, avses med hemortskommun den kommun där den fysiska personen först varit bosatt eller stadigvarande vistats. För den som på grund av väsentlig anknytning till Sverige är obegränsat skattskyldig enligt 3 kap. 3 § första stycket 3 inkomstskattelagen (1999:1229), avses med hemortskommun den kommun till vilken anknytningen var starkast under året före det år då beslutet fattades.

Föreslagen lydelse

1 b §

Beslut som rör juridiska personer överklagas enligt följande uppställning.

<u><i>Beslut som rör</i></u>	<u><i>överklagas hos den länsrätt</i></u>
<i>1. ett handelsbolag</i>	<i>inom vars domkrets bolaget enligt uppgift i handelsregistret hade sitt huvudkontor den 1 november året före det år då beslutet fattades</i>
<i>2. en europeisk ekonomisk intressegruppering</i>	<i>inom vars domkrets intressegrupperingen hade sitt säte den 1 november året före det år då beslutet fattades</i>
<i>3. ett dödsbo</i>	<i>som senast var behörig att pröva ett överklagande som rörde den avlidne</i>
<i>4. någon annan juridisk person än som avses i 1–3</i>	<i>inom vars domkrets styrelsen eller förvaltningen hade sitt säte den 1 november året före det år då beslutet fattades</i>
<i>5. en juridisk person som inte är ett dödsbo och som har bildats efter den 1 november året före det år då beslutet fattades</i>	<i>inom vars domkrets huvudkontoret eller sätet var beläget då den juridiska personen bildades</i>
<i>6. en juridisk person som har upplösts</i>	<i>som senast var behörig.</i>

1 c §

Beslut som rör flera bolag inom en koncern eller en delägare i ett bolag och bolaget eller flera delägare i ett bolag överklagas hos den länsrätt som enligt 1 b § har att pröva moderbolagets respektive bolagets överklagande om besluten

1. grundats på samma omständigheter och

2. fattats samma dag.

Beslut om punktskatt eller beslut som rör den som är mervärdes-skatteskyldig endast på grund av förvärv av sådana varor som anges i 2 a kap. 3 § första stycket 1 och 2 mervärdesskattelagen (1994:200) överklagas hos Länsrätten i Dalarnas län.

3 §

Den skattskyldiges överklagande skall, om inte annat följer av 4 §, ha kommit in senast sjätte året efter utgången av det kalenderår under vilket beskattningsåret har gått ut. Om beslutet har meddelats efter den 30 juni det sjätte året och klaganden har fått del av beslutet efter utgången av oktober samma år, får överklagandet dock komma in inom två månader från den dag då klaganden fick del av beslutet.

Den skattskyldige får överklaga ett beslut även om det inte är till nackdel för honom eller henne.

Om en kommun överklagar Skatteverkets beslut, skall verket vara kommunens motpart sedan handlingarna i ärendet överlämnats till domstolen.

Riksskatteverkets överklagande

Det allmänna ombudets överklagande

7 §

Riksskatteverkets överklagande skall ha kommit in inom den tidsfrist som enligt 21 kap. 8, 9 och 14–20 §§ gäller för beslut om omprövning på initiativ av skattemyndigheten eller efter sådan tid men inom två månader från den dag då det överklagade beslutet

Det allmänna ombudets överklagande skall ha kommit in inom den tidsfrist som enligt 21 kap. 8, 9 och 14–20 §§ gäller för beslut om omprövning på initiativ av Skatteverket eller efter sådan tid men inom två månader från den dag då det överklagade beslutet

meddelades.

Om ett omprövningsbeslut som avser efterbeskattning överklagas och det begärs ändring till den skattskyldiges nackdel, skall överklagandet ha kommit in inom två månader från den dag då beslutet meddelades.

meddelades.

8 §

Om *Riksskatteverket* har överklagat ett beskattningsbeslut, skall talan om skattetillägg och förseningsavgift som har samband med beslutet föras samtidigt.

Om *det allmänna ombudet* har överklagat ett beskattningsbeslut, skall talan om skattetillägg och förseningsavgift som har samband med beslutet föras samtidigt.

Det allmänna ombudet får inom den för ombudet gällande tiden för överklagande föra talan till den skattskyldiges förmån. Ombudet har då samma behörighet som den skattskyldige.

9 §

Riksskatteverket får hos länsrätten begära att en arbetsgivare skall betala arbetsgivaravgifter och skatteavdrag samt att en skattskyldig skall betala mervärdesskatt.

Riksskatteverket får på det sätt som gäller för överklagande enligt denna lag hos länsrätten begära att skattetillägg tas ut.

Det allmänna ombudet får hos länsrätten begära att en arbetsgivare skall betala arbetsgivaravgifter och göra skatteavdrag samt att en skattskyldig skall betala mervärdesskatt och punktskatt.

Det allmänna ombudet får på det sätt som gäller för överklagande enligt denna lag hos länsrätten begära att skattetillägg tas ut.

23 kap.

2 §¹⁴

Ett föreläggande enligt denna lag får förenas med vite, om det finns anledning att anta att det annars inte följs. Vite får inte föreläggas staten, ett landsting, en kommun eller en tjänsteman i tjänsten. Finns det anledning att anta att den deklarationsskyldige eller, om den deklarationsskyldige är juridisk person, ställföreträdare för den deklarationsskyldige har begått en gärning som är straffbelagd eller kan leda till skattetillägg, får den deklarationsskyldige inte föreläggas enligt 14 kap. 3 § vid vite att medverka i utredningen av en fråga som har samband med den misstänkta gärningen.

Om vite har förelagts också med stöd av en bestämmelse i taxeringslagen (1990:324) eller lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter, prövas frågan om att döma ut vitet av den länsrätt som är behörig enligt des-

Fråga om utdömande av vite prövas av den länsrätt som är behörig att pröva ett överklagande av beslut enligt denna lag.

¹⁴ Lydelse enligt prop. 2002/03:106.

sa lagar.

Vid prövning av en fråga om utdömande av vite får även vitets lämplighet bedömas.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.
2. Äldre föreskrifter i 2 kap. 6 § första stycket gäller fortfarande om handlingen har getts in före ikraftträdandet.
3. Föreläggande av skattemyndighet enligt äldre föreskrifter i 3 kap. 4 §, 4 kap. 15 § första stycket, 5 kap. 15 §, 10 kap. 5, 8, 10 eller 27 §, 14 kap. 3 eller 4 § eller 21 kap. 6 § skall efter ikraftträdandet fullgöras till Skatteverket.
4. Äldre föreskrifter i 5 kap. 16 § första stycket 4 gäller fortfarande för beslut och intyg från skattemyndighet.
5. Äldre föreskrifter i 8 kap. 1 § första stycket, 6 § andra stycket, 7 § andra stycket, 11 § första stycket, 16 §, 17 § andra stycket, 22 § andra stycket, 23 §, 27 § första stycket, 9 kap. 2 § andra och tredje styckena, 10 kap. 19 § första stycket, 10 a kap. 2 och 7 §§ 21 §, 24 § första stycket, 28 §, 31 § första stycket, 35 § andra stycket, 16 kap. 6 § fjärde stycket, 17 kap. 4, 5, 6 a och 7 §§, 19 kap. 7 § första stycket, 21 kap. 12 § 2, 21 kap. 16 § samt 23 kap. 3 § gäller fortfarande för skattemyndighets beslut.
6. Äldre föreskrifter i 14 kap. 5 § gäller fortfarande för en begäran som har getts in före ikraftträdandet.
7. Äldre föreskrifter i 19 kap. 12 § gäller fortfarande för skattskyldigs betalning som bokförts på skattemyndighets särskilda konto för skatteinbetalningar eller annars tillgodoräknats honom.
8. Äldre föreskrifter i 21 kap. 11 § 1 gäller fortfarande för uppgift som lämnats till skattemyndighet.
9. Äldre föreskrifter i 10 a kap. 18 § och 22 kap. 1 § gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet. Vad som då sägs om Riksskatteverket i 10 a kap. 18 § första stycket respektive 22 kap. 1 § första stycket tredje meningen skall i stället gälla det allmänna ombudet hos Skatteverket. Detsamma gäller även beslut om anstånd med inbetalning av skatt som har fattats efter ikraftträdandet om skattefrågan skall överklagas enligt de äldre föreskrifterna.
10. De äldre föreskrifterna i 22 kap. 9 § skall fortfarande tillämpas på förhållanden som är hänförliga till tid före ikraftträdandet. Vad som då sägs om Riksskatteverket skall i stället gälla det allmänna ombudet hos Skatteverket.
11. De nya föreskrifterna i 12 kap. 8 c § gäller även om det är skattemyndighet inte har begärt ställande av sådan säkerhet som avses i 11 kap. 11 c §.
12. De nya föreskrifterna i 15 kap. 3 § och 21 kap. 9 § andra stycket gäller även om självdeklaration kommit in till skattemyndighet.
13. De nya föreskrifterna i 21 kap. 13 § andra stycket om förbud mot att fatta beslut om efterbeskattning i samma fråga gäller även om det tidigare beslutet fattats av skattemyndighet.
14. De nya föreskrifterna i 23 kap. 2 § andra stycket gäller för ansökan om utdömande av vite som ges in efter ikraftträdandet.
15. De nya föreskrifterna i 23 kap. 4 § gäller också ombud som godkänts av skattemyndighet.

16. De upphävda föreskrifterna i 22 kap. 8 § gäller fortfarande om Riksskatteverket har överklagat ett beskattningsbeslut.

2.26 Förslag till lag om ändring i lagen (1997:1024) om skattemyndigheters medverkan i brottsutredningar

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1997:1024) om skattemyndigheters medverkan i brottsutredningar¹

dels att 5 § skall upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 5 § skall utgå,

dels att i 2–4 §§ ordet "skattemyndighet" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "Skatteverket" eller i förekommande fall "Skatteverkets",

dels att rubriken till lagen och 1 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Lag om skattemyndigheters medverkan i brottsutredningar

Lag om Skatteverkets medverkan i brottsutredningar

1 §²

Skattemyndigheternas verksamhet enligt denna lag omfattar brott enligt

Skatteverkets verksamhet enligt denna lag omfattar brott enligt

1. skattebrottslagen (1971:69),

2. 19 kap. 1 § första stycket 4 aktieföretagslagen (1975:1385),

3. 11 § tredje stycket lagen (1967:531) om tryggnadsavkastning m.m.,

4. folkbokföringslagen (1991:481) samt

5. 11 kap. 5 § brottsbalken.

En skattemyndighet får medverka vid undersökning också i fråga om annat brott än som anges i första stycket, om åklagaren finner att det finns särskilda skäl för detta.

Skatteverket får medverka vid undersökning också i fråga om annat brott än som anges i första stycket, om åklagaren finner att det finns särskilda skäl för detta.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

¹ Senaste lydelse av 4 § 1999:95.

² Senaste lydelse 1998:517.

2.27 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:189) om förhandsbesked i skattefrågor

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1998:189) om förhandsbesked i skattefrågor

dels att i 16 § ordet "skattemyndigheten" skall bytas ut mot "Skatteverket",

dels att 1, 6, 6 a, 10–13, 20 och 22 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Denna lag gäller förhandsbesked om

1. skatt eller avgift som avses i 1 kap. 1 § första stycket taxeringslagen (1990:324),

2. punktskatt som avses i 1 kap. 1 § andra stycket skattebetalningslagen (1997:483),

3. skatt enligt mervärdesskattelagen (1994:200), och

4. taxering enligt fastighetstaxeringslagen (1979:1152).

Förhandsbesked lämnas av Skatterättsnämnden efter ansökan av en enskild eller *Riksskatteverket*.

Förhandsbesked lämnas av Skatterättsnämnden efter ansökan av en enskild eller *det allmänna ombudet hos Skatteverket*.

6 §²

I ärenden som avses i 1 § första stycket 1 och 4 får förhandsbesked lämnas efter ansökan av *Riksskatteverket* endast om

I ärenden som avses i 1 § första stycket 1 och 4 får förhandsbesked lämnas efter ansökan av *det allmänna ombudet hos Skatteverket* endast om

1. frågan angår en enskild och gäller ett yrkande eller en ansökan som denne framställt hos *skattemyndigheten*,

1. frågan angår en enskild och gäller ett yrkande eller en ansökan som denne framställt hos *Skatteverket*,

2. *skattemyndigheten* har fattat ett beslut i saken och beslutet gått den enskilde emot samt

2. *Skatteverket* har fattat ett beslut i saken och beslutet gått den enskilde emot samt

3. det är av vikt för en enhetlig lagtolkning eller rättstillämpning att förhandsbesked lämnas.

6 a §³

I ärenden som avses i 1 § första stycket 2 och 3 får förhandsbesked lämnas efter ansökan av *Riksskatteverket* endast om

I ärenden som avses i 1 § första stycket 2 och 3 får förhandsbesked lämnas efter ansökan av *det allmänna ombudet hos Skatteverket* endast om

1. frågan angår en enskild,

¹ Senaste lydelse 2002:1008.

² Senaste lydelse 2001:336.

³ Senaste lydelse 2001:336.

2. *skattemyndigheten, Riksskatteverket* eller, i fall som avses i 2 kap. 13 § eller 3 kap. 5 § lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och mineralolja produkter, Tullverket har fattat ett beslut i saken,

3. beslutet gått den enskilde emot, och

4. det är av vikt för en enhetlig lagtolkning eller rättstillämpning att förhandsbesked lämnas.

10 §⁴

Riksskatteverkets ansökan rörande en fråga som avses i 1 § första stycket 1 eller 4 skall ha kommit in till Skatterättsnämnden före utgången av året efter taxeringsåret.

Riksskatteverkets ansökan rörande en fråga som avses i 1 § första stycket 2 eller 3 skall ha kommit in till Skatterättsnämnden före utgången av andra året efter utgången av det kalenderår under vilket redovisningsperioden har gått ut eller, om skatteredovisningen inte avser redovisningsperioder, den skattepliktiga händelsen har inträffat.

En ansökan av det allmänna ombudet hos Skatteverket rörande en fråga som avses i 1 § första stycket 1 eller 4 skall ha kommit in till Skatterättsnämnden före utgången av året efter taxeringsåret.

En ansökan av det allmänna ombudet hos Skatteverket rörande en fråga som avses i 1 § första stycket 2 eller 3 skall ha kommit in till Skatterättsnämnden före utgången av andra året efter utgången av det kalenderår under vilket redovisningsperioden har gått ut eller, om skatteredovisningen inte avser redovisningsperioder, den skattepliktiga händelsen har inträffat.

11 §

Om en enskild ansöker om förhandsbesked är *Riksskatteverket* motpart i ärendet.

Om *Riksskatteverket* ansöker om förhandsbesked är den enskilde som frågan angår motpart i ärendet.

Om en enskild ansöker om förhandsbesked är *Skatteverket* motpart i ärendet.

Om *det allmänna ombudet hos Skatteverket* ansöker om förhandsbesked är den enskilde som frågan angår motpart i ärendet.

12 §

Finner Skatterättsnämnden med hänsyn till ansökans innehåll att förhandsbesked inte bör lämnas skall ansökan avvisas. Detsamma gäller om ansökan kommit in för sent.

Riksskatteverkets ansökan skall avvisas om den fråga som ansökan avser efter överklagande har an-

En ansökan av det allmänna ombudet hos Skatteverket skall avvisas om den fråga som ansökan

⁴ Senaste lydelse 2001:336.

hängiggjorts vid allmän förvaltningsdomstol innan ansökan kommit in till Skatterättsnämnden.

En ansökan får avvisas utan att den som är motpart ges tillfälle att yttra sig i ärendet.

avser efter överklagande har anhängiggjorts vid allmän förvaltningsdomstol innan ansökan kommit in till Skatterättsnämnden.

13 §

Om Riksskatteverkets motpart inte längre vidhåller det yrkande eller den ansökan som han framställt hos skattemyndigheten förfaller förhandsbeskedsärendet.

Ett ärende om förhandsbesked förfaller om motparten till det allmänna ombudet hos Skatteverket inte längre vidhåller det yrkande eller den ansökan som han framställt hos Skatteverket.

20 §

Bestämmelser om ersättning av allmänna medel för en skattskyldigs kostnader i ärenden om sådana förhandsbesked som *Riksskatteverket* ansökt om finns i lagen (1989:479) om ersättning för kostnader i ärenden och mål om skatt, m.m.

Bestämmelser om ersättning av allmänna medel för en skattskyldigs kostnader i ärenden om sådana förhandsbesked som *det allmänna ombudet hos Skatteverket* ansökt om finns i lagen (1989:479) om ersättning för kostnader i ärenden och mål om skatt, m.m.

22 §

Ett förhandsbesked får överklagas hos Regeringsrätten.

Ett överklagande skall ha kommit in till Skatterättsnämnden inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av förhandsbeskedet.

Riksskatteverket får överklaga ett förhandsbesked oavsett utgången i Skatterättsnämnden och även om någon ändring inte yrkas.

Om en enskild ansöker om förhandsbesked, får Skatteverket överklaga förhandsbeskedet oavsett utgången i Skatterättsnämnden och även om någon ändring inte yrkas. Om det allmänna ombudet hos Skatteverket har ansökt om förhandsbesked, har ombudet samma rätt.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

2. Äldre föreskrifter i 1 § andra stycket, 6 § 1 och 2, 6 a § 2, 12 § andra stycket samt 13 § gäller fortfarande om skattemyndighet har fattat ett beslut i saken. Vad som då sägs om Riksskatteverket skall gälla Skatteverket.

3. De nya föreskrifterna i 13 § gäller även om yrkande eller ansökan har getts in till skattemyndighet.

4. Skatteverket får överklaga ett förhandsbesked enligt föreskrifterna i 22 § oavsett utgången i Skatterättsnämnden och även om någon ändring inte yrkas om det är Riksskatteverket som har ansökt om förhandsbeskedet.

5. Äldre föreskrifter i 11 och 20 §§ skall gälla för ansökan som kommit in till Skatterättsnämnden före ikraftträdandet. Vad som i 11 § då sägs om Riksskatteverket skall gälla Skatteverket.

2.28 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:514) om särskild skattekontroll av torg- och marknadshandel m.m.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1998:514) om särskild skattekontroll av torg- och marknadshandel m.m.¹

dels att i 2–5 §§ ordet "skattemyndigheten" skall bytas ut mot "Skatteverket",

dels att 6 och 7 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Beslut enligt denna lag fattas av skattemyndigheten i den region där torg- och marknadshandeln bedrivs eller har bedrivits.

En skattemyndighet får uppdras åt en annan skattemyndighet att fatta beslut i dess ställe i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. Ett sådant uppdrag får ges endast om den andra myndigheten går med på det och det inte medför avsevärda besvär för den som beslutet rör.

6 §

Beslut enligt denna lag fattas av Skatteverket.

7 §

Beslut om revision och kontrollbesök samt föreläggande vid vite får inte överklagas.

I fråga om debitering och betalning av kontrollavgift samt förfarandet i övrigt gäller bestämmelserna i skattebetalningslagen (1997:483).

I fråga om debitering och betalning av kontrollavgift, förfarandet i övrigt *samt överklagande* gäller bestämmelserna i skattebetalningslagen (1997:483).

Beslut om revision och kontrollbesök samt föreläggande vid vite får inte överklagas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004. Föreläggande av skattemyndighet enligt äldre föreskrifter i 2 § tredje stycket skall efter ikraftträdandet fullgöras till Skatteverket.

¹ Senaste lydelse av 3 § 1999:1119.

2.29 Förslag till lag om ändring i lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid skattemyndigheters medverkan i brottsutredningar

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid skattemyndigheters medverkan i brottsutredningar

dels att i 2, 3, 11–13 och 17 §§ ordet "skattemyndighet" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "Skatteverket" eller i förekommande fall "Skatteverkets",

dels att rubriken till lagen samt 1 och 10 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Lag om behandling av personuppgifter vid skattemyndigheters medverkan i brottsutredningar

Denna lag gäller utöver personuppgiftslagen (1998:204) vid behandling av personuppgifter i *en skattemyndighets* verksamhet för att

1. bedriva spaning och utredning i fråga om brott som avses i 1 § lagen (1997:1024) om *skattemyndigheters* medverkan i brottsutredningar,

2. förebygga brott som avses i 1.

Lagen gäller endast om behandlingen är helt eller delvis automatiserad eller om personuppgifterna ingår i eller är avsedda att ingå i en strukturerad samling av personuppgifter, vilka är tillgängliga för sökning eller sammanställning enligt särskilda kriterier.

Med skattemyndighet avses även Riksskatteverket.

Föreslagen lydelse

Lag om behandling av personuppgifter vid Skatteverkets medverkan i brottsutredningar

1 §

Denna lag gäller utöver personuppgiftslagen (1998:204) vid behandling av personuppgifter i *Skatteverkets* verksamhet för att

1. bedriva spaning och utredning i fråga om brott som avses i 1 § lagen (1997:1024) om *Skatteverkets* medverkan i brottsutredningar,

10 §

Ett underrättelseregister får om en enskild person endast innehålla

1. upplysningar om varifrån den registrerade uppgiften kommer och om uppgiftslämnarens trovärdighet,

2. identifieringsuppgifter,

3. uppgifter om särskilda bestående fysiska kännetecken,

4. de omständigheter och händelser som ger anledning att anta att den registrerade utövat eller kan komma att utöva allvarlig brottslig verksamhet,

5. uppgifter om varor, brottshjälpmedel och transportmedel,

6. ärendenummer, och

7. hänvisning till en särskild undersökning där uppgifter om den registrerade behandlas och till register som förs av *polis-, skatte-*

7. hänvisning till en särskild undersökning där uppgifter om den registrerade behandlas och till register som förs av *polismyndighet,*

eller *tullmyndighet* i vilket uppgifter om den registrerade förekommer.

Tullverket eller *Skatteverket* i vilket uppgifter om den registrerade förekommer.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.
 2. De nya föreskrifterna i 3 § gäller även för behandling av personuppgifter som skattemyndighet utfört.
 3. Äldre föreskrifter i 17 § gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

2.30 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 16 §, 7 kap. 11 §, 21 kap. 24 och 34 §§, 24 kap. 9 §, 31 kap. 19, 24, 25 och 27 §§, 36 kap. 5 §, 58 kap. 5, 9, 10, 18, 24, 32 och 34 §§, 59 kap. 8–10 och 12 §§ samt 65 kap. 3 § inkomstskattelagen (1999:1229) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap. 16 §¹

Bestämmelser om

– skyldighet att lämna uppgifter till *skattemyndigheten* till ledning för taxeringen finns i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter,

– förfarandet för att fastställa underlaget för skatten finns i taxeringslagen (1990:324), och

– hur skatten bestäms, debiteras, redovisas och betalas finns i skattebetalningslagen (1997:483).

– skyldighet att lämna uppgifter till *Skatteverket* till ledning för taxeringen finns i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter,

7 kap. 11 §

Skattemyndigheten får medge undantag från fullföljdskravet i 10 § för en förening som avser att förvärva en fastighet eller annan anläggning som är avsedd för den ideella verksamheten. Detsamma gäller om en förening avser att genomföra omfattande byggnads-, reparations- eller anläggningsarbeten på en fastighet som används av föreningen.

Beslutet får avse högst fem beskattningsår i följd. Det får förenas med villkor att föreningen skall ställa säkerhet eller liknande för den inkomstskatt eller förmögenhetsskatt som föreningen kan bli skyldig att betala på grund av omprövning av taxeringarna för de år som beslutet avser, om det upphör att gälla enligt 12 §.

Skattemyndighetens beslut får överklagas hos *Riksskatteverket*. *Riksskatteverkets* beslut får inte överklagas.

Skatteverket får medge undantag från fullföljdskravet i 10 § för en förening som avser att förvärva en fastighet eller annan anläggning som är avsedd för den ideella verksamheten. Detsamma gäller om en förening avser att genomföra omfattande byggnads-, reparations- eller anläggningsarbeten på en fastighet som används av föreningen.

Skatteverkets beslut får överklagas hos *allmän förvaltningsdomstol*. *Prövningstillstånd* krävs vid överklagande till *kammarrätten*.

¹ Senaste lydelse 2001:1242.

21 kap.

24 §

Avdrag för insättning på skogsskadekonto får inte göras om den skattskyldige samma beskattningsår gör avdrag för insättning på skogskonto.

Om avdrag för insättning på skogsskadekonto har vägrats därför att förutsättningarna enligt 23 § inte varit uppfyllda, får den skattskyldige begära avdrag för insättning på skogskonto. En sådan begäran skall ha kommit in till *skattemyndigheten* inom sex månader efter det att det beslut meddelades som innebär att den skattskyldige inte har rätt till avdrag för insättning på skogsskadekonto, om inte längre tid följer av bestämmelserna i taxeringslagen (1990:324).

Om avdrag för insättning på skogsskadekonto har vägrats därför att förutsättningarna enligt 23 § inte varit uppfyllda, får den skattskyldige begära avdrag för insättning på skogskonto. En sådan begäran skall ha kommit in till *Skatteverket* inom sex månader efter det att det beslut meddelades som innebär att den skattskyldige inte har rätt till avdrag för insättning på skogsskadekonto, om inte längre tid följer av bestämmelserna i taxeringslagen (1990:324).

34 §

Om den skattskyldige begär avdrag för insättning på skogskonto enligt 24 § andra stycket, anses de medel som satts in på skogsskadekontot vara insatta på skogskonto den dag då insättningen på skogsskadekontot gjordes. Detta gäller dock bara om medlen på skogsskadekontot, till den del de inte redan har tagits ut, har förts över till ett skogskonto när begäran om avdrag för insättning på skogskonto kommer in till *skattemyndigheten*. En överföring som har skett senare än tio år efter ingången av det år då medlen enligt 33 § senast skall ha satts in beaktas inte.

Om den skattskyldige begär avdrag för insättning på skogskonto enligt 24 § andra stycket, anses de medel som satts in på skogsskadekontot vara insatta på skogskonto den dag då insättningen på skogsskadekontot gjordes. Detta gäller dock bara om medlen på skogsskadekontot, till den del de inte redan har tagits ut, har förts över till ett skogskonto när begäran om avdrag för insättning på skogskonto kommer in till *Skatteverket*. En överföring som har skett senare än tio år efter ingången av det år då medlen enligt 33 § senast skall ha satts in beaktas inte.

24 kap.

9 §

Skattemyndigheten får medge att vinstandelsröntan dras av även om en eller flera som äger andelar i företaget har förbehållits rätt till teckning av lånet. En förutsättning för ett sådant beslut är att lånevillkoren kan antas ha bestämts på affärsmässig grund med hänsyn till

Skatteverket får medge att vinstandelsröntan dras av även om en eller flera som äger andelar i företaget har förbehållits rätt till teckning av lånet. En förutsättning för ett sådant beslut är att lånevillkoren kan antas ha bestämts på affärsmässig grund med hänsyn till

omständigheterna när lånet togs upp.

Skattemyndighetens beslut får överklagas hos *Riksskatteverket*. *Riksskatteverkets* beslut får inte överklagas.

omständigheterna när lånet togs upp.

Skatteverkets beslut får överklagas hos *allmän förvaltningsdomstol*. *Prövningstillstånd* krävs vid överklagande till *kammarrätten*.

31 kap.

19 §

Om en ersättningsfond inte tas i anspråk senast under det beskattningsår för vilket taxering sker under det tredje taxeringsåret efter det taxeringsår som avdraget hänför sig till, skall avdraget återföras det tredje taxeringsåret. Om taxering på grund av förlängning av räkenskapsår inte sker det tredje taxeringsåret, skall avdraget återföras senast det fjärde taxeringsåret efter det taxeringsår som avdraget hänför sig till.

Skattemyndigheten får, om det finns särskilda skäl, medge att fonden behålls under en viss tid därefter. Som längst får den behållas till och med det beskattningsår för vilket taxering sker under det sjätte taxeringsåret efter det taxeringsår som avdraget hänför sig till.

Skatteverket får, om det finns särskilda skäl, medge att fonden behålls under en viss tid därefter. Som längst får den behållas till och med det beskattningsår för vilket taxering sker under det sjätte taxeringsåret efter det taxeringsår som avdraget hänför sig till.

24 §

Skattemyndigheten får, om det finns särskilda skäl, medge att ersättningsfonder i en näringsverksamhet tas över av den som blir ägare till den huvudsakliga delen av näringsverksamheten på grund av arv, testamente eller bodelning i stället för att avdragen återförs enligt 20 § första stycket 3.

Skatteverket får, om det finns särskilda skäl, medge att ersättningsfonder i en näringsverksamhet tas över av den som blir ägare till den huvudsakliga delen av näringsverksamheten på grund av arv, testamente eller bodelning i stället för att avdragen återförs enligt 20 § första stycket 3.

25 §

Skattemyndigheten får, om det finns särskilda skäl, medge att ett företags ersättningsfonder helt eller delvis tas över av ett annat företag. För ett sådant medgivande krävs

Skatteverket får, om det finns särskilda skäl, medge att ett företags ersättningsfonder helt eller delvis tas över av ett annat företag. För ett sådant medgivande krävs

1. att det ena företaget är ett moderföretag och det andra företaget är dess helägda dotterföretag,

2. att båda företagen är helägda dotterföretag till samma moderföretag, eller

3. att det ena företaget är ett svenskt aktiebolag eller en svensk ekonomisk förening vars andelar till mer än 90 procent ägs av ett moderföretag tillsammans med eller genom förmedling av ett eller flera

av dess helägda dotterföretag och det andra företaget är ett annat sådant företag, moderföretaget eller moderföretagets helägda dotterföretag.

Med helägt dotterföretag avses i detta kapitel ett svenskt aktiebolag eller en svensk ekonomisk förening vars andelar till mer än 90 procent ägs av ett annat företag (moderföretaget). Bara svenska aktiebolag, svenska ekonomiska föreningar, svenska sparbanker, svenska ömsesidiga försäkringsföretag och sådana svenska stiftelser eller svenska ideella föreningar som inte omfattas av bestämmelserna om undantag från skattskyldighet i 7 kap. kan räknas som moderföretag.

27 §

Skattemyndighetens beslut enligt 19 § andra stycket, 24 eller 25 § får överklagas hos *Riksskatteverket*. *Riksskatteverkets* beslut får inte överklagas.

Skatteverkets beslut enligt 19 § andra stycket, 24 eller 25 § får överklagas hos *allmän förvaltningsdomstol*. *Prövningstillstånd* krävs vid överklagande till *kammarrätten*.

36 kap.

5 §

Skattemyndigheten får vid tillämpning av 4 § efter ansökan av kommittentföretagen medge undantag från förutsättningen i 3 § första stycket 6, om kommissionärsförhållandet har tillkommit av organisatoriska eller marknadstekniska skäl eller om det finns andra synnerliga skäl.

Skattemyndighetens beslut får överklagas hos *Riksskatteverket*. *Riksskatteverkets* beslut får inte överklagas.

Skatteverket får vid tillämpning av 4 § efter ansökan av kommittentföretagen medge undantag från förutsättningen i 3 § första stycket 6, om kommissionärsförhållandet har tillkommit av organisatoriska eller marknadstekniska skäl eller om det finns andra synnerliga skäl.

Skatteverkets beslut får överklagas hos *allmän förvaltningsdomstol*. *Prövningstillstånd* krävs vid överklagande till *kammarrätten*.

58 kap.

5 §

En försäkring som huvudsakligen avser ålders-, sjuk-, eller efterlevandepension och som har meddelats i en försäkringsrörelse som inte bedrivs från ett fast driftställe i Sverige anses som en pensionsförsäkring, om den försäkrade var bosatt utomlands när försäkringen tecknades och fick avdrag, skattereduktion eller liknande skattelättnad för premierna där.

Första stycket gäller också om arbetsgivaren betalat premier under den försäkrades bosättning eller förvärvsarbete utomlands utan att betalningen räknats som inkomst för den försäkrade vid beskattningen i det landet. Ett sådant förvärvsarbete skall vara den försäkrades huvudsakliga förvärvsverksamhet.

Om det i annat fall finns särskilda skäl, får *skattemyndigheten* medge att en försäkring som har

Om det i annat fall finns särskilda skäl, får *Skatteverket* medge att en försäkring som har medde-

meddelats i en försäkringsrörelse som inte bedrivs från ett fast driftställe i Sverige skall anses som en pensionsförsäkring.

En försäkring som har ansetts vara en pensionsförsäkring enligt denna paragraf, kan inte övergå till att vara en kapitalförsäkring.

9 §

I fråga om annan pensionsförsäkring än tjänstepensionsförsäkring skall den försäkrade vara försäkringstagare.

Om försäkringstagaren eller hans make eller sambo har barn under 20 år, får försäkringstagaren dock teckna en försäkring som avser efterlevandepension på makens eller sambons liv, om barnet sätts in som förmånstagare.

Om det finns särskilda skäl, får *skattemyndigheten* medge att dödsboet efter en skattskyldig som, direkt eller indirekt, bedrivit näringsverksamhet i Sverige får teckna en försäkring som avser efterlevandepension. Ett sådant medgivande får lämnas bara om den efterlevande inte har något betryggande pensionsskydd och försäkringen tecknas i samband med att boet upphör att bedriva näringsverksamheten.

lats i en försäkringsrörelse som inte bedrivs från ett fast driftställe i Sverige skall anses som en pensionsförsäkring.

Om det finns särskilda skäl, får *Skatteverket* medge att dödsboet efter en skattskyldig som, direkt eller indirekt, bedrivit näringsverksamhet i Sverige får teckna en försäkring som avser efterlevandepension. Ett sådant medgivande får lämnas bara om den efterlevande inte har något betryggande pensionsskydd och försäkringen tecknas i samband med att boet upphör att bedriva näringsverksamheten.

10 §²

Ålderspension får inte börja betalas ut innan den försäkrade fyller 55 år.

Utbetalning får dock göras tidigare om den försäkrade enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring har fått rätt till sjukersättning som inte är tidsbegränsad. Om det i annat fall finns särskilda skäl, får *skattemyndigheten* medge att pensionen får börja betalas ut innan den försäkrade fyller 55 år.

Förmånstagare får inte sättas in till annan ålderspensionsförsäkring än tjänstepensionsförsäkring. Förmånstagare till sådan försäkring skall vara den som var anställd när avtalet ingicks.

Utbetalning får dock göras tidigare om den försäkrade enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring har fått rätt till sjukersättning som inte är tidsbegränsad. Om det i annat fall finns särskilda skäl, får *Skatteverket* medge att pensionen får börja betalas ut innan den försäkrade fyller 55 år.

18 §³

En pensionsförsäkring får återköpas trots bestämmelserna i detta kapitel, om det tekniska återköpsvärdet uppgår till högst 30 procent av prisbasbeloppet. Återköp får också ske om

² Senaste lydelse 2002:213.

³ Senaste lydelse 2001:1176.

1. det tekniska återköpsvärdet uppgår till högst ett prisbasbelopp,
2. försäkringen inte är förenad med ett oåterkalleligt förmånstagarförordnande, och

3. premier för försäkringen inte har betalats under de senaste tio åren.

Om det i andra fall finns synnerliga skäl för återköp och sådant får ske enligt försäkringsavtalet och försäkringstekniska riktlinjer, får återköp medges av *skattemyndigheten*.

Om det i andra fall finns synnerliga skäl för återköp och sådant får ske enligt försäkringsavtalet och försäkringstekniska riktlinjer, får återköp medges av *Skatteverket*.

Bestämmelserna i detta kapitel hindrar inte återbetalning enligt 13 kap. 4 § äktenskapsbalken av försäkringstagarens tillgodohavande. De hindrar inte heller en överföring av hela pensionsförsäkringens värde direkt till en annan pensionsförsäkring än som avses i 5 § om försäkringstagaren tecknar den i samband med överföringen hos samma eller annan försäkringsgivare med samma person som försäkrad. Överföringen skall i så fall inte anses som pension enligt 10 kap. 5 § första stycket 5 och inte heller som en betalning av premier för pensionsförsäkring.

24 §⁴

Ålderspension får inte börja betalas ut innan pensionsspararen fyller 55 år.

Utbetalning får dock göras tidigare om pensionsspararen enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring har fått rätt till sjukersättning som inte är tidsbegränsad. Om det i annat fall finns särskilda skäl, får *skattemyndigheten* medge att pensionen får börja betalas ut innan pensionsspararen fyller 55 år.

Utbetalning får dock göras tidigare om pensionsspararen enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring har fått rätt till sjukersättning som inte är tidsbegränsad. Om det i annat fall finns särskilda skäl, får *Skatteverket* medge att pensionen får börja betalas ut innan pensionsspararen fyller 55 år.

32 §

Ett pensionssparkonto får avslutas genom en utbetalning i förtid vid den tidpunkt pensionen får börja betalas ut, om behållningen då uppgår till högst 30 procent av prisbasbeloppet. Utbetalning i förtid får också ske om

1. behållningen på kontot uppgår till högst ett prisbasbelopp,
2. kontot inte är förenat med ett oåterkalleligt förmånstagarförordnande, och

3. inbetalning på kontot inte har gjorts under de senaste tio åren.

Om det i andra fall finns synnerliga skäl, får *skattemyndigheten* medge att kontot får avslutas genom utbetalning i förtid.

Om det i andra fall finns synnerliga skäl, får *Skatteverket* medge att kontot får avslutas genom utbetalning i förtid.

Bestämmelserna i detta kapitel hindrar inte återbetalning enligt 13 kap. 4 § äktenskapsbalken av pensionsspararens tillgodohavande.

⁴ Senaste lydelse 2002:213.

34 §

Skattemyndighetens beslut enligt 5, 9, 10, 18, 24 eller 32 § får överklagas hos *Riksskatteverket*. *Riksskatteverkets* beslut får inte överklagas.

Skatteverkets beslut enligt 5, 9, 10, 18, 24 eller 32 § får överklagas hos *allmän förvaltningsdomstol*. *Prövningstillstånd* krävs vid överklagande till *kammarrätten*.

59 kap.

8 §

Om det finns särskilda skäl, får *skattemyndigheten* medge att pensionsparavdrag görs med ett högre belopp än som följer av 3–7 §§. Bestämmelser om detta finns i 9–12 §§.

Skattemyndighetens beslut får överklagas hos *Riksskatteverket*. *Riksskatteverkets* beslut får inte överklagas.

Om det finns särskilda skäl, får *Skatteverket* medge att pensionsparavdrag görs med ett högre belopp än som följer av 3–7 §§. Bestämmelser om detta finns i 9–12 §§.

Skatteverkets beslut får överklagas hos *allmän förvaltningsdomstol*. *Prövningstillstånd* krävs vid överklagande till *kammarrätten*.

9 §

För skattskyldiga som har avdragsgrundande inkomst i inkomstslaget tjänst och i huvudsak saknar pensionsrätt i anställning, får *skattemyndigheten* medge pensionsparavdrag med högst samma belopp som för sådana inkomster som avses i 5 § tredje stycket. För skattskyldiga som fått särskild ersättning i samband med att en anställning upphört och som inte har ett betryggande pensionskydd, får *skattemyndigheten* medge avdrag med ett högre belopp.

För skattskyldiga som har avdragsgrundande inkomst i inkomstslaget tjänst och i huvudsak saknar pensionsrätt i anställning, får *Skatteverket* medge pensionsparavdrag med högst samma belopp som för sådana inkomster som avses i 5 § tredje stycket. För skattskyldiga som fått särskild ersättning i samband med att en anställning upphört och som inte har ett betryggande pensionskydd, får *Skatteverket* medge avdrag med ett högre belopp.

10 §

För skattskyldiga som har bedrivit näringsverksamhet direkt eller indirekt, som har upphört med driften av denna och som inte har skaffat sig ett betryggande pensionsskydd under verksamhetstiden, får *skattemyndigheten* medge att pensionssparavdrag beräknas också på

För skattskyldiga som har bedrivit näringsverksamhet direkt eller indirekt, som har upphört med driften av denna och som inte har skaffat sig ett betryggande pensionsskydd under verksamhetstiden, får *Skatteverket* medge att pensionssparavdrag beräknas också på

- inkomst i inkomstslaget kapital i form av kapitalvinster vid avyttring av näringsverksamheten minskade med motsvarande kapitalförluster,
- överskott av passiv näringsverksamhet före pensionssparavdrag, och

– sådana utdelningar och kapitalvinster som enligt 50 kap. 7 § eller 57 kap. skall tas upp i inkomstslaget tjänst.

Avdraget skall beräknas med beaktande av det antal år den skattskyldige bedrivit näringsverksamheten, dock högst tio år. Vid beräkningen skall hänsyn tas till den skattskyldiges övriga pensionsskydd och andra möjligheter till pensionssparavdrag.

12 §

Om *skattemyndigheten* enligt 58 kap. 9 § medger att ett dödsbo tecknar pensionsförsäkring, skall *skattemyndigheten* också besluta med vilket belopp pensionssparavdrag för försäkringen högst får göras. Detta belopp skall beräknas med tillämpning av bestämmelserna i 10 och 11 §§.

Om *Skatteverket* enligt 58 kap. 9 § medger att ett dödsbo tecknar pensionsförsäkring, skall *verket* också besluta med vilket belopp pensionssparavdrag för försäkringen högst får göras. Detta belopp skall beräknas med tillämpning av bestämmelserna i 10 och 11 §§.

65 kap.

3 §

För fysiska personer som är obegränsat skattskyldiga under någon del av beskattningsåret är den kommunala inkomstskatten summan av de skattesatser för kommunalskatt och landstingsskatt som gäller i hemortskommunen för året före taxeringsåret multiplicerad med den beskattningsbara förvärvsinkomsten.

Med hemortskommun avses hemortskommunen enligt 2 kap. 1 § skattebetalningslagen (1997:483) för året före taxeringsåret. Med hemortskommun för ett dödsbo avses den dödes hemortskommun för dödsåret. Om den döde hade bytt folkbokföringsort efter den 1 november året före dödsåret, skall dock hemortskommunen för dödsboet från och med andra taxeringsåret efter dödsåret anses vara den kommun där den döde hade sin senaste rätta folkbokföringsort.

Med hemortskommun avses hemortskommunen enligt 22 kap. 1 a § skattebetalningslagen (1997:483) för året före taxeringsåret. Med hemortskommun för ett dödsbo avses den dödes hemortskommun för dödsåret. Om den döde hade bytt folkbokföringsort efter den 1 november året före dödsåret, skall dock hemortskommunen för dödsboet från och med andra taxeringsåret efter dödsåret anses vara den kommun där den döde hade sin senaste rätta folkbokföringsort.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

2. Äldre föreskrifter i 7 kap. 11 § första stycket och 31 kap. 19 § andra stycket gäller fortfarande för skattemyndighets beslut.

3. Äldre föreskrifter i 7 kap. 11 § tredje stycket, 24 kap. 9 § andra stycket, 31 kap. 27 §, 36 kap. 5 § andra stycket, 58 kap. 34 § och 59 kap. 8 § andra stycket gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet. Vad som då sägs om Riksskatteverket skall gälla Skatteverket.

2.31 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i skatteförvaltningens beskattningsverksamhet

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i skatteförvaltningens beskattningsverksamhet

dels att 2 kap. 7 § skall upphöra att gälla,

dels att i 1 kap. 1 § ordet "skatteförvaltningens" skall bytas ut mot "Skatteverkets",

dels att rubriken till lagen och 1 kap. 4–6 §§, 2 kap. 5 och 14 §§ samt 3 kap. 4 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Lag om behandling av uppgifter i skatteförvaltningens beskattningsverksamhet

Lag om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet

1 kap.

4 §¹

Uppgifter får behandlas för tillhandahållande av information som behövs inom skatteförvaltningen för

1. fastställande av underlag för samt bestämmande, redovisning, betalning och återbetalning av skatter och avgifter,
2. bestämmande av pensionsgrundande inkomst,
3. fastighetstaxering,
4. revision och annan analys- eller kontrollverksamhet,
5. tillsyn samt lämplighets- och tillståndsprövning och annan liknande prövning,
6. handläggning av mål och ärenden om ansvar för någon annans skatter och avgifter,
7. fullgörande av ett åliggande som följer av ett för Sverige bindande internationellt åtagande,
8. verksamheten med bouppteckningar och dödsboanmälningar enligt ärvdabalken, och
9. tillsyn, kontroll, uppföljning och planering av verksamheten.

5 §

Uppgifter får behandlas för tillhandahållande av information som behövs i författningsreglerad verksamhet utanför skatteförvaltningen för

1. fastställande av underlag för samt redovisning, bestämmande, betalning och återbetalning av skatter eller avgifter,
2. utsökning och indrivning,
3. att utgöra underlag för beslut och kontroll av bidrag och andra stöd,

Uppgifter får behandlas för tillhandahållande av information som behövs i författningsreglerad verksamhet hos någon annan än Skatteverket för

¹ Senaste lydelse 2001:327.

4. pensionsberäkning,
5. tillsyn och kontroll samt lämplighets- och tillståndsprövning och annan liknande prövning, och
6. aktualisering och komplettering av uppgifter om fastigheter i andra myndigheters register.

6 §

Riksskatteverket är personuppgiftsansvarigt för den behandling av personuppgifter som verket skall utföra. *En skattemyndighet är personuppgiftsansvarig för den behandling som myndigheten skall utföra.*

Skatteverket är personuppgiftsansvarigt för den behandling av personuppgifter som verket skall utföra.

2 kap.

5 §²

Från databasen får nedan angivna uppgifter lämnas ut till en enskild, om det inte av särskild anledning kan antas att den enskilde som uppgiften avser eller någon närstående lider men om uppgiften röjs.

Uppgifter får lämnas ut om

1. namn och personnummer,
2. organisationsnummer, namn, firma och juridisk form samt i fråga om handelsbolag och andra juridiska personer sådana uppgifter om huvudkontor och säte som avses i 2 kap. 2 § skattebetalningslagen (1997:483),
3. registrering enligt skattebetalningslagen samt särskilt registrerings- eller redovisningsnummer,
4. på vilket sätt den preliminära skatten skall betalas för en fysisk person,
5. registrering av skyldighet att göra skatteavdrag eller betala arbetsgivaravgifter,
6. slag av näringsverksamhet, och
7. beslut om likvidation eller konkurs.

14 §

Riksskatteverket och skattemyndigheterna får ta ut avgifter för att lämna ut uppgifter ur databasen enligt de närmare föreskrifter som meddelas av regeringen.

Skatteverket får ta ut avgifter för att lämna ut uppgifter ur databasen enligt de närmare föreskrifter som meddelas av regeringen.

Rätten att ta ut avgifter enligt första stycket får inte innebära inskränkning i rätten att ta del av och mot fastställd avgift få kopia eller utskrift av en allmän handling enligt tryckfrihetsförordningen.

² Senaste lydelse 2002:431.

3 kap.

4 §

En myndighets beslut om rättelse och om information som skall lämnas enligt 26 § personuppgiftslagen (1998:204) får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut enligt denna lag får inte överklagas.

Skatteverkets beslut om rättelse och om information som skall lämnas enligt 26 § personuppgiftslagen (1998:204) får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut enligt denna lag får inte överklagas.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.
 2. De nya föreskrifterna i 1 kap. 6 § gäller även för behandling av personuppgifter som skattemyndighet utfört.
 3. Äldre föreskrifter i 3 kap. 4 § första stycket gäller fortfarande för överklagande av skattemyndighets beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

2.32 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i skatteförvaltningens folkbokföringsverksamhet

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i skatteförvaltningens folkbokföringsverksamhet

dels att 2 kap. 7 § skall upphöra att gälla,

dels att i 1 kap. 1 § ordet "skatteförvaltningens" skall bytas ut mot "Skatteverkets",

dels att rubriken till lagen och 1 kap. 5 §, 2 kap. 12 §§ samt 3 kap. 4 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Lag om behandling av personuppgifter i skatteförvaltningens folkbokföringsverksamhet

Lag om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet

1 kap.

5 §

Riksskatteverket är personuppgiftsansvarigt för den behandling av personuppgifter som verket skall utföra. En skattemyndighet är personuppgiftsansvarig för den behandling som myndigheten skall utföra.

Skatteverket är personuppgiftsansvarigt för den behandling av personuppgifter som verket skall utföra.

2 kap.

12 §

Riksskatteverket och skattemyndigheterna får ta ut avgifter för att lämna ut uppgifter ur databasen enligt de närmare föreskrifter som meddelas av regeringen.

Skatteverket får ta ut avgifter för att lämna ut uppgifter ur databasen enligt de närmare föreskrifter som meddelas av regeringen.

Rätten att ta ut avgifter enligt första stycket får inte innebära inskränkning i rätten att ta del av och mot fastställd avgift få kopia eller utskrift av en allmän handling enligt tryckfrihetsförordningen.

3 kap.

4 §

En myndighets beslut om rättelse och om information som skall lämnas enligt 26 § personuppgiftslagen (1998:204) får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut enligt denna lag får inte överklagas.

Skatteverkets beslut om rättelse och om information som skall lämnas enligt 26 § personuppgiftslagen (1998:204) får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut enligt denna lag får inte överklagas.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

2. De nya föreskrifterna i 1 kap. 5 § gäller även för behandling av personuppgifter som skattemyndighet utfört.

3. Äldre föreskrifter i 3 kap. 4 § första stycket gäller fortfarande för överklagande av skattemyndighets beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

2.33 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:184) om behandling av uppgifter i kronofogdemyndigheternas verksamhet

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2001:184) om behandling av uppgifter i kronofogdemyndigheternas verksamhet

dels att i 1 kap. 5 § samt 2 kap. 2, 3 och 30 §§ ordet "Riksskatteverket" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "Skatteverket" eller i förekommande fall "Skatteverkets",

dels att 2 kap. 26 och 27 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

26 §

Riksskatteverket och kronofogdemyndigheterna får ha direktåtkomst till uppgifter som avses i 5, 11, 17, 22 och 24 §§.

Skatteverket, i dess egenskap av chefsmyndighet inom exekutionsväsendet, och kronofogdemyndigheterna får ha direktåtkomst till uppgifter som avses i 5, 11, 17, 22 och 24 §§.

27 §

Skattemyndigheterna, Tullverket och Säkerhetspolisen får ha direktåtkomst till uppgifter som avses i 5 § 1–7.

Tullverket och Säkerhetspolisen får ha direktåtkomst till uppgifter som avses i 5 § 1–7. *Detsamma gäller Skatteverket i dess beskattningsverksamhet.*

Regeringen meddelar närmare föreskrifter om vilka uppgifter direktåtkomst enligt första stycket får omfatta.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

2.34 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:837) om beräkning av viss inkomstskatt på förvärvsinkomster vid 2003 års taxering, m.m.

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (2001:837) om beräkning av viss inkomstskatt på förvärvsinkomster vid 2003 års taxering, m.m. skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §

Skattemyndighetens beslut enligt 3 och 4 §§ får överklagas hos regeringen.

Beslut enligt 3 och 4 §§ får överklagas hos regeringen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

2.35 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter¹

dels att 1 kap. 8 § och 14 kap. 3–6 §§ skall upphöra att gälla,

dels att i 3 kap. 1, 9 och 14–15 a §§, 4 kap. 2 §, 6 kap. 6 §, 15 kap. 6 och 8 §§, 17 kap. 2–4 §§ samt 18 kap. 2 § ordet "skattemyndigheten" skall bytas ut mot "Skatteverket",

dels att i 6 kap. 10 § och 16 kap. 1 § orden "en skattemyndighet" skall bytas ut mot "Skatteverket",

dels att i 5 kap. 4 § ordet "Riksskatteverket" skall bytas ut mot "Skatteverket".

dels att 1 kap. 7 §, 4 kap. 6 §, 14 kap. 2 §, 16 kap. 2 §, 17 kap. 1 och 8 §§ samt 19 kap. 3 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

7 §

Beslut skall fattas av den skattemyndighet som är behörig enligt 2 kap. 1, 2 eller 5 § skattebetalningslagen (1997:483), om inte annat anges.

Ett föreläggande att lämna uppgift om en fysisk eller juridisk persons förhållanden får också beslutas av den skattemyndighet som enligt första stycket är behörig att fatta beslut beträffande den personen.

Beslut enligt denna lag fattas av Skatteverket.

4 kap.

6 §

Självdeklarationen skall lämnas till en skattemyndighet eller till ett mottagningsställe som har godkänts av skattemyndigheten.

En självdeklaration som lämnas i form av ett elektroniskt dokument får tas emot av Riksskatteverket för skattemyndighetens räkning.

Självdeklarationen skall lämnas till Skatteverket eller till ett mottagningsställe som har godkänts av verket.

¹ Senaste lydelse av
3 kap. 15 § 2002:1144
3 kap. 15 a § 2002:1144.

14 kap.

2 §

Kontrolluppgifter skall lämnas till *den skattemyndighet hos vilken den uppgiftsskyldige är registrerad som arbetsgivare om inte annat anges i 3–5 §§.*

Kontrolluppgifter skall lämnas till *Skatteverket.*

16 kap.

2 §

Den som i en näringsverksamhet hjälper deklarationsskyldiga med att upprätta självdeklarationer får ansöka hos *den skattemyndighet som enligt 1 kap. 7 § är behörig att fatta beslut beträffande honom* om att deklarationsskyldiga beviljas anstånd med att lämna deklARATIONERNA. Till ansökan skall det fogas en förteckning över de deklarationsskyldiga för vilka ansökan görs.

Om anstånd beviljas skall deklARATIONERNA lämnas enligt en tidsplan som beslutas av *skattemyndigheten.*

Anstånd får inte beviljas längre än till och med den 15 juni under taxeringsåret.

Den som i en näringsverksamhet hjälper deklarationsskyldiga med att upprätta självdeklarationer får ansöka hos *Skatteverket* om att deklarationsskyldiga beviljas anstånd med att lämna deklARATIONERNA. Till ansökan skall det fogas en förteckning över de deklarationsskyldiga för vilka ansökan görs.

Om anstånd beviljas skall deklARATIONERNA lämnas enligt en tidsplan som beslutas av *Skatteverket.*

17 kap.

1 §

Skattemyndigheten får förelägga den som inte har lämnat föreskriven självdeklaration eller kontrolluppgift eller som har lämnat ofullständig självdeklaration eller kontrolluppgift att lämna eller komplettera självdeklarationen eller kontrolluppgiften. Detsamma gäller lämnande av särskilda uppgifter eller andra uppgifter som är föreskrivna i denna lag.

Skatteverket får förelägga den som inte har lämnat föreskriven självdeklaration eller kontrolluppgift eller som har lämnat ofullständig självdeklaration eller kontrolluppgift att lämna eller komplettera självdeklarationen eller kontrolluppgiften. Detsamma gäller lämnande av särskilda uppgifter eller andra uppgifter som är föreskrivna i denna lag.

Ett föreläggande får inte enbart avse komplettering av kontrolluppgift med arbetsställesnummer enligt 6 kap. 6 § 6. Ett föreläggande avseende arbetsställesnummer får inte heller utfärdas om den uppgiftsskyldige redan förelagts i samma sak av Statistiska Centralbyrån förrän det tidigare före-

läggandet har vunnit laga kraft.

8 §

Om det finns anledning att anta att ett föreläggande inte följs, får det förenas med vite. Vite får dock inte föreläggas staten, ett landsting, en kommun eller en tjänsteman i tjänsten.

Fråga om utdömande av vite prövas av den länsrätt som är behörig att pröva ett överklagande enligt 22 kap. 1 a–1 c §§ skattebetalningslagen (1997:483).

Vid prövning av en ansökan om utdömande av vite får även vitets lämplighet bedömas.

19 kap.

3 §

Beslut av *Riksskatteverket* eller *Skatteverket* enligt *av en skattemyndighet* får inte *denna lag* får inte överklagas. överklagas.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.
 2. De äldre föreskrifterna i 6 kap. 6 § 4 och 10 § andra stycket gäller fortfarande för värde som har bestämts av skattemyndighet.
 3. Föreläggande av skattemyndighet enligt äldre föreskrifter i 17 kap. 1–4 §§ skall efter ikraftträdandet fullgöras till Skatteverket.
 4. De nya föreskrifterna i 17 kap. 8 § andra stycket gäller för ansökan om utdömande av vite som ges in efter ikraftträdandet.
 5. Äldre föreskrifter i 18 kap. 2 § gäller fortfarande för skattemyndighets beslut.

3 Ärendet och dess beredning

Riksskatteverket har i en skrivelse som kom in till Finansdepartementet den 7 november 2001 hemställt om bildande av en ny skattemyndighet genom sammanslagning av Riksskatteverket och de nuvarande tio skattemyndigheterna. Som underlag för sin hemställan har verket gett in en inom verket upprättad rapport (RSV Rapport 2001:11, En ny skattemyndighet).

Riksskatteverkets rapport har bearbetats inom Finansdepartementet och resultatet har redovisats i en departementspromemoria (Ds 2002:15, Det nya Riksskatteverket). Promemorians lagförslag i nu aktuella delar finns i *bilaga 1*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 2*. En sammanställning av remissyttrandena finns tillgänglig i Finansdepartementet (dnr Fi2002:2108). Regeringen tar i detta ärende upp de frågor som har behandlats i promemorian.

I detta sammanhang behandlas också en annan skrivelse från Riksskatteverket som kom in till Finansdepartementet den 16 januari 2001, med hemställan om lagändringar beträffande behörig domstol i mål om utdömmande av vite. Skrivelsen har remitterats till Justitiekanslern, Domstolsverket, Kammarrätten i Stockholm, Länsrätten i Västerbottens län, Länsrätten i Värmlands län och Sveriges Advokatsamfund. Remissvaren finns tillgängliga i Finansdepartementet (dnr Fi2001/188).

I ärendet behandlas dessutom en framställning från Föreningen Svenskt Näringsliv som kom in till Finansdepartementet den 4 mars 2002 om en lagändring beträffande forum vid domstolsprövning av vissa skattemål. Föreningens framställning har remitterats till Domstolsverket, Riksåklagaren, Ekobrottsmyndigheten, Riksskatteverket, Sveriges Advokatsamfund, Näringslivets Nämnd för Regelgranskning NNR, Föreningen Auktoriserade Revisorer FAR och Företagarnas Riksorganisation FR. Dessutom har Sveriges Redovisningskonsulters Förbund yttrat sig över förslaget. Även dessa remissvar finns tillgängliga i Finansdepartementet (dnr Fi2002/1028).

Regeringens förslag till en ny organisation av skatteförvaltningen leder till väsentligt fler lagändringar än de som föreslås i denna lagrådsremiss. De förstnämnda ändringarna är emellertid direkta följdändringar till den föreslagna omorganisationen och av sådan lagtekniskt enkel beskaffenhet att Lagrådets yttrande skulle sakna betydelse.

4 Bakgrund

4.1 Skatteförvaltningen

4.1.1 Regional och lokal nivå

Den svenska skatteförvaltningens regionala och lokala organisation har gamla anor. Genom 1634 års regeringsform fick landshövdingen och hans medhjälpare uppgifter inom beskattningen. Skatteorganisationen baserades på länsindelningen, med en underindelning på fögderier. På den lokala nivån hanterades beskattningen efter 1860 i länsstyrelsernas regi av bevillningsberedningar. Dessa ersattes 1907 av taxeringsnämnder, med länsstyrelserna som tillsynsmyndigheter.

I samband med 1947 års uppbördsreform bildades lokala skattemyndigheter. De inordnades i den tidigare fögderiorganisationen, med länsstyrelserna som chefsmyndigheter.

Länsstyrelserna och den däri ingående beskattningsverksamheten kom att byggas ut i takt med att beskattningen blev mera framträdande med ökade krav på en effektiv skattekontroll. I sin tur medförde detta att frågan om att bryta ut beskattningsverksamheten ur länsstyrelserna väcktes.

Landskontorsutredningen föreslog redan 1967 att från länsstyrelserna fristående regionala skatteverk med underställda lokala skattemyndigheter skulle bildas. Även Länsförvaltningsutredningen lade ungefär samtidigt fram ett liknande förslag. Förslagen genomfördes dock inte.

Vid en partiell omorganisation av länsstyrelserna, som trädde i kraft den 1 juli 1971, förtydligades beskattnings- och uppbördsfunktionerna inom länsstyrelseorganisationen genom att särskilda skatteavdelningar inrättades. Avdelningschefen benämndes i skatteförfattningarna och i arbetsordningen skattechef och hade det yttersta myndighetsansvaret för inkomstbeskattningen. På sätt och vis blev skattechefen härigenom en myndighet i myndigheten. Mervärdesskatten och några andra indirekta skatter omfattades emellertid fortfarande av länsstyrelsernas myndighetsansvar.

Nästa förslag till utbrytning av skatteavdelningarna från länsstyrelserna lades fram av Länsberedningen 1974. Beredningen pekade bl.a. på att funktionella samband mellan skatteförvaltningen och länsstyrelserna i stort sett saknades. Inte heller detta förslag vann statsmakternas gehör.

Frågan om att bryta ut skatteavdelningarna ur länsstyrelserna togs ånyo upp av Skatteförvaltningsutredningen i betänkandet SOU 1985:20, Sammanhållen skatteförvaltning. Länsstyrelsens roll i beskattningsorganisationen hade blivit alltmera otidsenlig och verksamhetssamband mellan å ena sidan länsstyrelsernas skatteavdelningar och planerings- och förvaltningsavdelningarna å den andra sidan saknades i stort sett. Utredningen konstaterade att skatteorganisationen var alltför splittrad. Budgetfrågorna hanterades av två olika departement och Riksskatteverket (se avsnitt 4.1.2 nedan) hade inte tillräckliga befogenheter för att svara upp mot sitt ansvar som central förvaltningsmyndighet inom skatteområdet. Mot bl.a.

denna bakgrund beslöt riksdagen att skatteavdelningarna skulle brytas ut från länsstyrelserna. Den 1 januari 1987 bildades en länskattemyndighet i varje län. Den blev chefsmyndighet för de lokala skattemyndigheterna inom länet. Dessutom förtydligades Riksskatteverkets roll att leda och styra förvaltningen genom reformen.

Genom den s.k. SOL-90-reformen (Skatteorganisationen i länen på nittioalet) 1991 förändrades skattemyndigheternas inre organisation. Länskattemyndigheterna och de lokala skattemyndigheterna samlades till en skattemyndighet i varje län. Decentralisering och integrering av arbetsuppgifter var två grundprinciper för reformen. En tredje princip var att en skattskyldig normalt bara skulle ha en kontaktyta mot skattemyndigheten.

4.1.2 Riksnivån

Före mitten av 1900-talet var Mellankommunala prövningsnämnden den enda myndighet som hade riksomfattande uppgifter inom beskattningsområdet. Skattekontrollutredningen föreslog visserligen redan 1933 att ett centralt organ benämnt Taxeringsinspektionen skulle inrättas för att utjämna olikformigheterna i taxeringskontrollen. Förslaget avvisades dock av riksdagen med motiveringen att reformen skulle bli alltför vidlyftig och dyrbar.

Det dröjde ända till 1951 innan en myndighet på riksnivå inrättades. Den nya myndigheten fick namnet Riksskattenämnden. Myndighetens uppgift var bl.a. att meddela förhandsbesked inom området för inkomst- och förmögenhetsbeskattning samt att utfärda anvisningar.

Riksskattenämnden ersattes den 1 januari 1971 av det då bildade Riksskatteverket. Verket ersatte även Centrala folkbokförings- och uppborrdnämnden samt Kontrollstyrelsen. Verket övertog dessutom de uppgifter som ankom på Kupongskattekontoret, Sjömansskattekontoret och allmänna ombudet hos Mellankommunala prövningsnämnden. Från början hade verket ett antal operativa uppgifter, bl.a. hanteringen av punkt-skatteerna och sjömansskatten samt en betydande revisionsverksamhet. Vid en omorganisation under senare hälften av 1980-talet fördes de operativa uppgifterna ut i den regionala organisationen, samtidigt som Riksskatteverkets lednings- och samordningsfunktion stärktes. Den 1 juli 2000 blev Riksskatteverket åter beslutande myndighet på bl.a. punktskatteområdet.

4.1.3 Regionaliseringen av skatteförvaltningen

För åtskilliga myndigheter och förvaltningar har länsindelningen traditionellt utgjort en bas för indelning i organisatoriska enheter. Tid efter annan har dock det ändamålsenliga med länsindelningen satts i fråga. I vissa förvaltningar har också den indelningsprincipen övergetts. I sådana fall har ofta indelning skett i regioner.

I en rapport från ett organisationsprojekt inom Riksskatteverket (RSV Rapport 1995:11, Koncentration och samverkan), pekades på ett antal fördelar med att skatteförvaltningen organiserades som en myndighet och

föreslogs att frågan om en övergång till en gemensam myndighet inom skatteförvaltningen skulle utredas.

År 1996 uppdrog emellertid chefen för Riksskatteverket åt en ny arbetsgrupp att utreda en regionindelning av skatteförvaltningen. Gruppen redovisade resultatet av sitt arbete året därpå (RSV Rapport 1997:7, Regionindelning av skatteförvaltningen). I rapporten belystes bl.a. bristerna i den rådande organisationen, fördelarna med en regionaliserad organisation och effekterna av en regionindelning.

Som brister i den befintliga organisationen – som helt eller delvis ansågs kunna avhjälpas genom regionaliseringen – nämndes särskilt det stora antal administrativa gränser som länsindelningen medförde. Gränserna hindrade myndigheterna att agera på ett effektivt sätt. Inte minst gällde detta när skatteutredningar med anknytning till enskilda eller företag i andra län skulle genomföras. Vidare påpekades att de många myndighetsgränserna tenderade att höja de fasta kostnaderna för ledning, styrning, uppföljning och administration. Det stora antalet små myndigheter med delvis bristfällig bärkraft ledde till att en optimal arbetsfördelning inte kunde göras mellan den centrala och regionala nivån. Förutsättningarna för kompetensförsörjningen hos skattemyndigheterna var på många håll otillräckliga och skilde sig markant åt mellan myndigheterna.

Mot bakgrund av projektets rapport hemställde Riksskatteverket hos regeringen att den regionala organisationen i skatteförvaltningen fr.o.m. den 1 januari 1999 skulle ändras till att bestå av tio skattemyndigheter. Efter vissa ändringar beträffande regionindelning och placeringen av huvudorterna beslöt riksdagen efter förslag från regeringen (prop. 1997/98:1, utgiftsområde 3) att den regionala skatteförvaltningen skulle organiseras med utgångspunkt i förslagen i Riksskatteverkets rapport.

I rapporten behandlades även alternativet med skatteförvaltningen som en enda myndighet för hela landet. I rapporten konstaterades bl.a. följande: "Vinsterna med en regionalisering är av samma karaktär som dem med en enmyndighetslösning. Dessa alternativ ligger utmed samma utvecklingslinje och konkurrerar således inte. Projektets förslag att inleda med en regionalisering av skatteförvaltningen innebär inte att enmyndighetsalternativet på något sätt förkastats." Detta alternativ föranledde emellertid då inte någon framställning från Riksskatteverket.

Sedan reformen med den regionaliserade skatteförvaltningen trädde i kraft den 1 januari 1999 har arbete pågått med att anpassa verksamheten till de nya organisatoriska förutsättningarna. På grund av att relativt kort tid förflutit efter regionaliseringen har någon utvärdering av reformen inte skett.

Riksskatteverkets bedömning är dock att en del av de fördelar som man önskade uppnå genom reformen i stort sett har uppnåtts eller kommer att uppnås. Detta gäller bl.a. besparingar inom det administrativa området (personal och ekonomi), förbättrad materiell kompetens med bättre styrningsmöjligheter och mer jämnstora myndigheter med större bärkraft. Ledning och styrning på den övergripande nivån har förenklats genom att det s.k. kontrollspannet inom skatteförvaltningen nu utgörs av tio myndighetschefer, i stället för tjugofyra.

Den största fördelen med regionaliseringen består dock i att antalet myndighetsgränser har blivit färre. Den operativa verksamheten i form

av t.ex. skatterevision, deklarationsgranskning och beslutsfattande har därigenom underlättats. Vidare har problemen med hanteringen av formaliafrågor reducerats.

4.1.4 Samverkan mellan myndigheter

En del åtgärder har successivt vidtagits inom skatteförvaltningen för att utjämna skillnaderna i arbetsbelastning, resurstillgång och kompetens mellan skattemyndigheterna. Bl.a. har en samverkan inletts mellan Skattemyndigheten i Stockholm å den ena sidan och skattemyndigheterna inom regionerna Gävle, Östersund och Luleå å den andra. Denna samverkan innebär att Stockholmsmyndigheten hel- eller deltidsanställer personal från de andra myndigheterna för att utföra arbetsuppgifter som bl.a. innefattar myndighetsutövning. Därutöver förekommer inom ramen för denna samverkan att vissa av Stockholmsmyndighetens arbetsuppgifter utförs hos de andra skattemyndigheterna utan att deras personal behöver anställas av Stockholmsmyndigheten.

Den aktuella personalen har kvar sina tjänsteställen och arbetslokaler på skattekontor utanför Stockholmsregionen. Vid 2000 års taxering granskades 140 000 förenklade deklarerationer avseende skattskyldiga i Stockholm i Umeå. Vid 2001 års taxering granskades 350 000 Stockholmsdeklarerationer på flera orter i Norrland. Stockholmsmyndigheten "köper" också tjänster inom andra områden.

Budgeten för samverkan mellan skattemyndigheterna i Stockholm och övriga skatteregioner uppgår för år 2003 till drygt 80 miljoner kronor, motsvarande 200 årsarbetskrafter. Exempel på områden där andra skattemyndigheter utför arbete för Stockholmsmyndighetens räkning är inkomstbeskattning, fastighetstaxering, revisionsverksamhet och service i form av upplysning i skatte- och folkbokföringsfrågor vid s.k. callcenter. Inriktningen är att omfördelningen av arbetsuppgifter inom och mellan regioner skall utökas år 2004 och framåt.

Erfarenheterna hittills är att den beskrivna samverkansformen ur rent verksamhetsmässiga aspekter fungerat bra. En bidragande orsak till detta är att det är avsevärt lättare att rekrytera och behålla kompetent personal när det gäller skattemyndigheterna i landets norra del. Myndighetsgränserna orsakar emellertid ett mycket betungande administrativt merarbete. Det gäller, förutom upprättande av anställningsavtal, bl.a. behörigheterna inom IT-systemen, diarieföring, ekonomiadministrativa åtgärder för fakturaunderlag, omräkning av inkomstskatt samt uppföljning av inkomstskatt, periodkontroll och revisionsbeslut.

Även andra försök till samverkan mellan myndigheterna förekommer och har förekommit. Ett exempel är den samverkan över regiongränserna som sker när det gäller telefonservice. Ett annat exempel på praktiska resultat av samverkan är att en kronofogdemyndighet anlitar skattemyndigheten i samma region för vissa ekonomiadministrativa arbetsuppgifter.

Andra områden inom vilka samverkan diskuterats är arbetet med budgetprognoser, löneadministration, personalkonsultativt arbete, verksamhetsplanering, skatte- och IT-utbildning, gemensamt utnyttjande av rättsenheterna för materiellt stöd i allmänhet samt för vissa speciella arbetsuppgifter, fastighetstaxering, samarbete beträffande riktad service m.m.

Diskussionerna om samverkan har emellertid totalt sett gett ganska blygsamma praktiska resultat. De försök till samverkan som gjorts visar att myndighetsgränserna utgör hinder för samverkan. Detta konstaterades redan i Riksskatteverkets Rapport 1995:11, Koncentration och samverkan som ingick i skatteförvaltningens anslagsframställning för åren 1997–1999 och Riksskatteverkets Rapport 1997:7, Regionindelning av skatteförvaltningen. Förutsättningarna har självklart blivit bättre genom att antalet myndighetsgränser minskats genom regionaliseringen. Fortfarande är det dock så att förekomsten av administrativa gränser är till stort men för en effektiv resursanvändning. De samverkansmöjligheter som rent teoretiskt står till buds tillvaratas inte i det praktiska arbetet.

4.2 Kronofogdemyndigheterna

Riksskatteverket är i dag chefsmyndighet och central förvaltningsmyndighet för såväl skatte- som kronofogdemyndigheterna. Kronofogdemyndigheterna är helt fristående i förhållande till skattemyndigheterna.

Efter förstatligandet av exekutionsväsendet den 1 januari 1965 var landet till en början indelat i 81 kronofogdedistrikt. En indelning med 24 kronofogdemyndigheter, en för varje län, infördes fr.o.m. den 1 juli 1988. En ytterligare sammanslagning, till tio regionala myndigheter, genomfördes den 1 januari 1997.

Den 1 juli 1973 fick Riksskatteverket rollen som centralmyndighet. I det utredningsarbete som föregick detta stod valet mellan Riksskatteverket och Domstolsverket, som vid den tiden var under uppbyggnad. Vid behandlingen av förslaget fann riksdagen att önskad samverkan mellan taxerings- och indrivningsmyndigheterna i viss mån kunde tala för ett samordnat centralorgan, även om betydelsen av detta inte borde överdrivas. Sett ur skatteuppbördssynpunkt var en samordning önskvärd också då det gällde prioritering och planering. För en samordning talade vidare bl.a. önskvärdheten av samverkan i fråga om ADB samt viss utbildning. Det förhållandet att kronofogdemyndigheternas arbete hade en speciell och för allmänna och enskilda fordringar gemensam reglering borde dock beaktas. Utskottet uttalade vidare att om exekutionsväsendet i framtiden tillfördes uppgifter i fråga om betalningsförelägganden, konkurser m.m. kunde en sådan möjlig utveckling, ytterligare tänkbara reformer och Länsberedningens arbete leda till ställningstaganden som inte fick bindas av den valda organisationsformen. Detta talade enligt utskottet för att centralmyndighetsuppgifterna även inom Riksskatteverket borde anförtros en särskild avdelning eller dylikt.

Kronofogdemyndigheternas huvuduppgift är verkställighet enligt utsökningsbalken av dels privaträttsliga anspråk (enskilda mål), dels offentligrättsliga anspråk (allmänna mål). Bland de senare överväger skattefordringarna beloppsmässigt, medan vissa andra slag av fordringar (t.ex. felparkeringsavgifter och TV-avgifter) svarar för en mycket stor del av antalet mål. Vid indrivningen i allmänna mål företräder kronofogdemyndigheten också i vissa avseenden det allmänna som borgenär. Borgenärsuppgiften består i första hand i att göra en utredning av gäldenärens ekonomiska förhållanden utöver den utredning som krävs för att fullgöra den verkställande uppgiften, samt att pröva frågor om uppskov eller

avbetalningsplan, ansöka om försättande i konkurs och på olika sätt bevaka det allmännas fordringar i konkursen. Kronofogdemyndigheterna har också, jämte skattemyndigheterna, bemyndigats att föra processer om företrädaransvar. Kronofogdemyndigheterna kan av skattemyndigheten i ett enskilt fall bemyndigas att pröva ackordsfrågor.

Kronofogdemyndigheterna handlägger också mål om betalningsföreläggande och handräckning (s.k. summarisk process). Huvuddelen av målen rör betalningsföreläggande, dvs. att i obestridda fall utfärda ett verkställbart avgörande. Vidare utövar kronofogdemyndigheterna tillsyn över förvaltningen i konkurser och handlägger skuldsaneringsärenden där myndigheten kan besluta om skuldsanering om alla berörda borgenärer ställer sig bakom förslaget. Vid skuldsanering företräder kronofogdemyndigheterna det allmänna i fråga om fordringar i allmänna mål.

4.3 Andra förvaltningar

Under de senaste decennierna har utvecklingen bland statliga förvaltningar gått mot en minskning av antalet myndigheter genom sammanslagningar till större enheter. Av ett drygt 30-tal organisationer och förvaltningar som år 1960 hade länet som indelningsgrund återstår nu endast ett fåtal. I regel har man valt större geografiska områden än dagens län.

Den 1 juli 1994 bildades exempelvis Försvarmakten genom att mer än 100 myndigheter slogs samman. Det viktigaste skälet till omorganisationen var att skapa samma styrning och ledning i krig och i fred. Ett högkvarter bildades. Detta medförde, förutom verksamhetsmässiga vinster, också rationaliseringsvinster och minskade kostnader.

Inom åklagarväsendet genomfördes 1996 en regionalisering. Den innebär att antalet myndigheter minskades från 100 till 7, inklusive Ekobrottsmyndigheten.

Tullverket, som fr.o.m. den 1 juli 1995 bestod av Generaltullstyrelsen som chefsmyndighet och tolv regionala tullmyndigheter, ombildades den 1 juli 1999 till en myndighet med namnet Tullverket. Den 1 januari 2001 bildades Arbetsmiljöverket genom en sammanslagning av Arbetarskyddsstyrelsen och Yrkesinspektionen. Även inom Vägverkets område har en sammanslagning skett.

I Rikspolisstyrelsens budgetunderlag för åren 2002–2004 framförs tanken på att göra Polisen till en myndighet. Enligt underlaget talar bl.a. verksamhetsmässiga vinster som leder till en ökad servicegrad gentemot medborgarna för en enmyndighetsstruktur. Det finns också ett regeringsuppdrag att utreda Riksförsäkringsverkets och de allmänna försäkringskassornas organisation ”Översyn av socialförsäkringsadministrationen” (Dir. 2002:166).

4.4 Demografisk och ekonomisk utveckling

En ändamålsenlig och effektiv beskattningsverksamhet med en enhetlig rättstillämpning och ett likartat beslutsfattande inom hela förvaltningen kräver bl.a. att resurserna på ett flexibelt och enkelt sätt kan anpassas till

arbetsvolymen. Arbetsvolymen följer av antal invånare, antal företag i olika branscher och storleksklasser, dvs. strukturella faktorer. När utvecklingen av arbetsvolymen inte sker i samma takt i alla delar av landet behöver förvaltningens resurser fördelas om. Detta sker också genom en särskild modell för medelsfördelning.

Medelsfördelningsmodellen kan endast tillämpas för att omfördela finansiella resurser. Den ekonomiska utvecklingen påverkar emellertid inte bara arbetsvolymen, utan även förvaltningens möjligheter att rekrytera och behålla arbetskraft. När utvecklingen är snabb inom en viss region – som varit fallet i t.ex. Stockholm under delar av 1980- och 1990-talet – innebär det inte bara att arbetsvolymerna förändras utan även att kompetensförsörjningen försvåras.

I *bilaga 3* redovisas siffror och tabeller som belyser nämnda förhållanden. En studie av befolkningsutvecklingen och ett antal indikatorer på den ekonomiska utvecklingen visar att utvecklingen inom landet har varit olika. Framför allt är det utvecklingen inom Stockholmsregionen som avviker från resten av landet. Stora företag och företag inom den finansiella sektorn koncentreras i en ökande omfattning till Stockholm. Detsamma gäller den ekonomiska brottsligheten. Trots att befolkningen i regionen endast uppgår till ca 20 % av landets befolkning, svarade den för ca 50 % av den totala folkökningen i landet mellan åren 1980 och 2000. Regionerna i södra Sverige har likaså haft en positiv befolkningsutveckling under hela perioden 1950–2000, men inte alls i samma omfattning som i Stockholm. Under samma period minskade folkmängden i de län som omfattas av skattemyndigheterna i landets norra del. Även i en vikande konjunktur växte Stockholmsregionen med en tredjedel av befolkningsökningen år 2002. Till stor del berodde detta på invandring till och födelseöverskott i regionen.

Utvecklingen styrs till stor del av ekonomiska krafter. Under den senare delen av 1900-talet har industrisysselsättningen minskat och sysselsättningen i den privata tjänstesektorn ökat. Detta har varit en starkt bidragande orsak till den ökade koncentrationen till Stockholm. En mycket stor del av den ökade sysselsättningen i den privata tjänstesektorn har skett där. Däremot har utvecklingen varit svag i regionerna i norra delen av landet.

Under avsnitt 5 i bilagan har utvecklingen i ett räkneexempel "skrivits fram" fem år. Räkneexemplet utgår bland annat från att en konstant del av resurserna kan användas för löner. Av exemplet framgår bl.a. att 36 % av bruttorekryteringarna skulle behöva ske i Stockholm och 35 % i de två andra storstadsregionerna.

5 Behovet av en ny organisation för skatteförvaltningen

5.1 Problemen i dagens organisation

Utvecklingen inom skatteförvaltningen och även inom andra statliga förvaltningar, t.ex. Tullverket, har, som redan nämnts, gått i riktning mot att antalet myndigheter minskat. Regionaliseringen av skatteförvaltningen var ett betydelsefullt steg i denna riktning. I två projektrapporter som upprättats inom Riksskatteverket under 90-talet (se avsnitt 4.1.3) har som alternativ till en regionalisering frågan om att bilda en enda myndighet av Riksskatteverket och skattemyndigheterna tagits upp. Även om en relativt kort tid förflutit efter regionbildningen motiverar utvecklingen inom skatteförvaltningen, omvärlden och på IT-området att frågan om att låta Riksskatteverket och skattemyndigheterna bilda en enda myndighet nu tas upp på nytt.

Frågan får särskild tyngd genom att det, i linje med regeringens förvaltningspolitiska handlingsprogram med medborgarna i fokus, i en enmyndighetsmiljö bl.a. skapas bättre förutsättningar för skatteförvaltningen att svara mot behov och krav från medborgare och företag. Handlingsprogrammet redovisades för riksdagen i propositionen Statlig förvaltning i medborgarnas tjänst (prop. 1997/98:136).

Det finns ett antal faktorer och problem som medför att verksamheten inom skatteförvaltningen totalt sett inte kan bedrivas på ett optimalt sätt. De olika skattemyndigheterna har varierande förutsättningar för sin verksamhet. Detta förhållande kommer att förstärkas, som en följd av den demografiska och ekonomiska utvecklingen i skatteregionerna. Problemen kan sammanfattas på följande sätt:

- Ledning och styrning kompliceras av myndighetsgränserna. I synnerhet gäller detta den materiella styrningen. Myndighetsgränserna medför även en i vissa fall inte önskvärd gräns mellan skattemyndigheternas operativa verksamhet och Riksskatteverkets lednings- och styrningsuppdrag.

- Myndighetsgränserna medför att samverkan inte sker i önskvärd omfattning inom det administrativa området.

- Den demografiska och ekonomiska utvecklingen mellan skatteregionerna är ojämn. Mest markanta är skillnaderna mellan Stockholmsregionen och regionerna i landets norra del.

- Arbetsbelastningen och kompetensbehovet varierar mellan skattemyndigheterna. Antalet deklARATIONER avseende företag och enskilda samt revisionsobjekt växlar mellan de olika skattemyndigheterna. Likaså finns det skillnader i komplexiteten. Praktiska erfarenheter visar exempelvis att ekonomisk brottslighet och inte acceptabel skatteplanering förekommer i större omfattning i Stockholmsregionen än i övriga landet. Genom de formella och administrativa myndighetsgränserna försämras möjligheterna att utjämna resurser och att omfördela arbetsuppgifter inom landet.

- Möjligheterna att rekrytera och behålla personal med rätt kompetens är olika mellan myndigheterna. Närheten till en högskola eller ett universitet och andra möjligheter som finns på den lokala arbetsmarknaden

kan vara avgörande för rekryteringsmöjligheterna. Det är svårt att få en utjämning till stånd genom att förmå personal att permanent byta arbetsort. Lån av personal mellan skattemyndigheterna medför formella problem vid ärendehandläggningen såväl arbetsrättsligt som beträffande behörigheter inom IT-stödsystemen.

– För vissa beskattningsuppgifter, t.ex. inom kapitalbeskattningsområdet, vissa utlandsärenden, t.ex. tillämpningen av skatteavtal, och fastighetstaxering av udda fastigheter är specialisering till fördel för att uppnå största möjliga likformighet i beslutsfattandet. Förekomsten av myndighetsgränser och därav följande formalia förhindrar i princip koncentration av sådana arbetsuppgifter som kräver specialist- och expertkompetens till ett eller flera ställen i landet. Detsamma gäller processföringen i fråga om koncerner, när bolagen har säte i skilda regioner. Även för arbetsuppgifter av mera begränsad omfattning, s.k. smala arbetsuppgifter, finns ett behov av att koncentrera uppgifterna för att skapa specialistkompetens och minska sårbarheten.

– Skatterevision utförs, enligt en undersökning som gjorts av Skattemyndigheten i Växjö, i mindre omfattning hos företag med säte och verksamhet i skilda skatteregioner än beträffande företag med säte och verksamhet i en och samma region. Den kanske vanligaste orsaken till detta är att man drar sig för att påbörja en revision när företagets verksamhet bedrivs i en annan region. Om skattemyndigheten på sätesorten skall begära att skattemyndigheten på verksamhetsorten utför en revision, vill man vara helt övertygad om att revisionen i alla avseenden är befogad. I undersökningen konstateras att överföring av rätten att fatta beslut om revision till en annan skattemyndighet dessutom medför en förlängd starttid för varje revision på två till fyra veckor. Det sägs att just behörighetsfrågorna i vissa fall medför en sådan byråkrati att utredningsarbetet får lämnas därhän, dvs. effektivitetsförlusterna blir för stora.

– Riksskatteverket är behörig myndighet i fråga om samverkan med andra stater vid tillämpning av skatteavtal. Uppgiften kan normalt inte delegeras, vilket leder till att handräckningsärenden hanteras på minst två nivåer i Sverige. Följden blir ofta förlängda handläggningstider. Frånvaron av delegeringsmöjligheter medför också att Riksskatteverket utför operativt arbete, som i sig inte kräver att det utförs av centralmyndigheten. Detta leder till ökade kostnader och kan medföra att förseningar uppkommer, t.ex. i samband med multilaterala revisioner. Riksskatteverket måste delta av formella skäl, även när ärendet i övrigt hanteras av en skattemyndighet.

5.2 Fördelar och nackdelar med att slopa myndighetsgränserna

Myndighetsgränserna inom skatteförvaltningen fyller från verksamhetsynpunkt numera i stort sett inget egentligt behov annat än när det gäller ansvarsfördelningen. Tvärtom utgör dessa administrativa gränser och därav följande formalia ett hinder för en rationell verksamhet. Myndighetsgränserna utgör dessutom psykologiska hinder som hämmar verksamhetsutvecklingen. Myndighetsgränserna är inte nödvändiga för ansvarsfördelningen. Den kan ske på annat sätt.

Fördelarna med att slopa myndighetsgränserna inom skatteförvaltningen genom att slå samman Riksskatteverket och de tio skattemyndigheterna till en enda myndighet kan kort beskrivas på följande sätt:

- Formerna för ledning och styrning kan utvecklas. Det skapas t.ex. möjligheter att anpassa verksamheten efter de processer som den består av i stället för efter geografiska principer.

- Möjligheterna till koncentration och specialisering ökar inom administrationsområdet.

- Det blir lättare att ta hänsyn till befolknings- och näringslivsförändringar.

- Flexibiliteten i organisationen ökar mycket påtagligt eftersom det blir avsevärt lättare att flytta arbetsuppgifter och material inom skatteförvaltningen utan att personalen behöver flyttas. Detta innebär sammantaget att det blir betydligt lättare att jämna ut skillnader i arbetsbelastningen.

- Möjligheterna till specialisering av arbetsuppgifter underlättas. Därigenom kan personalens kompetens höjas vilket får positiva effekter på ärendehandläggningen.

- Hanteringen av sårbarhets- och bärkraftsfrågor förenklas, t.ex. beträffande s.k. smala arbetsuppgifter.

- Möjligheterna att utnyttja datorstödet förbättras. Detta ger möjligheter att arbeta mera rationellt.

- Skatteförvaltningens förmåga förbättras att inom givna ekonomiska ramar tillhandahålla tjänster på ett sådant sätt att de ger största möjliga nytta för medborgare, företag, kommuner, organisationer m.fl. Med andra ord ökar möjligheterna att erbjuda kvalitet i verksamheten och att på bästa sätt möta medborgares, företags och andra intressenters krav och behov.

- En enhetlig rättstillämpning underlättas eftersom Riksskatteverket i dag inte formellt kan styra över skattemyndigheternas beslutsfattande annat än i begränsad omfattning.

- Samordningen vid internationella handräckningsinsatser och vid åtgärder mot internationella skatteflyktsupplägg, exempelvis s.k. karusellhandel, underlättas. Den nya myndigheten, som förutsätts överta funktionen som behörig myndighet, kan fördela arbetsuppgifter till den del av myndigheten, som har de bästa förutsättningarna för att samverka med utländska myndigheter.

En sammanslagning av Riksskatteverket med de nuvarande skattemyndigheterna till en myndighet innebär emellertid inte enbart fördelar. Sammanslagningen kan också skapa nya problem som måste lösas innan man tar detta steg.

En nackdel som skulle kunna uppstå är att det i den nya organisationen inte är givet att taxeringsbeslut fattas på den ort där den skattskyldige är bosatt. Detta skulle kunna medföra olägenheter för denne om det blir aktuellt att muntligen lämna upplysningar inför skattenämnden. Motsvarande olägenheter kan naturligtvis också uppkomma för en skattskyldig som vill ha en personlig kontakt med den tjänsteman som handlägger hans ärende. Denna fråga återkommer regeringen till i avsnitt 6.12.

Riksskatteverket kan i dag överklaga skattemyndighetens beslut till länsrätten. Om skatteförvaltningen blir en enda myndighet kan myndigheten inte överklaga sina egna beslut. Detta problem kan man dock

kunna råda bot på genom att inrätta en funktion som allmänt ombud. Se vidare avsnitt 6.13.

En omvandling av skatteförvaltningen till en enda myndighet innebär att den nya myndigheten blir stor och komplex vilket skulle kunna innebära risk för en tröghet i beslutsfattandet inom organisationen. Eftersom myndigheten bör kunna ges en relativt platt organisation och det finns möjligheter till delegering av arbetsuppgifter skall denna risk dock inte överdrivas.

De nu nämnda nackdelarna med en reform är blygsamma jämförda med fördelarna. Nackdelarna kan dessutom, som redovisas närmare i det följande, bemästras. Mycket talar således för att skatteförvaltningen bör organiseras som en enda myndighet. Effektivitetsskäl talar för att även Riksskatteverket innefattas i den nya myndigheten. För att detta skall kunna ske måste emellertid de problem som kan uppkomma i förhållande till kronofogdemyndigheterna lösas.

Ytterligare en fråga som måste övervägas närmare om skatteförvaltningen skall omvandlas till en enda myndighet rör Skatterättsnämnden och Forskarskattenämnden. I dag finns inom Riksskatteverket ett gemensamt kansli för de båda nämnderna. Kansliet leds av en kanslichef. Kanslichefen anställs genom beslut av regeringen efter anmälan av Riksskatteverkets generaldirektör. Ledamöterna förordnas av regeringen för högst fyra år i taget.

En omorganisation av skatteförvaltningen till en enda myndighet innebär att den nya myndigheten i princip i alla avseenden blir beskattningsmyndighet. Det kan då finnas skäl att överväga Skatterättsnämndens och Forskarskattenämndens ställning. Regeringen avser att överväga frågan och att vidta de eventuella åtgärder som kan visa sig nödvändiga innan ikraftträdandet av en myndighetsreformen.

5.3 Kronofogdemyndigheternas framtida ställning

Underlaget för att ta ställning i frågan om kronofogdemyndigheternas organisation om Riksskatteverket och de nuvarande tio skattemyndigheterna slås samman till en enda myndighet är i dagsläget inte tillfredsställande. Regeringen har därför beslutat att tillkalla en särskild utredare för att utreda hur frågan om kronofogdemyndigheternas organisation och arbetsuppgifter m.m. skall lösas om Riksskatteverket och de nuvarande tio skattemyndigheterna bildar en myndighet (Dir. 2002:142).

Utredarens uppdrag är att förutsättningslöst ta fram och redovisa underlag för hur verksamheten lämpligen bör organiseras. Utgångspunkten för utredarens förslag skall vara att kronofogdemyndigheternas opartiskhet i det verkställande och i övrigt borgenärsneutrala arbetet inte skall kunna ifrågasättas.

En huvudfråga att besvara är om kronofogdemyndigheterna kan och bör inordnas i den nya skatteförvaltningen eller om de bör utgöra en eller möjligen, såsom i dag, flera fristående myndigheter. Konsekvenserna av olika lösningar i fråga om samordningen av statens agerande i skatteinledningen, borgenärsrollen i fråga om andra offentligt rättsliga fordringar, kronofogdemyndigheternas arbetsuppgifter utanför utrednings- och inledningsområdet samt administrativa stödfunktioner skall särskilt bely-

sas samt de resursmässiga konsekvenserna av olika lösningar beräknas och redovisas.

Om utredaren finner att kronofogdemyndigheterna bör inordnas i den nya skatteförvaltningen och detta fordrar en särskild organisatorisk lösning inom skatteförvaltningen för att allmänheten skall ha tilltro till att uppgifterna utförs opartiskt, skall förslag lämnas till en sådan. Utredaren skall också redovisa en bedömning av om det finns verksamheter som i dag bedrivs av kronofogdemyndigheterna som inte bör omfattas av en sådan lösning.

Om utredaren finner att det finns skäl för att kronofogdemyndigheternas verksamhet skall vara organisatoriskt och budgetmässigt fristående från skatteförvaltningen, skall utredaren utgå från att verksamheten bör bedrivas inom en enda, rikstäckande myndighet. I övervägandena ingår att ta ställning till myndighetens arbetsuppgifter.

Oberoende av vilken lösning som förespråkas skall en utgångspunkt vid fullgörandet av uppdraget vara att den framtida verksamheten inom skatteförvaltningens och exekutionsväsendets ansvarsområden skall rymmas inom den totala resursram som i dag gäller för Riksskatteverket, skattemyndigheterna och kronofogdemyndigheterna. En utgångspunkt skall vidare vara att effektiviteten i verksamheten skall förbättras och att servicen till medborgarna och andra intressenter skall upprätthållas och om möjligt förbättras.

Uppdraget skall redovisas senast vid utgången av september 2003.

6 Förslag till en ny organisation för skatteförvaltningen

6.1 En ny myndighet

Regeringens förslag: Riksskatteverket och de tio skattemyndigheterna skall avvecklas den 31 december 2003 och en ny myndighet bildas den 1 januari 2004.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag. I promemorian föreslogs dock att Riksskatteverket och de tio skattemyndigheterna skulle slås samman redan fr.o.m. den 1 januari 2003.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har över lag ställt sig positiva till den föreslagna sammanslagningen av Riksskatteverket och de tio skattemyndigheterna. Endast ett fåtal remissinstanser avstyrker förslaget. Dessa har dock inget emot sammanslagningen som sådan men anser att den inte bör genomföras förrän frågan om kronofogdemyndigheternas framtida ställning har lösts. *Kammarrätten i Stockholm* instämmer i att tillskapandet av den nya myndigheten ger möjligheter till rationella vinster av många slag jämfört med nuvarande ordning. Myndigheten kan t.ex. sammanföra handläggningen av taxeringen av fysiska personer, som är delägare i handelsbolag eller fåmansföretag, oberoende av var delägarna är bosatta. Detsamma gäller taxeringen av moder- och dotterbolag inom koncerner, som inte längre behöver styras av var respektive bolag har sitt säte. *Länsrätten i Stockholms län* ifrågasätter en myndighetsalternativet bl.a. med hänsyn till de negativa effekter en stor maktkoncentration kan föra med sig. Bortsett från denna principiella invändning tillstyrker emellertid länsrätten förslagen. *Ekobrottsmyndigheten*, som inte har någon erinran mot förslaget, vill i sammanhanget peka på att det i promemorian saknas en analys av vilka konsekvenser en myndighetslösningen kan komma att få när det gäller skattemyndigheternas brottsutredande verksamhet. *Statskontoret* delar promemorians uppfattning att den nya myndigheten skapar bättre förutsättningar för en rationell och effektiv verksamhet. Enligt *Statistiska centralbyrån* bör det genom den föreslagna omorganisationen finnas möjlighet att höja kvalitén i de uppgifter som används för statistik. *Tullverket* delar, mot bakgrund av de erfarenheter som vunnits vid motsvarande omdaning av Tullverket, den övergripande bedömning som redovisas i promemorian beträffande positiva effekter av en myndighetsbildningen. *Riksrevisionsverket* anser att även skattekontrollen bör kunna förbättras med förslaget. *Riksskatteverket* instämmer i stort i promemorians förslag. Enligt verket finns det inte några bärande skäl att avvakta med bildandet av den nya myndigheten för att invänta att slutligt ställningstagande tas och beslut fattas avseende kronofogdemyndigheterna. En ytterligare förskjutning tidsmässigt skulle enligt Riksskatteverket få oönskade effekter verksamhetsmässigt. Med hänsyn till att remisstiden inte gick ut förrän den 30 augusti 2002 och de omfattande författningsändringar som förslaget medför bedömer dock verket att den närmast liggande möjliga tidpunkt för ett genomförande är den 1 januari 2004. *Sveriges Advokatsamfund*

delar promemorians bedömning att flexibiliteten i den föreslagna organisationen är ägnad att verka i positiv riktning och tillstyrker förslaget. *Näringslivets Skattedelegation*, som också tillstyrker förslaget, vill i det här sammanhanget även ta upp det behov av specialisering och koncentration av arbetsuppgifter som finns på domstolssidan och som särskilt kommit till uttryck när det gäller de internationella koncernernas skattefrågor. Delegationen vill understryka att det är viktigt att förslaget från Föreningen Svenskt Näringsliv att koncentrera dessa skattemål till ett gemensamt forum genomförs. *Svensk Handel* anser det vara viktigt att omorganisationen också skall leda till förbättringar för skattebetalarna. *Jusek*, som ställer sig bakom förslaget till den del det gäller skatteförvaltningen, framhåller att en viktig fördel med en samlad skattemyndighet ur de anställda akademikernas perspektiv är att varje individs kompetens och därmed de samlade personalresurserna borde kunna utnyttjas ännu bättre än i dag. *Näringslivets nämnd för regelgranskning* tillstyrker den föreslagna enmyndighetsmodellen. Analysen borde dock även ha omfattat hur handläggningstiderna kan komma att påverkas av den nya organisationen. Nämnden anser att det bör formuleras effektivitetsmål om att förkorta handläggningstiderna. Enligt *Sveriges Domareförbunds* mening är det angeläget att den föreslagna utredningen om kronofogdemyndigheternas framtida ställning genomförs skyndsamt så att den anvisade övergångslösningen endast kommer att bestå en kortare tid. *Sveriges Redovisningskonsulters Förbund* anser att en sammanslagning av de olika myndigheterna är en tänkbar lösning för att öka det interna resursutnyttjandet samt öka kompetensen utan onödiga dubbleringar av specialistkompetens inom varje region. Förbundet anser att dagens system inte sällan uppvisar bristande enhetlighet i de olika myndigheternas bedömning av rättsläget, varför även detta viktiga område torde vinna på förslaget. *Svenska Kreditföreningen* är endast beredd att tillstyrka den föreslagna övergångslösningen under en kortare tid och endast av praktiska skäl. Några remissinstanser avstyrker att den föreslagna omorganisationen genomförs innan ställning kan tas till kronofogdemyndigheternas framtida organisation. *Hovrätten över Skåne och Blekinge* anser att någon omorganisation av skattemyndigheterna inte bör ske förrän frågorna om kronofogdemyndigheternas framtida uppgifter och ställning i rättssystemet har lösts. Under den tid det tar att utreda denna fråga anser hovrätten att beslutsunderlaget beträffande skatteväsendets omorganisation bör kompletteras. *Västmanlands tingsrätt* tillstyrker i och för sig en sammanslagning av Riksskatteverket och skattemyndigheterna men först sedan den nya myndighetens förhållande visavi kvarvarande kronofogdemyndigheter utretts och lösts på ett tillfredsställande sätt. *Malmö tingsrätt* anser att den föreslagna ordningen har sina nackdelar. En sammanslagning kommer att innebära att en mycket stor myndighet tillskapas. Vilka problem av administrativ och annan karaktär som en sammanslagning kan komma att medföra redovisas emellertid inte i promemorian. Någon utvärdering av hur den nuvarande, regionalt indelade skatteförvaltningen fungerar har heller inte genomförts. Vidare förutsätts det i promemorian att de skattskyldigas behov av närhet till och kontakt med handläggande myndighet kommer att kunna tillgodoses trots att handläggningen av ett ärende kan flyttas till ett skattekontor i en annan del av landet än där den skattskyldige är bosatt. Det framgår dock

inte närmare av promemorian hur den skattskyldiges behov i detta avseende skall kunna tillgodoses. Innan man genomför en så omfattande organisationsförändring som en övergång till en enda myndighet på beskattningsområdet skulle innebära, bör man enligt tingsrätten närmare ha utrett hur man skall komma till rätta med de angivna problemen. En annan omständighet som enligt tingsrättens mening talar för att man bör avvakta med den nya enmyndighetsbildningen är att frågan hur centralmyndighetsfunktionerna skall fullgöras för kronofogdemyndigheterna inte har lösts. *Justitiekanslern* ifrågasätter om det verkligen är så bråttom med omorganisationen av skatteförvaltningen att det inte går att avvakta ordentliga överväganden beträffande organiserandet av den exekutiva verksamheten. Om man något avvaktar de överväganden som fordras, kunde man, enligt *Justitiekanslern*, slippa konstruktionen med en övergångslösning som inte verkar särskilt lyckad. Även *Jusek* ifrågasätter det rimliga i att ens under en övergångstid låta den nya myndigheten fungera som en central myndighet för kronofogdemyndigheterna. Utredningen om kronofogdarnas framtida ställning måste därför ges sådana resurser att lösningen för kronofogdemyndigheternas del är klar vid sammanslagningen. *Föreningen Sveriges kronofogdar* anser att sammanslagningen måste anstå till dess att resultatet av utredningen om kronofogdemyndigheternas ställning står klart. Föreningen ifrågasätter, om inte en uppmjukning av reglerna om överflyttning av ärenden inom ramen för nuvarande myndighetsstruktur skulle vara möjlig i avvaktan på att Riksskatteverkets, skattemyndigheternas och kronofogdemyndigheternas organisationsfrågor avgörs. *Konkursförvaltarkollegiernas Förening* har ingen erinran i sig mot att skattemyndigheterna slås samman på föreslaget sätt, men anser att en ändring samtidigt bör ske av rätten till ersättning för rättegångskostnader samt att kronofogdemyndigheternas framtida ställning först måste vara avgjord.

Skälen för regeringens förslag: Verksamheten inom skatteförvaltningen är stadd i en ständig och allt snabbare förändring i takt med de ekonomiska och demografiska förändringarna i samhället samt utvecklingen på IT-området. Genom den europeiska integrationen och internationaliseringen i övrigt ställs skatteförvaltningen dessutom inför delvis nya arbetsuppgifter och ökade krav på specialistkompetens.

Regeringens förvaltningspolitiska handlingsprogram med medborgarna i fokus (se prop. 1997/98:136) påverkar också i hög grad skatteförvaltningens verksamhet. Alla medborgare kommer någon gång i kontakt med skatteförvaltningen, t.ex. i beskattnings- eller folkbokföringsärenden. Även i ärenden rörande bouppteckningar och fastighetstaxering behöver många medborgare vända sig till skatteförvaltningen. Det är därför särskilt angeläget att skatteförvaltningen kan tillhandahålla tjänster och ha ett förhållningssätt gentemot allmänheten som präglas av servicevilja, korrekt bemötande, kompetens, tillgänglighet samt enhetlighet i beslutsfattande och rättstillämpning.

Av vad som sagts tidigare framgår att skatteförvaltningens nuvarande organisation rymmer vissa problem och att det finns stora fördelar med att slå samman skattemyndigheterna och Riksskatteverket till en myndighet. Detta bekräftas också av remissinstanserna.

Skatteförvaltningens organisation är av största betydelse för en kvalitativ, kostnadseffektiv och enhetlig ärendehantering. Dagens organisation

med tio skattemyndigheter och en central förvaltningsmyndighet uppfattas i vissa avseenden som stelbent trots att den är relativt ny. Myndighetsgränserna leder till tung administration vid omfördelning av interna arbetsuppgifter och organisationen ger inte möjligheter till optimal kompetensutveckling. Detta medför i sin tur en risk för sämre service, högre kostnader samt en oenhetlig rättstillämpning i olika regioner.

Regionaliseringen av skatteförvaltningen den 1 januari 1999 har visserligen medfört positiva effekter. Redan nu kan emellertid konstateras att kvarvarande myndighetsgränser mellan regionerna och mellan regionerna och Riksskatteverket utgör hinder för att resurserna skall kunna tas till vara på ett optimalt sätt. Det räcker inte med regionaliseringsreformen för att verksamheten skall kunna anpassas efter de krav som uppkommer bl.a. genom förändringarna i omvärlden. Utvecklingen av relationerna mellan förvaltningen, medborgarna, företagen och andra institutioner såväl inom och utom landet som inom regionerna ställer större krav på förändringar av verksamheten.

När det gäller beskattningen är det, med tanke på att även skatteförvaltningens resurser är begränsade, särskilt angeläget att verksamheten inriktas mot väsentligheter och sådana områden där riskerna för skatteundandragande är stora. För att åstadkomma detta ägnar myndigheterna sig i dag i större utsträckning åt kvalificerade utredningar som kräver tid, kostnader och inte minst särskild kompetens. Det internationella inslaget i de transaktioner som utreds blir dessutom alltmera påtagligt. Detta gäller i synnerhet den ekonomiska brottsligheten. Den verksamheten följer inga nations- eller myndighetsgränser. Gränserna kan tvärtom fungera som skyddsnät för brottslingarna, något som de också medvetet drar nytta av.

Tillgången på personal med lämplig kompetens är ojämn mellan skattemyndigheterna. En orsak härtill är personalavgångarna, som är särskilt märkbara i Stockholmsområdet. Kompetensförluster genom pensionsavgångar börjar också göra sig gällande och kommer att bli mycket märkbara inom några år. Detta medför oönskade effekter inom hela verksamhetsområdet men blir särskilt allvarliga inom beskattningsverksamheten och skattekontrollen bl.a. på så sätt att likartade företeelser inte kommer att kunna behandlas lika vid alla skattekontor.

En övergång till färre och större statliga myndigheter förbättrar enligt regeringens erfarenhet påtagligt möjligheterna att upprätthålla en god kvalitet i alla delar av verksamheten. När det gäller tullområdet bekräftar detta av Tullverkets remissvar. Det finns därför starka skäl att nu gå vidare på den väg som inletts genom inrättande av en skattemyndighet inom varje län och som fortsatts med skattemyndigheternas regionalisering.

Visserligen finns det, som *Malmö tingsrätt* har påpekat, inte någon formell utvärdering av den senaste reformen men de erfarenheter som skattemyndigheterna och Riksskatteverket har av regionaliseringen och som ligger till grund för verkets framställning till Finansdepartementet om en sammanslagning av skattemyndigheterna och Riksskatteverket är också en form av utvärdering och den talar entydigt för att man nu bör ta steget till att ha en enda myndighet inom skatteförvaltningen. Resultatet av remissbehandlingen pekar i samma riktning. Ingen remissinstans har

pekat på någon allvarlig nackdel med den föreslagna sammanslagningen. Tvärtom framhåller de flesta fördelarna med den föreslagna reformen.

Några remissinstanser anser emellertid att en sammanslagning av skattemyndigheterna och Riksskatteverket bör anstå till dess att man kan ta ställning också till kronofogdemyndigheternas framtida organisation. Det bästa vore naturligtvis om dessa båda mycket viktiga frågor kunde lösas i ett sammanhang. Det finns emellertid inte nu ett tillräckligt underlag för att regeringen skall kunna ta ställning till frågan om kronofogdemyndigheternas framtida ställning. Regeringen har därför, som redan nämnts, tillkallat en särskild utredare för att göra den ytterligare utredning som behövs. Regeringen har i likhet med bl.a. *Sveriges Domareförbund* ansett att utredningen måste genomföras skyndsamt och har därför beslutat att uppdraget skall redovisas senast vid utgången av september 2003. Det behöver alltså inte dröja så länge innan regeringen kan ta ställning även till frågan om hur kronofogdemyndigheterna skall organiseras.

Att som *Föreningen Sveriges Kronofogdar* föreslår mjuka upp reglerna om överflyttning av ärenden inom ramen för nuvarande myndighetsstruktur i avvaktan på att de aktuella organisationsfrågorna avgörs skulle endast lösa en mindre del av de redovisade problemen.

Med hänsyn till detta och till att man bör ta tillvara samtliga de fördelar som följer av den föreslagna omorganisationen av skatteförvaltningen så snart som möjligt anser regeringen, trots de invändningar som några remissinstanser har rest, att reformen bör ske i två steg där det första innebär en sammanslagning av skattemyndigheterna och Riksskatteverket.

Det kan diskuteras huruvida Riksskatteverket bör finnas kvar i sin nuvarande form eller inte under den tid som frågan om kronofogdemyndigheternas ställning och uppgifter utreds. Skälen mot att låta den nya skattemyndigheten på sikt vara chefsmyndighet för de borgenärsneutrala uppgifterna inom kronofogdemyndigheterna och som motiverar en utredning gör sig gällande även för en begränsad tid. Dessa skäl bör emellertid vägas mot fördelarna med att låta sammanslagningen av skattemyndigheterna redan från början omfatta också Riksskatteverket.

När skattemyndigheterna slås samman kan behovet av en chefsmyndighet ifrågasättas. Å andra sidan skulle Riksskatteverket bestå endast under en övergångstid och fortfarande fylla en viktig funktion som chefsmyndighet för kronofogdemyndigheterna. Det främsta skälet för att redan inledningsvis låta den nya organisationen omfatta även Riksskatteverket är emellertid att de lednings- och styrningsfunktioner som finns i verket omedelbart skulle komma till användning inom den nya organisationen.

En sammanslagning av skattemyndigheterna och Riksskatteverket medför, som bl.a. *Länsrätten i Stockholms län* och *Malmö tingsrätt* påpekat, en maktkoncentration hos en stor myndighet. Den tveksamhet som dessa båda remissinstanser har uttalat mot detta delas dock inte av regeringen. Tvärtom anser regeringen att en central ledning av hela skatteförvaltningen är en nödvändig förutsättning för en mer rationell och effektiv verksamhet. En sådan organisation skapar också, som *Statskontoret* har framhållit, bättre förutsättningar för ett likformigt beslutsfattande och en enhetlig rättstillämpning. De nackdelar som skulle kunna vara förenade med en sådan koncentration anser regeringen, i likhet med

vad som sägs i promemorian, kunna bemästras genom en adekvat inre organisation och genom en långt gående delegation av arbetsuppgifter. Erfarenheterna av den nya organisationen inom Tullverket har inte heller visat på några problem av nu aktuellt slag. Det kan dessutom vara värt att framhålla att skatteförvaltningens verksamhet i stora delar är lagreglerad och att viktigare beskattningsbeslut i regel fattas i skattenämnden. Dessutom kommer det att finnas möjlighet att överklaga de flesta besluten till allmän förvaltningsdomstol. Detta motverkar risken för en för stor maktkoncentration.

En sammanslagning av skattemyndigheterna med Riksskatteverket medför att flexibiliteten i organisationen ökar mycket påtagligt eftersom det blir avsevärt lättare att flytta arbetsuppgifter och material inom skatteförvaltningen utan att personalen behöver flyttas. Detta innebär sammantaget att det blir betydligt lättare att jämna ut skillnader i arbetsbelastningen.

En sammanslagning innebär också bättre möjligheter till att utnyttja tillgängliga resurser genom att t.ex., som *Kammarrätten i Stockholm* nämnt, sammanföra handläggningen av taxeringen av fysiska personer, som är delägare i handelsbolag eller fåmansföretag, oberoende av var delägarna är bosatta. Detsamma gäller taxeringen av moder- och dotterbolag inom koncerner, som inte längre behöver styras av var respektive bolag har sitt säte.

Någon analys av vilka konsekvenser sammanslagningen får inom de olika verksamhetsområdena, t.ex. när det gäller den brottsutredande verksamheten eller hur handläggningstiderna kommer att påverkas har inte gjorts. Det anser regeringen inte heller vara nödvändigt. Enligt regeringens mening kommer nämligen sammanslagningen generellt sett att ha en effektivitets- och servicehöjande effekt vilket medför att ökade satsningar kan ske inte bara inom myndighetens eget område, t.ex. när det gäller skattekontroll och brottsutredande verksamhet, utan också, något som efterfrågats av *Svensk Handel*, när det gäller service till allmänheten.

Att formulera mål för den nya myndigheten, som t.ex. att korta handläggningstiderna som föreslagits av *Näringslivets Nämnd för Regelgranskning*, anser regeringen vara en fråga som inte hör hemma i detta sammanhang. Det är inte en fråga för lagstiftningen. Denna typ av mål bör i stället i första hand hanteras i regeringens regleringsbrev för den nya myndigheten.

Den föreslagna omorganisationen medför även att möjligheterna att utnyttja datorstödet förbättras. Detta ger möjligheter att arbeta mera rationellt vilket bland mycket annat gör det möjligt att, som också påpekats av *Statistiska centralbyrån*, höja kvalitén i det uppgifter som används för statistik.

I promemorian föreslogs att sammanslagningen av skattemyndigheterna och Riksskatteverket skulle ske fr.o.m. den 1 januari 2003. *Riksskatteverket* har i sitt remissvar gjort bedömningen att det inte är praktiskt möjligt att den nya myndigheten skulle kunna bildas redan vid denna tidpunkt. Den närmast liggande möjliga tidpunkt för ett genomförande är enligt verket den 1 januari 2004. Regeringen gör samma bedömning.

Tidsförskjutningen ger, som Riksskatteverket också påpekat och som berörts av *Hovrätten över Skåne och Blekinge*, utrymme för verket att förbereda myndighetsbildningen grundligare och att få arbetet med att ta tillvara den nya myndighetens möjligheter mer belysta. Därigenom kan fördelarna av reformen börja dras direkt.

Med hänsyn till vad som sagts nu föreslår regeringen att Riksskatteverket och nuvarande tio skattemyndigheter avvecklas den 31 december 2003 och att en ny myndighet inrättas den 1 januari 2004.

Den fråga om specialisering och koncentration inom domstolsområdet som tagits upp av *Näringslivets Skattedelegation* återkommer regeringen till i ett senare avsnitt (avsnitt 6.15.10). Detsamma gäller frågan om hur de nackdelar som skulle kunna vara förenade med den föreslagna omorganisationen och som lyfts fram av *Malmö tingsrätt* skall bemästras (avsnitt 6.12). Även *Konkursförvaltarkollegiernas förenings* förslag om ändring av reglerna om rättegångskostnader behandlas senare (avsnitt 6.12).

Det nu aktuella förslaget medför att orden "skattemyndighet" och "skatteförvaltningen" i olika böjningsformer måste utmönstras och ersättas med namnet på den nya myndigheten i motsvarande form på ett stort antal ställen i lagstiftningen. Även en hel del andra lagändringar som utgör konsekvenser av skatteförvaltningens strukturförändring måste genomföras, bl.a. i reglerna om partsställning och forum vid överklagande av den nya myndighetens beslut. I följande avsnitt kommer regeringen med förslag till sådana lagändringar.

6.2 Den nya myndighetens namn

Regeringens förslag: Den nya myndighetens namn skall vara Skatteverket.
--

Promemorians förslag: I promemorian föreslås att även den nya myndighetens namn skall vara Riksskatteverket.

Remissinstanserna: Enligt *Länsrätten i Stockholms län* bör den nya myndigheten inte ges namnet Riksskatteverket. Detta skulle leda till otydligheter och risk för sammanblandning av gamla och nya Riksskatteverket. Enligt länsrätten ter det sig naturligast att den nya myndigheten får namnet Skatteverket. Detta skulle vara positivt även som en markering för allmänheten att det är fråga om en helt ny myndighet. *Justitiekanslern* anser att det borde vara naturligare att kalla den nya myndigheten för Skatteverket, inte minst för att skattekontoren ute i landet då slipper att sätta upp skyltar med det centralklingande "Riksskatteverket" över sina dörrar. Enligt *Justitiekanslern* ser "Skatteverket" bättre ut. *Riksskatteverket* framför att skälen till att verket föreslog Riksskatteverket som namn på den nya myndigheten bl.a. var att verksamheten avsåg hela landet och att myndigheten skulle bli chefsmyndighet för kronofogdemyndigheterna. Frågan om den nya myndighetens namn har emellertid diskuterats vidare inom verket och om namnfrågan aktualiseras, bör som alternativ namnet Skatteverket vara det mest lämpliga ur ett medborgarperspektiv. *Svenska Kommunförbundet* och *Landstingsförbundet* anser att

den reformering som kommer till stånd borde markeras bättre utåt. Av den anledningen borde den nya myndigheten kallas Skatteverket. Detta svarar också enligt de båda förbunden bättre upp till vad som organisatoriskt sker samt att man rent språkligt vinner på om en sådan namnändring kommer till stånd.

Skälen för regeringens förslag: Att såsom föreslås i promemorian kalla även den nya myndigheten Riksskatteverket kan, som några remissinstanser också påpekat, skapa otydligheter och andra problem. Det kan t.ex. i vissa situationer uppstå tveksamhet om man menar den nya eller den gamla myndigheten när man nämner Riksskatteverket.

De remissinstanser som kommit med ett eget namnförslag har samtliga föreslagit Skatteverket. Även *Riksskatteverket* har i sitt remissvar anfört att som alternativ till det i promemorian föreslagna namnet bör Skatteverket vara det mest lämpliga.

För att undvika risken att i något sammanhang förväxla den gamla och den nya myndigheten och för att markera att det är fråga om en helt ny myndighet med hela landet som verksamhetsfält och inte en central förvaltningsmyndighet med regionala myndigheter bör den nya myndigheten ges ett helt nytt namn. Den nya myndighetens verksamhetsområde avser inte enbart beskattning. En stor del av myndighetens resurser kommer att ägnas åt frågor om bl.a. socialavgifter, folkbokföring och registrering av bouppteckningar. Mot bakgrund av den omfattande operativa verksamhet inom beskattningsområdet som den nya myndigheten kommer att bedriva och med tanke på att även huvuddelen av myndighetens övriga arbetsuppgifter har en nära anknytning till skatteområdet kan det ändå te sig naturligt att man vid bestämmandet av den nya myndighetens namn utgår från ordet ”skatt”. Med hänsyn till att flera remissinstanser föreslagit namnet Skatteverket och en sådan namnkonstruktion ligger i linje med namn på ett stort antal andra statliga myndigheter med rikstäckande verksamhet föreslår regeringen att den nya myndigheten ges detta namn.

6.3 Den nya myndighetens uppgifter

Regeringens bedömning: Skatteverket bör vara förvaltningsmyndighet för bl.a. frågor om skatter, socialavgifter, mervärdesskattebaserad avgift till EU-budgeten, registrering av bouppteckningar, folkbokföring och brottsutredningar enligt lagen (1997:1024) om skattemyndigheters medverkan i brottsutredningar om något annat inte följer av särskilda föreskrifter.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: Lämnar förslaget utan erinran eller avstår från att kommentera det.

Skälen för regeringens bedömning: I promemorian föreslås att den nya myndigheten skall överta de uppgifter som skattemyndigheterna och Riksskatteverket har i dag. Inga nya uppgifter skall läggas till och inga skall tas bort. Remissinstanserna har inte haft något att invända mot en sådan ordning. Regeringen, som inte heller ser något skäl att nu förslå

några ändringar av skatteförvaltningens ansvarsområde, anser att Skatteverket bör vara förvaltningsmyndighet för samma slag av ärenden som Riksskatteverket ansvarar för nu. Skatteverket bör alltså vara förvaltningsmyndighet för frågor om skatter, socialavgifter, mervärdesskattebaserad avgift till EU-budgeten, registrering av bouppteckningar, folkbokföring och brottsutredningar enligt lagen (1997:1024) om skattemyndigheters medverkan i brottsutredningar om något annat inte följer av särskilda föreskrifter. Skatteverket skall dessutom vara förvaltningsmyndighet för frågor om pensionsgrundande inkomst.

Regeringens bedömning innebär att förordningen (1990:1293) med instruktion för skatteförvaltningen bör ersättas av en förordning med instruktion för Skatteverket.

Även om inga ändringar föreslås i skatteförvaltningens ansvarsområde leder den nya organisationen till väsentligt ändrade förutsättningar för myndighetens verksamhet. Detta ställer i sin tur större krav än tidigare på den nya myndighetens ledning och styrning av verksamheten. Till denna fråga återkommer regeringen i avsnitt 6.5.

6.4 Central myndighet för kronofogdemyndigheterna

Regeringens bedömning: Skatteverket skall under en övergångstid vara central myndighet inom kronofogdemyndigheternas verksamhetsområde.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: Huvuddelen av remissinstanserna har tillstyrkt förslaget eller lämnat det utan erinran. *Kammarrätten i Stockholm* anser att den föreslagna övergångslösningen för kronofogdemyndigheterna inte är tilltalande men överlåter åt dem som är närmare berörda att kommentera förslaget i denna del. *Riksskatteverket* ser som enda möjlighet att den nya myndigheten under en övergångstid fungerar som central myndighet inom kronofogdemyndigheternas verksamhetsområde. *Näringslivets Skattedelegation* vill understryka att det är av största vikt för allmänhetens förtroende för indrivningsväsendet att statens roll som indrivare av fordringar och rollen som borgenär hålls isär. *Svenska Kreditföreningen* är endast beredd att tillstyrka den föreslagna övergångslösningen under en kortare tid och endast av praktiska hänsyn. Några remissinstanser har emellertid, som redan nämnts, ansett att en sammanslagning av skattemyndigheterna och Riksskatteverket inte bör ske förrän frågan om kronofogdemyndigheternas framtida ställning har lösts. *Hovrätten över Skåne och Blekinge* anser att det finns starka invändningar av principiell natur mot inordnande av kronofogdemyndigheterna i den nya myndigheten, främst med anledning av kronofogdemyndigheternas borgenärsuppgifter i såväl allmänna som enskilda mål samt deras verksamhet rörande konkurstillsyn, skuldsanering och summarisk process. *Västmanlands tingsrätt* anser att den nya myndighetens föreslagna dubbelroll gör att kronofogdemyndigheternas oberoende kan komma att ifrågasättas vilket vore allvarligt och därför bör undvikas. *Malmö tingsrätt* anser att den föreslagna lösningen av principiella skäl inte är

godtagbar. Detta gäller även om man inom den nya myndigheten försöker skapa en fristående ledning av kronofogdemyndigheterna. *Justitiekanslern* anför att om man något avvaktar de överväganden som fordras kan man slippa konstruktionen med en övergångslösning som inte verkar särskilt lyckad. Enligt *Jusek:s* uppfattning är det inte rimligt att ens under en övergångstid låta den nya myndigheten fungera som en central myndighet för kronofogdemyndigheterna. Frågan om kronofogdemyndigheternas framtida organisation får emellertid inte äventyra eller förskjuta bildandet av den nya myndigheten. Utredningen om kronofogdemyndigheternas framtida organisation måste därför ges sådana resurser att lösningen för kronofogdemyndigheternas del kan vara klar den 1 januari 2004. *Föreningen Sveriges Kronofogdar* motsätter sig den föreslagna övergångslösningen. En sådan lösning kommer att innebära att RSV-koncernens organisation kommer att halta vad avser kronofogdemyndigheterna. Samtidigt som dessa myndigheter kvarstår som självständiga myndigheter under den nya myndigheten kommer Riksskatteverkets administrativa chefsansvar att vara gemensamt för den nya myndigheten och kronofogdemyndigheterna. Häri ingår den grannliga uppgiften att fördela budgetmedel mellan den nya myndigheten och kronofogdemyndigheterna. Föreningen misstänker att det blir svårt att skapa förtroende för detta hos kronofogdemyndigheternas externa intressenter. Ett ytterligare skäl mot att förorda den föreslagna övergångslösningen är att det inte kan uteslutas att en för kronofogdemyndigheterna otillfredsställande lösning permanentas. *Sveriges Redovisningskonsulters Förbund* anser att särskilt kronofogdemyndighetens ställning i den nya organisationen bör utredas vidare. Den närhet mellan skattebeslutet och den exekutiva organisationen som blir följden av omorganisationen är inte lämplig för att tillförsäkra den skattskyldige ett rimligt partsförhållande i händelse av tvist. Även *Konkursförvaltar-kollegiernas Förening* anser det vara otillfredsställande att ändringen genomförs innan kronofogdemyndigheternas framtida ställning blivit klarlagd. Redan med nuvarande organisation har kritik framförts mot att Riksskatteverket är huvudman för både skattemyndigheterna och kronofogdemyndigheterna. Med en sammanslagning av Riksskatteverket och skattemyndigheterna blir det enligt föreningen än tydligare att Riksskatteverkets ställning som central myndighet för skattemyndigheterna och särskilt för tillsynsmyndigheterna blir ytterligt tveksam.

Skälen för regeringens bedömning: Av föregående avsnitt framgår att regeringen anser att den föreslagna organisationsförändringen när det gäller skattemyndigheterna och Riksskatteverket medför så stora fördelar att den bör ske så snart som möjligt. Regeringen föreslår därför att den skall ske fr.o.m. den 1 januari 2004. Den utredare som regeringen har beslutat att tillkalla för att göra den ytterligare utredning som behövs för att ställning skall kunna tas till frågan om kronofogdemyndigheternas framtida organisation skall redovisa sitt uppdrag senast vid utgången av september 2003. Att utreda denna i många avseenden komplicerade fråga har inte ansetts kunna ske på kortare tid. Med hänsyn till detta kan, som bl.a. *Jusek* förespråkade, något förslag i frågan inte lämnas till riksdagen i sådan tid att den hinner behandlas under 2003. I avvaktan på ett beslut om kronofogdemyndigheternas framtida organisation måste man därför

finna en övergångslösning. I sakens natur ligger att denna bör gälla endast under en begränsad tid.

En tänkbar lösning skulle kunna vara att skilja på de funktioner som Riksskatteverket har i dag så att enbart den del av verket som handlägger frågor hänförliga till kronofogdemyndigheterna består och den andra delen av myndigheten uppgår i den nya myndigheten. Detta förefaller dock opraktiskt. Om dessutom kronofogdemyndigheterna samtidigt har kvar borgenärsuppgifterna finns det ändå en så stark anknytning till skatteförvaltningen att det finns vinster med att ha en gemensam ledningsfunktion övergångsvis.

Visserligen finns det, som några remissinstanser har påpekat, invändningar av principiell natur mot ett inordnande av kronofogdemyndigheterna i den nya myndigheten med tanke på kronofogdemyndigheternas borgenärsuppgifter i allmänna mål och myndigheternas uppgifter när det gäller konkurstillsyn, skuldsanering och summarisk process. Att för endast en kort övergångstid inrätta en helt fristående funktion som central myndighet för kronofogdemyndigheterna är emellertid inte realistiskt med tanke på den administration och de kostnader en sådan ordning skulle föra med sig.

Mot denna bakgrund bör det kunna accepteras att Skatteverket under en övergångstid fungerar som central myndighet för kronofogdemyndigheterna trots att myndigheten samtidigt kommer att svara för det operativa arbetet inom skatteförvaltningen. En förutsättning bör dock vara att det inom Skatteverket tydliggörs en skiljelinje mellan uppgiften som central myndighet för kronofogdemyndigheterna och övrig verksamhet. Detta skulle kunna ske genom att den person som inom Skatteverket har det högsta ansvaret för ledningen av kronofogdemyndigheterna utses av regeringen och är en annan person än den som svarar för den övriga verksamheten. En sådan ordning skall dock, som sagt, gälla endast under en övergångstid.

Den som hos Skatteverket skall svara för ledningen av kronofogdemyndigheterna bör, med hänsyn till de administrativa samband som under denna tid kommer att finnas mellan dessa myndigheter och Skatteverket, ha sin anställning inom Skatteverket men stå helt självständig från myndigheten när det gäller den operativa ledningen och materiella styrningen inom kronofogdemyndigheternas verksamhetsområde. Under övergångstiden bör inga förändringar ske i kronofogdemyndigheternas organisation. De bör finnas kvar i oförändrat antal och med samma arbetsuppgifter som i dag. Eftersom den föreslagna ledningen av kronofogdemyndigheterna avses vara en övergångslösning bör nödvändiga författningsbestämmelser tas in i form av övergångsbestämmelser till en ny förordning med instruktion för Skatteverket. Vissa justeringar bör göras även i förordningen (1988:784) med instruktion för exekutionsväsendet.

De frågor om kronofogdemyndigheternas framtida ställning i förhållande till Skatteverket och om ansvaret för statens borgenärsfunktion som flera remissinstanser har haft synpunkter på nu är frågor som i första hand bör behandlas av den utredare som regeringen har tillkallat och som regeringen därför inte tar upp i detta sammanhang.

Med hänsyn till vad som sagts föreslår regeringen nu att Skatteverket under en övergångstid också skall vara chefsmyndighet för kronofogde-

myndigheterna och central förvaltningsmyndighet för frågor inom exekutionsväsendet.

6.5 Den nya myndighetens ledning, inre organisation, storlek m.m.

Regeringens bedömning: Skatteverket bör ledas av en generaldirektör och ha en styrelse.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har inte haft något att erinra mot promemorians förslag. *Ekobrottsmyndigheten* påminner om riksdagens revisorers rapport Myndighetssamverkan mot ekonomisk brottslighet (2001/02:3) i vilken det sägs att fördelarna med samlokalisering även bör gälla skattebrottsenheterna och att Riksskatteverket bör visa en större öppenhet när det gäller samlokalisering med åklagare och polis. Så länge samlokalisering av åklagare och skattebrottsutredare inte sker anser Ekobrottsmyndigheten det viktigt att förundersökningsledaren och utredaren i så stor utsträckning som möjligt finns på samma ort. En utveckling där t.ex. Stockholmsutredningar skickas till skattebrottsenheter på annat håll i landet vore därför olycklig från effektivitetssynpunkt. *Statskontoret* anser – med hänsyn till Riksskatteverkets uttalande att den nya organisationen inte kommer att påverka antalet skattekontor eller andra enheter och inte heller hur de är lokaliserade – inte att det finns några starka skäl att låsa förutsättningarna för den nya myndigheten på det sättet. Verksamhetens krav och behov bör enligt Statskontoret vara utgångspunkten för hur den interna organisationen utformas och var de olika delarna lokaliseras eftersom det inte är självklart att den organisation och lokalisering som har passat för elva olika myndigheter är den bästa för att ta tillvara fördelarna med den nya myndigheten. *Svenska Kommunförbundet* och *Landstingsförbundet* konstaterar att de som företrädare för kommuner och landsting, vilka är de största intressenterna för att inkomstbeskattningen är effektiv, för närvarande inte har någon sektorsrepresentant i Riksskatteverkets styrelse. Enligt förbunden vore det lämpligt att detta rättas till i samband med den kommande omorganisationen.

Skälen för regeringens bedömning: Ett berättigat krav från medborgarnas och företagens sida, är att lika fall skall behandlas lika såväl vad gäller handläggningstid som resultat oberoende av vid vilket skattekontor ett ärende handläggs. Några av förutsättningarna för detta är en jämn resurstillgång inom skatteförvaltningen, rätt kompetens hos personalen och en övergripande materiell styrning. Bildandet av en enda myndighet inom skatteförvaltningen, Skatteverket, öppnar möjligheter till betydande förbättringar i dessa avseenden.

Bildandet av Skatteverket skapar också förbättrade förutsättningar att från den övergripande nivån påverka beslut och åtgärder inom hela förvaltningen. Det medför i sin tur att den materiella styrningen kan förtydligas. Detta banar väg för ett mera likformigt beslutsfattande och en mera enhetlig rättstillämpning.

Styrningen kan även avse andra frågor där förvaltningen behöver uppträda på ett enhetligt sätt. Det kan gälla takten i uppbyggandet av de nya skattebrottsenheterna, brottsanmälningar, ambitionsnivåer i taxeringsarbetet, kontrollfrågor osv.

De nuvarande myndighetsgränserna, som avspeglas i bl.a. folkbokföringslagen (1991:481), skattebetalningslagen (1997:483) och flera andra författningar, förlorar sin betydelse. Genom att det kommer att finnas en enda behörig myndighet inom skatteförvaltningen kommer det inte att finnas några geografiska hinder för var arbetsuppgifter skall utföras. Det medför en flexibilitet som gör att skillnader i arbetsbelastning och bemanning kan hanteras på ett smidigare sätt än i dagsläget. Arbetsuppgifter och ärendegrupper kan fördelas på annat sätt än efter geografiska grunder, t.ex. till kontor där lämplig kompetens finns. Som ett exempel kan tas granskning av deklARATIONER som kan fördelas över landet mot bakgrund av tillgång på kompetens och resurser, utan det administrativa merarbete och den formaliahantering som ett överskridande av nuvarande myndighetsgränser medför.

Ett annat exempel är beslut om skatterevision avseende skattskyldiga som i dag bedriver verksamhet inom flera skattemyndigheters mandatområden, t.ex. genom dotterbolag i en koncern. Besluten skall då fattas av den skattemyndighet där respektive bolag har sitt säte. I en myndighetsmiljön kan revisionsbesluten i stället fattas på ett enda ställe och av en och samma tjänsteman. Eventuella beskattningsbeslut och eventuell processföring kan också hanteras på samma ställe.

Folkbokföringssystemet är för närvarande föremål för en översyn. Bl.a. har föreslagits att 116 lokala databaser sammanförs till ett register. Detta tillsammans med bildandet av en enda myndighet medför att medborgarna kan få en del av sina ärenden handlagda på ett annat skattekontor som har större resurser i fråga om personal och kompetens för just denna typ av ärenden än det på hemorten och detta öppnar också möjligheter för ett mera rationellt arbetssätt och en bättre arbetsfördelning inom den nya myndigheten.

I avsnitt 4.4 har den demografiska och ekonomiska utvecklingen inom skatteregionerna behandlats. Att åtgärder måste vidtas till följd av denna utveckling är uppenbart. En del har redan gjorts. Det har då visat sig att den formaliahantering som ett överskridande av myndighetsgränserna medför orsakar ett betydande merarbete. En effekt av bildandet av en myndighet blir att anpassningen till de demografiska förändringarna och förändringarna inom näringslivsstrukturen i hög grad underlättas.

Av vad som sagts nu framgår att det finns stora effektivitetsvinster att göra genom att den nya myndighetens olika ärenden hanteras på det ställe inom myndigheten där de nödvändiga resurserna finns i fråga om personal och kompetens. Det kommer därför att ställas väsentligt större krav på Skatteverkets ledning än det tidigare gjordes på Riksskatteverket vid ledningen av de olika skattemyndigheterna. Detsamma gäller i fråga om verkets inre organisation och storlek.

Nu gällande bestämmelser om skatteförvaltningens organisation, styrelse, personalansvarsnämnd, ärendenas handläggning, anställningar m.m. finns i förordningen (1990:1293) med instruktion för skatteförvaltningen. Motsvarande bestämmelser avseende exekutionsväsendet finns i förordningen (1988:784) med instruktion för exekutionsväsendet.

Enligt regeringens mening bör den nya myndighetens ledning ha i huvudsak samma utformning som Riksskatteverkets har i dag. Skatteverket bör således ledas av en generaldirektör med en överdirektör som ställföreträdare. Vid verket bör finnas en personalansvarsnämnd. Skatteverket bör ha ett huvudkontor och vara regionindelad. Vid verket bör också finnas särskilda enheter för uppgiften att medverka i brottsutredningar.

Med anledning av att Riksskatteverket och skattemyndigheterna ersätts av en ny myndighet med namnet Skatteverket behövs en ny instruktion för skatteförvaltningen. Det ankommer på regeringen att genom en förordning besluta om en sådan instruktion och även att utse verkets styrelse.

Uppgifterna som chefsmyndighet för kronofogdemyndigheterna och central förvaltningsmyndighet för exekutionsväsendet bör utföras vid Skatteverkets huvudkontor.

I samband med utarbetandet av den nya instruktionen avser regeringen också att reglera den övergångslösning som föreslagits i fråga om kronofogdemyndigheternas organisation.

Att det vid Skatteverket skall finnas en funktion som allmänt ombud framgår av avsnitt 6.13. Detta är en fråga som i första hand bör lagregleras. Kompletterande bestämmelser om det allmänna ombudet bör emellertid också finnas i instruktionen för Skatteverket.

I den mån inte annat följer av lag eller instruktionen för Skatteverket bör verket självt ha rätt att bestämma sin inre organisation. Det bör i detta sammanhang framhållas att i den mån en organisationsfråga är av intresse även för någon annan myndighet, som t.ex. när det gäller lokaliseringen av skattebrottsenheterna bör samråd ske mellan berörda myndigheter. Beslutet måste dock fattas av Skatteverket ensamt.

Bildandet av Skatteverket innebär enligt uppgift från Riksskatteverket, i vart fall i nuläget, inte någon förändring av antalet skattekontor eller andra enheter eller deras belägenhet. Den operativa verksamheten kommer att, liksom i dag, utföras på regionnivå. Antalet anställda vid den nya myndigheten beräknas vid inrättandet komma att uppgå till ca 9 400 årsarbetskrafter. Enligt *Statskontorets* åsikt, som delas av regeringen, finns det emellertid inte skäl att nu låsa förutsättningarna för den nya myndigheten på visst sätt. Verksamhetens krav och behov bör vara utgångspunkten för hur den interna organisationen utformas och var de olika delarna lokaliseras eftersom det inte är självklart att den organisation och lokalisering som har passat för elva olika myndigheter är den bästa för att ta tillvara fördelarna med den nya myndigheten. Ett viktigt syfte med den nya organisationen är ju också att den skall bli mer flexibel.

De åtgärder som måste vidtas inför inrättandet av den nya myndigheten bör lämpligen kunna vidtas av Riksskatteverket. Ett särskilt uppdrag kommer därför att lämnas till verket. Riksskatteverket har också i sitt remissvar framhållit att arbetet med att bilda en ny skattemyndighet har pågått en längre tid och att förberedelsearbetet för sammanslagningen av skattemyndigheterna och verket fortlöper samtidigt som arbetet med att flytta arbetsuppgifter mellan skatteregionerna redan pågår. Regeringen ser därför inget behov av en särskild organisationskommitté.

6.6 Anställningsavtal och andra civilrättsliga avtal

Regeringens bedömning: Den verksamhet som förs över från skattemyndigheterna och Riksskatteverket till det nya Skatteverket, bevarar sin identitet vid övergången varför reglerna i 6 b § lagen (1982:80) om anställningsskydd är tillämpliga. Dessa regler innebär att anställningsavtalen automatiskt kommer att föras över till Skatteverket, om inte arbetstagaren motsätter sig övergången.

Andra civilrättsliga avtal än anställningsavtal som ingåtts av en skattemyndighet eller Riksskatteverket kan också föras över till Skatteverket.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: *Jusek*, som är den enda remissinstans som har framfört synpunkter i denna del, anser att det finns ett stort antal problem invävda i den föreslagna omorganisationen. Ur ett fackligt perspektiv ser *Jusek* mycket stora fördelar med den nya organisationen och samstämmighet tycks råda om att det vid ojämn resursbelastning är arbetsuppgifter och inte personal som skall flyttas. Man måste emellertid utgå ifrån ett långsiktigt perspektiv där det inte är givet att samma syn alltid kommer att gälla. Det är angeläget att det tydliggörs att personal skall flyttas endast om sakliga och objektiva skäl föreligger och aldrig mot arbetstagarnas vilja. Enmyndighetskonstruktionen innebär, enligt *Jusek*, å andra sidan att arbetsgivarens omplaceringsskyldighet ökar vid arbetsbristsituationer. Även företrädesrätten påverkas på motsvarande sätt. Detta innebär enligt *Jusek* att den nya myndigheten måste få ett mycket tydligare ansvar än hittills för t.ex. personalregister, personalsituation, bevakning av vakanser etc. Promemorian utgår ifrån att all personal kan överföras till den nya myndigheten med stöd av 6 b § lagen (1982:80) om anställningsskydd. Därmed skulle inte nya individuella anställningsavtal behöva träffas. Det finns emellertid flera fall där detta inte kan ske, exempelvis för de som är visstidsanställda. En fråga som helt förbigås är själva arbetsgivaransvaret i den arbetsrättsliga lagstiftningen. Det behöver nu enligt *Jusek* genomföras ett grundligt arbete centralt på Riksskatteverket om hur arbetsgivaransvaret behöver förändras. Det finns ett stort antal kollektivavtal som träffats på olika nivåer inom nuvarande skatteförvaltning. Utredningen underskattar svårigheterna att föra över kollektivavtalen och det är viktigt att parterna snarast på ett öppet sätt diskuterar vad som behöver göras.

Skälen för regeringens bedömning: I 6 b § lagen (1982:80) om anställningsskydd sägs bl.a. att vid övergång av ett företag, en verksamhet eller en del av en verksamhet från en arbetsgivare till en annan, övergår också de rättigheter och skyldigheter på grund av de anställningsavtal och de anställningsförhållanden som gäller vid tidpunkten för övergången på den nya arbetsgivaren. Detta gäller även arbetstagare i allmän tjänst. Berörd personal skall därvid tillfrågas om man motsätter sig övergången.

Den nu föreslagna organisationen innebär att arbetstagarens arbetskyldighet gäller på alla orter där Skatteverket har verksamhet såvida inte annat särskilt framgår av anställningsavtalet eller följer av god sed på

arbetsmarknaden. Den föreslagna organisationen innebär också att arbetsgivarens omplaceringsskyldighet ökar vid arbetsbristsituationer. Även företrädesrätten påverkas på motsvarande sätt. Detta innebär, som *Jusek* påpekat, att den nya myndigheten måste ha ett tydligt ansvar för t.ex. personalregister, personalsituation, bevakning av vakanser etc. Regeringen gör samma bedömning och vill framhålla att det är viktigt att Riksskatteverket under sitt förberedelsearbete inför inrättandet av den nya myndigheten ser till att det finns fungerande rutiner även för dessa arbetsuppgifter som kan tas i bruk så snart Skatteverket inrättats.

En hel del arbete behöver läggas ned på det personalpolitiska området innan den nya myndigheten kan inrättas. För att en övergång till den nya organisationen skall gå så smidigt som möjligt är det viktigt att parterna snarast inleder diskussioner med anledning av inrättandet av Skatteverket.

I samband med att det nya Skatteverket bildas behöver en del förändringar i organisationen ske genast. Exempelvis bör det nuvarande Riksskatteverket ombildas till en huvudkontorsfunktion. Viss anpassning blir nödvändig även på den regionala nivån.

Effekterna i personalhänseende blir mer märkbara först på något eller några års sikt. En effekt kan vara att nyrekrytering inte behöver ske på en ort och att uppsägningar av personal kan undvikas på en annan genom att material och arbetsuppgifter flyttas.

Också specialisering och koncentration av arbetsuppgifter medför personella effekter. Det är utvecklande för den personal som får fördjupa sina kunskaper inom specialområden. Genom att arbetsuppgifterna måste preciseras blir arbetsuppgifterna och målen tydligare för medarbetarna samtidigt som den höjda kompetensen i ärendehantering är till gagn för medborgare och företag. Regeringen utgår ifrån att Skatteverket, så långt tillgängliga resurser tillåter det, kommer att utnyttja denna möjlighet att skapa karriärer med mer inslag av expertfunktioner över hela landet och därigenom göra det lättare att såväl behålla personal som rekrytera ny.

I andra fall kan emellertid effekten ur den anställdes perspektiv bli den motsatta, dvs. att den anställda förlorar de uppgifter han eller hon ägnar sig åt genom att uppgifterna förs över till en specialistfunktion vid ett annat skattekontor. I dessa fall bör myndigheten, om den anställda vill det, eftersträva en lösning där den anställda på ett annat kontor eller inom ett annat verksamhetsområde får användning för sin erfarenhet och kompetens.

Bemanningen och arbetsorganisationen kan inte vara statisk utan måste kunna anpassas till arbetsmängden och ärendenas natur. Skatteverket kommer ibland att ställas inför ett strategiskt val. Skall bemanning ske där arbetsuppgifterna samt medborgarna och företagen finns eller skall uppgifterna läggas där det finns tillgång på lämplig kompetens? Eller annorlunda uttryckt, skall en tillfällig lösning tillgripas eller skall lösningen vara långsiktig. Att dra upp riktlinjerna för detta anser regeringen i första hand vara en uppgift för Skatteverkets ledning.

Bildandet av den nya myndigheten får personaleffekter inte bara för verksamheten inom de olika sakområdena utan också för verksamheten inom det administrativa området. I avsnitt 4.1.4 nämns att diskussioner förts om samverkan men att de praktiska resultaten hittills varit relativt

blygsamma. I enmyndighetsmiljön förbättras förutsättningarna för ett rationellt resursutnyttjande och ökad effektivitet i verksamheten. Även i detta sammanhang bör planerade förändringar diskuteras med berörda personalorganisationer.

Civilrättsliga avtal som ingåtts av en skattemyndighet eller Riksskatteverket bör enligt regeringens bedömning kunna föras över till det nya Skatteverket. Detta är primärt en fråga om information till avtalsparterna. I en del fall kan det emellertid behövas ändringar i avtalsinnehållet eller att avtalen sägs upp. Återkrav och fordringar får hanteras på motsvarande sätt. Även detta bör vara en uppgift för Riksskatteverket inom ramen för dess förberedelsearbete.

6.7 IT-stödet

Regeringens bedömning: Bildandet av Skatteverket innebär på kort sikt inte några stora förändringar av IT-stödet.

Promemorians bedömning: Överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har inte haft något att erinra mot promemorians bedömning.

Skälen för regeringens bedömning: Det läge som måste ha uppnåtts till den 1 januari 2004 då den nya organisationen avses börja tillämpas avseende IT-stödet är att alla s.k. tvingande åtgärder skall vara genomförda. Exempel på tvingande åtgärder är att alla förelägganden, beslut och andra handlingar som avser myndighetsutövning innehåller korrekta myndighetsuppgifter avseende myndighet, skattekontor eller motsvarande och handläggare samt att det i diariesystemet möjliggörs att söka och arbeta över hela det nya Skatteverket.

Inom ramen för Riksskatteverkets förberedelsearbete pågår redan ett arbete med att genomföra nödvändiga justeringar i IT-stödet. Inom skatteförvaltningen pågår dessutom ett utvecklingsarbete som bl.a. avser införandet av en generell ärendehanteringsprocess med elektroniska akter och nyttjandet av ny teknik t.ex. i fråga om elektroniska deklARATIONER. Detta gagnar inrättandet av den nya myndigheten.

Enligt regeringens bedömning kommer bildandet av den nya myndigheten på kort sikt inte att leda till några stora förändringar av IT-stödet. På längre sikt kommer emellertid den nya organisationen att leda till väsentligt förbättrade möjligheter att utnyttja datastöd. Därigenom kommer den nya myndigheten att kunna arbeta mera rationellt.

6.8 Sekretessfrågor m.m.

6.8.1 Åtkomst till uppgifter i skatteförvaltningens verksamhet

Regeringens förslag: I sekretesslagen (1980:100) skall inga andra ändringar göras än att vad som sägs om skatteförvaltningen eller skattemyndighet i stället skall gälla Skatteverket.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har inte haft något att invända mot förslaget. *Datainspektionen* framhåller att ett omfattande informationsutbyte mellan olika skattemyndigheter sker redan i dag med stöd av generalklausulen i 14 kap. 3 § sekretesslagen och att ett sådant informationsutbyte förutsatts av lagstiftaren i tidigare förarbetsuttalanden. Vidare finns det begränsningar även för hur sekretessbelagda uppgifter får utbytas mellan anställda inom samma verksamhetsgren. Sammanslagningen till en myndighet behöver därför enligt *Datainspektionens* mening inte innebära någon ökad risk för integritetsintrång. När det gäller uppgifter i beskattningsdatabasen får Riksskatteverket och skattemyndigheterna redan i dag ha direktåtkomst till samtliga uppgifter. Inspektionen betonar att klara och tydliga gränsdragningar i fråga om vilka som skall ha tillgång till olika uppgifter blir än viktigare i en sammanslagen myndighet. Dessa gränsdragningar bör enligt inspektionen bestämmas så att den enskilde får samma integritetsskydd som inom dagens organisation. *Företagarnas Riksorganisation* framhåller att de skattskyldigas integritetsskydd inte får försämrats. Ekonomiska uppgifter som lämnas av ett småföretag efter en förfrågan kan, om de lämnas ut till en konkurrent, användas på ett sätt som kan skada småföretaget. Småföretagens förtroende för att de känsliga uppgifter som de lämnar till skatteförvaltningen behandlas på ett korrekt sätt och inte hamnar på cirkulation i hela riket är av stor betydelse för småföretagens villighet att lämna känsliga uppgifter. Skyddet för att uppgifter inte lämnas ut till allmänheten förefaller dock inte enligt riksorganisationen försämrats med förslaget. Men däremot kan det bli fråga om att ett större antal av myndighetens personal kan komma åt uppgifterna. Det är därför viktigt att den nya myndigheten uppmärksammar de behov som uppstår av spärrar för åtkomst av uppgifter inom myndigheten för personal som inte har behov av uppgifterna i sitt arbete.

Skälen för regeringens förslag

Allmänna handlingar och sekretess

En handling är enligt 2 kap. 3 § första stycket tryckfrihetsförordningen (TF) *allmän* om den förvaras hos en myndighet och är att anse som inkommen till eller upprättad hos myndigheten. Av 2 kap. 6 § första stycket TF framgår att en handling anses inkommen till en myndighet när den har anlänt till myndigheten eller kommit behörig befattningshavare till handa. I 2 kap. 7 § TF föreskrivs – såvitt nu är av intresse – att en

handling anses upprättad hos en myndighet när den har expedierats, eller om den inte har expedierats, när det ärende till vilken den hänför sig har slutbehandlats eller, om den inte hänför sig till visst ärende, när den har färdigställts av myndigheten. Av 2 kap. 8 § TF framgår bl.a. att om ett organ som ingår i eller är knutet till en myndighet överlämnat en handling till ett annat organ inom samma myndighet skall handlingen inte anses som därigenom inkommen eller upprättad i annat fall än då organen uppträder som självständiga i förhållande till varandra.

Inom ramen för en skattemyndighets verksamhet förekommer olika verksamhetsgrenar som uppträder som självständiga i förhållande till varandra, nämligen beskattningsverksamheten, verksamheten att registrera bouppteckningar, folkbokföringsverksamheten och brottsutredningsverksamheten. Handlingar som lämnas mellan dessa verksamhetsgrenar blir – senast – genom överlämnandet allmänna i enlighet med vad som ovan sagts. Inom det nya Skatteverket kommer handlingar, liksom enligt gällande ordning, i regel att bli allmänna när de överlämnas mellan nyss nämnda verksamhetsgrenar eftersom dessa verksamhetsgrenar även inom Skatteverket kommer att uppträda självständigt i förhållande till varandra. När det gäller överlämnande av handlingar mellan olika skattekontor eller mellan ett skattekontor och huvudkontoret i övrigt får en bedömning göras från fall till fall. Om ett skattekontor i just den frågan handlingen rör intar en självständig ställning i förhållande till andra skattekontor och i förhållande till huvudkontoret blir handlingen allmän genom överlämnandet (se prop. 1975/76:160 s. 151 ff).

Nästa fråga är vilken *sekretess* som kommer att gälla inom Skatteverket. I 9 kap. 1 § sekretesslagen (1980:100) föreskrivs i korthet att sekretess gäller i myndighets verksamhet som avser bestämmande av skatt eller som avser taxering eller i övrigt fastställande av underlag för bestämmande av skatt, för uppgift om enskilda personliga eller ekonomiska förhållanden. I bestämmelsen föreskrivs vidare bl.a. att sekretessen, med vissa undantag, inte gäller beslut varigenom skatt eller pensionsgrundande inkomst bestäms eller underlag för bestämmande av skatt fastställs. De uppgifter och handlingar som förekommer inom skatteförvaltningen omfattas i stor utsträckning av nämnda sekretess. Sekretessen gäller i princip både mot enskilda och mot andra myndigheter samt mellan olika verksamhetsgrenar inom en myndighet, om de är att betrakta som självständiga i förhållande till varandra (1 kap. 2 § och 3 § första och andra styckena sekretesslagen).

Bestämmelserna om sekretess mellan och inom myndigheter innebär att handlingar i normalfallet endast kan lämnas ut mellan de olika myndigheterna inom skatteförvaltningen och mellan olika självständiga verksamhetsgrenar inom en och samma skattemyndighet om stöd för detta kan hämtas i någon sekretessbrytande regel. Den bestämmelse som då kommer i fråga är närmast den s.k. generalklausulen i 14 kap. 3 § sekretesslagen. Den bestämmelsen föreskriver att sekretessbelagda uppgifter får lämnas till en myndighet om det är uppenbart att intresset av att uppgifterna lämnas har företräde framför det intresse som sekretessen skall skydda.

Beträffande tillämpningen av den nämnda bestämmelsen inom skatteförvaltningens verksamhet anfördes i prop. 1979/80:146 om förslag till skatteregisterlag (s. 26) följande:

I fråga om utbyte av uppgifter mellan myndigheter och verksamhetsgrenar inom skatteområdet bör utgångspunkten vara att utlämnande skall ske om uppgifterna behövs för verksamheten. Detta bör alltså gälla även i fråga om uppgiftsutbyte mellan de vanliga skattemyndigheterna och t.ex. tullmyndigheterna som administrerar bl.a. mervärdesskatt vid införsel. Det är sålunda enligt min mening naturligt att även i detta avseende betrakta skatteområdet som en enhet. Som jag tidigare har påpekat är ett syfte med det nya ADB-systemet att underlätta informationen mellan skatteförvaltningens olika enheter. I den nya taxeringsorganisationen är det vidare meningen att man i högre grad än f. n. skall granska flera olika skatter och avgifter vid ett och samma kontrolltillfälle. Detta förutsätter också ett omfattande informationsutbyte mellan olika skattemyndigheter. De skattskyldiga torde också i allmänhet vara väl införstådda med att ett utbyte av information sker inom skatteförvaltningen. Den omständigheten att verksamheten på skatteområdet är uppdelad på flera myndigheter och organisatoriska enheter bör alltså inte lägga hinder i vägen för ett uppgiftsutbyte som behövs för att verksamheten skall kunna bedrivas på ett rationellt och effektivt sätt.

Att den numera upphävda skatteregisterlagens bestämmelser har ersatts bl.a. av bestämmelserna i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i skatteförvaltningens beskattningsverksamhet förändrar inte det som sagts nu.

Av det anförda framgår att uppgifter som en skattemyndighet har och som en annan skattemyndighet behöver i sin beskattningsverksamhet i princip utan hinder av sekretessen kan lämnas till denna senare myndighet.

Den omständigheten att skatteförvaltningen nu föreslås organiserad som endast en myndighet innebär att den sekretessbestämmelse som tidigare gällt mellan de olika skattemyndigheterna enligt 1 kap. 3 § första stycket sekretesslagen inte längre blir tillämplig inom skatteförvaltningen. Däremot kommer sekretessen enligt andra stycket samma lagrum fortfarande att gälla mellan olika verksamhetsgrenar inom Skatteverket som är att betrakta som självständiga i förhållande till varandra, dvs. sekretess kommer fortfarande att gälla mellan t.ex. beskattningsverksamheten och brottsutredningsverksamheten.

Frågan om hur en befattningshavare skall tillämpa sekretessreglerna i förhållande till sina arbetskamrater berörs i viss utsträckning i tidigare förarbeten till ändringar i sekretesslagen. I prop. 1990/91:111 om sekretess inom och mellan myndigheter på vårdområdet m.m. (s. 24) anför departementschefen att sekretessreglerna inte anses utgöra något hinder mot att lämna uppgifter mellan befattningshavare hos en myndighet i den utsträckning som är normal och behövlig för ett ärendes handläggning eller verksamhetens bedrivande i övrigt. Vidare anføres att det av grunderna för sekretesslagen emellertid torde följa att en befattningshavare inte bör anses sig ha någon obegränsad frihet att lämna uppgifter som omfattas av sekretess till andra anställda inom myndigheten. Justitieombudsmannen har också uttalat att det torde stå klart att en befattningshavare inte har någon obegränsad frihet att lämna uppgifter som omfattas av sekretess till sina arbetskamrater (JO 1983/84 s. 262).

Justitieombudsmannen uttalade samtidigt att det å andra sidan är tydligt att sekretesslagen inte heller kan utgöra hinder mot att en handläggare rådfrågar andra befattningshavare om ett ärende, åtminstone inte om det framstår som objektivt försvarbart. Vidare måste uppgifter fritt kunna lämnas till dem som på ett eller annat sätt deltar i beredandet och avgörandet av ett ärende.

Datainspektionen har vidare framhållit att sammanslagningen till en myndighet inte behöver innebära någon ökad risk för integritetsintrång eftersom Riksskatteverket och skattemyndigheterna med stöd av den s.k. generalklausulen i 14 kap. 3 § sekretesslagen redan i dag får ha direktåtkomst till samtliga uppgifter i beskattningsdatabasen.

Med hänsyn dels till att en befattningshavare således inte bör anse sig ha någon obegränsad frihet att lämna uppgifter till sina arbetskamrater, dels till de möjligheter till uppgiftsutbyte sinsemellan som skattemyndigheterna redan i dag har enligt generalklausulen i 14 kap. 3 § sekretesslagen, innebär omorganisationen i praktiken ingen förändring ur sekretesssynpunkt. Vidare kommer de självständiga verksamhetsgrenarna även i fortsättningen att kunna utbyta uppgifter med tillämpning av generalklausulen (jfr prop. 1979/80:146 s. 26 f. och prop. 1997/98:10 s. 43 f.).

Som redan nämnts råder enligt 9 kap. 1 § sekretesslagen sekretess i myndighets verksamhet, som avser bestämmande av skatt eller som avser taxering eller i övrigt fastställande av underlag för bestämmande av skatt, för uppgift om enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden. Sekretess gäller dock inte, med vissa undantag, för beslut varigenom skatt eller pensionsgrundande inkomst bestäms eller underlag för bestämmande av skatt fastställs. Denna s.k. absoluta sekretess, som innebär att sekretess gäller oavsett om utlämnande av uppgiften kan medföra skada eller men för någon, betyder att en mycket stor del av de uppgifter som finns hos skatteförvaltningen inte får lämnas ut till tredje man.

Av det ovan sagda följer att den enskilde i princip kommer att ha samma sekretesskydd inom den nya organisationen som inom dagens skatteförvaltning trots att Skatteverket kommer att ha betydligt fler anställda än var och en av de elva myndigheter som slås samman. Detsamma gäller även antalet anställda inom varje självständig verksamhetsgren.

Bildandet av Skatteverket föranleder, som framgår av det anförda, inte några andra ändringar i sekretesslagen än att orden "skatteförvaltningen" och "skattemyndighet" i olika böjningsformer ersätts med "Skatteverket" eller i förekommande fall "Skatteverkets".

Personuppgiftslagen (1998:204)

När det gäller åtkomsten till uppgifterna i beskattningsdatabasen för personalen vid Skatteverket är det angeläget för regeringen att framhålla att personuppgiftslagens (1998:204) allmänna bestämmelser om grundläggande krav på och säkerhet vid behandling m.m. av personuppgifter innebär att olika åtgärder måste vidtas som bl.a. minimerar riskerna för oacceptabla integritetsintrång. I sitt yttrande över det betänkande som låg till grund för nuvarande lagstiftning uttalade *Datainspektionen* bl.a. att förslaget ställer krav på att den i fråga om säkerhetsåtgärder personuppgiftsansvariga myndigheten sätter upp klara och tydliga gränsdrag-

ningar i fråga om vilka personer som skall ha tillgång till vilka uppgifter. Detta är, enligt regeringens mening, än viktigare med den nya organisationen.

Det som sagts nu innebär t.ex. att åtkomsten till uppgifterna i beskattningsdatabasen måste begränsas till olika behörighetsnivåer, vilket i sin tur innebär att det i praktiken på samma sätt som i dag är ett begränsat antal personer som får tillgång till samtliga uppgifter. Vikten av att den nya myndigheten sätter upp klara och tydliga regler om sådana gränsdragningar poängteras nu också av både *Datainspektionen* och *Företagarnas Riksorganisation*.

De aktuella gränsdragningarna är en uppgift som hänger mycket nära samman med Skatteverkets inre organisation och som måste göras av Skatteverket självt.

6.8.2 Åtkomst till uppgifter i kronofogdemyndigheternas verksamhet

Regeringens förslag: Skatteverket skall ha direktåtkomst till samtliga uppgifter i kronofogdemyndigheternas utsöknings- och indrivningsdatabas endast i de fall då verket agerar i egenskap av chefsmyndighet inom exekutionsväsendet.

När verket agerar inom ramen för sin beskattningsverksamhet skall verket inte genom direktåtkomst ha tillgång till de elektroniska handlingar och de uppgifter om misstanke om brott, om lagöverträdelse som innefattar brott eller om domar i brottmål som får registreras i den nämnda databasen.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Såvitt avser frågan om direktåtkomst till uppgifter i kronofogdemyndigheternas databaser och förhållandet mellan Riksskatteverket, skattemyndigheterna och kronofogdemyndigheterna förstår *Datainspektionen* promemorian så att avsikten är att det inte är fråga om någon ändring i sak utan att i praktiken samma förhållanden skall gälla som i dag. *Datainspektionen* har därför inget att erinra mot förslaget.

Skälen för regeringens förslag: I prop. 2000/01:33 om behandling av personuppgifter inom skatt, tull och exekution (s. 173 f.) anförde regeringen att eftersom Riksskatteverket skall få ha åtkomst till samtliga uppgifter i beskattningsdatabasen och då det inte finns skäl att göra någon annan bedömning när det gäller åtkomsten till kronofogdemyndigheternas databaser bör verket ha rätt till fullständig tillgång till uppgifter i även dessa senare databaser.

När det gäller åtkomsten till uppgifterna i beskattningsdatabasen anförde regeringen i samma proposition bl.a. följande (s. 130).

Det har från integritetsskyddssynpunkt ansetts vara av stor betydelse att reglera tillgången till uppgifterna genom direktåtkomst. Utgångspunkten för dagens reglering av direktåtkomst till det centrala skatteregistret är att uppgifterna får finnas tillgängliga via terminal endast i den mån behovet av att snabbt och enkelt få tillgång till uppgifterna väger tyngre än den risk från integri-

tetssynpunkt som direktåtkomst anses medföra (prop. 1979/80:146 s. 47).

Riksskatteverket har i dag åtkomst till samtliga uppgifter och skattemyndigheternas åtkomst har successivt ökat. Något skäl att i fråga om Skatteverket begränsa denna åtkomst finns inte. I detta sammanhang bör framhållas att en obegränsad direktåtkomst till en databas inom en myndighetsorganisation inte innebär att samtliga anställda har tillgång till uppgifterna. Tvärtom medför, som tidigare nämnts, personuppgiftslagens allmänna bestämmelser om grundläggande krav på och säkerhet vid behandling m.m. att olika åtgärder måste vidtas som förhindrar missbruk. Det kan t.ex. innebära att åtkomst till olika uppgifter inom en myndighet är starkt begränsad till olika behörighetsnivåer, vilket i sin tur innebär att det i praktiken är ett högst begränsat antal personer som har tillgång till samtliga uppgifter. Att dessa personer organisatoriskt befinner sig på olika myndigheter kan inte anses så allvarligt från integritetssynpunkt att det bör hindra utvecklingen av effektiva data-system. Detta ställer dock krav på att den i fråga om säkerhetsåtgärder personuppgiftsansvariga myndigheten gör klara och tydliga gränsdragningar rörande vilka personer som skall ha tillgång till vilka uppgifter. Under sådana förutsättningar blir riskerna för oacceptabla integritetsintrång små och de bör inte förhindra möjligheterna att bedriva en effektiv myndighetsverksamhet med utnyttjande av de fördelar som ny teknik ger för såväl myndigheterna som för enskilda.

Dessutom anförde regeringen i den nämnda propositionen (s. 173 f.) att skattemyndigheterna bör ha tillgång till samtliga uppgifter i utsköknings- och indrivningsdatabasen med undantag för de elektroniska handlingar och de uppgifter om misstanke om brott, om lagöverträdelse som innefattar brott eller om domar i brottmål som får registreras i den databasen.

En av fördelarna med den nu föreslagna omorganisationen av skatteförvaltningen är att man kan utnyttja IT-stödet bättre och effektivare. Skatteverkets åtkomst till uppgifter i kronofogdemyndigheternas databaser bör därför enligt regeringens mening ha samma räckvidd som Riksskatteverkets och skattemyndigheternas åtkomst har i dag. *Datainspektionen* har inte haft något att erinra mot detta. Även i detta sammanhang vill regeringen understryka att det är angeläget att den i fråga om säkerhetsåtgärder personuppgiftsansvariga myndigheten, dvs. Skatteverket, sätter upp klara och tydliga gränser i fråga om vilka personer som genom direktåtkomst skall ha tillgång till vilka uppgifter.

Med hänsyn till hur kronofogdemyndigheterna föreslås infogas i den nya organisationen under en övergångstid bör Skatteverket få ha åtkomst till samtliga uppgifter i kronofogdemyndigheternas databaser endast i de fall då verket agerar i egenskap av chefsmyndighet inom exekutionsväsendet. När verket agerar inom ramen för sin beskattningsverksamhet bör åtkomsten däremot endast omfatta de uppgifter som skattemyndigheterna har direktåtkomst till i dag. Verkets åtkomst till uppgifter i utsköknings- och indrivningsdatabasen bör alltså i detta fall inte gälla de elektroniska handlingar och de uppgifter om misstanke om brott, om lagöverträdelse som innefattar brott eller om domar i brottmål som får registreras i den databasen. Regeringen föreslår en sådan ordning.

Regeringens förslag föranleder ändringar i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i skatteförvaltningens beskattningsverksamhet och lagen (2001:184) om behandling av uppgifter i kronofogdemyndigheternas verksamhet.

6.9 Internationella frågor

Regeringens bedömning: Den föreslagna omorganisationen medför att Sveriges samverkan med andra stater kommer att förenklas.

Promemorians bedömning: Överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: Har inga invändningar mot bedömningen.

Skälen för regeringens bedömning: Frågorna om internationellt samarbete vid beskattning och skattekontroll ökar starkt i omfattning och de kommer att bli än mer betydelsefulla i framtiden. Vissa typer av transaktioner, i synnerhet sådana som gäller skatteundandragande och skattebrott, kan endast bekämpas genom en väl utbyggd samverkan mellan olika staters skatte- och tullförvaltningar. Detta har utförligt belysts i två rapporter från Riksskatteverkets Framtidsprojekt, RSV Rapport 1999:3, Vår omvärld år 2010 och RSV Rapport 2000:9, Vår förvaltning år 2010 – i globaliseringens spår. I det internationella samarbetet har Sverige sedan länge agerat pådrivande när det gäller frågor om informationsutbyte.

Inom OECD:s kommitté för skattefrågor pågår sedan många år ett kontinuerligt arbete med informationsfrågor. En arbetsgrupp har till uppgift att utveckla och förbättra de juridiska, praktiska och administrativa ramarna för ett väl fungerande informationsutbyte, samtidigt som de skattskyldigas rättigheter iakttas. Till de högst prioriterade uppgifterna för arbetsgruppen för närvarande hör en genomgripande översyn av artikel 26 i OECD:s modell för skatteavtal som behandlar utbyte av upplysningar. Dit hör även övervakning av informationsutbytet inom ramen för OECD:s arbete mot skadlig skattekonkurrens samt ytterligare förbättringar av det automatiska informationsutbytet.

Även inom EU pågår för närvarande ett arbete med att öka informationsutbytet såväl på den direkta som den indirekta skattens område. Bestämmelser om informationsutbyte mellan medlemsstaterna finns i rådets direktiv 77/799/EEG av den 19 december 1977 om ömsesidigt bistånd mellan medlemsstaternas behöriga myndigheter på den direkta och indirekta skattens område samt i rådets förordning (EEG) nr 218/92 av den 27 januari 1992 om administrativt samarbete inom området för indirekt beskattning (mervärdesskatt).

Ett förslag till en ny förordning med ett samlat regelverk på mervärdesskattens område, som på just detta område skall ersätta såväl bestämmelserna i 1977 års direktiv som 1992 års förordning, har behandlats i rådsarbetsgruppen för skattefrågor under 2002. En politisk överenskommelse om texten nåddes vid Ekofin-rådets möte den 18 februari 2003. Till förändringarna i sak hör att den nya förordningen banar väg för en decentralisering av samarbetet. Avsikten är att den nya förordningen skall träda i kraft den 1 januari 2004.

Arbetet med ett sparandedirektiv – som är en del av det s.k. skattepaketet – syftar till att få fram ett system för informationsutbyte som grund för beskattningen av inkomster från sparande. Detta arbete kan sägas vara en påbyggnad på 1977 års direktiv med detaljerade bestämmelser för automatiskt utbyte av information om ränteinkomster med OECD:s standardformat SMF97 som utgångspunkt. Även i fråga om tjänstepensionslösningar har ett arbete inletts rörande automatiskt informationsutbyte.

Ett nytt gemenskapsprogram för att förbättra beskattningssystemens funktion på den inre marknaden har antagits (Fiscalis-programmet 2003–2007). Programmet, som tillämpas fr.o.m. den 1 januari 2003, utgör en fortsättning av det tidigare Fiscalis-programmet (Europaparlamentets och rådets beslut 888/98/EG), men har utökats till att omfatta även direkt skatt. Programmets verksamhet består av system för kommunikation och informationsutbyte, multilaterala kontroller, seminarier, utbyten, utbildningsverksamhet och andra arbetsmöten, besök eller liknande verksamhet.

Genom lagen (1990:314) om ömsesidig handräckning i skatteärenden har befogenheten att som behörig myndighet utbyta upplysningar och delta i skatteutredningar med andra länder i den mån en överenskommelse om detta finns mellan Sverige och det aktuella landet delegerats till Riksskatteverket. Vid tillämpningen av skatteavtal är verket även behörig myndighet när det gäller det nordiska skatteavtalet [se förordningen (1998:1314) om tillämpning av dubbelbeskattningsavtalet mellan de nordiska länderna] och vissa särskilda frågor i några andra skatteavtal. Med verkan från den 1 januari 2001 är Riksskatteverket vidare enligt förordningen (2000:1077) om handläggning av ärenden enligt skatteavtal behörig myndighet att pröva samtliga ärenden, med vissa beloppsgränser, som enligt skatteavtal skall handläggas av en behörig myndighet.

Riksskatteverkets nuvarande roll som behörig myndighet i samarbetet med utländska organisationer kommer med skatteförvaltningens nu föreslagna organisation att övertas av Skatteverket. Den operativa verksamheten kommer enligt regeringens bedömning att gynnas av detta, eftersom svenska skattetjänstemän vid samverkan med andra stater och vid handräckning är anställda vid och således direkt underställda den behöriga myndigheten. Ärendehantering kan därigenom förenklas och ske snabbare. Viss verksamhet kan vidare utföras eller förläggas där det är geografiskt mest lämpligt. Även hos Skatteverket blir det dock nödvändigt att ha en samlad ingång och kontaktyta gentemot andra stater. Det ankommer på Skatteverkets ledning att vid utformningen av verkets inre organisation även beakta detta.

6.10 Regionala konsekvenser

<p>Regeringens bedömning: Den föreslagna omorganisationen medför att Skatteverket kan ta större hänsyn till regionala konsekvenser än vad skattemyndigheterna och Riksskatteverket kan göra i dag.</p>

Promemorians bedömning: Överensstämmer i huvudsak med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: *Riksskatteverket* anför att de skäl som finns för att bilda en ny myndighet är verksamhetsmässiga. Verket vill bl.a. öka effektiviteten och möjligheterna till likformig rättstillämpning. Redan i dag flyttas arbetsuppgifter från Skattemyndigheten i Stockholm till Norrlandsregionerna. Dessa omflyttningar av arbetsuppgifter, som gjorts av verksamhetsmässiga skäl, har också givit positiva regionalpolitiska effekter. *LO*, som stödjer förslaget om en sammanslagning av Riksskatteverket och skattemyndigheterna samt delar synen att en ökad effektivitet och enhetlighet uppnås genom den föreslagna omorganisationen, anser att det inte tas tillräckligt stora regionalpolitiska hänsyn i förslaget till omorganisation. Riksdagen bör därför enligt *LO* fatta beslut om att vissa verksamhetsgrenar skall ligga i andra regioner än Stockholmsregionen.

Skälen för regeringens bedömning: Av 7 § 4 verksförordningen (1995:1322) framgår bl.a. att en myndighets chef skall beakta de krav som ställs på verksamheten vad gäller regionalpolitiken. I praktiken innebär detta att myndighetschefen vid fördelningen av arbetsuppgifter mellan arbetsenheter belägna på olika orter inom myndighetens domän, i den mån det är möjligt, skall ta hänsyn till regionala konsekvenser. I förordningen (1998:1634) om regionalt utvecklingsarbete förtydligas detta krav. I dagens skatteförvaltning får dessa bestämmelser en begränsad betydelse eftersom den i första hand riktar sig till chefen för respektive skattemyndighet. Som nämnts ovan förekommer det emellertid redan i dag att arbetsuppgifter flyttas från en region till en annan. Detta har dock inte närmast sin grund i regionalpolitiska överväganden utan överflyttningarna betingas väsentligen av ojämn arbetsbelastning och tillgång till resurser mellan skatteregionerna. Personalbrist i en region uppvägs genom att ärenden från den regionen flyttas till en region med bättre personalläge och med större förutsättningar att rekrytera och behålla personal. Detta till trots uppnås ofta positiva regionala effekter av sådana överflyttningar i form av minskade neddragningar av personal i exempelvis Norrlandsregionerna samtidigt som rekryteringen i framför allt Stockholmsregionen minskar.

Slås de nuvarande tio skattemyndigheterna och Riksskatteverket ihop till en enda rikstäckande myndighet ändras förutsättningarna för att kunna ta hänsyn till regionala konsekvenser vid fördelningen av arbetsuppgifter. Det blir då möjligt att ta ett för hela landet samlat grepp. Landvinningarna på teknikområdet underlättar detta. Redan i dag kan deklARATIONER avges i form av elektroniska dokument och utvecklingen torde med stor sannolikhet gå dithän att en allt större del av kommunikationen mellan de skattskyldiga och skatteförvaltningen kommer att ske i elektronisk form. Sådant material kan sändas elektroniskt mellan olika myndigheter i landet på ett mycket smidigt sätt. I ett enmyndighetsperspektiv kan naturligtvis även pappersbaserat material flyttas mellan olika landsdelar på ett betydligt smidigare sätt än vad som är fallet i dag, eftersom de formkrav som för närvarande lägger hinder i vägen för överflyttning av ärenden elimineras om det inom skatteförvaltningen bara finns en myndighet.

Sannolikt nås bättre regionala effekter om ärenden rörande t.ex. årlig taxering flyttas från orter med en överhettad arbetsmarknad till orter som

har problem med sysselsättningen under förutsättning att nödvändig kompetens finns att tillgå eller kan förväntas till orten. Detta sker i viss utsträckning redan i dag. Om en skattemyndighet i en region har svårt att i tillräcklig utsträckning rekrytera och behålla kvalificerad personal, har ett stort antal ärenden avseende grundläggande beslut om årlig taxering flyttats till andra regioner. Problemen med att rekrytera och behålla kvalificerad personal finns i dag i storstadsregionerna. Det finns inte skäl att tro att det i framtiden kommer att bli lättare. Snarare är nog förhållandet det motsatta (jfr bilaga 3). Behovet av överflyttning av arbetsuppgifter från t.ex. Stockholmsregionen till andra regioner kommer således sannolikt att kvarstå under överskådlig tid. Spridningen av dessa ärenden över landet skapar goda möjligheter att ta hänsyn till regionala konsekvenser. I ett enmyndighetsperspektiv finns det emellertid även andra möjligheter att ta regionala hänsyn.

Det ligger i sakens natur att om skatteförvaltningen består av endast en myndighet så kommer vissa ärendegrupper, sannolikt företrädesvis s.k. smala ärendegrupper, att handläggas på någon enstaka enhet eller några få enheter. Vid spridningen av sådana ärenden kan det också vara möjligt att ta regionalpolitiska hänsyn. Detta gäller dock inte alltid. Förhållandena kan ju t.ex. vara sådana att skatteförvaltningens expertis på området finns på en viss ort eller på vissa orter, varför ärendegruppen inte lämpligen kan läggas på någon annan ort. Skatteverket kan också ha bärande skäl för att lokalisera och driva verksamhet på orter där man på lång sikt kan rekrytera och behålla kompetens. Det kan naturligtvis också finnas andra skäl för varför en ärendegrupp bör handläggas på en specifik ort. I många fall torde det dock vara så att förutsättningar finns för att handlägga nu berörda ärendegrupper på flera alternativa orter. Det viktiga är endast att beslutsfattandet hålls samman. I sådana fall finns det naturligtvis stora möjligheter att ta hänsyn till regionala konsekvenser.

Möjligheterna att uppnå regionalpolitiska effekter är emellertid inte begränsade till spridningen av vissa skatteärenden. I skatteförvaltningen finns flera arbetsuppgifter som inte med nödvändighet knyter an till en viss ort. Som exempel kan service i form av s.k. callcenter nämnas. Består skatteförvaltningen av endast en myndighet öppnas flera alternativa möjligheter till placering av sådana centra.

Slutsatsen av det sagda är att det skapas bättre förutsättningar för att kunna ta hänsyn till regionala konsekvenser om skatteförvaltningen bildar en myndighet. Att begränsa den nya myndighetens möjligheter att själv utforma sin inre organisation på det sätt som *LO* föreslagit skulle enligt regeringens mening försvåra en snabb anpassning till ändrade förhållanden som i sin tur skulle kunna leda till en sämre effektivitet och bör därför undvikas. Det bör dock i detta sammanhang framhållas att verksförordningens bestämmelse om att en myndighetschef skall beakta de krav som ställs på verksamheten vad gäller regionalpolitiken efter omorganisationen automatiskt kommer att riktas till chefen för Skatteverket som kommer att ha väsentligt större möjligheter att vidta åtgärder i detta avseende än de nuvarande tio skattemyndigheternas chefer.

6.11 Medborgerlig insyn

Regeringens bedömning: Formella insynsorgan eller liknande bör inte inrättas när skattemyndigheternas styrelser avvecklas.

Promemorians bedömning: Överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har inte haft något att erinra mot bedömningen i promemorian. *Riksskatteverket*, som instämmer i promemorians bedömning, framhåller att som ett led i en verksamhetsutveckling är det av vikt att föra löpande diskussioner med externa intressenter. Medborgerlig insyn på det lokala planet kan därför upprätthållas genom löpande informella kontakter. Den modell som prövas av Skattemyndigheten i Luleå med s.k. medborgarråd har gett utslutande goda erfarenheter. *Näringslivets Skattedelegation*, som också gör samma bedömning som i promemorian, förklarar dock att delegationen inte kan dela promemorians syn på lekmannainflytandet i skattenämnderna. I dessa nämnder skapas knappast något reellt medborgarinflytande även om, som det sägs i promemorian, lekmännen deltar i beslutsfattandet i ett stort antal beskattningsärenden. Delegationen är däremot positiv till inrättandet av s.k. medborgarråd eller företagarråd för informationsutbyte. Detta är något som kan vara värdefullt och leda till förbättringar för såväl de skattskyldiga som för den nya myndigheten.

Skälen för regeringens bedömning: Frågan om medborgarnas insyn i och inflytande på regionala myndigheters verksamhet har behandlats av ett flertal utredningar, bl.a. av Länsdemokratiutredningen i betänkandet Förvaltning och folkstyre (SOU 1968:47 s. 77 f.) och av Förvaltningsutredningen i betänkandet Politisk styrning – administrativ självständighet (SOU 1983:39 s. 85). I dessa utredningar betonar man utifrån olika utgångspunkter vikten av ett lekmannainflytande i myndigheternas arbete.

Före inrättandet av länskattemyndigheterna den 1 januari 1987 ingick beskattnings- och uppborrdsfunktionerna i de tjugofyra länsstyrelserna som var och en hade en lekmannastyrelse. Vid inrättandet av de tjugofyra länskattemyndigheterna knöts en lekmannastyrelse till varje myndighet. Till centralmyndigheten, Riksskatteverket, knöts en lekmannastyrelse redan vid verkets bildande 1971. Kravet på att medborgarna skulle ha insyn i och inflytande på verksamheten tillgodosågs alltså genom tjugofem styrelser såväl före som efter bildandet av länskattemyndigheterna. Inom beskattningsverksamheten fanns dessutom ett stort antal taxeringsnämnder med politiskt utsedda ledamöter.

De fristående taxeringsnämnderna ersattes av skattenämnder genom taxeringslagen (1990:324, TL), som tillämpades första gången på ärenden som avsåg 1991 års taxering.

Enligt taxeringslagen skall varje skattemyndighet ha ett eller flera skattekontor. För närvarande finns drygt 110 skattekontor. Vid varje skattekontor skall enligt 2 kap. 1 § TL finnas en skattenämnd. Ett taxeringsärende skall avgöras i skattenämnd om ärendet avser omprövning av en tvistig fråga och nämnden inte tidigare prövat de omständigheter och bevis som den skattskyldige åberopar eller om ärendet avser en skälighets- eller bedömningsfråga av väsentlig ekonomisk betydelse för den

skattskyldige eller av någon annan särskild anledning bör prövas i nämnden. Till varje sammanträde med nämnden skall fem lekmanaledamöter kallas.

Genom regionaliseringen av skatteförvaltningen den 1 januari 1999 reducerades antalet styrelser till elva, en vid var och en av de tio skattemyndigheterna och en vid Riksskatteverket. Denna reduktion av antalet styrelser inom skatteförvaltningen föranledde inte att några särskilda organ för medborgerlig insyn tillskapades vid sidan av styrelserna.

Enligt förordningen (1990:1293) med instruktion för skatteförvaltningen består styrelsen vid Riksskatteverket och vid var och en av de tio skattemyndigheterna av högst tio personer med myndighetschefen som ordförande.

Riksskatteverkets styrelse har att pröva om verkets verksamhet bedrivs effektivt och i överensstämmelse med syftet med verksamheten. Vidare skall styrelsen besluta om myndighetens årsredovisning, delårsrapport och budgetunderlag, åtgärder med anledning av Riksrevisionsverkets revisionsrapporter och den redovisning som myndigheten skall lämna till regeringen enligt 15 § verksförordningen (1995:1322), revisionsplan och åtgärder med anledning av redovisning enligt 6 § förordningen (1995:686) om intern revision vid statliga myndigheter m.fl. Styrelsen skall dessutom besluta om sådana föreskrifter som riktar sig till enskilda, kommuner eller landsting.

Skattemyndigheternas styrelser skall pröva om myndighetens verksamhet bedrivs effektivt och i överensstämmelse med syftet med verksamheten. Vidare skall styrelsen besluta om årsbudget och andra väsentliga ekonomiska ärenden samt fatta beslut med anledning av Riksrevisionsverkets revisionsrapporter.

Genom bildandet av Skatteverket kommer det, eftersom styrelserna vid dagens skattemyndigheter med nödvändighet måste avvecklas i samband med att skattemyndigheterna försvinner, att finnas endast en styrelse inom skatteförvaltningen. Den kommer att ha i huvudsak samma uppgifter som i dag men avse hela skatteförvaltningen. Detta betyder i sin tur att antalet personer som representerar medborgarna i detta sammanhang minskar väsentligt. Frågan är då hur medborgarnas insyn och inflytande skall kunna utövas i fortsättningen.

Skattemyndigheternas styrelser sammanträder i genomsnitt 3–4 gånger per år. Som redovisats ovan har dessa styrelser att fatta beslut om årsbudget och andra väsentliga ekonomiska ärenden samt med anledning av Riksrevisionsverkets revisionsrapporter. Erfarenheterna visar att det, utöver dessa enstaka beslutsärenden och information om aktuella frågor vid myndigheten, förekommer att styrelsemötena ägnas åt studiebesök eller åt att lyssna på föredrag och liknande. Det förekommer också att regionens riksdagsmän bjuds in till styrelsen för gemensamma diskussioner.

Efter skatteförvaltningens omorganisation kommer skattenämnderna att finnas kvar vid skattekontoren. Skattenämnderna utgör formellt det främsta organet för lekmanainflytande inom skatteförvaltningen och bör genom sitt deltagande i ett stort antal beslut på beskattningsområdet kunna anses ha goda möjligheter till insyn och inflytande över skatteförvaltningens beskattningsverksamhet. Regeringen kan dock till viss del ge *Näringslivets Skattedelegation* rätt i sin kritik att lekmännen i skatte-

nämnderna i realiteten inte alltid har så stora möjligheter till insyn och inflytande. Förutsättningarna därvidlag bör dock enligt regeringens bedömning kunna förbättras i och med den nya organisationen. En central ledning av samtliga skattekontor kan t.ex. förväntas medföra mer enhetliga rutiner för föredragningar av ärenden liksom vilket material som skall tillställas lekmännen i skattenämnderna inför sammanträdena. Härigenom kan en jämnare nivå uppnås vad gäller förutsättningarna för lekmannainflytande.

Med hänsyn till att styrelserna vid skattemyndigheterna försvinner tillsammans med myndigheterna och till att styrelserna i viss grad bidragit till ett lekmannainflytande kan det finnas anledning att se om det finns någon annan möjlighet att vid sidan av skattenämnderna förbättra lekmannainflytandet och allmänhetens insyn i Skatteverkets verksamhet.

Vid några skattemyndigheter prövas redan nya metoder för att öka insynen och dialogen med medborgare och företag genom informella organ.

En modell, som prövas vid Skattemyndigheten i Luleå, är att s.k. medborgarråd knyts till myndigheten. Regionskattechefen eller dennes ersättare kallar till och leder mötena. Syftet med medborgarrådet är att bättre kunna tillgodose de krav som medborgare och företag har på förvaltningen. Rådet är nyligen bildat och ännu har inte någon utvärdering av försöket gjorts. Riksskatteverket har dock uppgett att modellen har gett uteslutande goda erfarenheter.

En annan modell har prövats av Skattemyndigheten i Växjö. På initiativ av myndigheten har ett s.k. företagarråd bildats. Syftena med företagarrådet är att underlätta och förenkla kontakterna med skattemyndigheten för framför allt små och medelstora företag, att förbättra skattemyndighetens service- och informationsinsatser om gällande och kommande skatteregler, att fånga upp förslag och synpunkter på skatteregler m.m. som bör ändras och att skattemyndigheten skall delta vid företagarorganisationernas olika träffar för att nå flera, informera och öka myndighetens synlighet. Rådet, som består av nio personer, varav sju från företagarorganisationer och två från skattemyndigheten, sammanträder minst två gånger per år. Hittills vunna erfarenheter sägs enbart vara positiva.

Regeringen anser att medborgarnas insyn och inflytande i Skatteverkets verksamhet är mycket viktig. Enligt regeringens bedömning bör kravet på lekmannainflytande kunna tillgodoses på ett i alla avseenden tillfredsställande sätt genom de politiskt utsedda ledamöternas medverkan i skattenämndernas arbete och i Skatteverkets styrelse. Visserligen minskar medborgarnas möjligheter till insyn och inflytande när skattemyndigheternas styrelser försvinner i samband med inrättandet av Skatteverket men detta är endast marginellt. Inflytandet och insynen genom skattenämnderna, som inte nu kommer att förändras, är däremot både reellt och substantiellt i den meningen att ledamöterna deltar i ett mycket stort antal sammanträden och faktiskt fattar beslut i ett synnerligen stort antal beskattningsärenden.

Enligt regeringens bedömning kan, med hänsyn till vad som sagts nu och till att inte någon remissinstans har efterfrågat något nytt formellt organ för lekmännens insyn och inflytande, avvecklingen av skattemyn-

digheterna och dess styrelser ske utan att styrelserna ersätts med ett sådant formellt organ i nuläget.

Regeringen anser dock att etablerandet av informella organ i form av s.k. medborgarråd eller företagarråd som ger medborgarna insyn och inflytande i verksamheten och som *Näringslivets Skattedelegation* har ställt sig positiv till bör uppmuntras och stödjas för att värna och fördjupa den svenska folkstyrelsen i enlighet med regeringens demokratipolitik (se prop. 2001/02:80). Sådana organ kommer det givetvis att vara möjligt att inrätta både regionalt och centralt även efter en sammanslagning av skattemyndigheterna och Riksskatteverket. Dessa frivilligt inrättade organ kan då, beroende på hur de utformas, knytas till ett eller flera skattekontor eller direkt till Skatteverket. Funktionen av dessa informella organ bör efter någon tid utvärderas för att se om något är lämpligt att formalisera för att ytterligare stärka medborgarnas insyn.

6.12 Kontakterna mellan medborgarna respektive företagen och den nya myndigheten

<p>Regeringens bedömning: Den föreslagna omorganisationen kommer inte att i någon nämnvärd utsträckning försvåra medborgarnas och företagens kontakter med den nya myndigheten.</p>
--

Promemorians bedömning: Överensstämmer i huvudsak med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: *Hovrätten över Skåne och Blekinge* noterar att det i promemorian saknas en gedigen utredning över tänkbara för- och nackdelar med den föreslagna organisationen. Det saknas därmed enligt hovrätten underlag för att bl.a. kunna bedöma hur den enskilde från ett rättssäkerhetsperspektiv kan komma att påverkas av reformen. *Kammarrätten i Stockholm* instämmer i vad som anförs om att den föreslagna förändringen inte får innebära några negativa effekter för medborgarna. Det är emellertid svårt för kammarrätten att se hur olägenheter skall kunna undvikas för den enskilde om dennes ärende handläggs på ett skattekontor beläget på annan ort i landet än där han är bosatt och han t.ex. vill närvara vid skattenämndens sammanträde eller träffa sin handläggare personligen. *Kammarrätten i Sundsvall* konstaterar att den föreslagna förändringen kommer att medföra vissa olägenheter, även om de kan begränsas genom interna riktlinjer, om den nya myndigheten väljer att handlägga ärenden i annan del av landet än där den enskilde är folkbokförd respektive där en juridisk person har sitt huvudkontor eller säte. *Kammarrätten* ifrågasätter om det är lämpligt att den nya myndigheten ensam bestämmer riktlinjer för valet av handläggningsort. *Länsrätten i Skåne län* ifrågasätter om det är lämpligt att utfärda interna riktlinjer som förskriver var medborgaren normalt skall få sitt ärende handlagt. *Ekobrottsmyndigheten* konstaterar att den misstänkte alltid hörs vid brottsutredningar och att det i normalfallet är nödvändigt att såväl denne som vittnen är personligen närvarande vid förhör. Det är därför när det gäller brottsutredningar viktigt att denna verkställs lokalt. *Statskontoret* framhåller att det också i fortsättningen måste vara möjligt att lämna muntliga upplysningar eller ta personlig kontakt med en

skattehandläggare utan stora olägenheter eller kostnader för den enskilde. Den aspekten får dock inte hindra att verksamheten organiseras och lokaliseras på ett i övrigt effektivt och rationellt sätt. *Revisorsnämnden* anser att det krävs ytterligare utredning beträffande nackdelar som kan uppstå för enskilda och företag på grund av att deras ärenden handläggs på annan ort. Vidare anser nämnden att förslagen i promemorian skulle innebära att den nya myndigheten ges ett för stort ansvar för regleringen av de aktuella frågorna. Den grundläggande regleringen härav bör i stället ingå i instruktionen för de nya myndigheten. Slutligen vill nämnden peka på det principiellt tveksamma i att den nya myndigheten, beträffande ett antal ärendegrupper, skulle kunna indirekt välja forum för överklagande genom valet av handläggningsort. Enligt *Riksskatteverkets* uppfattning kommer bildandet av den nya myndigheten inte att medföra några negativa effekter för medborgarna. *Näringslivets Skattedelegation* vill framhålla att kommunikationen mellan den skattskyldige och myndigheten många gånger kan vara av avgörande betydelse för utgången i en taxeringsfråga. Det bör därför uttryckligen regleras i lag att den skattskyldige skall ha rätt till muntlig inställelse på närmaste skattekontor. *Svensk Handel* anser det vara av vikt att skattebetalarna trots omorganisationen lätt kan finna sina ärenden och att kontakten med skatteförvaltningen inte försvåras. Det är lämpligt att skattebetalaren i normalfallet får sina ärenden handlagda där han är folkbokförd eller, som juridisk person, där denne har sitt säte. En rätt att vid personliga sammanträffanden med skatteförvaltningen få inställa sig på närmsta skattekontor bör stadgas i lag. *Företagarnas Riksorganisation* anser att det inte är tillräckligt med interna riktlinjer utan det bör formuleras i lagtext att småföretagare har rätt till handläggning på ort som inte medför onödiga olägenheter. I de fall det blir aktuellt med personlig inställelse inför skattenämnd bör detta kunna göras på ett skattekontor i närheten av småföretagaren. Enligt *Lantbrukarnas Riksförbunds* mening bör de skattskyldiga även i fortsättningen ha möjlighet att sammanträffa med skattehandläggare eller närvara vid en skattenämnds sammanträde vid samma skattekontor som de är hänvisade till i den nuvarande organisationen. Enligt riksförbundets mening är frågan av sådan dignitet att den inte utan vidare behandling kan överlämnas för att lösas genom interna riktlinjer av den nya myndigheten. Riksförbundet förordar att frågan i stället regleras i lag. *Näringslivets Nämnd för Regelgranskning* anser att småföretagare och andra skattskyldiga bör ha laglig rätt att inställa sig på närmaste skattekontor för att kommunicera om sitt ärende även om ärendet av effektivitetsskäl handläggs på någon annan ort i landet. *Konkursförvaltarkollegiernas Förening* anser det väsentligt att påpeka att envar skattskyldig har ett intresse av att personligen kunna besöka den som handlägger hans taxering för att muntligen framlägga sina synpunkter på skattemyndighetens invändningar mot hans deklaration. Ett slopande av denna rätt måste medföra en ökad skyldighet för det allmänna att genom rättshjälp och ersättning till vinnande part ge allmänheten rätt att i större omfattning än vad som nu gäller anlita ombud i taxeringsärende redan inför skattemyndigheten. *Sveriges Redovisningskonsulters Förbund* anför att promemorian pekar på att en sammanslagning till en enda myndighet inte får leda till försämringar eller nackdelar för de skattskyldiga. Områden som utpekats är närheten till den myndighet som

handlägger ett ärende, separationsbehovet mellan den nya myndigheten och kronofogdemyndigheten samt möjligheten att överklaga och söka anstånd i skatteärenden. Förbundet anser att detta är ytterst viktiga frågor som bör göras till ett separat ansvarsområde vid en omorganisation. En väg kan enligt förbundet vara att utse en särskild huvudansvarig för att utreda och följa upp dessa frågor såväl inför som en tid efter genomförandet av omorganisationen.

Skälen för regeringens bedömning: I regeringens förvaltningspolitiska handlingsprogram (se prop. 1997/98:136) framhålls att medborgarna och företagen med rätta ställer stora krav på statsförvaltningen. I ett samhälle som ständigt förändras måste myndigheternas arbetsuppgifter och arbetssätt hela tiden omprövas. Medborgarna har rätt att kräva att myndigheterna gör sitt yttersta för att uppfylla de mål som regeringen fastställt och att tjänster produceras med hög kvalitet och till låg kostnad. Myndigheter som förmår att göra rätt saker i rätt tid, på rätt sätt och med god hushållning av resurserna vinner ett högt medborgerligt förtroende och detta ökar tilltron till politiken och de demokratiska institutionerna.

Enbart under den senaste femtonårsperioden har skatteförvaltningen organiserats om i flera omgångar. Antalet skattemyndigheter har fram till nu minskat från ca 150 till 11 inklusive Riksskatteverket. Minskningen av antalet myndigheter har inte föranlett några negativa reaktioner från allmänheten eller företagen. Förklaringen till detta torde vara mycket enkel. För det första ser intressenterna förvaltningen som ett enda "skatteverk", representerat av ett skattekontor. För det andra har service och bemötande inte påverkats negativt utan i stället successivt förbättrats.

Av tidigare avsnitt framgår att skatteförvaltningens förmåga att tillhandahålla tjänster på ett sådant sätt att de ger den största möjliga servicen för medborgare, företag, kommuner, organisationer m.fl. inom givna ekonomiska ramar underlättas om dagens formella myndighetsgränser inom skatteförvaltningen slopas. Bl.a. gäller detta möjligheterna att åstadkomma en mera enhetlig rättstillämpning. Det handlar också om att öka möjligheterna att erbjuda kvalitet i verksamheten, tillgänglighet och tillmötesgående och att på bästa sätt kunna möta medborgares, företags och andra intressenters krav och behov. Mot den bakgrunden har regeringen föreslagit bildandet av en ny myndighet, Skatteverket, genom en sammanslagning av skattemyndigheterna och Riksskatteverket.

Ett av syftena med bildandet av Skatteverket är att öka möjligheterna att utjämna resurser och omfördela arbetsuppgifter inom landet. I de fall Skatteverket väljer att koncentrera vissa typer av ärenden till ett eller några få ställen i landet eller om verket förlägger granskning av deklARATIONER till andra orter i landet än de där de skattskyldiga är bosatta, kan det som *Hovrätten över Skåne och Blekinge* påpekat, knappast undvikas att det i vissa fall blir svårare än i dag att få en personlig kontakt med den som handlägger ärendet. Samma synpunkter har också framförts av bl.a. *Kammarrätten i Stockholm*. Detta problem skall dock inte överdrivas. En viss försämring i detta hänseende måste generellt sett anses uppvägas av möjligheterna till en snabbare handläggning av mer kvalificerad personal samt en ökad enhetlighet i myndighetens avgöranden. Dessutom torde det vara så att de skattskyldigas kontakter med skatteförvaltningen oftast klaras av per telefon medan en personlig inställelse blir viktigare vid ett eventuellt överklagande av skatteförvaltningens beslut. Det bör därför

redan här nämnas att regeringen i detta ärende föreslår nya forumregler som leder till att ett överklagande av de allra flesta beslut som kommer att meddelas av Skatteverket normalt kommer att handläggas av den länsrätt som geografiskt är närmast den som ärendet rör (se avsnitt 6.15.2).

I vissa ärenden, exempelvis brottsutredningar, är det, som *Ekobrottsmyndigheten* påpekar, regel med personliga möten eftersom det i normalfallet är nödvändigt att såväl den misstänkte som vittnen är personligen närvarande vid förhör. Detta bör givetvis beaktas när Skatteverket skall bestämma var sådana ärenden skall handläggas. I sakens natur ligger emellertid att handläggarna i sådana ärenden måste vara beredda att i större utsträckning än i andra själva ta nödvändiga kontakter även om dessa medför kortare eller längre resor.

En medborgare som vill framföra sina synpunkter i ett ärende muntligen vid personlig kontakt med en handläggare skall naturligtvis kunna få göra det även fortsättningsvis. Det måste därför finnas rutiner som innebär att en fysisk person normalt skall få sitt ärende handlagt där han eller hon är folkbokförd och en juridisk person där denna har sitt huvudkontor eller säte. I promemorian sägs att sådana rutiner bör regleras genom interna riktlinjer. För *Länsrätten i Skåne län* framstår det som inkonsekvent och ineffektivt att binda upp sig genom sådana interna riktlinjer. Enligt andra remissinstanser, bl.a. *Kammarrätten i Sundsvall*, *Näringslivets Skattedelegation*, *Svensk Handel* och *Företagarnas Riksorganisation*, bör sådana riktlinjer ges i form av lag och enligt *Revisorsnämnden* bör riktlinjerna framgå av instruktionen för den nya myndigheten. Enligt regeringens mening bör, bl.a. med hänsyn till den snabba utveckling som sker inom IT-området och i omvärlden i övrigt, de aktuella rutinerna framgå av interna riktlinjer. Då ger man Skatteverket möjlighet att snabbt anpassa sig till ändringar i de resurser som finns tillgängliga hos verket samt till andra ändrade förhållanden i och utanför verket.

Flera remissinstanser framhåller att varje skattskyldig kan ha ett intresse av att personligen kunna besöka den som handlägger exempelvis hans taxering för att muntligen framlägga sina synpunkter på skattemyndighetens invändningar mot hans deklaration. Såväl regeringen som Riksskatteverket är givetvis medvetna om detta och inom verket bedrivs för närvarande ett särskilt utvecklingsprogram rörande mötet med medborgarna som ligger i linje med regeringens förvaltningspolitiska proposition. Bland uppgifterna ingår att utarbeta ett handlingsprogram med olika åtgärder och aktiviteter för att förbättra och utveckla mötet med medborgare och företag. Inom ramen för utvecklingsprogrammet bedrivs försöksverksamhet med s.k. servicedeklarationer och servicedialog samt med nya former för kontorslösningar och samverkan med andra myndigheter. Vidare utvecklas nya former för dialog med medborgare och företag om verksamheten och tekniska lösningar för att möta behov av service och kommunikation etc. i syfte att förbättra tillgänglighet och service.

När arbetsuppgifter flyttas mellan regioner kan det medföra att handläggningen av ett visst ärende inte kommer att ske på det kontor som ligger geografiskt närmast den skattskyldige. Som exempel kan nämnas att Skattemyndigheten i Stockholm under flera år lämnat åtskilliga hund-

ratusentals deklARATIONER för granskning i Norrlandsregionerna. Erfarenheterna av detta visar att det vid behov varit möjligt för medborgarna att på ett enkelt sätt kunna få personlig kontakt med handläggaren och att olägenheter inte uppkommit för medborgaren på grund av att ärendet handlagts på annan ort. Var ett ärende handläggs är alltså inte så väsentligt utan det viktiga är att medborgaren vid behov kan få personlig kontakt med handläggaren. Till övervägande del sker kontakter med medborgarna via telefon eller brev. Gjorda undersökningar visar också att medborgarna vid behov av kontakt med myndigheten oftast sätter telefonmötet främst. Personliga möten efterfrågas inte tillnärmelsevis i samma utsträckning. Med hänsyn till den snabba teknikutveckling som sker skapas också nya möjligheter för kontakter med medborgarna. För att ytterligare underlätta för dem som ändå vill ha personliga möten tar Riksskatteverkets handlingsprogram upp bl.a. dessa frågor och med inriktningen att myndigheten skall finnas tillgänglig på betydligt fler platser och orter än i dag med hänsyn tagen till de krav och behov medborgarna och företagen har av personlig service.

Statskontoret är inne på samma linje och nämner i sitt remissvar att ett sätt att underlätta kontakterna kan vara att lokalisera skattehandläggare på vissa orter under perioder då många medborgare förväntas vilja ha personliga kontakter och under den tiden erbjuda generösa öppettider.

Av vad som sagts nu framgår att nya möjligheter kommer att tas fram för att underlätta kontakterna mellan allmänheten och Skatteverket. Det kan dock förutses att det ändå i vissa fall kan uppkomma situationer där en part vill ha möjlighet att muntligen lägga fram sina synpunkter för en handläggare eller en skattenämnd i ett ärende som handläggs vid ett skattekontor beläget längre bort från partens hemort eller sätesort än med dagens organisation.

Några remissinstanser, bl.a. *Företagarnas Riksorganisation* och *Lantbrukarnas Riksförbund*, anser att Skatteverket bör vara skyldigt att handlägga ett skatteärende på närmaste skattekontor efter begäran från den skattskyldige och i de fall det blir aktuellt med en personlig inställelse inför en skattenämnd detta bör kunna ske på ett skattekontor i närheten av den skattskyldige.

Andra remissinstanser framhåller att om möjligheten till personliga kontakter vid närmaste skattekontor slopas måste detta medföra en ökad skyldighet för det allmänna att genom rättshjälp och ersättning till vinnande part ge allmänheten rätt att i större omfattning än vad som nu gäller anlita ombud i taxeringsärende redan inför skattemyndigheten.

Enligt regeringens bedömning kommer allmänhetens och företagens kommunikation med Skatteverket även i fortsättningen i regel att ske på annat sätt än vid en personlig kontakt och i de fall en sådan kontakt önskas kommer det normalt att finnas möjlighet att få kontakten vid ett skattekontor som ligger i närheten av partens hemort eller sätesort. Detta gäller även i de fall ärendet formellt handläggs vid ett annat skattekontor. I vissa undantagsfall kan dock en sådan möjlighet komma att saknas. Det kan t.ex. vara fråga om ett sådant ärende som handläggs endast vid ett eller ett fåtal skattekontor i landet. För sådana fall bör det enligt myndighetens rutiner finnas en möjlighet att flytta handläggningen till ett skattekontor som ligger närmare den som ärendet rör om han begär det. För att en sådan begäran skall beviljas bör det dock finnas

särskilda skäl. Däremot anser regeringen inte att det, i vart fall för närvarande, finns skäl att, som några remissinstanser föreslagit, ändra reglerna om ersättning för kostnader för ombud och andra kostnader i skatteärenden som uppstår genom myndighetens val av handläggningssort. Regeringen anser emellertid att den nu föreslagna omorganisationen efter någon tid bör utvärderas. I detta sammanhang kan det finnas anledning att återkomma till denna fråga.

Samma krav på närhet som ställs vid Skatteverkets handläggning av sina ärenden bör ställas när Skatteverkets beslut överklagas till domstol. I dessa fall anser däremot regeringen att nödvändiga bestämmelser måste ges i form av lag. I avsnitt 6.15 återkommer regeringen med förslag till de ändringar i forumreglerna som bildandet av den nya myndigheten föranleder.

6.13 Allmänt ombud

Regeringens förslag: En funktion som allmänt ombud skall inrättas hos Skatteverket.

Det allmänna ombudet skall ges samma möjligheter att överklaga ett skattebeslut i första instans som Riksskatteverket har i dag. Dessamma gäller beslut om folkbokföring. Ombudet skall dessutom kunna överklaga ett beslut om punktskatt i första instans och ansöka om förhandsbesked enligt lagen (1998:189) om förhandsbesked i skattefrågor.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Att det allmänna ombudet i förhållande till den nya myndigheten garanteras en självständig ställning i sin processföring är enligt *Svea hovrätt* en fråga som är värd noggrant övervägande. Tanken att det allmänna ombudet förordnas av regeringen är tilltalande. En ordning som skulle innebära att regeringen delegerar den uppgiften till den nya myndigheten skulle däremot enligt hovrätten kunna ifrågasättas. *Malmö tingsrätt* tillstyrker förslaget om inrättandet av ett allmänt ombud vid överklagande av den nya myndighetens beslut. Tingsrätten ställer sig dock frågande till förslaget att det allmänna ombudet endast skall föra det allmännas talan då ombudet självt har överklagat myndighetens beslut. Tingsrätten anser att det allmänna ombudet borde kunna föra det allmännas talan i samtliga fall av överklagande. *Justitiekanslern* menar att argumenten för att inrätta ett allmänt ombud överväger argumenten mot en sådan ordning. *Riksskatteverket* stödjer förslaget att en funktion som allmänt ombud inrättas. I den nya myndigheten måste det finnas en möjlighet att överklaga beslut i samma utsträckning som Riksskatteverket i dag har att överklaga skattemyndigheternas beslut. *Näringslivets Skattedelegation* anser att det är viktigt att det närmare utreds hur institutet med allmänt ombud skall organiseras. Det är vidare enligt delegationen viktigt att ombuden snabbt kan kommunicera domslut till övriga delar av den nya organisationen för att en enhetlig rättstillämpning skall uppnås. I det här sammanhanget vill delegationen även ta upp den situation att många skattskyldiga upplever att det förhållandet att de

möter samma tjänsteman under hela processens gång hos skattemyndigheten gör att de anser sig ”chanslösa”. Delegationen anser därför att det närmare bör utredas om inte i stället för den omprövning som i dag sker i skattenämnden skatteärenden borde omprövas av en tjänsteman vid skattemyndigheten med fristående ställning i förhållande till tidigare handläggare av skatteärendet. Lämpligen skulle allmänna ombudet kunna upprätthålla en sådan tjänst. Även begäran om anstånd – som oftast sker i samband med begäran om omprövning och överklagande – borde enligt delegationen kunna behandlas på samma sätt. *Svensk Handel* anser att det finns ett behov av ytterligare utredning för att tydliggöra det allmänna ombudets funktion och den nya myndighetens organisation i denna fråga.

Skälen för regeringens förslag: Före 1987 fanns fristående taxeringsintendenter som företrädde det allmänna i taxeringsprocessen. Intendenterna kunde överklaga taxeringsnämndens beslut till länsrätt och de kunde framställa yrkanden såväl till fördel som till nackdel för den skattskyldige. Från och med 1987 lades denna partsfunktion i stället över på de då nybildade länsskattemyndigheterna. Samtidigt gavs Riksskatteverket formell befogenhet att i vissa fall föra det allmännas talan samt att samordna och ge riktlinjer för processverksamheten. I praktiken innebar emellertid inte den reformen någon mer påtaglig skillnad i processverksamheten i förhållande till vad som gällt tidigare. Taxeringsintendentkåren bestod således och kåren fullföljde de arbetsuppgifter som kåren haft tidigare, låt vara inte lika självständigt.

På mervärdesskatte- och uppbördsområdena fanns vid denna tid allmänna ombud, som på dessa områden i princip hade samma funktion och befogenheter som en taxeringsintendent hade såvitt avsåg taxeringen.

Genom taxeringslagen (1990:324) utmönstrades taxeringsnämnderna och taxeringsbesluten skulle i stället fattas av skattemyndigheten. Härigenom, och framförallt genom att skattemyndigheten tillförsäkrades möjligheter att ompröva sina taxerings-, uppbörds- och mervärdesskattebeslut upp till fem år efter taxeringsårets utgång och i vissa undantagsfall även under längre tid, förändrades förutsättningarna för det allmännas överklagande till länsrätt i hög grad. Vad som tidigare med nödvändighet måste föras till domstol kunde nu nästan undantagslöst hanteras inom skattemyndigheten. Detta fick till följd att taxeringsintendenterna liksom de allmänna ombuden på uppbörds- och mervärdesskatteområdet utmönstrades. Det allmännas överklagande till länsrätt lades i stället på Riksskatteverket.

Den 1 juli 1993 överfördes Riksskatteverkets verksamhet på bl.a. punktskatteområdet till dåvarande Skattemyndigheten i Kopparbergs län, sedermera Skattemyndigheten i Gävle. Skattemyndighetens beslut kunde överklagas av Riksskatteverket. Den 1 juli 2000 blev Riksskatteverket åter beslutande myndighet på bl.a. punktskatteområdet. Enligt förarbetena till denna lagändring (prop. 1999/2000:105 s. 74) fick behovet av att kunna väcka talan för det allmännas räkning över Riksskatteverkets beslut anses vara ytterst begränsat. Detta hade sin grund dels i att behovet av att kunna överklaga beslut för att främja en enhetlig rättstillämpning sannolikt skulle minska, dels i den vidsträckta möjligheten att ompröva beslut. På grund härav utmönstrades det allmännas möjligheter att väcka talan mot beskattningsmyndighetens beslut.

Med hänsyn till att det allmännas möjligheter att överklaga beslut rörande bl.a. punktskatter till länsrätt utmönstrades vid den senaste reformen skulle det kunna ifrågasättas om inte det allmännas talerätt skall utmönstras när skatteförvaltningen nu föreslås omorganiseras till en enda myndighet. Förhållandena på punktskatteområdet skiljer sig emellertid i väsentliga avseenden från vad som gäller framför allt enligt taxeringslagen.

Av förarbetena till taxeringslagen (prop. 1989/90:74 s. 362) framgår att Riksskatteverket inte förväntades överklaga skattemyndigheternas beslut i andra fall än då det förelegat oenighet vid beslutsfattandet och då ett överklagande krävdes för att utjämna oenhetlig rättstillämpning på områden där behov av prejudikat var särskilt framträdande.

På mervärdesskatte- och uppbördsområdet avsågs Riksskatteverket huvudsakligen överklaga prejudikatintressanta beslut, eftersom beslut på dessa områden mera sällan skulle fattas av skattenämnd. Enbart den omständigheten att Riksskatteverket ansåg ett beslut av skattemyndighet vara felaktigt skulle således inte föranleda ett överklagande av verket, låt vara att verket formellt sett var oförhindrat att överklaga även sådana beslut.

Förarbetsuttalandet om överklagande av beslut som inte varit enhälliga har getts den tolkningen att Riksskatteverket skall överväga att överklaga sådana beslut enbart om den mening som företräds av skattenämndens ordförande blivit överröstad av de övriga ledamöterna och ärendet rör en principiell fråga.

Det förekommer inte alltför sällan att Riksskatteverket överklagar en skattemyndighets beslut på den grunden att skattenämndens ordförande har blivit överröstad. Det förekommer också att verket överklagar skattemyndighets beslut på prejudikatgrund, låt vara att sådana överklaganden är ganska ovanliga.

Även om antalet överklaganden av Riksskatteverket på nu angivna grunder inte är särskilt stort skulle ett undanröjande av det allmännas möjligheter att överklaga skatteförvaltningens beslut kunna få allvarliga effekter på skatteuttaget. Situationen kan nämligen vara den att en ordförande i en skattenämnd blir överröstad i t.ex. ett eftertaxeringsärende rörande synnerligen betydande belopp, innebärande att skatteförvaltningen beslutar att inte eftertaxera. Om det beslut som då fattas på objektiva grunder är felaktigt finns det ingen möjlighet att få en rättelse till stånd.

Dessutom är det så att det i ett taxeringssystem rimligen måste finnas garantier för att det skall vara möjligt att uppnå målet att taxeringarna skall bli rättvisa och likformiga. Med andra ord skulle det kunna sägas vara ett systemfel om det allmänna inte kan överklaga ett beslut som t.ex. direkt strider mot vad som är föreskrivet i lag.

Redan det nu sagda pekar entydigt mot att en funktion som allmänt ombud bör inrättas hos Skatteverket. Det finns emellertid ytterligare skäl som pekar i samma riktning. I dagsläget för nämligen Riksskatteverket på andra grunder ett relativt stort antal processer i länsrätt. Det har således visat sig nödvändigt, för att skatteförvaltningen skall kunna leva upp till kraven på att taxeringarna i görligaste mån skall bli likformiga och rättvisa, att Riksskatteverket för sådana processer.

Det kan naturligtvis också hävdas att det kan finnas behov av ett allmänt ombud för att det skall vara möjligt att få ett visst rättsläge fastlagt av domstol. Visserligen får det behovet antas minska om skatteförvaltningen slås samman till en myndighet. Behovet försvinner emellertid inte helt. Situationen kan nämligen vara den att skatteförvaltningen, som har att fatta likformiga beslut, i en viss typsituation, om än med stor tvekan, kommer fram till att man bör besluta på ett för den skattskyldige förmånligt sätt. I den situationen kommer frågan aldrig att prövas av allmän förvaltningsdomstol. För att skapa klarhet om vad som är gällande rätt i en sådan situation skulle det allmänna ombudet kunna driva ett pilotmål till högsta instans.

Situationen skulle också kunna vara den motsatta, nämligen att skatteförvaltningen i en typsituation med stor tvekan finner att den skall fatta beslut till den skattskyldiges nackdel. I sådana fall ligger det naturligtvis oftast i sakens natur att den skattskyldige själv överklagar beslutet. Om så emellertid inte sker kan ett allmänt ombud föra process till den skattskyldiges förmån för att få rättsläget klarlagt.

Slutsatsen av det sagda är att övervägande skäl talar för att en funktion som allmänt ombud bör inrättas hos Skatteverket. Inte någon av remissinstanserna har haft något att erinra mot detta. Även om behovet av ett allmänt ombud är ojämförligt störst inom taxeringsområdet finns behovet också på övriga skatteområden och när det gäller beslut om folkbokföring. Vissa av de gjorda exemplifieringarna har således bärighet också på t.ex. beslut enligt skattebetalningslagen (1997:483). Dessutom är det så att vad som sagts om överklagande av allmänt ombud på prejudikatgrund har relevans på alla skatteområden. Med dessa utgångspunkter, och när ändå en funktion som allmänt ombud får anses ofrånkomlig, måste det anses mest följdriktigt att det allmänna ombudet ges samma rättigheter som Riksskatteverket har i dag.

Riksskatteverket har, som redan nämnts, i dagsläget inte någon möjlighet att överklaga beslut som verket fattar på punktskatteområdet. I stor utsträckning hade verket emellertid fram t.o.m. den 30 juni 2000 rätt att överklaga sådana beslut när Skattemyndigheten i Gävle var beskattningssmyndighet. När nu en funktion som allmänt ombud inrättas bör det mest följdriktiga vara att också beslut om punktskatt omfattas av ombudets överklaganderätt.

Enligt dagens regelsystem kan Riksskatteverket på punktskatteområdet även ansöka om förhandsbesked hos Skatterättsnämnden avseende beslut som fattats av verket. En sådan ordning kan emellertid ifrågasättas. Den får dock ses som ett utflöde av det förhållandet att någon funktion som allmänt ombud inte inrättades när Riksskatteverket blev beslutsmyndighet beträffande punktskatter m.m. och att det allmänna fick anses ha ett behov av att kunna ansöka om förhandsbesked i dessa frågor. När det nu föreslås att en funktion som allmänt ombud skall inrättas kommer saken emellertid i ett annat läge. Eftersom det knappast kan anses helt följdriktigt att en myndighet kan ansöka om förhandsbesked beträffande sina egna beslut måste den lämpligaste ordningen anses vara att det allmänna ombudet tar över Riksskatteverkets rätt att begära förhandsbesked. Med en sådan ordning uppnås också överensstämmelse med vad som i övrigt föreslås i fråga om det allmännas partsställning.

Det sagda har inte relevans när det gäller beslut av Tullverket i dess roll som beskattningsmyndighet men det kan av olika skäl knappast anses rimligt att ha en särreglering beträffande sådana beslut. Det allmänna ombudets rätt att ansöka om förhandsbesked bör därför omfatta även beslut av Tullverket. Några bärande skäl för att ändra den ordning som i dag gäller då den enskilde ansöker om förhandsbesked finns däremot inte enligt regeringens mening.

Mot bakgrund av vad som sagts nu föreslår regeringen att en funktion som allmänt ombud skall finnas hos Skatteverket. Det allmänna ombudet skall ha samma rätt som Riksskatteverket har i dag att överklaga ett skattebeslut i första instans. Med hänsyn till det nära samband som råder mellan beskattning och folkbokföring bör det allmänna ombudet även ha möjlighet att överklaga ett folkbokföringsbeslut i första instans i den utsträckning som Riksskatteverket har i dag. Det allmänna ombudet skall dessutom kunna överklaga ett beslut om punktskatt i första instans och ansöka om förhandsbesked.

Näringslivets Skattedelegation har väckt några frågor om hur funktionen som allmänt ombud skall organiseras. Om detta kan sägas följande.

Det allmänna ombudets möjligheter att överklaga ett beslut som fattats av Skatteverket avses utnyttjas i samma situationer som Riksskatteverket i dag överklagar beslut i första instans, dvs. i de fall då det förelegat oenighet i en skattenämnd vid beslutsfattandet i en principiell fråga på så sätt att ordföranden haft en annan mening än nämnden samt då ett överklagande krävs för att utjämna en oenhetlig rättstillämpning på områden där behov av prejudikat är särskilt framträdande. Det allmänna ombudet bör även ha en formell rätt att överklaga andra beslut av Skatteverket men denna rätt avses tillämpas endast i undantagsfall. Det allmänna ombudets överklaganden kommer således att gälla ett starkt begränsat antal beslut. Det allmänna ombudet bör dessutom ha möjlighet att uppdra åt en tjänsteman vid Skatteverket att företräda ombudet i allmän förvaltningsdomstol och Skatterättsnämnden. Med hänsyn till detta bör funktionen som allmänt ombud utformas som en central funktion och kunna fullgöras av endast en eller ett fåtal personer. Det är, som *Näringslivets Skattedelegation* framhållit, viktigt att det allmänna ombudet informerar alla beslutsfattare inom Skatteverket om sådana avgöranden som är av intresse för att skapa en enhetlig rättstillämpning inom verket. Rutiner för detta bör utformas i samverkan mellan det allmänna ombudet och Skatteverket.

Svea hovrätt framhåller vikten av att det allmänna ombudet garanteras en självständig ställning i sin processföring i förhållande till Skatteverket. Hovrätten finner därför tanken att det allmänna ombudet skall förordnas av regeringen tilltalande. En ordning som skulle innebära att regeringen delegerar den uppgiften till den nya myndigheten skulle däremot enligt hovrätten kunna ifrågasättas. Regeringen är av samma mening. Det bör därför inte lämnas någon delegationsmöjlighet för regeringen.

Malmö tingsrätt anser att det allmänna ombudet borde kunna föra det allmännas talan i samtliga fall av överklagande. Regeringen, som anser att en sådan lösning skulle kräva för stora resurser i förhållande till de fördelar som kan uppnås, återkommer till den frågan i nästa avsnitt. Att även belysa möjligheten att förenkla omprövningsförfarandet, något som

efterfrågats av *Näringslivets Skattedelegation* och *Svensk Handel*, skulle i detta sammanhang föra för långt. Detsamma gäller reglerna om anstånd med betalning av skatt.

Bestämmelser om var det allmänna ombudet skall finnas och vem som skall utse ombudet bör tas in i en särskild lag om allmänt ombud. Regleringen av det allmänna ombudets processuella befogenheter erfordrar dessutom justeringar i flera andra lagar, bl.a. taxeringslagen, skattebetalningslagen och folkbokföringslagen. När det gäller frågan om var det allmänna ombudet skall ha sitt kansli anser regeringen att detta är en fråga som rör Skatteverkets inre organisation och som därför bör bestämmas av verket självt.

6.14 Företrädare för det allmänna m.m.

Regeringens förslag: Skatteverket skall företräda det allmänna i skattemål i allmän förvaltningsdomstol.

Om det allmänna ombudet har överklagat Skatteverkets beslut i en fråga hos länsrätt företräder ombudet det allmänna i processen som rör denna sakfråga även i högre instans oavsett vem som initierat processen där.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Malmö tingsrätt*, som har tillstyrkt förslaget om inrättandet av ett allmänt ombud, ställer sig frågande till förslaget att det allmänna ombudet endast skall föra det allmännas talan då ombudet självt har överklagat myndighetens beslut. Tingsrätten anser att det allmänna ombudet borde kunna föra det allmännas talan i samtliga fall av överklagande och att någon skillnad med avseende på vilken part som överklagat myndighetens beslut alltså inte är befogad.

Skälen för regeringens förslag: Enligt förfarandereglererna på bl.a. beskattningsområdet förs det allmännas talan i länsrätt och kammarrätt i dag av skattemyndigheten. Om Riksskatteverket överklagar ett beslut om skatt förs dock det allmännas talan av verket som också alltid för det allmännas talan i Regeringsrätten.

Genom att den nya myndigheten, dvs. Skatteverket, blir beskattningsmyndighet finns det inte längre något behov av en särskild reglering när det gäller företrädare för det allmänna i de fall en enskild överklagat Skatteverkets beslut. Att Skatteverket i dessa fall kommer att vara den enskildes motpart följer av 7 a § förvaltningsprocesslagen (1971:291). I den bestämmelsen anges nämligen att den myndighet som först beslutat i saken skall vara den enskildes motpart.

Malmö tingsrätts förslag att låta det allmänna ombudet alltid föra det allmännas talan i de fall Skatteverkets beslut överklagats skulle leda till en återgång av ett system snarlikt det som gällde då det allmänna företräddes av taxeringsintendenterna. Regeringen ser emellertid inte någon anledning att på beskattningsområdet generellt frånga förvaltningsprocesslagens huvudregel att den myndighet som först beslutat i saken skall vara den enskildes motpart. Tvärtom anser regeringen att undantag från förvaltningsprocesslagens regler bör göras endast om mycket starka skäl talar för detta. Ett sådant undantag och skälen för detta har redovisats i

avsnitt 6.13 där regeringen har föreslagit inrättandet av ett allmän ombud.

Genom att Riksskatteverket enligt regeringens förslag slås samman med skattemyndigheterna till en ny myndighet och den nya myndigheten inte kommer att kunna överklaga sina egna beslut måste dagens bestämmelser om att Riksskatteverket kan överklaga ett skattebeslut till länsrätt utmönstras. Det allmänna ombudet avses i stället överta Riksskatteverkets nuvarande rätt att överklaga taxerings- och beskattningsbeslut enligt taxeringslagen (1990:324) respektive skattebetalningslagen (1997:483).

Om det allmänna ombudet har överklagat Skatteverkets beslut i en fråga bör ombudet enligt regeringens mening av processekonomiska skäl företräda det allmänna i processen som rör denna sakfråga även i högre instans oavsett vem som initierat processen där. Är det däremot så att en enskild eller en kommun överklagat Skatteverkets beslut bör det allmänna genomgående företrädas av verket i de allmänna förvaltningsdomstolarna. Regeringen föreslår en sådan ordning.

Eftersom huvudregeln i 7 a § förvaltningsprocesslagen inte kan antas omfatta det fallet att en kommun för egen del överklagar Skatteverkets beslut, i paragrafen talas ju om "den enskildes" motpart, bör Skatteverkets partsställning gentemot en kommun i förtydligande syfte särregleras. Regeringen föreslår ett sådant förtydligande.

Regeringens förslag föranleder ändringar i bl.a. taxeringslagen och skattebetalningslagen.

6.15 Forumregler

6.15.1 Allmänna utgångspunkter

Av 14 § andra stycket lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar framgår att ett beslut skall överklagas till den länsrätt inom vars domkrets ärendet först prövats, om det inte för ett visst slag av mål föreskrivs annat i lag eller förordning.

I 5 § förordningen (1977:937) om allmänna förvaltningsdomstolars behörighet m.m. anges vilka länsrätter som finns och på vilka orter kanslierna skall vara belägna. I 6 § samma förordning föreskrivs att länsrättens domkrets är länet samt att domkretsen för vissa länsrätter – de i Västra Götalands län – utgörs av kommuner på sätt anges i bestämmelsen.

Bestämmelsen i 14 § andra stycket lagen om allmänna förvaltningsdomstolar har tolkats så att det är den beslutande "arbetsenhetens" placering och inte den klagandes hemortskommun – när det gäller en fysisk person – eller huvudkontorets eller sätets lokalisering – när det gäller handelsbolag respektive annan juridisk person – som blir avgörande när det gäller att bestämma vilken länsrätt som skall pröva ett överklagande. Till stöd för denna tolkning har åberopats ett uttalande i prop. 1997/98:17 om domstolsfrågor i anledning av den ändrade länsindelningen i västra Sverige (s. 30 f.) där det sägs att styrande för vilken länsrätt som skall pröva överklagandet är var det skattekontor eller – i förekommande fall – det länsskattekontor som har fattat beslutet ligger.

Ett beslut avseende en skattskyldig med Göteborg som hemortskommun, vilket fattas av skattekontoret i Lidköping, skall således överklagas hos Länsrätten i Mariestad och inte hos Länsrätten i Göteborg. På motsvarande sätt skall ett beslut som fattas av Skattemyndigheten i Växjö, närmare bestämt av Skattekontoret i Växjö, och som avser en skattskyldig med Karlskrona som hemortskommun, överklagas hos Länsrätten i Kronobergs län och inte hos Länsrätten i Blekinge län.

När det gäller beslut som fattas av ett regionskattekontor som har "sektioner" eller "avdelningar" på flera platser i regionen innebär den intagna ståndpunkten att beslutet skall anses ha fattats av den "arbetsenhet", dvs. sektion eller avdelning, som framgår av den SKM- och HK-kod (HK = handläggande kontor) som en skattskyldig har åsatts i beskattningsdatabasen. För exempelvis Skattemyndighetens i Linköping (SKM-kod 5) del medför detta att ett beslut avseende en skattskyldig med koden 581 (HK-kod 81 = Linköping) skall överklagas hos Länsrätten i Östergötlands län. Ett beslut avseende en skattskyldig som åsatts koden 582 (HK-kod 82 = Jönköping) skall överklagas hos Länsrätten i Jönköpings län.

Den nu beskrivna ordningen omfattar den absoluta merparten av alla ärenden. Beträffande vissa ärendetyper finns emellertid särskilda forumregler. Som exempel på detta kan nämnas 7 a § förordningen om allmänna förvaltningsdomstolars behörighet m.m. I bestämmelsen föreskrivs att överklagande av Riksskatteverkets beslut skall prövas av Länsrätten i Dalarnas län om beslutet avser ärenden enligt skattebetalningslagen (1997:483) i fråga om punktskatt eller enligt författning som anges i 1 kap. 1 § andra stycket samma lag, kupongskattelagen (1970:624), lagen (1990:676) om skatt på ränta på skogskontomedel m.m., lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl., eller lagen (1995:1518) om mervärdesskattekonton för kommuner och landsting.

När det gäller överflyttning av ärenden inom en och samma skattemyndighet finns inga rättsliga begränsningar. Sådana överflyttningar kan i princip ske formlöst och i vilken omfattning som helst.

I bl.a. 2 kap. 5 § skattebetalningslagen (1997:483) föreskrivs att en skattemyndighet under vissa förutsättningar får uppdra åt en annan skattemyndighet att fatta beslut i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden.

Gemensamt för dessa två typer av överflyttning av ärenden är, som skatteförvaltningen tillämpar bestämmelserna, att överflyttningen måste dokumenteras på något sätt och att det måste gå att utläsa av beskattningsdatabasen att överflyttning har skett.

Det kan konstateras att överflyttning av ärenden från en skattemyndighet till en annan hittills har skett i mycket begränsad omfattning. De huvudsakliga skälen till detta är att det administrativa förfarandet är relativt omständligt och att skatteförvaltningens tekniska stöd inte är särskilt väl anpassat till dessa situationer. Överflyttningar inom en skattemyndighet har däremot skett i något större omfattning.

Som framgår av avsnitt 6.1 är ett av skälen till att gå från en skatteförvaltning med elva myndigheter till en förvaltning med endast en myndighet att öka flexibiliteten och effektiviteten inom skatteförvaltningen. Det blir härigenom avsevärt lättare att flytta arbetsuppgifter och

material på ett smidigt och billigt sätt och att jämna ut skillnader i arbetsbelastningen.

Enmyndighetsalternativet kan förutsättas innebära att ärenden kommer att flyttas inom myndigheten i en mycket större utsträckning än vad som sker i dag mellan myndigheterna. Detta innebär i sin tur – med den ovan beskrivna tillämpningen av forumreglerna – bl.a. att måltillströmningen till, i första hand, länsrätterna skulle komma att variera från tid till annan i en utsträckning som inte kan anses acceptabel för länsrätterna. Möjligheten för länsrätterna att förutse sin arbetssituation kan med andra ord komma att bli begränsad.

I sammanhanget kan nämnas följande uttalande i Justitiedepartementets uppdrag (Ju2001:B, dnr Ju2001/511/LED) enligt protokoll den 18 januari 2001 till en särskild utredningsman att utreda bl.a. forumregeln i 14 § andra stycket lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar:

För att undvika införande av många, inte sällan olika, särskilda forumregler behövs det en allmän forumregel som dels tillgodoser kravet att så många måltyper som möjligt skall förekomma i alla länsrätter, dels tillgodoser, så långt det är möjligt, ett krav på att förändringar i förvaltningsmyndigheternas organisation inte påverkar spridningen av målen till länsrätterna. Målen skall också, så långt det är möjligt och när det är lämpligt, handläggas av den länsrätt som geografiskt är närmast för den enskilde eller de enskilda som ärendet berör. Det kan dock beträffande vissa måltyper, på grund av t.ex. dess art eller karaktär, finnas skäl för att en myndighets beslut även fortsättningsvis skall överklagas till den länsrätt inom vars domkrets ärendet först prövats.

En översyn skall därför ske i syfte att undersöka om en ny allmän forumregel, som t.ex. anknyter till bostadsort eller hemvist, bättre än den befintliga allmänna forumregeln kan tillgodose dessa krav.

Utredaren har redovisat resultatet av sitt arbete i en promemoria den 24 september 2001 (dnr Ju2001/6425). I promemorian sägs att fler skäl talar mot än för en ändring av den generella forumregeln och att forumproblemet på grund av myndigheternas regionalisering bör lösas i specialförfattningarna, i första hand för länsrätternas största målområden. Promemorian har remissbehandlats och övervägs nu inom Regeringskansliet.

Med hänsyn till det anförda bör det alltså, så långt det är möjligt, tillskapas forumregler som dels skapar en jämn – och inte minst förutsebar – tillströmning av mål till länsrätterna, dvs. en tillströmning som inte påverkas av var den nya myndigheten, dvs. Skatteverket, väljer att handlägga ärenden, dels tillgodoser kravet på att så många måltyper som möjligt skall förekomma i alla länsrätter. Forumreglerna skall också, så långt det är möjligt och lämpligt, leda till att målen handläggs av den länsrätt som geografiskt är närmast för den enskilde som ärendet berör.

Även med denna utgångspunkt är det emellertid ofrånkomligt att ett antal ärendegrupper inte kan följa det redovisade mönstret vilket innebär att forum för överklagande styrs av var Skatteverket väljer att handlägga ärendena. I dessa fall är det dock företrädesvis fråga om relativt små ärendegrupper varför få enskilda berörs. Dessutom påverkas länsrätternas arbetssituation ytterst marginellt. Några av de aktuella ärendegrupperna

är dock relativt stora. Om den nya myndigheten avser att i framtiden flytta handläggningen av sådana ärendegrupper får det förutsättas att verket beaktar forumproblematiken.

Riksskatteverket överprövar i dag efter överklagande vissa av skattemyndigheternas beslut. Det rör sig om tre olika kategorier av ärenden. En av dessa kategorier brukar benämnas "dispensärenden". Det materiella regelverket rörande dispenser finns väsentligen i inkomstskattelagen (1999:1229, IL). Sammanlagt är det fråga om ett femtontal olika typer av dispenser varav sju är hänförliga till pensionsområdet (s.k. pensionsdispenser). Härutöver finns en dispensregel i 84 § fordonsskattelagen (1988:327).

Skattemyndigheterna, och Riksskatteverket som överklagandeinstans, kan också fortfarande pröva dispensärenden enligt några bestämmelser i den upphävda kommunalskattelagen (1928:370) i dess lydelse före den 1 juli 1998 och dispensärenden enligt en bestämmelse i den upphävda lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt.

Till den andra kategorin ärenden som i dag överprövas av Riksskatteverket hänförs beslut enligt 38 § folkbokföringslagen (1991:481) och beslut enligt 6 § lagen (1974:174) om identitetsbeteckning för juridiska personer m.fl. I dessa fall är det inte fråga om någon dispensprövning utan snarare om en traditionell förvaltningsrättslig prövning.

Den tredje kategorin av ärenden vari skattemyndighetens beslut kan överklagas till Riksskatteverket ligger utanför skatteförvaltningens beskattningsverksamhet och den omfattar skattemyndigheternas administrativa beslut. Det gäller beslut om tjänstetillsättning. Sådana beslut kan enligt 4 kap. 4 § förordningen (1990:1293) med instruktion för skatteförvaltningen också överklagas till Riksskatteverket.

Under 2001 kom det till Riksskatteverket in 132 överklaganden hänförliga till de först nämnda två kategorierna av ärenden. Av dessa avsåg 81 ärenden återköp av pensionsförsäkring (58 kap. 18 § andra stycket IL) och 22 ärenden förtida utbetalning av behållning på pensionssparkonto (58 kap. 32 § andra stycket IL). Under samma år överklagades 6 beslut hänförliga till den tredje kategorin, dvs. beslut om tjänstetillsättning, till Riksskatteverket.

Den nu föreslagna reformen innebär att det inom skatteförvaltningen endast kommer att finnas en myndighet, Skatteverket. De nuvarande reglerna om överklagande av beslut i första instans måste därför också ändras.

6.15.2 Nya forumregler

Regeringens förslag: Följande nya forumregler vid överklagande av Skatteverkets taxerings- och beskattningsbeslut skall införas.

Beslut som rör en fysisk person skall överklagas hos den länsrätt inom vars domkrets den fysiska personen hade sin hemortskommun det år då beslutet fattades.

Beslut som rör ett handelsbolag skall överklagas hos den länsrätt inom vars domkrets bolaget enligt uppgift i handelsregistret hade sitt huvudkontor den 1 november året före det år då beslutet fattades.

Beslut som rör en europeisk ekonomisk intressegruppering skall överklagas hos den länsrätt inom vars domkrets intressegrupperingen hade sitt säte den 1 november året före det år då beslutet fattades.

Beslut som rör ett dödsbo skall överklagas hos den länsrätt som senast var behörig att pröva ett överklagande som rörde den avlidne.

Beslut som rör någon annan juridisk person än handelsbolag, europeisk ekonomisk intressegruppering eller dödsbo skall överklagas hos den länsrätt inom vars domkrets styrelsen eller förvaltningen hade sitt säte den 1 november året före det år då beslutet fattades.

Beslut som rör punktskatt skall överklagas hos Länsrätten i Dalarnas län. Övriga beslut som fattats av Skatteverket skall överklagas till den länsrätt inom vars domkrets ärendet först prövats.

Nya forumregler skall vidare införas bl.a. beträffande överklagande enligt namnlagen (1982:670) och folkbokföringslagen (1991:481) samt överklagande av beslut som rör den som är mervärdesskattskyldig endast på grund av förvärv av sådana varor som anges i 2 a kap. 3 § första stycket 1 och 2 mervärdesskattelagen (1994:200).

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Västmanlands tingsrätt* anser de föreslagna forumreglerna vara föredömligt enkla, klara och enhetliga enligt rättegångsbalkens mönster. *Kammarrätten i Stockholm* anser att den forumregel som föreslås för domstolsprocessen är lämplig. Kammarrätten instämmer i att tillskapandet av den nya myndigheten ger möjligheter till rationella vinster av många slag jämfört med nuvarande ordning. Myndigheten kan t.ex. sammanföra handläggningen av taxeringen av fysiska personer, som är delägare i handelsbolag eller fåmansföretag, oberoende av var delägarna är bosatta. Detsamma gäller taxeringen av moder- och dotterbolag inom koncerner, som inte längre behöver styras av var respektive bolag har sitt säte. Kammarrätten vill väcka frågan om det inte vore lämpligt att i detta sammanhang överväga en särskild forumreglering som innebär att mål med denna typ av samband automatiskt hålls samman även i domstolarna. Vad gäller arvs- och gåvoskatteområdet framhåller kammarrätten att detta är relativt nytt både för skatteförvaltningen och förvaltningsdomstolarna. I promemorian föreslås ingen ändring i det nuvarande förhållandet att behörig länsrätt styrs av 14 § lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar. För närvarande handläggs denna ärendetyp vid samtliga tio skattemyndigheter, vilket innebär en naturlig spridning av överklagade ärenden på de olika länsrätterna i landet och kammarrätterna i nästa instans. Om man däremot i den nya myndigheten väljer att koncentrera handläggningen till ett eller ett par skattekontor innebär det att endast en eller ett fåtal länsrätter och kanske endast en kammarrätt kommer att pröva överklaganden av myndighetens beslut. Det behöver knappast påpekas att en sådan ordning skulle kunna hämma rättsbildningen på området. Slutligen förefaller det kammarrätten, såvitt avser punkt 20 av de föreslagna övergångsbestämmelserna till skattebetalningslagen, att en ordning enligt vilken den nya myndigheten träder i respektive skattemyndighets ställe och det allmänna ombudet träder i Riksskatteverkets ställe i och med ikraftträdandet skulle vara mer lätthanterlig. Kammar-

rätten ifrågasätter dessutom om det inte finns behov av en särskild övergångsbestämmelse rörande anstånd med betalning av sådan skatt som är föremål för prövning i förvaltningsdomstol. Enligt *Kammarrätten i Sundsvall* får de forumregler som föreslås anses lämpliga eftersom de normalt leder till att målen handläggs av den länsrätt som geografiskt är närmast för den som ärendet berör. *Länsrätten i Skåne län* delar promemorians bedömning att en ändring av gällande forumregler är nödvändig och att forumreglerna som huvudregel bör knyta an till hemortskommunen för fysiska personer och sätesorten för juridiska personer. Länsrätten anser dessutom att det bör övervägas om inte föreslagna forumregler behöver kompletteras med bestämmelser för de fall där den nya myndighetens taxeringsbeslut berör t.ex. både bolag som har säte i en kommun och en fysisk person i en annan hemortskommun som leder till att respektive persons överklaganden skall prövas av olika länsrätter. *Länsrätten i Norrbottens län*, som begränsar sitt yttrande till föreslagna forumregler, tillstyrker att forumregler införs som i möjlig mån skapar en jämn och förutsebar tillströmning av skattemål till de enskilda länsrätterna. Kanske bör det övervägas om inte huvudregeln i lagen om allmänna förvaltningsdomstolar bör vara att målen styrs till det personliga forumet i stället för första prövningens forum och att undantagen – sådana finns – anges i specialförfattningarna. *Domstolsverket* anser att man i promemorian utifrån att nu gällande allmänna forumregel i 14 § andra stycket lagen om allmänna förvaltningsdomstolar kommer att bli bestående, på ett föredömligt sätt tagit hänsyn till medborgarnas och domstolarnas gemensamma intresse av att sprida målen mellan länsrätterna. Det hade visserligen varit värdefullt med en närmare redovisning av volymer avseende de ärendegrupper där det undantagsvis är av betydelse var den nya myndigheten väljer att handlägga ärendena. Domstolsverket skulle gärna se att det vid den fortsatta beredningen tas fram en sådan redovisning. Domstolsverket tillstyrker att särskilda forumregler införs i berörda specialförfattningar. *Näringslivets Skatte-delegation* anser att det är lämpligt att i detta sammanhang även ta upp frågan om ändrat forum för överklagande av de internationella koncernernas skattemål. Ett förslag som lämnats till Finansdepartementet av Föreningen Svenskt Näringsliv innebär att överklagande av den nya myndighetens beslut rörande en internationell koncern med ett svenskt moderbolag och med minst 800 årsanställda skall prövas vid Länsrätten i Stockholms län. *Svensk Handel* anser att domstolsorten bör bestämmas av skattebetalarens hemort eller säte, inte av skatteförvaltningens handläggningsort. *Företagarnas Riksorganisation* föreslår att forumreglerna kompletteras med en regel om att målet skall handläggas vid annan länsrätt efter den skattskyldiges begäran om inte särskilda skäl talar emot detta. Sådana särskilda skäl som kan åberopas mot att låta målet avgöras av annan länsrätt kan vara att målet är av speciell karaktär och att den nya myndigheten inte har kompetent personal på orten. Ett annat kan vara att målet bör handläggas i samband med andra mål vid viss länsrätt t.ex. om flera mål finns efter en skatterevision som berört samma fråga under flera taxeringsår. För *Lantbrukarnas Riksförbund* framstår bibehållandet av den gamla forumregeln i arvs- och gåvoskattemål, utan närmare motivering, som tveksam eftersom målsättningen enligt promemorian är att omorganisationen inte skall påverka spridningen av mål till

länsrätterna. Mot bakgrund härav anser riksförbundet att det saknas skäl att inte låta de nya forumreglerna omfatta även lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt. *Sveriges Domareförbund* anser att vissa av de nya forumregler som föreslås blir rätt krångliga. Skälen för att införa reglerna, nämligen bl.a. att så långt möjligt säkerställa en förutsebar måltillströmning för länsrätterna och även att målet handläggs vid en länsrätt som är geografiskt nära den enskilde, är dock starka. Frågan om vilken länsrätt som handlägger målet kan kanske synas vara av underordnad betydelse för den enskilde, eftersom handläggningen av dessa mål normalt är helt skriftlig, men även vid sådan handläggning kan den enskilde vilja ha personlig kontakt med domstolen. Vidare avskräcks denne inte från att begära muntlig förhandling om målet handläggs vid en geografiskt närbelägen länsrätt. Den enskilde skall emellertid enligt domarförbundet inte behöva drabbas av att forumreglerna blir krångliga eftersom överklaganden av den nya myndighetens beslut skall ges in till myndigheten, som har att överlämna överklagandet till rätt länsrätt. Den nya myndigheten har i sina register tillgång till uppgifter om folkbokföring m.m. som krävs för tillämpning av forumreglerna. Domareförbundet avstyrker dock den föreslagna forumregeln i 15 kap. 2 § första stycket första meningen äktenskapsbalken. Denna regel hänvisar till uppemot fyra tänkbara för den enskilde valfria länsrätter. Den enskilde skall bl.a. få överklaga till den länsrätt inom vars domkrets kvinnan eller mannen vistas. Vistelsen kan vara tillfällig. Svårigheter kan uppkomma när bestämmelsen skall tillämpas. Förbundet förordar att en enklare forumregel införs.

Skälen för regeringens förslag: När en sådan omorganisation av skatteförvaltningen görs som regeringen nu föreslår måste givetvis även forumreglerna anpassas till den nya organisationen. De nya reglerna bör så långt det är möjligt dels leda till en jämn – och inte minst förutsebar – tillströmning av mål till länsrätterna, dvs. en tillströmning som inte påverkas av var Skatteverket väljer att handlägga ärenden, dels tillgodose kravet på att så många måltyper som möjligt skall förekomma i alla länsrätter. Det är vidare, som också flera remissinstanser framhållit, viktigt att reglerna blir enkla, klara och enhetliga. Forumreglerna bör dessutom, så långt det är möjligt och lämpligt, leda till att målen handläggs av den länsrätt som geografiskt är närmast för den enskilde som ärendet rör.

Med hänsyn till den mångfald av ärendetyper som finns inom skatteförvaltningens verksamhet är det inte möjligt att skapa en sådan allmän forumregel som det talas om i Justitiedepartementets uppdrag (se avsnitt 6.15.1) och som tillgodoser de nämnda önskemålen. I stället bör forumreglerna, på det sätt som utredaren föreslagit, anpassas till olika situationer och tas in i berörda specialförfattningar.

En förutsättning för att en förutsebarhet i måltillströmningen till länsrätterna skall kunna åstadkommas är att reglerna om forum vid överklagande i flertalet fall inte – som i dag – har som utgångspunkt att forumet styrs av var det överklagade beslutet har fattats utan av andra och mera "permanenta" kriterier. Det kan då vara lämpligt att snegla på rättegångsbalkens regler som i flera fall bestämmer forumet utifrån partens folkbokföringsort eller i fråga om en juridisk person den plats där den har sitt säte eller där förvaltningen förs. Samma metod används nu i

skattebetalningslagen (1997:483) för att ange vilken skattemyndighet som har att fatta beslut enligt den lagen.

Med hänsyn till vad som sagts nu föreslår regeringen att forum vid överklagande i det stora flertalet mål på skatteområdet skall bestämmas med utgångspunkt i var den som beslutet rör har sitt hemvist eller, om beslutet rör en juridisk person, var den juridiska personen har sitt säte. De föreslagna reglerna har sin förebild i de nuvarande reglerna om behörig skattemyndighet i 2 kap. 1, 2 och 4 §§ skattebetalningslagen. De avses gälla vid överklagande av samtliga beslut som meddelats med stöd av taxeringslagen (1990:324) och skattebetalningslagen. Samma forumregler bör gälla också vid överklagande enligt lagen (1989:479) om ersättning för kostnader i ärenden och mål om skatt, m.m., lagen (1998:514) om särskild kontroll av torg- och marknadshandel m.m. samt lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter.

De föreslagna reglerna innebär följande.

– Beslut som rör en fysisk person skall överklagas hos den länsrätt inom vars domkrets den fysiska personen hade sin hemortskommun det år då beslutet fattades (dvs. var folkbokförd den 1 november året före det år beslutet fattades).

– Beslut som rör ett handelsbolag skall överklagas hos den länsrätt inom vars domkrets bolaget enligt uppgift i handelsregistret hade sitt huvudkontor den 1 november året före det år då beslutet fattades.

– Beslut som rör en europeisk ekonomisk intressegruppering skall överklagas hos den länsrätt inom vars domkrets intressegrupperingen hade sitt säte den 1 november året före det år då beslutet fattades.

– Beslut som rör ett dödsbo skall överklagas hos den länsrätt som senast var behörig att pröva ett överklagande som rörde den avlidne.

– Beslut som rör någon annan juridisk person än handelsbolag, europeisk ekonomisk intressegruppering eller dödsbo skall överklagas hos den länsrätt inom vars domkrets styrelsen eller förvaltningen hade sitt säte den 1 november året före det år då beslutet fattades.

– Beslut som rör punktskatt skall överklagas hos Länsrätten i Dalarnas län. Övriga beslut som fattats av Skatteverket skall överklagas till den länsrätt inom vars domkrets ärendet först prövats.

De nu föreslagna reglerna leder inte alltid till en lösning av forumfrågan. Det behövs därför en kompletterande regel. En möjlighet är då att låta sådana beslut överklagas till Länsrätten i Stockholms län. En sådan ordning skulle dock försvåra för Skatteverket att lägga ut sådana ärenden på det skattekontor där det är mest lämpligt att de handläggs utifrån olika aspekter. I stället bör dessa beslut överklagas enligt huvudregeln i 14 § andra stycket lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar, dvs. till den länsrätt inom vars domkrets ärendet först prövats. Regeringen föreslår en sådan ordning.

När det gäller vissa typer av beslut som Skatteverket kommer att fatta kan de nu föreslagna forumreglerna inte tillämpas utan vissa anpassningar men även i dessa fall anser regeringen att reglerna bör ha sin utgångspunkt i skattebetalningslagens regler om behörig myndighet. När det gäller forumreglerna vid överklagande av fastighetstaxeringsbeslut enligt fastighetstaxeringslagen (1979:1152) är den naturligaste lösningen enligt regeringens mening att låta taxeringsenhetens belägenhet styra valet av länsrätt. I mål enligt folkbokföringslagen (1991:481) bör

forumet utgöras av den länsrätt inom vars domkrets den person, vars folkbokföring beslutet avser, vid tidpunkten för beslutet var eller genom det överklagade beslutet blivit folkbokförd. I mål enligt namnlagen (1982:670) bör forumet utgöras av den länsrätt inom vars domkrets klaganden vid tidpunkten för beslutet var folkbokförd, eller om klaganden då inte var folkbokförd, hos den länsrätt inom vars domkrets klaganden senast var folkbokförd. Regeringen föreslår en sådan ordning.

Om de nu föreslagna reglerna, som är olika för olika typer av rättssubjekt, i vissa fall kan te sig något krångliga, behöver detta inte, som *Sveriges Domareförbund* påpekat, drabba den enskilde eftersom överklaganden av Skatteverkets beslut skall ges in till verket som har att överlämna överklagandet till rätt länsrätt. Den i promemorian föreslagna forumregeln i 15 kap. 2 § första stycket äktenskapsbalken bör dock såsom Domareförbundet påpekat förenklas. Regeringen föreslår att Skatteverkets beslut om hindersprövning får överklagas hos den länsrätt inom vars domkrets kvinnan eller mannen är folkbokförd. Finns ingen sådan behörig länsrätt skall beslutet få överklagas hos Länsrätten i Stockholms län.

De nu föreslagna reglerna leder till att ett överklagande av de allra flesta beslut som kommer att meddelas av Skatteverket normalt kommer att handläggas av den länsrätt som geografiskt är närmast den som ärendet rör. Reglerna innebär, som bl.a. *Kammarrätten i Stockholm* påpekat, att om Skatteverket väljer att koncentrera vissa ärendetyper till ett eller några skattekontor i landet, blir det processförarna vid dessa kontor som måste resa till andra orter i landet för att delta vid eventuella muntliga förhandlingar i olika förvaltningsdomstolar. Reglerna uppfyller därigenom ett krav som ställts av flera remissinstanser på de nya reglerna. Reglerna leder dessutom till en jämn och förutsebar tillströmning av mål oavsett var den nya myndigheten väljer att handlägga sina ärenden.

De nu föreslagna forumreglerna skall enligt promemorians förslag tas in i skattebetalningslagen. Ingen remissinstans har haft något att erinra mot detta. Reglerna bör med hänsyn till punktskatternas infogning i skattekontosystemet (se prop. 2001/02:127) och att målen om punktskatt även fortsättningsvis bör hanteras av Länsrätten i Dalarnas län kompletteras med en bestämmelse som anger att beslut som avser ärenden om punktskatt skall överklagas hos Länsrätten i Dalarnas län. När det gäller forumreglerna i taxeringslagen bör dessa hänvisa till forumreglerna i skattebetalningslagen. Regeringen föreslår en sådan ordning.

I de flesta övriga fall anser regeringen att den närmast till hands liggande lösningen av forumfrågan är att låta den i dag tillämpade ordningen gälla även fortsättningsvis.

Som redovisats i avsnitt 6.15.1 har bestämmelsen i 14 § andra stycket lagen om allmänna förvaltningsdomstolar tolkats så att det är den beslutande "arbetsenhetens" placering och inte den klagandes hemortskommun – när det gäller en fysisk person – eller huvudkontorets eller sätets lokalisering – när det gäller handelsbolag respektive annan juridisk person – som blir avgörande när det gäller att bestämma vilken länsrätt som skall pröva ett överklagande. Detta innebär att den nya myndighetens beslut enligt flera lagar skall överklagas hos den länsrätt inom

vars domkrets det skattekontor – eller motsvarande – där beslutet fattats är beläget. Som exempel på sådana lagar kan följande nämnas:

- lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt,
- lagen (1974:174) om identitetsbeteckning för juridiska personer m.fl.
- fordonsskattelagen (1988:327),
- lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta,
- mervärdesskattelagen (1994:200),
- lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid skattemyndigheters medverkan i brottsutredningar,
- inkomstskattelagen (1999:1229),
- lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i skatteförvaltningens beskattningsverksamhet och
- lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i skatteförvaltningens folkbokföringsverksamhet.

Regeringens förslag i denna del innebär dessutom att beslut som rör den som är mervärdesskatteskyldig endast på grund av förvärv av sådana varor som anges i 2 a kap. 3 § första stycket 1 och 2 mervärdesskattelagen skall överklagas hos Länsrätten i Dalarnas län. Ärenden enligt den nämnda bestämmelsen handläggs nämligen i dag av Riksskatteverkets särskilda skattekontor i Ludvika. Enligt uppgift från verket finns det för närvarande inga planer på att göra någon förändring av detta förhållande.

I mål som gäller överklaganden av beslut som fattats med stöd av de nu aktuella författningarna är det, jämfört med mål som gäller överklaganden av beslut enligt taxeringslagen eller skattebetalningslagen, förhållandevis ovanligt med muntliga förhandlingar. Regeringen anser bl.a. därför att det inte bör införas en generell möjlighet för den enskilde att i fråga om sådana mål kunna begära att handläggningen skall ske hos en annan förvaltningsdomstol än den som följer av forumregeln i 14 § lagen om allmänna förvaltningsdomstolar.

Det skulle naturligtvis, som *Domstolsverket* har framhållit, ha varit värdefullt med en närmare redovisning av volymer avseende de ärendegrupper där det undantagsvis är av betydelse för forumet var den nya myndigheten väljer att handlägga ärendena. Någon sådan redovisning har emellertid inte stått att få. Enligt regeringens mening är en sådan redovisning inte heller nödvändig i detta skede av omorganisationen. Det är först när Skatteverket planerar att koncentrera handläggningen av en viss typ av de aktuella ärendena som volymerna blir intressanta. Regeringen utgår från att man då gör en beräkning och, som *Domstolsverket* vill, underlättar detta verks arbete genom att samråda med verket. I ett sådant sammanhang bör också en sådan mer inträngande analys kunna göras måltyp för måltyp, dvs. en sådan analys som *Länsrätten i Norrbottens län* har efterfrågat.

Kammarrätten i Stockholm har påpekat att om den nya myndigheten väljer att koncentrera handläggningen av ärenden enligt arvs- eller gåvoskatt till ett eller ett par skattekontor innebär det att endast en eller ett fåtal länsrätter och kanske endast en kammarrätt kommer att pröva överklaganden av myndighetens beslut. Detta skulle enligt kammarrätten kunna hämma rättsbildningen på ett område som är relativt nytt för såväl skatteförvaltningen som förvaltningsdomstolarna. Regeringen ger givetvis kammarrätten helt rätt i detta men ser i dagsläget ändå inget behov av att ändra forumreglerna när det gäller sådana beslut. Detta beror dels på

att det för närvarande inte finns några planer på att koncentrera dessa ärenden till ett enda skattekontor, dels på att regeringen utgår från att en eventuell framtida koncentration kommer att föregås av samråd med Domstolsverket om hur en koncentration bäst kan genomföras. Om det i ett sådant fall skulle visa sig behövas nya forumregler är regeringen beredd att föreslå sådana för riksdagen.

Att, som *Lantbrukarnas Riksförbund* har föreslagit, låta de nya forumreglerna, dvs. de som knyter an till den skattskyldiges folkbokföringsort, gälla även för ärenden om arvs- och gåvoskattemål skulle medföra att de spreds ut på fler länsrätter än för närvarande. Detta anser regeringen inte vara någon lämplig lösning.

Den av bl.a. *Kammarrätten i Stockholm* väckta frågan om det inte vore lämpligt att i detta sammanhang också överväga en särskild forumreglering som innebär att mål som har ett nära samband med varandra automatiskt hålls samman även i domstolarna återkommer regeringen till i ett senare avsnitt (se avsnitt 6.15.10). I samma avsnitt behandlas det av *Näringslivets Skattedelegation* framförda förslaget från Föreningen Svenskt Näringsliv om ändrat forum för överklagande av vissa internationella koncerners skattemål. Regeringen återkommer dessutom till *Kammarrättens i Stockholm* förslag om en justering av punkt 20 i de i promemorian föreslagna övergångsbestämmelserna till skattebetalningslagen så att den nya myndigheten träder i respektive skattemyndighets ställe och det allmänna ombudet träder i Riksskatteverkets ställe i och med ikraftträdandet av de nya reglerna samt till kammarrättens förslag om en särskild övergångsbestämmelse rörande anstånd med betalning av skatt, som är föremål för prövning i förvaltningsdomstol.

Länsrätten i Norrbottens län har i detta sammanhang även väckt frågan om inte huvudregeln i 14 § lagen om allmänna förvaltningsdomstolar borde vara att målen styrs till det personliga forumet i stället för första prövningens forum och att undantagen anges i specialförfattningarna. Detta är emellertid en fråga som rör väsentligt fler ärendetyper än de som hanteras av skatteförvaltningen och som regeringen därför anser inte bör behandlas nu.

Regeringens förslag föranleder ändringar i 22 kap. skattebetalningslagen, 6 kap. taxeringslagen, 10 § lagen om ersättning för kostnader i ärenden och mål om skatt, m.m., 7 § lagen om särskild kontroll av torg- och marknadshandel m.m. samt 17 kap. 8 § lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter.

6.15.3 Undantagande av handlingar

Regeringens förslag: En begäran om befrielse från föreläggande enligt taxeringslagen (1990:324) att lämna uppgift, visa upp handling eller lämna över en kopia av en handling skall prövas av samma domstol som har att pröva överklagande av ett taxeringsbeslut.

En motsvarande begäran om befrielse från föreläggande enligt skattebetalningslagen (1997:483) skall prövas av samma domstol som har att pröva överklagande av beslut meddelade med stöd av den lagen.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Har inga invändningar mot förslaget.

Skälen för regeringens förslag: En begäran med stöd av 3 kap. 14 § taxeringslagen (1990:324, TL) om befrielse från föreläggande att lämna uppgift, visa upp handling eller lämna över en kopia av en handling har ett så nära samband med ett taxeringsbeslut att den lämpligaste och naturligaste ordningen är att en sådan begäran prövas av den länsrätt som har att pröva sökandens taxering. Detta uppnås enklast genom att det i 3 kap. 14 § första stycket TL införs en bestämmelse som innebär att den länsrätt som är behörig att pröva ett överklagande enligt de föreslagna forumbestämmelserna i 6 kap. 1 § tredje stycket TL också blir behörig att pröva en begäran om undantagande. Remissinstanserna har inte haft något att erinra mot detta. Regeringen föreslår en sådan ordning.

Vad som sagts nu gäller även i fråga om en begäran med stöd av 14 kap. 5 § skattebetalningslagen (1997:483, SBL) om befrielse från föreläggande enligt den lagen att lämna uppgift, visa upp handling eller lämna över en kopia av en handling. En sådan begäran bör således prövas av den länsrätt som har att pröva överklagande av ett beslut som meddelats med stöd av skattebetalningslagen. I detta fall uppnås visserligen den av regeringen nu förordade ordningen automatiskt eftersom det i 14 kap. 5 § SBL hänvisas till bl.a. bestämmelserna i 3 kap. 14 § TL som i sin tur, via hänvisningen i de föreslagna forumbestämmelserna i 6 kap. 1 § tredje stycket TL, hänvisar till forumbestämmelserna i 22 kap. SBL. Detta är emellertid en onödig och krånglig omväg. Samma resultat uppnås om man från hänvisningen i 14 kap. 5 § SBL till bestämmelserna i taxeringslagen undantar 3 kap. 14 § första stycket TL samtidigt som 14 kap. 5 § SBL kompletteras med en bestämmelse motsvarande den som finns i 3 kap. 14 § första stycket TL, dock med den skillnaden att begäran skall lämnas in till den länsrätt som är behörig att pröva ett överklagande enligt bestämmelserna i 22 kap. SBL. Regeringen föreslår en sådan lagteknisk lösning.

Från och med den 1 januari 2003 har skattekontosystemet utvidgats till att även omfatta punktskatt. Regeringen har i föregående avsnitt föreslagit att en särskild forumregel för överklagande av beslut som rör punktskatt skall tas in i 22 kap. SBL. Sådana överklaganden skall prövas av Länsrätten i Dalarnas län. Den nu föreslagna hänvisningen i 14 kap. 5 § SBL till bestämmelserna i 22 kap. samma lag leder till att även när det är fråga om punktskatt skall en begäran med stöd av 14 kap. 5 § SBL om befrielse från föreläggande enligt den lagen att lämna uppgift, visa upp handling eller lämna över en kopia av en handling prövas av den länsrätt som är behörig att pröva ett överklagande av beslut enligt skattebetalningslagen som rör punktskatt, dvs. Länsrätten i Dalarnas län.

Med dessa lösningar kommer i princip en avgifts- eller skattskyldigs alla frågor inom taxeringslagens respektive skattebetalningslagens område med undantag av punktskattefrågor att prövas av samma domstol. Punktskattefrågorna kommer att prövas av Länsrätten i Dalarnas län.

Regeringens förslag föranleder ändringar i 3 kap. 14 § taxeringslagen och 14 kap. 5 § skattebetalningslagen.

6.15.4 Utdömmande av vite

Regeringens förslag: Forumreglerna ändras så att en fråga om utdömmande av vite i regel kommer att prövas av samma länsrätt som har att pröva den materiella fråga som vitesfrågan är sammankopplad med.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har inget att erinra mot eller är positiva till föreslagna forumregler i vitesmål. *Länsrätten i Västerbottens län* har i sitt remissyttrande framfört att motsvarande ändring av forumreglerna bör göras i lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt och folkbokföringslagen (1991:481).

Skälen för regeringens förslag: I 6 § viteslagen (1985:206) föreskrivs att en ansökan om utdömmande av vite skall göras hos den länsrätt inom vars domkrets myndigheten är belägen.

Regeringsrätten har tolkat den aktuella bestämmelsen så att en skattemyndighet som har skattekontor i flera län skall anses belägen endast i det län där myndighetens sätesort finns (RÅ 2000 ref. 57).

Konsekvenserna av Regeringsrättens beslut är att en skatt- eller avgiftsskyldig som hör till ett skattekontor som är beläget utanför det län där myndighetens säte finns kommer att ha en länsrätt som sitt forum i princip i varje tänkbar process på beskattnings- eller avgiftsområdet och en annan när det gäller frågan om utdömmande av vite, trots att vitesfrågan i det absoluta flertalet fall är nära sammankopplad med beskattnings- eller avgiftsfrågan.

En sådan ordning är allmänt sett olämplig. Den skapar dessutom en mängd praktiska problem såväl för enskilda parter som för skatteförvaltningen och för domstolen.

Följande exempel belyser effekterna av dagens ordning. En skattskyldig bor i Jönköping och hans taxeringsärende handläggs av skattekontoret i Jönköping. Vid ett överklagande av taxeringsbeslutet förs processen hos Länsrätten i Jönköpings län. En process rörande utdömmande av ett vite som skattekontoret använt som påtryckningsmedel vid ett föreläggande skall dock föras hos Länsrätten i Östergötlands län, eftersom skattekontoret i Jönköping hör till Skattemyndigheten i Linköping vars säte är beläget i Linköping. Är det fråga om att inställa sig till muntlig förhandling i vitesmålet – i Linköping – blir olägenheterna självklart än större, och det gäller för bägge parter.

För det allmänna kan den nämnda ordningen dessutom medföra problem bl.a. genom att i princip samma material kan komma att behöva användas samtidigt i flera länsrätter, nämligen dels i den länsrätt som prövar beskattnings- eller avgiftsfrågan, dels i den länsrätt som prövar frågan om utdömmande av vitet.

I den nya organisationen med endast en myndighet inom skatteförvaltningen kan Regeringsrättens tolkning av forumregeln i viteslagen komma att skapa ännu större problem än de som har beskrivits nu, eftersom samtliga mål om utdömmande av vite med Regeringsrättens tolkning skulle komma att handläggas av Länsrätten i Stockholms län beroende på att den nya myndigheten kommer att ha sitt säte i nämnda län.

Det kan tyckas ligga nära till hands att reglera de nu aktuella forumfrågorna i 6 § viteslagen. Detta skulle emellertid innebära svåröverblickbara konsekvenser beträffande annan lagstiftning. På grund av detta och då det i 1 § viteslagen föreskrivs att lagen inte skall tillämpas i den mån annat följer av vad som är särskilt föreskrivet bör regleringen i stället föras in i de speciallagar som berörs av frågan.

Från och med den 1 januari 2003 har skattekontosystemet utvidgats till att även omfatta punktskatt. Regeringen har i ett tidigare avsnitt (avsnitt 6.15.2) föreslagit att en särskild forumregel för överklagande av beslut om punktskatt skall tas in i 22 kap. skattebetalningslagen (1997:483). Sådana överklaganden skall enligt förslaget prövas av Länsrätten i Dalarnas län. Samma länsrätt bör pröva en fråga om utdömmande av vite när detta är sammankopplat med uttag av punktskatt. Forumbestämmelserna i skattebetalningslagen bör kompletteras med en regel av denna innebörd.

Med hänsyn till vad som har sagts nu föreslår regeringen att det i följande lagar skall föras in forumregler, innebärande att en fråga om utdömmande av vite skall prövas av samma länsrätt som vid den aktuella tidpunkten skulle ha att pröva den materiella fråga som vitesfrågan är sammankopplad med (jfr även avsnitt 6.15.3 beträffande undantagande av handlingar):

- 67 § lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt,
- 23 § kupongskattelagen (1970:624),
- 18 kap. 28 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152),
- 7 kap. 2 § taxeringslagen (1990:324),
- 37 § folkbokföringslagen (1991:481),
- 23 kap. 2 § skattebetalningslagen (1997:483) och
- 17 kap. 8 § lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter.

Genom den lösning som nu föreslås har regeringen även beaktat de synpunkter som *Länsrätten i Västerbottens län* har framfört i sitt remissyttrande.

Det bör nämnas att de föreslagna reglerna i undantagsfall kan leda till att vitesfrågan och den materiella frågan kan komma att prövas av olika länsrätter. Detta förutsätter dock att beslutet i den materiella frågan inte fattas samma år som vitesfrågan ges in för prövning till länsrätten och att den det berör flyttat till en plats inom en annan länsrätts domkrets under mellantiden. Skulle en sådan flyttning medföra problem när den materiella frågan skall prövas av en länsrätt finns det möjlighet att flytta målet till den länsrätt som har handlagt vitesmålet.

I vissa fall saknas ett direkt samband mellan en vitesfråga och en materiell fråga, exempelvis när en arbetsgivare föreläggs att komma in med en kontrolluppgift. De föreslagna reglerna leder till att vitesfrågan i dessa fall i regel kommer att hanteras av den länsrätt som ligger närmast den person som vitet riktats mot.

6.15.5 Betalningssäkring och tvångsåtgärder

Regeringens förslag: Forumreglerna ändras så att mål enligt lagen (1978:880) om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter samt framställningar och överklaganden enligt lagen (1994:466) om särskil-

da tvångsåtgärder i beskattningsförfarandet i regel kommer att prövas av samma domstol som har att pröva ett överklagande rörande den materiella fråga som betalningssäkringen eller tvångsåtgärden är sammankopplad med.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Har inga invändningar mot förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Bestämmelserna om behörig domstol i 20 § lagen (1978:880) om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter samt bestämmelserna om behörig domstol och överklagande i 28 respektive 29 § lagen (1994:466) om särskilda tvångsåtgärder i beskattningsförfarandet innebär att behörig länsrätt är den länsrätt inom vars domkrets beslut om skatt enligt skattebetalningslagen (1997:483) skall fattas då framställningen om en åtgärd görs.

Konsekvenserna av bestämmelserna blir med den nu föreslagna organisationen av skatteförvaltningen att en fråga om betalningssäkring eller tvångsåtgärd i många fall kan komma att prövas av en annan länsrätt än den som har att pröva den materiella frågan på beskattnings- eller avgiftsområdet trots att frågan om betalningssäkringen eller tvångsåtgärden i princip utan undantag har en koppling till en materiell beskattnings- eller avgiftsfråga.

Den lämpligaste ordningen måste enligt regeringens mening vara att samma länsrätt som, vid tidpunkten för en ansökan om betalningssäkring eller tvångsåtgärd, skulle ha att pröva ett eventuellt överklagande rörande den materiella frågan också skall pröva frågor enligt de två nu aktuella lagarna. Regeringen föreslår en sådan ordning (jfr även avsnitt 6.15.3 beträffande undantagande av handlingar och avsnitt 6.15.4 beträffande utdömande av vite).

Det bör nämnas att de föreslagna reglerna i undantagsfall kan leda till att frågan om betalningssäkring eller tvångsåtgärd och den materiella frågan kan komma att prövas av olika länsrätter. Detta förutsätter dock att beslutet i den materiella frågan inte fattas samma år som ansökan om betalningssäkring eller tvångsåtgärd ges in för prövning till länsrätten och att den det berör flyttat till en plats inom en annan länsrätts domkrets under mellantiden. Skulle en sådan flyttning medföra problem när den materiella frågan skall prövas av en länsrätt finns det möjlighet att flytta målet till den länsrätt som har handlagt målet om betalningssäkring eller tvångsåtgärd.

Regeringens förslag föranleder ändringar i 20 § lagen om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter samt 28 och 29 §§ lagen om särskilda tvångsåtgärder i beskattningsförfarandet.

6.15.6 Dispensärenden

Regeringens förslag: Skatteverkets beslut i dispensärenden skall kunna överklagas hos Länsrätten i Stockholms län. Prövningstillstånd skall krävas för prövning hos kammarrätten.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag. I promemorian föreslås dock att dispensärendena skall spridas ut till samtliga länsrätter och att en länsrätts beslut inte skall få överklagas.

Remissinstanserna: De rättsliga frågeställningarna kring dispensförfarandet på skatteområdet är enligt *Svea hovrätt* inte okontroversiella utan inrymmer en del principiella problem. Tanken att sprida uppgiften att pröva överklaganden i dispensärenden till samtliga länsrätter förefaller olämplig med hänsyn till önskemålet att tillämpningen skall vara enhetlig. Om dispensärendena förs till domstol förefaller det hovrätten i stället viktigt att ärendena centraliseras. *Sveriges Domareförbund* finner det från rättssäkerhetssynpunkt tillfredställande att en rätt till domstolsprövning efter förvaltningsbesvär nu införs beträffande den nya myndighetens beslut i dispensärenden.

Skälen för regeringens förslag: Det materiella regelverket rörande dispenser återfinns väsentligen i inkomstskattelagen (1999:1229, IL). Det gäller undantag från fullföljdskravet (7 kap. 11 §), medgivande att dra av vinstandelsränta (24 kap. 9 §), vissa medgivanden rörande ersättningsfonder (31 kap. 27 §), visst undantag från reglerna om kommissionärsförhållanden (36 kap. 5 §), vissa medgivanden rörande pensionsförsäkringar (58 kap. 34 §) och visst medgivande rörande pensionsavdrag (59 kap. 8 §). Enligt de nu redovisade bestämmelserna får en skattemyndighets beslut överklagas hos Riksskatteverket. Sammanlagt är det fråga om ett femtontal olika typer av dispenser varav sju är hänförliga till pensionsområdet (s.k. pensionsdispenser). Härutöver finns en dispenserregel i 84 § fordonsskattelagen (1988:327) som rör brukande av skattepliktigt fordon trots att skatten inte betalats. Även i detta fall får beskattningens myndighets beslut överklagas hos Riksskatteverket.

Skattemyndigheterna, och Riksskatteverket som överklagandeinstans, kan dessutom fortfarande pröva dispensärenden enligt punkt 20 e tionde stycket av anvisningarna till 23 § i den upphävda kommunalskattelagen (1928:370) i dess lydelse före den 1 juli 1998 (avdrag avseende kostnader för att trygga pensionsutfästelse) och dispensärenden enligt 27 § 4 mom. i den upphävda lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt (visst medgivande vid beskattning av avyttrade aktier eller andelar).

Det finns väl inarbetade rutiner för den prövning som skattemyndigheterna gör som första instans i dispensärenden. De frågeställningar som aktualiseras i dispensärendena knyter dessutom mycket väl an till de normala arbetsuppgifter som åvilar skattemyndigheterna. Med dessa utgångspunkter bör dispensprövningen även fortsättningsvis i första instans ske inom skatteförvaltningen och i ett enmyndighetsperspektiv således av Skatteverket.

Det kan sättas i fråga om Skatteverkets beslut i dispensfrågor över huvud taget skall få överklagas. Det ligger ju i sakens natur att rätten att överklaga sådana beslut inte fullt ut kan följa den ordning som gäller för överklagande av t.ex. taxeringsbeslut. Detta kommer också till uttryck i dagens regler genom att en skattemyndighets beslut i ett dispensärende kan överklagas endast till Riksskatteverket. Ur principiell synvinkel kan det dock knappast vara godtagbart att Skatteverket prövar dispensfrågor som första och sista instans. Rent allmänt vilar ju rättsordningen på principen att beslut som inte har enbart obetydliga rättsverkningar skall

kunna överklagas. I annat fall kan den enskilde utlämnas till beslutsmyndighetens godtycke.

I de nu aktuella dispensärendena rör det sig om frågor som kan ha mycket stor betydelse för den enskilde. Med hänsyn härtill anser regeringen i likhet med remissinstanserna att Skatteverkets beslut i dispensärenden skall kunna överklagas.

Ett tänkbart alternativ är att beslut i nämnda ärenden fick överklagas till en särskilt inrättad dispensnämnd. Det säger sig dock självt att detta inte är realistiskt redan med hänsyn till de små volymer det är fråga om. Dessutom kan ifrågasättas om inte dispensnämndens beslut i sådant fall borde kunna överklagas till domstol.

Med dessa utgångspunkter kan det knappas finnas något annat realistiskt alternativ än att låta Skatteverkets beslut i dispensärenden få överklagas hos allmän förvaltningsdomstol, dvs. hos länsrätt.

I det här sammanhanget kan noteras att Riksskatteverket i en hemställan den 13 september 1999 till Finansdepartementet (dnr Fi99/2994) föreslagit att bestämmelserna om dispensprövning avseende återköp av pensionsförsäkring och förtida utbetalning av behållning på pensionskonto flyttas över från skatteförvaltningen till försäkringsbolagen respektive pensionssparinstituten. Förslaget bereds för närvarande inom Regeringskansliet. Om förslaget genomförs kommer, med utgångspunkt i antalet överklaganden till Riksskatteverket under 2001, antalet kvarvarande överklaganden i dispensfrågor att vara obetydligt. I genomsnitt rör det sig om något tiotal mål per år.

Som delvis berörts ovan är dispensärenden av sådan karaktär att det inte bör komma i fråga att de skall kunna prövas av alla instanserna inom förvaltningsdomstolsområdet. I parallellitet med den ordning som i dag normalt gäller inom förvaltningsprocessen synes den lämpligaste ordningen vara att prövningstillstånd skall krävas för prövning av länsrättens beslut i aktuella mål hos kammarrätten.

Om dispensmålen sprids ut till samtliga länsrätter kan det, som *Svea hovrätt* framhållit, befaras att tillämpningen inte blir enhetlig. Om dispensärendena förs till domstol anser hovrätten därför att det är viktigt att ärendena centraliseras. Regeringen, som delar hovrättens uppfattning, föreslår att dispensärendena skall kunna överklagas hos länsrätt och att samtliga överklagade ärenden skall prövas av Länsrätten i Stockholms län. För prövning i kammarrätten skall krävas prövningstillstånd.

Eftersom kommunalskattelagen och lagen om statlig inkomstskatt upphört att gälla bör lämpligen regler om överklagande av de ovan berörda dispensbesluten enligt dessa lagar tas in i den i detta ärende föreslagna lagen med anledning av inrättande av Skatteverket. Regeringen föreslår en sådan ordning.

6.15.7 Administrativa beslut

Regeringens förslag: Skatteverkets beslut i administrativa ärenden skall överklagas hos regeringen.
--

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Har inte haft något att erinra mot förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Skattemyndigheternas beslut i administrativa ärenden överklagas i dag hos Riksskatteverket vars beslut får överklagas hos regeringen. Detta följer av 4 kap. 4 och 5 §§ förordningen (1990:1293) med instruktion för skatteförvaltningen. Till denna beslutskategori hör bl.a. skattemyndigheternas beslut i anställningsärenden men också t.ex. besked om tillåtligheten av bisyssla och beslut enligt 7 kap. 7 § taxeringslagen (1990:324) om avslag på begäran om entledigande som ledamot i skattenämnd.

Under åren 1999 och 2000 överprövade Riksskatteverket efter överklagande 4 respektive 21 beslut av skattemyndighet rörande anställningsärenden. Antalet överklaganden av besked om tillåtligheten av bisysslor och beslut om entledigande från uppdrag som ledamot i skattenämnd uppgår årligen till ett par stycken. På grund av ändringar i lagen (1994:260) om offentlig anställning och anställningsförordningen (1994:373) förekommer inte längre (fr.o.m. den 1 januari 2002) ärendetypen "besked om tillåtligheten av bisyssla" (jfr SFS 2001:1016 och 2001:1017).

Efter bildandet av Skatteverket kommer denna myndighet att handlägga administrativa ärenden som första instans. Eftersom någon annan överordnad myndighet inte kommer att finnas inom skatteförvaltningen kan dessa beslut inte överklagas inom det området. Besluten bör likväl kunna överklagas. Vid Tullverkets motsvarande omorganisation valdes lösningen att sådana beslut får överklagas hos regeringen. Detta framgår av 3 § förordningen (1991:1524) med instruktion för Tullverket. Skäl saknas att för närvarande göra en annan bedömning vad avser möjligheterna att överklaga Skatteverkets motsvarande beslut. Regeringen föreslår därför att också Skatteverkets beslut i administrativa ärenden skall överklagas hos regeringen.

I detta sammanhang bör dock nämnas att regeringen har tillsatt en utredning för att se över verksförordningen (1995:1322). I direktiven till utredningen (Dir. 2001:117) ges utredningen i uppdrag att bl.a. överväga om överklaganden av beslut i anställningsärenden kan överklagas till någon annan instans än regeringen.

6.15.8 Folkbokföringslagen m.m.

Regeringens förslag: Skatteverkets beslut enligt folkbokföringslagen (1991:481) om fastställande av födelsenummer och kontrollsiffra i personnummer samt beslut om samordningsnummer skall inte kunna överklagas.

Skatteverkets beslut enligt lagen (1974:174) om identitetsbeteckning för juridiska personer m.fl. att inte tilldela ett organisationsnummer skall kunna överklagas hos länsrätt. Prövningstillstånd skall krävas för att kammarrätten skall pröva ett överklagande av länsrätts beslut.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Kammarrätten i Stockholm* noterar att den föreslagna regleringen i 38 § folkbokföringslagen innebär vissa förändringar

jämfört med i dag i fråga om behörig länsrätt. Om en enskild genom ett beslut har blivit folkbokförd i ett annat län än tidigare, innebär den föreslagna regleringen en valrätt i fråga om till vilken av två möjliga länsrätter överklagande av beslutet kan ske. Om en enskild anmäler att han har flyttat från ett län till ett annat, men myndigheten beslutar att inte ändra folkbokföringen, blir till skillnad från i dag den länsrätt behörig inom vars domkrets den enskilde alltså är folkbokförd. De föreslagna förändringarna har inte närmare kommenterats eller analyserats, vilket kammarrätten efterlyser. Övriga remissinstanser har inte haft något att erinra mot förslaget.

Skälen för regeringens förslag: En skattemyndighets beslut om fastställande av födelsenummer och kontrollsiffra i personnummer samt beslut om samordningsnummer enligt 38 § folkbokföringslagen (1991:481) överklagas i dag hos Riksskatteverket, vars beslut inte får överklagas. Verket prövar årligen endast något enstaka ärende av detta slag. Något sakligt motiverat behov av att kunna överklaga sådana beslut finns dock inte. Riksskatteverket har heller aldrig bifallit något sådant överklagande. Skulle det mot förmodan uppkomma ett fel i nu aktuellt hänseende kan felet rättas med stöd av reglerna om självrättelse i förvaltningslagen (1986:223). På grund härav och eftersom den enskildes rättssäkerhet inte påverkas bör rätten att överklaga sådana beslut avskaffas. Beslut om registrering av den födelsetid som ingår i personnumret bör däremot, liksom tidigare, enligt 38 § folkbokföringslagen kunna överklagas hos länsrätt. Regeringen föreslår en sådan ordning.

Organisationsnummer tilldelas av olika myndigheter, bl.a. Patent- och registreringsverket, Statistiska centralbyrån och Finansinspektionen. Skattemyndigheterna har i dagsläget enligt 6 § lagen (1974:174) om identitetsbeteckning för juridiska personer m.fl. att tilldela sådana nummer vad gäller bl.a. ideella föreningar och stiftelser. Normalt initieras ett sådant ärende genom en ansökan. Skattemyndigheternas beslut i sådana ärenden kan överklagas till Riksskatteverket, vars beslut inte är överklagbara. Verket prövar årligen en handfull sådana ärenden. Det rör sig nästan uteslutande om sådana fall då skattemyndighet vägrat att tilldela organisationsnummer för stiftelse eller ideell förening på den grunden att någon stiftelse eller ideell förening inte anses föreligga.

Ett beslut att inte tilldela en sökande organisationsnummer kan få stora rättsverkningar. Det måste därför kunna överklagas. De ibland mycket komplicerade juridiska frågeställningar som uppkommer i dessa ärenden lämpar sig väl för prövning i allmän förvaltningsdomstol. Skatteverkets beslut i sådana ärenden bör därför kunna överklagas till länsrätt. Riktigheten i en sådan ordning understryks också av det faktum att ett beslut av länsstyrelsen att underkänna en stiftelsebildning, och i konsekvens därmed neka registrering, enligt 10 kap. 13 § stiftelselagen (1994:1220) överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Eftersom Riksskatteverkets beslut i dagsläget inte kan överklagas skulle det kanske ligga nära till hands att föreslå att länsrättens beslut i mål om organisationsnummer inte skulle få överklagas. Som nämnts är det emellertid ibland fråga om mycket komplicerade bedömningar i sådana mål. För rättsbildningens skull synes det därför mest fördriktigt att länsrättens beslut skall kunna överklagas. I linje med vad som normalt gäller inom förvaltningsprocessen och t.ex. enligt stiftelselagen bör emel-

lertid fullföljden inte vara fri. Slutsatsen blir således att Skatteverkets beslut i organisationsnummerärenden skall få överklagas till länsrätten och att prövningstillstånd krävs för att kammarrätten skall pröva ett överklagande av länsrättens beslut. Regeringen föreslår detta.

Regeringens förslag föranleder ändringar i 38 § folkbokföringslagen och 6 § lagen om identitetsbeteckning för juridiska personer m.fl.

Kammarrätten i Stockholm, som har noterat att den föreslagna regleringen i 38 § folkbokföringslagen innebär vissa förändringar jämfört med i dag i fråga om behörig länsrätt, efterlyser en närmare kommentar till och analys av förslaget. Denna fråga återkommer regeringen till i kommentarerna till den föreslagna lagändringen.

6.15.9 Övergångsbestämmelser

Regeringens förslag: Beslut meddelade av skattemyndighet före utgången av år 2003 i dispensärenden, administrativa ärenden och vissa folkbokföringsärenden skall överklagas hos Skatteverket.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Har inte haft något att erinra mot förslaget.

Skälen för regeringens förslag: En sådan växling av forum för överklagande av skatteförvaltningens beslut som regeringen nu har föreslagit i fråga om dispensärenden, administrativa ärenden och vissa ärenden enligt folkbokföringslagen kräver särskilda övergångsbestämmelser. Det skulle då kunna tyckas mest följdriktigt att utforma dessa bestämmelser på det sättet att vid ikraftträdandet av de nya reglerna hos Riksskatteverket ineliggande oavgjorda ärenden överlämnas till länsrätterna och att sådana överklaganden av skattemyndighets beslut som meddelats före ikraftträdandet men som kommer in till Skatteverket efter ikraftträdandet, också överlämnas till länsrätterna.

Övergångsbestämmelser av nu skisserad typ är emellertid inte helt invändningsfria. De skulle medföra vissa administrativa bestyr hos såväl Skatteverket som länsrätterna. Förhållandena kan ju vara sådana att det vid ikraftträdandet fanns ett relativt stort antal oavgjorda ärenden hos Riksskatteverket. Vissa av de ärendena kan dessutom vara av sådan natur att de behöver avgöras skyndsamt. Med hänsyn till att det är fråga om en ny målgrupp för länsrätterna och till att länsrätterna som grupp, med nu angiven utgångspunkt, skulle få relativt många mål på en gång finns det alltså en risk för att det kommer att ta väl lång tid innan de ärendena kan komma att avgöras. Skatteverket som kommer att ha både personal med stor rutin på att handlägga överklaganden inom de nu aktuella ärendegrupperna och en organisation som är anpassad till det, kan däremot förväntas relativt snabbt klara av ineliggande ärenden och eventuellt under 2004 nytillkommande ärenden med anledning av överklaganden av beslut som meddelats av skattemyndighet sent under 2003.

Övergångsbestämmelserna skulle, med hänsyn till vad som sagts nu, kunna ges den utformningen att beslut i aktuella ärendegrupper meddelade av skattemyndighet före ikraftträdandet av de nya reglerna fortsättningsvis skall kunna överklagas till Skatteverket. Mot en sådan ordning skulle den invändningen kunna riktas att, när det är dags att avgöra

ärendet, den myndighet som fattat det överklagade beslutet, skattemyndigheten, är en integrerad del av den myndighet som skall pröva överklagandet. Detta är emellertid godtagbart så länge bestämmelserna om tvåinstansjäv i 11 § första stycket 3 förvaltningslagen (1986:223), innebärande att den eller de som deltagit i handläggning och beslutsfattande hos skattemyndigheten inte får delta när det beslutet överprövas hos Skatteverket, iaktas. En sådan ordning beträffande denna principiella fråga överensstämmer med den ordning som tillämpades när Riksskatteverket blev beskattningsmyndighet enligt lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter (jfr prop. 1999/2000:105 s. 76 f.).

Regeringen anser att övervägande skäl talar för det sist nämnda alternativet. Remissinstanserna har inte heller haft något att erinra mot detta. Regeringens föreslår därför att överklaganden av beslut meddelade av skattemyndighet före utgången av år 2003 i dispensärenden, administrativa ärenden och vissa folkbokföringsärenden skall prövas av Skatteverket.

6.15.10 Forum vid överklagande av vissa beslut om skatt som rör flera parter

Regeringens förslag: Taxerings- eller beskattningsbeslut som rör flera bolag inom en koncern eller en delägare i ett bolag och bolaget eller flera delägare i ett bolag och som grundas på samma omständigheter och fattas samma dag skall överklagas hos den länsrätt som skall pröva moderbolagets respektive bolagets överklagande.

Föreningen Svenskt Näringslivs förslag: Ett överklagande av den nya myndighetens beslut rörande en internationell koncern med ett svenskt moderbolag med minst 800 årsanställda skall prövas av Länsrätten i Stockholms län.

Remissinstanserna: *Domstolsverket* anser att underlaget för förslaget inte är tillräckligt för att verket skall kunna ta slutlig ställning i frågan. *Riksåklagaren* och *Ekobrottsmyndigheten* har inget att erinra mot att frågan om ändrade forumregler för vissa skattemål utreds närmare. Enligt *Riksskatteverkets* uppfattning bör frågan bli föremål för en övergripande utredning. *Sveriges Advokatsamfund*, *Näringslivets Nämnd för Regelgranskning*, *Föreningen Auktoriserade Revisorer* och *Företagarnas Riksorganisation* tillstyrker förslaget. *Sveriges Redovisningskonsulters Förbund* menar att förslaget är bra men anser att det måste gälla lika för alla företag. Enligt förbundets mening bör därför alla skattemål som rör företag handläggas av en eller möjligen två länsrätter som specialiserat sig på skattefrågor. *Kammarrätten i Stockholm*, har i sitt remissvar över promemorian Det nya Riksskatteverket pekat på att tillskapandet av den nya myndigheten ger möjligheter att t.ex. sammanföra handläggningen av taxeringen av fysiska personer, som är delägare i handelsbolag eller fåmansföretag, oberoende av var delägarna är bosatta. Detsamma gäller taxeringen av moder- och dotterbolag inom koncerner, som inte längre behöver styras av var respektive bolag har sitt säte. Kammarrätten ville i det sammanhanget också väcka frågan om det inte vore lämpligt att överväga en särskild forumreglering som innebär att mål med denna typ

av samband automatiskt hålls samman även i domstolarna. Det är ett faktum att länsrätterna har ett visst arbete med att leta efter mål i andra domstolar som har sådana samband. De överlämnar ofta mål sinsemellan. Det är emellertid enligt kammarrätten inte heller ovanligt att de väntar på utgången i kammarrätt av överklagande av en dom från en annan länsrätt. *Länsrätten i Skåne län* anser också i sitt remissvar över nämnda promemoria att det bör övervägas om inte föreslagna forumregler behöver kompletteras med bestämmelser för de fall där den nya myndighetens taxeringsbeslut rör t.ex. både bolag som har säte i en kommun och en fysisk person i en annan hemortskommun som leder till att respektive persons överklaganden skall prövas av olika länsrätter. I enlighet med detta exempel kan de föreslagna reglerna leda till att taxeringsbeslut som egentligen rör samma eller anknytande fråga kan komma att prövas av olika länsrätter. I sådana fall måste det till en prövning av frågan om vilken länsrätt som är mest lämplig att handlägga ärendet, vilket medför merarbete och en effektivitetsförlust för länsrätterna. I de fall något överlämnande av någon anledning inte sker riskerar inte bara länsrätterna, utan också den nya myndigheten merarbete genom att behöva föra i princip samma process i två olika domstolar. Det främsta skälet för en komplettering av föreslagna regler är emellertid att det för den enskilde kan framstå som obegripligt och försvårande att behöva överklaga t.ex. sitt eget bolags taxering jämte sin egen taxering i olika länsrätter. En kompletterande forumregel skulle enligt länsrätten kunna vara utformad så att samtliga taxeringsbeslut som har anknytning till varandra, t.ex. efter en revision, och som berör både fysiska och juridiska personer eller olika bolag i en koncern skall överklagas inom den domkrets där den juridiska personen har sitt säte eller i fråga om koncerner där moderbolaget har sitt säte. *Företagarnas Riksorganisation* har också i sitt yttrande över promemorian Det nya Riksskatteverket föreslagit att forumreglerna kompletteras med en regel om att ett mål skall handläggas vid annan länsrätt än som följer av forumreglerna efter den skattskyldiges begäran om inte särskilda skäl talar emot detta. Sådana särskilda skäl som kan åberopas mot att låta målet avgöras av annan länsrätt kan vara att målet är av speciell karaktär eller att målet bör handläggas i samband med andra mål vid viss länsrätt t.ex. om flera mål finns efter en skatterevision som berört samma fråga under flera taxeringsår. *Näringslivets Skattedelegation* anför i sitt yttrande över promemorian Det nya Riksskatteverket att delegationen i det sammanhanget även vill ta upp det behov av specialisering och koncentration av arbetsuppgifter som finns på domstolssidan och som särskilt kommit till uttryck när det gäller de internationella koncernernas skattefrågor. Delegationen vill understryka att det är viktigt att förslaget från Föreningen Svenskt Näringsliv att koncentrera dessa skattemål till ett gemensamt forum, Länsrätten i Stockholms län, genomförs. Detta bör enligt delegationen kunna ske i anslutning till de ändringar av forumreglerna som görs med anledning av den nya skattemyndighetsorganisationen.

Skälen för regeringens förslag: I regeringens redogörelse för de problem som finns inom dagens organisation för skatteförvaltningen (se avsnitt 5.1) har bl.a. pekats på att förekomsten av myndighetsgränser och därav följande formaliaregler i princip förhindrar möjligheterna till koncentration av processföringen i fråga om koncerner, när bolagen har sina

sätessorter på olika håll i landet. När regeringens förslag om att slå samman skattemyndigheterna med Riksskatteverket till en enda myndighet genomförs öppnas, som bl.a. *Kammarrätten i Stockholm* också framhållit, möjligheter till rationella vinster av många slag genom att koncentrera handläggningen av ärenden som rör bl.a. koncerner till ett eller några få skattekontor. Detsamma gäller handläggningen av taxeringen av fysiska personer som är delägare i handelsbolag eller fåmansföretag oberoende av var delägarna är bosatta.

Ett annat exempel på möjligheter att koncentrera och därigenom effektivisera handläggningen inom den nya organisationen gäller beslut om skatterevision avseende skattskyldiga som i dag bedriver verksamhet inom flera skattemyndigheters mandatområden, t.ex. genom dotterbolag i en koncern. Besluten skall i dag fattas av den skattemyndighet där respektive bolag har sitt säte. I en myndighetsmiljö kan revisionsbesluten i stället fattas på ett enda ställe och av en och samma tjänsteman. Eventuella beskattningsbeslut och eventuell processföring kan också hanteras på samma ställe.

Av vad som sagts nu framgår att handläggningen av ärenden där flera parter är inblandade kan förenklas väsentligt när skatteförvaltningen organiseras som en enda myndighet samtidigt som man får betydande effektivitetsvinster. Detsamma gäller om mer än en part begär att den nya myndighetens beslut skall omprövas. Handläggningen kan även då ske sammanhållen och på ett ställe inom den nya organisationen. Däremot kvarstår nuvarande problem vid nästa steg i handläggningen, dvs. om den nya myndighetens beslut överklagas.

De nu gällande forumreglerna leder i många fall till administrativa problem och en oenhetlig rättstillämpning eftersom taxeringsbeslut som egentligen rör samma eller en anknytande fråga kan komma att prövas av olika länsrätter. Nuvarande ordning leder dessutom ofta till onödigt långa handläggningstider. Dessa problem är i huvudsak desamma som *Föreningen Svenskt Näringsliv* anser motivera en särlösning i fråga om vissa internationella koncerner. Föreningen har bl.a. uppgett att det i vissa fall kan dröja upp till tio år innan länsrätten prövar ett överklagande i sådana mål. Det uppges även finnas fall som visar att samma rättsfråga behandlas olika beroende på vilken domstol och domare det är som dömer i målet. Det sägs till och med kunna hända att det inom en domstol kan bli fråga om olika bedömning på en och samma rotel.

Ett sätt att minska problemet med en oenhetlig rättstillämpning som används i dag är länsrätternas möjlighet enligt 14 § lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar att överlämna mål efter ett samrådsförfarande. Länsrätterna använder sig av denna möjlighet relativt ofta. De får då, som *Kammarrätten i Stockholm* påpekat, ägna viss tid åt att leta efter mål i andra domstolar som har det aktuella sambandet. När sådana mål hittats måste domstolarna pröva frågan om vilken länsrätt som är mest lämplig att handlägga ärendet, vilket också, som *Länsrätten i Skåne län* framhållit, medför merarbete och en effektivitetsförlust för länsrätterna. Det är inte heller ovanligt att en länsrätt väntar på utgången i kammarrätt av överklagande av en dom från en annan länsrätt. I de fall något överlämnande av någon anledning inte sker riskerar inte bara länsrätterna, utan också den nya myndigheten dessutom merarbete genom att behöva föra i princip samma process i olika domstolar. Risken finns

också för att överklaganden, som inte sällan är gemensamt utformade för samtliga berörda taxeringsbeslut som rör olika personer, riktas till fel länsrätt med ett ökat administrativt arbete som följd.

Såväl *Kammarrätten i Stockholm* som *Länsrätten i Skåne län* har pekat på behovet av att i promemorian föreslagna forumregler kompletteras med bestämmelser som, för de fall där den nya myndighetens beslut rör flera parter som var och en överklagat beslutet, leder till att överklagandena kan prövas av en och samma länsrätt. Samma fråga har, när det gäller vissa koncerner, väckts av *Näringslivets Skattedelegation* som i den delen hänvisar till det förslag som Föreningen Svenskt Näringsliv har lagt fram.

Med hänsyn till de allvarliga olägenheter som följer av nuvarande forumregler anser regeringen att även frågan om en anpassning av reglerna till den nya myndighetsorganisationen, trots att flera remissinstanser anser att frågan bör utredas ytterligare, bör tas upp redan nu. Man bör dock med det beslutsunderlag som står till buds i dag inte gå så långt som Föreningen Svenskt Näringsliv föreslagit. För detta talar även det förhållandet att forumreglerna bör, som *Sveriges Redovisningskonsulters Förbund* påpekat, vara lika för både små och stora bolag. Att, som förbundet föreslagit, låta alla skattemål som rör företag handläggas av en eller möjligen två länsrätter som specialiserat sig på skattefrågor kräver enligt regeringens mening, och som flera remissinstanser framhållit, ett mer omfattande beslutsunderlag än det som finns i dag.

Däremot anser regeringen att det finns mycket att vinna om mål som rör flera bolag inom en koncern handläggs samlat hos en länsrätt. De domstolar som normalt kommer att få handlägga denna typ av mål rörande flera bolag på grund av att moderbolaget har sitt säte inom domstolens jurisdiktion ges, som Föreningens Svenskt Näringsliv framhållit, möjlighet att genom specialisering göra en fördjupad behandling av de svåra juridiska och ekonomiska frågeställningar som ofta är förknippade med denna måltyp. Detta skulle dessutom leda till en bättre processekonomi. En sådan specialisering är däremot av naturliga skäl inte möjlig för en länsrätt som endast handlägger koncernmål till den del de rör ett enstaka dotterbolag.

Ett annat skäl för att samla nu aktuella överklaganden hos en länsrätt är att koncerner i regel tillämpar enhetliga redovisningsprinciper inom den egna koncernen och att tvister med skattemyndigheten om beskattningen ofta har sin grund i redovisningen. Vid samordnade skatterevisioner kan tvist därför uppstå beträffande samma principiella redovisningsfråga i olika dotterbolag. Det skulle då vara en stor fördel om samma frågeställning beträffande olika dotterbolag hanterades av en och samma domstol. Tidsaspekten talar också för en sådan ordning. När domstolen väl bestämt sig för hur frågan skall lösas kan alla mål med samma frågeställningar dömas av samtidigt.

Ett ytterligare skäl för en komplettering av föreslagna regler är, som också länsrätten framhållit, att det för den enskilde kan framstå som obegripligt och försvårande att behöva överklaga t.ex. sitt eget bolags taxering jämte sin egen taxering i olika länsrätter.

Om flera parter överklagar ett beslut i ett sådant ärende som rör dem alla bör överklagandena, av framförallt praktiska och processekonomiska skäl, hanteras av en och samma länsrätt. Visserligen kan detta givetvis

ske genom att aktuella länsrätter samråder med varandra men detta måste ses som en administrativ omväg. En väsentligt enklare lösning är att införa en särskild bestämmelse om att sådana beslut skall överklagas hos en på visst sätt bestämd länsrätt. Såväl effektivitetsskäl som rättssäkerhetsskäl talar för att i detta ärende redan föreslagna forumregler kompletteras med en regel som bestämmer ett gemensamt forum för ärenden där det är befogat med en samtidig prövning av sådana beslut som berör flera olika skattskyldiga men som är hemmahörande i olika domkretsar.

En kompletterande forumregel skulle enligt *Länsrätten i Skåne län* kunna vara utformad så att samtliga taxeringsbeslut som har anknytning till varandra, t.ex. efter en revision, och som berör både fysiska och juridiska personer eller olika bolag i en koncern skall överklagas inom den domkrets där den juridiska personen har sitt säte eller i fråga om koncerner där moderbolaget har sitt säte. Skälet till att länsrätten förordar att forumet enligt en alternativregel skall bestämmas utifrån bolagets hemvist är att det torde vara vanligare att ett sådant beslut berör flera fysiska personer som kan ha sin hemvist med anknytning till flera olika domkretsar än den omvända ordningen.

Eftersom större internationella koncerner med säte i Sverige i regel har sitt säte i någon av landets storstäder tillgodoser länsrättens förslag i stor utsträckning även Föreningen Svenskt Näringslivs hemställan om en särskild forumregel för prövning av överklaganden av beslut som rör vissa koncerner.

Regeringen, som gör samma bedömning som länsrätten och som anser det vara viktigt att så långt det är möjligt redan i detta sammanhang råda bot på de problem som Föreningen Svenskt Näringsliv pekat på när det gäller handläggningen av vissa mål rörande koncerner, föreslår att ett beslut som rör flera bolag inom en koncern eller en delägare i ett bolag och bolaget eller flera delägare i ett och samma bolag skall överklagas till den länsrätt inom vars jurisdiktion moderbolaget respektive bolaget hade sitt säte året före överklagandet.

Regeringens förslag innebär att forumreglerna i skattebetalningslagen (1997:483) bör kompletteras med ytterligare en regel som lämpligen betecknas 23 kap. 1 c §. Till denna regel bör finnas en hänvisning i 6 kap. 1 § taxeringslagen (1990:324).

7 Förtydligande av lagen (1984:533) om arbetsställenummer m.m.

Regeringens förslag: I lagen (1984:533) om arbetsställenummer m.m. skall en hänvisning till bestämmelserna om att ange arbetsställe i kontrolluppgift enligt 6 kap. lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter införas samtidigt som Statistiska centralbyrån ges möjlighet att förelägga uppgiftsskyldiga som anmanats att lämna uppgift om arbetsställe att vid vite lämna begärda uppgifter.

Promemorians förslag: Promemorian behandlar ej denna fråga.

Remissinstanserna: Förslaget har beretts med *Statistiska centralbyrån* och *Riksskatteverket* under hand. Några invändningar har därvid inte riktats mot förslaget.

Skälen för regeringens förslag: I samband med införandet av lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter (LSK) upphävdes dåvarande 4 § i lagen (1984:533) om arbetsställenummer m.m. Bestämmelsen upphävdes samtidigt som en bestämmelse om att arbetsställenummer skall anges i kontrolluppgift fördes in i 6 kap. 6 § LSK (jfr prop. 2001/02:25, bet. 2001/02:SkU10 och rskr. 2001/02:124). Någon ändring i sak var inte åsyftad. Kontrolluppgiftsskyldighet enligt LSK skall efter den nu föreslagna organisationsförändringen fullgöras gentemot Skatteverket. Konsekvensen av borttagandet av 4 § i lagen om arbetsställenummer m.m. blev att uppgiftsskyldigheten kom att regleras i LSK samtidigt som Statistiska centralbyråns (SCB) rätt att anmana den skattskyldige att lämna uppgift samt utfärda vitesföreläggande i fråga om arbetsställenummer i enlighet med vad som gällt tidigare, kvarstod i lagen om arbetsställenummer m.m. Regeringen anser att den lagtekniska kopplingen mellan SCB:s rätt att anmana och förelägga de uppgiftsskyldiga att fullgöra sin skyldighet och skyldigheten att lämna kontrolluppgift om arbetsställenummer kommit att bli otydlig. En uttrycklig hänvisning till bestämmelserna om kontrolluppgift i LSK bör därför införas i lagen om arbetsställenummer m.m.

Om SCB anmanat den uppgiftsskyldige att lämna uppgift om arbetsställe men anmaningen inte efterföljs får SCB enligt nuvarande lydelse av 6 § lagen om arbetsställenummer m.m. begära att skattemyndigheten utfärdar ett vitesföreläggande. Regeringen anser att ett lämpligare förfarande är att SCB självt utfärdar vitesföreläggandet och att möjligheten för Skatteverket att utfärda vitesförelägganden som enbart avser komplettering av kontrolluppgift med arbetsställenummer tas bort. Enligt 2 § tredje stycket lagen (1985:206) om viten får, när vite har förelagts, nytt vite i samma sak inte föreläggas förrän det tidigare föreläggandet vunnit laga kraft. För att undanröja risken för att dubbla förelägganden avseende samma sak bör en motsvarande begränsning gälla i förevarande fall. Förslaget medför i den delen ändringar i 6 § lagen om arbetsställenummer m.m. och i 17 kap. 1 § LSK.

8 Konsekvensanalyser

8.1 Förslagets konsekvenser för små företags villkor

Hur samråd har skett med näringslivet och med myndigheter som särskilt berörs framgår av avsnitt 3 Ärendet och dess beredning. Vilka synpunkter som därvid kommit fram redovisas i respektive avsnitt.

Ett av huvudsyftena med reformen är att skapa bättre förutsättningar för att genom materiell styrning åstadkomma ett mera likformigt beslutsfattande och en enhetlig rättstillämpning. Detta kommer naturligtvis alla skattskyldiga till godo. Det kan emellertid, såvitt avser småföretagares villkor, vara värt att särskilt nämna tilldelningen av F-skattsedel, som i den nya organisationen kan förväntas bli mera enhetlig.

Den nuvarande ordningen innebär att frågan om rätt forum avgörs av var det beslutande kontoret eller motsvarande är beläget. Detta medför att en skattskyldig ibland kan få mycket lång väg till "sin" länsrätt. Som framgår av avsnitt 6.15.1 innebär enmyndighetsalternativet att ärenden kommer att flyttas inom Skatteverket i större utsträckning än vad som sker i dag mellan skattemyndigheterna. För att inte måltillströmningen till, i första hand, länsrätterna skall komma att variera från tid till annan i en utsträckning som inte rimligen kan anses acceptabel tillskapas emellertid forumregler som skall borga för en jämn och förutsebar tillströmning av mål, dvs. en tillströmning som inte påverkas av var Skatteverket väljer att handlägga sina ärenden. De föreslagna forumreglerna leder normalt till att målen handläggs av den länsrätt som geografiskt är närmast för den som ärendet berör. Den föreslagna ordningen medför därför klara förbättringar i detta avseende.

Genom att handläggningen av vissa typer av ärenden kan komma att koncentreras till ett eller flera kontor kan det inträffa att handläggningen inte sker på det kontor som ligger närmast till för den skattskyldige. I ett skriftligt förfarande har detta ingen betydelse. Frågan om hur personliga inställelser i skattenämnd skall hanteras i sådana fall skulle emellertid kunna bli ett problem. Detsamma gäller när en skattskyldig vill ha en personlig kontakt med den skattehandläggare som handlägger hans ärende. Som framgår av avsnitt 6.12 måste dock Skatteverket genom interna riktlinjer säkerställa att olägenheter i form av långa resor och höga kostnader inte uppkommer för de skattskyldiga.

Konsekvenserna av det anförda kan bli att en persons eller ett företags olika typer av ärenden kan komma att handläggas på två eller flera olika kontor i landet. För att undvika de olägenheter som detta kan komma att medföra för den berörde måste ambitionen vara att skapa en ordning som så långt som möjligt innebär att ingen skall behöva ha flera "ingångar" till Skatteverket, även om de olika ärendena hanteras på olika kontor.

Riksskatteverket brukar inför varje större verksamhets- eller regelförändring informera om vad förändringarna innebär för berörda företag och privatpersoner. Inför den nu föreslagna organisationsförändringen finns, i likhet med tidigare förändringar, behov av information. Det ankommer, först på Riksskatteverket och sedan på Skatteverket, att närmare bestämma behovet av informationsinsatser.

8.2 Offentlig-finansiella effekter

De arbetsuppgifter som behöver utföras i samband med att Skatteverket bildas ligger inom ramen för det löpande arbetet för de olika verksamhetsområdena. De tillkommande kostnader för skatteförvaltningen som uppkommer i ett inledningsskede kan därför täckas inom ramen för den ordinarie medelstillelsen.

Ett av skälen för att genomföra en omorganisation av skatteförvaltningen är, som framgår av avsnitt 6.1, att öka dess flexibilitet och effektivitet genom att det blir enklare att flytta arbetsuppgifter i stället för personal. Ett annat skäl är att möjligheterna till specialisering och koncentration av arbetsuppgifter ökar i en enmyndighetsorganisation. Ett tredje skäl är att enmyndighetsorganisationen erbjuder större möjligheter att på ett enkelt sätt ta hänsyn till förändringar rörande befolkningen och näringslivet. Detta sammantaget kommer troligen på sikt att ge effektivitetsvinster.

Det får förutsättas att personalen hos det allmänna ombudet rekryteras ur den personalkår som redan finns, t.ex. bland dem som i dag sköter processföringen. Inrättandet av en funktion som allmänt ombud hos Skatteverket är därför kostnadsneutral.

De enda förslag som läggs fram nu som kommer att påverka ärendetillströmningen till länsrätterna är de som behandlas i avsnitt 6.15. Som framgår av vad som där sägs kan ökningen i ärendetillströmningen antas bli närmast försumbar. Utvecklingen bör emellertid noga följas och om det föranleds av en större arbetsbörda på grund av en ökad ärendetillströmning eller förändringar i arbetsbördan mellan domstolarna bör det övervägas om domstolarna skall tillföras ytterligare resurser. Hur stora belopp det kan bli fråga om kan beräknas först när det står klart hur många nya mål som tillförts länsrätterna och hur målen fördelats mellan domstolarna i anledning av de föreslagna organisatoriska förändringarna.

Det är svårt att se att skatteförvaltningens omorganisation i några andra avseenden än de nu nämnda över huvud taget får några kostnadskonsekvenser. Däremot torde förutsättningar skapas för en effektivare skattekontroll.

9 Författningskommentar

I följande avsnitt kommenteras de i lagrådsremissen framlagda lagförslagen under särskilda rubriker. Sådana ändringar som inte kommenteras där är uteslutande sådana ändringar som utgör direkta konsekvenser av den i remissen föreslagna ändringen av skatteförvaltningens organisation. Ändringarna består väsentligen antingen i

- att orden "Riksskatteverket", "skattemyndighet" eller "skatteförvaltningen" i olika böjningsformer byts ut mot "Skatteverket" eller i förekommande fall "Skatteverkets",

- att ordet "beskattningsmyndigheten" byts ut mot "Skatteverket",

- att uttrycket "Riksskatteverket och skattemyndighet" i olika böjningsformer byts ut mot "Skatteverket" eller i förekommande fall "Skatteverkets",

- att bestämmelser som anger att ansökan, anmälan eller liknande skall ges in till en viss skattemyndighet ersätts av bestämmelser som anger att nämnda handling skall ges in till Skatteverket,

- att bestämmelser som anger vilken skattemyndighet som skall fatta beslut eller vidta annan åtgärd utmönstras,

- att bestämmelser som anger att en skattemyndighet kan uppdra åt en annan skattemyndighet att fatta beslut i vissa ärenden utmönstras,

- att bestämmelser som anger hur en begäran om omprövning eller ett överklagande som getts in till en annan skattemyndighet än den som har fattat beslutet skall hanteras utmönstras,

- att bestämmelser som anger att Riksskatteverket får överklaga skattemyndighets beslut utmönstras eller

- att bestämmelser som anger att Riksskatteverket för det allmännas talan i domstol eller får ta över den uppgiften utmönstras.

9.1 Förslaget till lag med anledning av inrättande av Skatteverket

Flera av de författningsändringar som föreslås nu kräver övergångsbestämmelser. Det är emellertid av stort värde med en lag – med lagen (1998:1673) med anledning av en ny regionindelning för skatteförvaltningen som förebild – som komplement till övergångsbestämmelserna, vilken dels säkerställer att eventuella luckor i övergångsbestämmelserna täpps till och att eventuella brister i desamma läks, dels behandlar förhållanden av mer allmän karaktär som inte lämpar sig för en reglering i övergångsbestämmelserna. Förslaget skall ses mot denna bakgrund.

1 §

Syftet med bestämmelsen är – utöver vad som sagts ovan – att klargöra att den nya myndighet, Skatteverket, som bildas den 1 januari 2004 i verksamhetens alla delar träder in i stället för de myndigheter som verket ersätter. Detta betyder t.ex. att

- handlingar, upplysningar m.m., som en skattemyndighet begärt, efter utgången av 2003 skall ges in till Skatteverket,

- en åtgärd, som en skattemyndighet skall vidta efter anmälan, ansökan eller begäran, efter utgången av 2003 skall vidtas av Skatteverket,

- en åtgärd, som åvilat en skattemyndighet, efter utgången av 2003 skall fullgöras av Skatteverket,
- ett beslut som fattats av en skattemyndighet kan, efter utgången av 2003, omprövas av Skatteverket,
- ett överklagande, som enligt föreskrift i författning skall ges in till skattemyndighet, efter utgången av 2003 skall ges in till Skatteverket,
- en skattemyndighets talan i pågående process i domstol den 1 januari 2004 övertas av Skatteverket.

2 §

I samband med inrättandet av Skatteverket avses ingen ändring göras i antalet skattekontor och deras geografiska placering. De skall emellertid knytas till den nya myndigheten och inte som nu till någon skattemyndighet. Av praktiska skäl tas här in en bestämmelse som från och med den 1 januari 2004 automatiskt knyter befintliga skattekontor till Skatteverket. Bestämmelsen avses endast reglera vad som skall gälla vid årsskiftet. Den hindrar inte att Skatteverket därefter ändrar antalet skattekontor eller deras geografiska placering.

3 §

Ordförande och vice ordförande i skattenämnd, som skall vara tjänstemän vid skattemyndighet, förordnas enligt 2 kap. 6 § taxeringslagen (1990:324) av Riksskatteverket. Övriga ledamöter i skattenämnd väljs enligt 2 kap. 6 § taxeringslagen för högst fyra år i taget. Val av ledamöter i skattenämnd förrättas enligt 7 kap. 5 § taxeringslagen av landstingsfullmäktige utom i Gotlands län där valet förrättas av kommunfullmäktige i Gotlands kommun.

Förordnande av ordförande och vice ordförande samt val av övriga ledamöter i skattenämnd skedde under hösten 2002. Av praktiska skäl tas här in en bestämmelse som innebär att de ordförande och vice ordförande i skattenämnd som förordnats av Riksskatteverket och de övriga ledamöter i skattenämnd som valts av landstingsfullmäktige eller, i visst fall, av kommunfullmäktige under hösten 2002 eller därefter men före den 1 januari 2004 från och med den 1 januari 2004 skall ha samma funktioner vid de motsvarande skattekontor som enligt bestämmelsen i 2 § har knutits till Skatteverket.

4 §

De dispensregler som regleras i de lagrum som anges i paragrafen kan i enstaka fall fortfarande aktualiseras. Eftersom Skatteverket naturligtvis inte kan överpröva sina egna beslut är det lämpligt att verkets beslut får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol och att prövningstillstånd krävs för prövning hos kammarrätten. Se vidare avsnitt 6.15.6.

9.2 Förslaget till lag om allmänt ombud hos Skatteverket

1 §

Enligt flertalet skattelagar är skattemyndigheten beslutande myndighet. Skattemyndighetens beslut kan enligt nu gällande regler överklagas av Riksskatteverket hos länsrätt. Med endast en myndighet inom skatte-

förvaltningen, Skatteverket, kommer denna möjlighet att försvinna, eftersom en myndighet enligt allmänna regler inte kan överklaga sina egna beslut. Det kan emellertid även i framtiden finnas behov av att från det allmännas sida överklaga beslut fattade inom skatteförvaltningen. Inrättandet av en funktion som allmänt ombud vid Skatteverket skall ses mot denna bakgrund. Grunderna för inrättandet av denna funktion har berörts närmare i avsnitt 6.13.

Bestämmelser om det allmänna ombudets överklaganderätt föreslås tas in i följande lagar.

1. lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt,
2. kupongskattelagen (1970:624),
3. fastighetstaxeringslagen (1979:1152),
4. fordonsskattelagen (1988:327),
5. taxeringslagen (1990:324),
6. lagen (1990:676) om skatt på ränta på skogskontomedel m.m.,
7. folkbokföringslagen (1991:481),
8. lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl.
9. mervärdesskattelagen (1994:200),
10. lagen (1994:1565) om beskattning av viss privatinförsel,
11. skattebetalningslagen (1997:483).

Dessutom föreslås att det allmänna ombudet skall få ansöka om förhandsbesked enligt lagen (1998:189) om förhandsbesked i skattefrågor.

De nu föreslagna ändringarna i nämnda lagar medför att det allmänna ombudets rätt att överklaga Skatteverkets beslut varken blir vidare eller snävare än den rätt som Riksskatteverket har i dag, eller före den 1 juli 2000 hade, att överklaga skattemyndighets beslut.

Beslut enligt vissa av de uppräknade lagarna (punkterna 2, 6, 8 och 10) fattades till och med den 30 juni 2000 av Skattemyndigheten i Gävle. Sådana beslut kunde överklagas av Riksskatteverket. Den 1 juli 2000 blev Riksskatteverket beslutande myndighet enligt dessa lagar. Enligt förarbetena till denna lagändring (prop. 1999/2000:105 s. 74) fick behovet av att kunna väcka talan för det allmännas räkning över Riksskatteverkets beslut anses vara ytterst begränsat. Detta hade sin grund dels i att behovet av att kunna överklaga beslut för att främja en enhetlig rättstillämpning sannolikt skulle minska, dels i den vidsträckta möjligheten att ompröva beslut. På grund härav utmönstrades det allmännas möjligheter att väcka talan mot beskattningsmyndighetens beslut.

Det ligger i sakens natur att det knappast kunde anses försvarbart att vid den berörda lagändringen inrätta en funktion som allmänt ombud enbart för de fåtal fall som kunde aktualisera ett överklagande från det allmännas sida. Läget är emellertid nu ett annat. Som berörts närmare i avsnitt 6.13 är inrättandet av en funktion som allmänt ombud en nödvändig konsekvens av att skattemyndigheterna och Riksskatteverket slås samman till en enda myndighet. Det framstår då som mest följdriktigt att det allmänna ombudet också skall kunna överklaga sådana beslut som Riksskatteverket kunde överklaga före den 1 juli 2000.

Av förarbetena till taxeringslagen (1990:324) framgår att Riksskatteverket inte förväntades överklaga skattemyndigheternas beslut i andra fall än då det förelegat oenighet vid beslutsfattandet och då ett överkla-

gande krävdes för att utjämna oenhetlig rättstillämpning på områden där behov av prejudikat var särskilt framträdande (prop. 1989/90:74 s. 362).

Enbart den omständigheten att Riksskatteverket ansåg ett beslut av skattemyndighet vara felaktigt skulle således inte föranleda ett överklagande av Riksskatteverket, låt vara att verket formellt sett var oförhindrat att överklaga även sådana beslut.

Riksskatteverket har tolkat förarbetsuttalandet om överklagande av beslut som inte varit enhälliga så att Riksskatteverket skall överväga ett överklagande av sådana beslut enbart om den mening som företräds av skattenämndens ordförande blivit överröstad av de övriga ledamöterna och ärendet rör en principiell fråga.

Nämnda uttalande bör kunna utgöra riktmärke också för det allmänna ombudets överklagande. Ombudet är dock oförhindrat att överklaga i andra situationer, t.ex. för att uppnå likformiga och rättvisa taxeringar.

Det ligger i sakens natur att det allmänna ombudet inte kan ha vetskap om alla beslut som Skatteverket fattar. En förutsättning för att ombudets verksamhet skall fungera på ett tillfredsställande sätt är därför att Skatteverket underrättar ombudet om beslut som eventuellt bör överklagas. En motsvarande ordning gäller i dag. Skattemyndigheten förutsätts således underrätta Riksskatteverket om när överklagande bör ske (jfr prop. 1989/90:74 s. 323).

Beträffande det allmänna ombudets rätt att ansöka om förhandsbesked, se avsnitt 6.13.

2 §

Vad som sägs i paragrafen torde i och för sig följa av allmänna processuella regler. Det kan emellertid vara lämpligt att uttryckligen klargöra rågången mellan Skatteverkets och det allmänna ombudets partsställning i allmän förvaltningsdomstol.

Domstolsprocessen är en sakprocess. Den föreslagna lagregleringen omfattar varje sakfråga för sig och inte automatiskt alla sakfrågorna i ett beslut. Exempelvis kan nämnas det fallet att den skattskyldige överklagar en sakfråga i ett beslut vid ett tillfälle vilket medför att Skatteverket är motpart i länsrätten. Om det allmänna ombudet därefter överklagar en annan sakfråga i samma beslut finns det inte någon anledning för honom att ta över Skatteverkets partsroll. Bestämmelsen är alltså tänkt att knyta an till ett beslut i en sakfråga. Har det allmänna ombudet överklagat Skatteverkets beslut i en fråga företräder ombudet det allmänna i processen såvitt den rör denna fråga även i högre instans oavsett vem som initierat processen där. Är det däremot så att en enskild överklagat Skatteverkets beslut företräds det allmänna genomgående av verket i de allmänna förvaltningsdomstolarna. Innebörden av paragrafen är vidare att det allmänna ombudet för det allmännas talan om såväl ombudet som den enskilde överklagat Skatteverket beslut i samma sakfråga.

3 §

Riksskatteverket får enligt dagens ordning uppdra åt en tjänsteman vid en skattemyndighet att företräda verket i allmän förvaltningsdomstol. Det saknas skäl att inte i den nya organisationen ha en motsvarande ordning. Det kan för övrigt anmärkas att en likartad ordning finns i Tullagen (2000:1281). Enligt bestämmelsen får det allmänna ombudet också

förordna en tjänsteman vid Skatteverket att företräda ombudet i Skatterättsnämnden.

För att undvika kritik av det slag som Näringslivets skattedelegation fört fram, dvs. att många skattskyldiga upplever att det förhållandet att de möter samma tjänsteman under hela processen gör att de känner sig "chanslösa", bör den som får i uppdrag att företräda det allmänna ombudet vara någon annan än den som fattat det ursprungliga beslutet.

4 §

Bestämmelserna i förvaltningslagen (1986:223) kommer, om inte annat föreskrivs, att gälla även i fråga om det allmänna ombudets handläggning och beslut. Här införs ett förbud att överklaga det allmänna ombudets beslut att överklaga ett beslut fattat av Skatteverket. Detsamma gäller det allmänna ombudets beslut att förordna en företrädare i allmän förvaltningsdomstol och Skatterättsnämnden.

9.3 Förslaget till lag om ändring i äktenskapsbalken

3 kap.

1 §

Av prop. 1990/91:153 om ny folkbokföringslag m.m. s. 124 framgår att bestämmelsen i *andra stycket* i dess hittillsvarande lydelse avsetts innebära att begäran om hindersprövning skall kunna göras hos valfri skattemyndighet eller valfri försäkringskassa. Ordet "valfri" behålls därför i den nya lydelsen men kopplas till allmän försäkringskassa.

15 kap.

2 §

Genom föreskriften i *första stycket* knyts prövningen av ett överklagande till en länsrätt som den som överklagar har anknytning till. Anknytningen skall vara folkbokföring i en ort inom domkretsen. Det är tillräckligt att en av de två personer som har sökt hindersprövning har denna anknytning. Skulle undantagsvis någon sådan anknytning inte finnas skall överklagandet prövas av Länsrätten i Stockholms län.

9.4 Förslaget till lag om ändring i föräldrabalken

6 kap.

4 §

Bestämmelsen i 16 § första stycket första meningen är i dess hittillsvarande lydelse i princip en forumregel. Av bestämmelsen har också följt att det inte ansetts vara möjligt att få en registrering enligt andra stycket av förevarande paragraf om barnet inte är folkbokfört i Sverige. Någon ändring av det förhållandet är inte avsedd i detta ärende. Med ändringen av 16 § följer att villkoret att barnet skall vara folkbokfört här i landet bör framgå av andra stycket av förevarande paragraf. Ett sådant tillägg har därför gjorts.

16 §

Av prop. 1990/91:153 om ny folkbokföringslag m.m. s. 124 framgår att bestämmelsen i *andra stycket* i dess hittillsvarande lydelse avsetts innebära att anmälan om gemensam vårdnad för föräldrar som inte är gifta med varandra skall kunna göras hos valfri skattemyndighet eller valfri försäkringskassa. Ordet "valfri" behålls därför i den nya lydelsen men kopplas till allmän försäkringskassa.

Ändringen i *tredje stycket* syftar till att målen normalt skall komma att handläggas av den länsrätt som geografiskt är närmast för dem som ärendet rör.

9.5 Förslaget till lag om ändring i lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt

26 §

Ändringen i *andra stycket* är en nödvändig följd av att skattemyndigheterna och Riksskatteverket skall slås samman till en myndighet, Skatteverket. Eftersom Skatteverket skall utföra värderingen och fastställa skatten saknas anledning att ålägga den skattskyldige att förete verkets värderingsbeslut.

Även ändringen i *tredje stycket* är en nödvändig följd av att skattemyndigheterna inte längre kommer att existera som myndigheter. Det ligger dock i sakens natur att den hjälpregel för värdering som nu utmönstras skall tillämpas av Skatteverket vid värderingen av sådana värdehandlingar som inte är börsnoterade eller annars omsätts på kapitalmarknaden.

60 a §

Ändringen i *första stycket* föranleds dels av att myndigheterna inom skatteförvaltningen slås samman till en myndighet, Skatteverket, dels av att en funktion som allmänt ombud inrättas hos Skatteverket. Beträffande det allmänna ombudet, se vidare avsnitt 6.13.

Bestämmelsen i det nuvarande *andra stycket* har utformats med 6 kap. 12 § taxeringslagen (1990:324) som förebild. Bestämmelsen skulle komma att sakna relevans i den nya organisationen dels av det skälet att det endast kommer att finnas en myndighet inom skatteförvaltningen, dels av det skälet att avsikten inte är att Skatteverket skall kunna ta över det allmänna ombudets talan. Den har därför utmönstrats.

Av de föreslagna bestämmelserna i 6 kap. 9 a och 17 §§ taxeringslagen framgår att det allmänna ombudet kommer att få föra talan till den skattskyldiges förmån hos länsrätten och att detsamma gäller hos kammarrätt och Regeringsrätten. Motsvarande bestämmelser bör finnas i lagen om arvsskatt och gåvoskatt. Det allmänna ombudets överklagande av Skatteverkets beslut hos länsrätten regleras i den nu aktuella paragrafens första stycke. Där anges också att det allmänna ombudet får föra talan till den enskildes förmån. När det gäller överklagande av länsrättens och kammarrättens beslut har en motsvarande bestämmelse tagits in i *andra stycket*.

67 §

I *fjärde stycket*, som är nytt, införs en bestämmelse som innebär att en fråga om utdömande av sådant vite som har förelagts med stöd av första stycket skall prövas av den länsrätt som är behörig att pröva ett överklagande av beslut enligt lagen. Ändringen syftar till att en fråga om utdömande av vite och den beskattningsfråga som vitesfrågan är sammankopplad med skall prövas av en och samma länsrätt. Se vidare avsnitt 6.15.4.

9.6 Förslaget till lag om ändring i kupongskattelagen (1970:624)

17 §

Bestämmelsen i *andra stycket*, som gäller översändande av vissa handlingar från en myndighet till en annan inom skatteförvaltningen, behövs inte när skatteförvaltningen består av en enda myndighet. Bestämmelsen har därför slopats.

21 §

Ändringen föränleds väsentligen av att det i den nya organisationen är beskattningsmyndigheten, Skatteverket, som själv beslutar om värdet av de utdelade tillgångarna vid utdelningstillfället. Därutöver har en ändring gjorts som innebär ett förtydligande av vilken bevisgrad som skall tillämpas. Det skall sålunda vara sannolikt att värdet är för lågt uppgivet. Detta stämmer överens med hur regeln tillämpas i dag.

22 §

Ändringen i *andra stycket* föränleds av att överlämnande för indrivning i den nya organisationen skall göras av samma myndighet, Skatteverket, som utfärdar föreläggande enligt paragrafens första stycke.

23 §

Ändringen i *första stycket* syftar till att en fråga om utdömande av vite och den beskattningsfråga som vitesfrågan är sammankopplad med skall prövas av samma länsrätt. Se vidare avsnitt 6.15.4.

29 §

Ändringen i *första stycket* föränleds dels av att nuvarande myndigheter inom skatteförvaltningen slås samman till en myndighet, Skatteverket, dels av att en funktion som allmänt ombud inrättas hos Skatteverket. Beträffande det allmänna ombudet, se vidare avsnitt 6.13.

Tillägget i styckets sista mening skall ses mot bakgrund av den allmänna utvecklingen mot att reglera det allmännas överklagandetid med utgångspunkt i datum för det överklagade beslutets meddelande. En annan ordning är inte praktiskt hanterbar.

30 §

Nuvarande bestämmelser i paragrafen upphävs av det skälet att den inte fyller någon självständig funktion eftersom det som regleras i den också

regleras i 30 a §. Här tas i stället in de bestämmelser som i dag finns i 30 a §.

I paragrafens nuvarande lydelse finns genom hänvisningen till bestämmelserna om företrädare för det allmänna i 6 kap. taxeringslagen (1990:324, TL) bl.a. en hänvisning till 17 § nämnda kapitel. Den paragrafen reglerar det allmännas möjligheter att föra talan till den skattskyldiges förmån i alla instanser. I den i detta ärende föreslagna lydelsen av 6 kap. TL har emellertid 17 §, eftersom rubriken närmast före 15 § avses utgå, kommit att inflyta under rubriken "Överklagande av länsrättens och kammarrättens beslut". Till följd härav regleras inte längre i nämnda 17 §, utan i den föreslagna bestämmelsen i 6 kap. 9 a § TL det allmännas rätt att föra talan i länsrätten till den skattskyldiges förmån. *Sista stycket*, som är nytt, skall ses mot denna bakgrund.

9.7 Förslaget till lag om ändring i lagen (1974:174) om identitetsbeteckning för juridiska personer m.fl.

6 §

Skattemyndighetens beslut rörande fastställande av organisationsnummer överklagas enligt nuvarande regler till Riksskatteverket mot vars beslut talan inte får föras. Även Skatteverkets beslut om organisationsnummer bör kunna överklagas. Detta bör kunna ske hos allmän förvaltningsdomstol. *Första stycket* har ändrats i enlighet med detta. Se vidare avsnitt 6.15.8.

I linje med vad som normalt gäller inom förvaltningsprocessen och i likhet med vad som gäller i fråga om ett beslut av länsstyrelse att underkänna en stiftelsebildning och i konsekvens med detta neka registrering enligt 10 kap. 13 § stiftelselagen (1994:1220) bör emellertid fullföljden inte vara fri. I ett nytt *andra stycke* införs därför en bestämmelse om att prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätt.

9.8 Förslaget till lag om ändring i lagen (1978:880) om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter

20 §

Bestämmelserna i *första stycket* innebär att den länsrätt som är behörig att pröva en skattskyldigs överklagande enligt skattebetalningslagen (1997:483) blir behörig att pröva ett mål rörande betalningssäkring beträffande den skattskyldige. I den mån de nuvarande reglerna inte omfattar den situationen att en skattemyndighet överflyttat sin beslutsbehörighet med stöd av 2 kap. 5 § skattebetalningslagen innebär den nya lydelsen i sak ingen ändring jämfört med nuvarande lydelse.

I *andra stycket*, som tidigare var paragrafens tredje stycke, görs en ändring motsvarande den som gjorts i första stycket.

Ändringarna innebär att den länsrätt som är behörig att pröva en skattskyldigs överklagande enligt skattebetalningslagen under alla omständigheter blir behörig att pröva ett mål rörande betalningssäkring beträffande den skattskyldige.

Upphävandet av nuvarande andra och fjärde styckena är en direkt konsekvens av den föreslagna omorganisationen av skatteförvaltningen.

9.9 Förslaget till lag om ändring i fastighetstaxeringslagen (1979:1152)

17 kap.

1 §

Ändringarna är en direkt konsekvens av att det allmännas beskattningsverksamhet enligt lagen skall tas över av Skatteverket.

4 §

Formuleringen i *andra stycket* innebär att stadgandet är undantagslöst genom att ledamotskap i skattenämnd, oavsett vilken skattenämnd det är fråga om, i sig är diskvalificerande när det gäller uppdrag som konsulent.

18 kap.

28 §

I *första stycket*, som är nytt, införs en bestämmelse som innebär att fråga om utdömmande av vite skall prövas av den länsrätt som är behörig att pröva ett överklagande av beslut enligt lagen. Ändringen syftar till att en fråga om utdömmande av vite och den beskattningsfråga som vitesfrågan är sammankopplad med skall prövas av samma länsrätt. Se vidare avsnitt 6.15.4.

19 kap.

1 §

I den nuvarande lydelsen av tredje och fjärde styckena regleras vilken myndighet, skattemyndighet eller Riksskatteverket, som skall lämna förslag till indelning i värdeområden och till övriga föreskrifter enligt 7 kap. 7 §. Vidare regleras i dessa stycken vid vilket senaste datum som dessa förslag skall lämnas. Efter skatteförvaltningens omorganisation behöver en reglering endast ske av de tidpunkter vid vilka förslagen skall lämnas. Denna reglering finns i *tredje stycket*, som blir paragrafens sista stycke.

21 kap.

1 §

Ändringarna i *första stycket* föranleds bl.a. av att myndigheterna inom skatteförvaltningen slås samman till en myndighet, Skatteverket, och av att en funktion som allmänt ombud inrättas hos Skatteverket. Beträffande det allmänna ombudet, se vidare avsnitt 6.13.

I första stycket har också tagits in en forumregel. Den syftar till att målen normalt skall komma att handläggas av den länsrätt som geografiskt är närmast för den som ärendet rör. Se vidare avsnitt 6.15.2.

7 §

Ändringen i *första stycket* föranleds dels av att myndigheterna inom skatteförvaltningen slås samman till en myndighet, Skatteverket, dels av

att en funktion som allmänt ombud inrättas hos Skatteverket. Beträffande det allmänna ombudet, se vidare avsnitt 6.13.

22 kap.

3 §

Ändringen i *första meningen* föranleds av att bestämmelserna i 6 kap. 11, 12, 15 och 16 §§ taxeringslagen (1990:324, TL) upphävs och att bestämmelser om det allmännas partsroll vid överklagande av kommun tas in i 6 kap. 8 § tredje stycket TL.

I paragrafens nuvarande lydelse finns bl.a. en hänvisning till 6 kap. 17 § TL. Den paragrafen reglerar det allmännas möjligheter att föra talan till den skattskyldiges förmån i alla instanser. I den i detta ärende föreslagna lydelsen av 6 kap. TL har emellertid 17 §, eftersom rubriken närmast före 15 § avses utgå, kommit att inflyta under rubriken "Överklagande av länsrättens och kammarrättens beslut". Till följd härav regleras inte längre i nämnda 17 § det allmännas rätt att föra talan i länsrätten till den skattskyldiges förmån. Den rätten regleras i stället i den föreslagna bestämmelsen i 6 kap. 9 a § TL. Hänvisningen i den nu aktuella paragrafen till den bestämmelsen skall ses mot denna bakgrund.

9.10 Förslaget till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100)

5 kap. 1 § samt 9 kap. 1 och 17 §§

Ändringarna har kommenterats i avsnitt 6.8.1.

9.11 Förslaget till lag om ändring i namnlagen (1982:670)

36 §

Upphävandet av första stycket föranleds av att skattemyndigheterna upphör att existera. Något sådant förordnande som anges i bestämmelsen har regeringen aldrig utfärdat.

Av prop. 1990/91:153 om ny folkbokföringslag m.m. s. 124 framgår att bestämmelsen i tredje stycket i dess nuvarande lydelse avses innebära att anmälan i namnärende skall kunna göras hos valfri försäkringskassa. Ordet "valfri" behålls därför men kopplas till allmän försäkringskassa.

37 §

I *första stycket* införs en ny forumbestämmelse. Bestämmelsen syftar till att målen normalt skall komma att handläggas av den länsrätt som geografiskt är närmast för den som ärendet berör. Se vidare avsnitt 6.15.2.

Enligt huvudregeln styrs forum för överklagande av klagandens folkbokföring. I vissa fall är klaganden inte folkbokförd och har heller aldrig varit det. Detta gäller huvudsakligen svenskar födda i utlandet. En lämplig ordning har ansetts vara att de ytterst få överklaganden som det här är fråga om görs hos Länsrätten i Stockholms län. Detta har kommit till uttryck i *andra stycket*.

9.12 Förslaget till lag om ändring i lagen (1984:533) om arbetsställenummer m.m.

4 och 6 §§

Förslagen har motiverats under avsnitt 7.

9.13 Förslaget till lag om ändring i fordonsskattelagen (1988:327)

67 §

Det nuvarande andra stycket upphävs som en direkt konsekvens av att skatteförvaltningen slås samman till en enda myndighet, Skatteverket.

84 §

I 64 § andra stycket föreskrivs att beskattningsmyndigheten, om det finns särskilda skäl, får medge att ett visst fordon får brukas utan hinder av paragrafens första stycke. Ett sådant beslut av beskattningsmyndigheten får enligt nu gällande regler överklagas hos Riksskatteverket, vars beslut inte får överklagas. Efter skatteförvaltningens omorganisation är den naturligaste ordningen att nu ifrågavarande beslut får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol och att prövningstillstånd krävs för prövning hos kammarrätten. Ändringarna i *första stycket* föranleds av det anförda. Detsamma gäller sloandet av tidigare *andra och tredje styckena*. Se vidare avsnitt 6.15.6.

Ändringarna i *andra stycket*, tidigare fjärde stycket, är en konsekvens av att en funktion som allmänt ombud införs. Eftersom Skatteverket inte kan överklaga sina egna beslut innebär andra meningen att Skatteverket kan föra talan till den skattskyldiges förmån endast såvitt avser beslut av länsrätt och kammarrätt och då endast om verket varit part. Beträffande det allmänna ombudet, se vidare avsnitt 6.13.

84 a §

Ändringen i *andra stycket* är en konsekvens av att en funktion som allmänt ombud införs. Beträffande det allmänna ombudet, se vidare avsnitt 6.13.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Övervägandena bakom övergångsbestämmelserna till 84 § tredje stycket berörs närmare i avsnitt 6.15.9.

9.14 Förslaget till lag om ändring i lagen (1989:479) om ersättning för kostnader i ärenden och mål om skatt, m.m.

10 §

Ändringen syftar till att ett överklagande av Skatteverkets beslut normalt skall komma att handläggas av den länsrätt som geografiskt är närmast för den som ärendet rör. Den föreslagna regeln utgör dessutom en garanti

för att överklagande av ersättningsfrågan och av beskattningsfrågan kommer att prövas av samma domstol. Se vidare avsnitt 6.15.2.

9.15 Förslaget till lag om ändring i taxeringslagen (1990:324)

2 kap.

1 §

De skattekontor som kommer att finnas vid Skatteverket enligt *andra stycket* när den nya organisationen införs motsvarar de skattekontor som enligt nuvarande regler finns vid skattemyndigheterna.

Upphävandet av nuvarande tredje stycket har sin grund i att de befogenheter för Riksskatteverket som där regleras automatiskt tillkommer Skatteverket när myndigheterna inom skatteförvaltningen slås samman till en enda myndighet.

6 §

Enligt dagens ordning kan regionskattechefen utan särskilt förordnande som ordförande eller vice ordförande träda in som ordförande i skattenämnd. I praktiken förekommer detta bara i undantagsfall. Ändringen i *andra stycket* innebär att Skatteverkets generaldirektör eller en av denne förordnad tjänsteman får träda in som ordförande i skattenämnd om ärendets beskaffenhet kräver sådan medverkan.

I förhållande till nu gällande regler innebär bestämmelsen i *andra stycket* en utvidgning av kretsen som kan uppträda som ordförande i skattenämnd. Skatteverkets generaldirektör kan således i princip förordna vilken tjänsteman som helst inom verket att tillfälligt träda in som ordförande i skattenämnd. I den mån sådana tillfälliga förordnanden aktualiseras, bör emellertid förordnandet normalt ges till chefen för en region eller, om regionindelningen frångås, annan chef på motsvarande nivå. Bestämmelsen ger emellertid utrymme för att i speciella fall tillfälligt förordna även andra tjänstemän inom Skatteverket som ordförande i skattenämnd.

Av förarbetena till 2 kap. 6 § taxeringslagen i dess nuvarande lydelse (prop. 1989/90:74 s. 273 och 394) framgår att chefen för en skattemyndighet avsågs träda in som ordförande i skattenämnd enbart i sällsynta undantagsfall. Som exempel på ett sådana fall nämndes s.k. pilotärenden i viktiga frågor. Till sådana fall bör också kunna hänföras exempelvis ärenden som rönt betydande uppmärksamhet i massmedia. Förordnanden enligt *andra stycket* bör vila på dessa grunder.

3 kap.

14 §

Ändringen i *första stycket* motiveras av att den lämpligaste ordningen har bedömts vara att samma länsrätt som prövar ett eventuellt överklagande av Skatteverkets taxeringsbeslut prövar en begäran om befrielse från föreläggande att lämna uppgift m.m. Utan denna förändring skulle nämligen det förhållandet kunna uppkomma att nu berörda prövningar kan komma att ske i olika länsrätter. Se vidare avsnitt 6.15.2.

17 §

I nuvarande lydelse av första stycket regleras uppgiftsutbyte mellan olika skattemyndigheter och mellan skattemyndigheter och Riksskatteverket. Något behov av sådana regler finns inte när det blir endast en myndighet inom skatteförvaltningen, Skatteverket, som utövar taxerings- eller skattekontroll. Ändringarna i paragrafen skall ses mot denna bakgrund.

4 kap.

9 §

I *andra stycket* har ordet ”skattsedel” ersatts med ”ett besked om den slutliga skatten”. Ändringen föräns av att begreppet skattsedel inte används i skattebetalningslagen (1997:483) när det gäller uppgift om slutlig skatt. I den lagen talar man i stället om besked om den slutliga skatten.

6 kap.

1 §

Ändringen i *första stycket* föräns dels av att myndigheterna inom skatteförvaltningen slås samman till en myndighet, Skatteverket, dels av att en funktion som allmänt ombud inrättas hos Skatteverket. Beträffande det allmänna ombudet, se vidare avsnitt 6.13.

I *tredje stycket*, som är nytt, införs en forumbestämmelse. Den syftar till att målen normalt skall komma att handläggas av den länsrätt som geografiskt är närmast för den som ärendet berör.

När det gäller taxeringen av inkomst från verksamhet som drivs i form av ett handelsbolag avser taxeringen delägarna. Om ett sådant taxeringsbeslut överklagas gäller sålunda forumbestämmelserna i 22 kap. 1 a § skattebetalningslagen.

När det gäller beslut om skattetillägg fattas sådana i regel samtidigt som beslut fattas i den materiella frågan. I de fallen leder de nya reglerna till att både taxeringsbeslutet och beslutet om skattetillägg överklagas till samma länsrätt. I vissa undantagsfall kan det dock inträffa att skattetilläggsbeslutet och det materiella beslutet inte kommer att prövas av samma domstol. Detta inträffar om beslutet om skattetillägg fattas senare än taxeringsbeslutet och under året efter taxeringsåret och den skattskyldige har bytt folkbokföringsort under mellantiden. Skulle en prövning vid olika domstolar medföra problem kan detta lösas genom att domstolarna flyttar ihop målen. Motsvarande problem finns i dagsläget eftersom det materiella beslutet och skattetilläggsbeslutet kan tas av arbetsenheter som sorterar under olika domstolar. Se vidare avsnitt 6.15.2.

8 §

Det nya *tredje stycket* föräns av att det, i belysning av Regeringsrättens dom RÅ 2000 not. 154, är tveksamt om bestämmelsen i 7 a § första stycket förvaltningsprocesslagen (1971:291) omfattar det fallet att en kommun överklagar ett beslut av Skatteverket rörande kommunens egen taxering till länsrätten. I syfte att klargöra vad som avses gälla vid en kommuns överklagande av Skatteverkets beslut tas en bestämmelse om detta in här.

9 §

Ändringen i bestämmelsen föranleds av att Skatteverket inte kan överklaga sina egna beslut och att det allmänna ombudet hos Skatteverket övertar Skatteverkets roll i detta avseende. Se vidare avsnitt 6.13.

9 a §

I den nuvarande lydelsen av 6 kap. 17 § regleras det allmännas möjligheter att föra talan till den skattskyldiges förmån i alla instanser. I den föreslagna lydelsen av 6 kap. har bestämmelsen emellertid kommit att inflyta under rubriken "Överklagande av länsrättens och kammarrättens beslut". Till följd härav regleras inte längre i nämnda 17 § det allmännas rätt att föra talan i länsrätten till den skattskyldiges förmån. Den rätten bör dock inte utmönstras. Den föreslagna bestämmelsen skall ses mot denna bakgrund.

11 och 12 §§

Upphävandet av dessa paragrafer är i princip en direkt konsekvens av att myndigheterna inom skatteförvaltningen slås samman till en enda myndighet, Skatteverket. Någon särreglering motsvarande nuvarande bestämmelser i 6 kap. 11 § behövs inte eftersom Skatteverkets rätt att överklaga ett beslut av länsrätt, som innebär att den skattskyldige får helt eller delvis bifall till sin talan, följer av reglerna i förvaltningsprocesslagen (1971:291).

13 §

Ändringen i *andra stycket* föranleds dels av att myndigheterna inom skatteförvaltningen slås samman till en myndighet, dels av att en funktion som allmänt ombud inrättas hos Skatteverket. Beträffande det allmänna ombudet, se vidare avsnitt 6.13.

Den föreslagna övergångsbestämmelsen till 6 kap. 1 § första stycket innebär att det allmänna ombudet inte kan vara part i en process där det ursprungliga beslutet meddelats av skattemyndighet och därför inte heller kan överklaga en länsrätts eller en kammarrätts beslut i sådana fall.

14 §

I 108 § gamla taxeringslagen (1956:623) föreskrevs att om part överklagat en länsrätts eller en kammarrätts beslut i mål angående inkomsttaxering m.m. fick motpart inge s.k. anslutningsöverklagande. Motsvarande bestämmelse i förevarande lag, dvs. 6 kap. 14 §, kom att få en något annorlunda lydelse. Några motiv för denna ändrade lydelse uttalades inte i lagens förarbeten. Tvärtom uttalades att bestämmelsen fullt ut motsvarade 108 § gamla taxeringslagen. Ett bibehållande av den nuvarande lydelsen av bestämmelsen skulle dock i den nya situationen med ett allmänt ombud kunna skapa tveksamhet vad gäller frågan om vem som får inge anslutningsöverklagande. Mot den bakgrunden har det befunnits lämpligt att utforma bestämmelsen med 108 § som förebild.

Det sagda innebär dels att Skatteverket inte kan inge anslutningsöverklagande över exempelvis länsrätts beslut om det allmänna ombudet varit part i länsrätten, dels att det allmänna ombudet inte kan inge anslutningsöverklagande över länsrätts beslut om Skatteverket varit part i

länsrätten. Beträffande det allmänna ombudets talerätt i allmänhet, se vidare avsnitt 6.13.

15 och 16 §§

Upphävandet av dessa paragrafer är i princip en direkt konsekvens av att myndigheterna inom skatteförvaltningen slås samman till en enda myndighet, Skatteverket.

17 §

Ändringen föranleds av att en funktion som allmänt ombud inrättas hos Skatteverket. I linje med vad som sägs i kommentaren till 6 kap. 13 § blir bestämmelsen endast aktuell att tillämpa beträffande sådana processer där det ursprungliga beslutet fattas av Skatteverket, dvs. efter utgången av år 2002.

7 kap.

2 §

I *första stycket*, som är nytt, införs en bestämmelse som innebär att fråga om utdömmande av vite skall prövas av den länsrätt som är behörig att pröva ett överklagande av beslut enligt denna lag. Ändringen syftar till att en fråga om utdömmande av vite och den beskattningsfråga som vitesfrågan är sammankopplad med skall prövas av samma länsrätt. Se vidare avsnitt 6.15.4.

6 §

Ändringen i *första stycket* är en konsekvens av att nuvarande skattemyndigheter upphör att existera och ersätts av Skatteverket.

9.16 Förslaget till lag om ändring i lagen (1990:676) om skatt på ränta på skogskontomedel m.m.

13 §

Ändringen i *första stycket* är föranledd av att en funktion som allmänt ombud inrättas hos Skatteverket. Beträffande det allmänna ombudet, se vidare avsnitt 6.13.

Tillägget i *andra stycket* skall ses mot bakgrund av den allmänna utvecklingen mot att reglera det allmännas överklagandetid med utgångspunkt i datum för det överklagade beslutets meddelande. En annan ordning är inte praktiskt hanterbar.

14 §

I paragrafens nuvarande lydelse finns bl.a. en hänvisning till 6 kap. 17 § taxeringslagen (1990:324, TL). Den paragrafen reglerar det allmännas möjligheter att föra talan till den skattskyldiges förmån i alla instanser. I den i detta ärende föreslagna lydelsen av 6 kap. TL har bestämmelsen kommit att inflyta under rubriken "Överklagande av länsrättens och kammarrättens beslut". Till följd härav regleras inte längre i nämnda 17 §, utan i den föreslagna bestämmelsen i 6 kap. 9 a § TL, det allmännas rätt att föra talan i länsrätten till den skattskyldiges förmån. Den tillagda sista meningen skall ses mot denna bakgrund.

9.17 Förslaget till lag om ändring i folkbokföringslagen (1991:481)

34 §

Ändringarna är en konsekvens av att nuvarande skattemyndigheter upphör att existera och ersätts av Skatteverket.

37 §

I *andra stycket*, som är nytt, införs en bestämmelse som innebär att fråga om utdömning av vite skall prövas av den länsrätt som är behörig att pröva ett överklagande av beslut enligt lagen. Ändringen syftar till att en fråga om utdömning av vite och den folkbokföringsfråga som vitesfrågan är sammankopplad med skall prövas av samma länsrätt. Se vidare avsnitt 6.15.4.

I *tredje stycket*, som också är nytt, har paragrafen, efter förebild i bl.a. 23 kap. 2 § skattebetalningslagen (1997:483), kompletterats med en bestämmelse om att rätten vid prövning av en fråga om utdömning av vite även får bedöma vitets lämplighet.

38 §

I *första stycket* införs en ny forumbestämmelse. Bestämmelsen syftar till att målen normalt skall komma att handläggas av den länsrätt som geografiskt är närmast för den som ärendet rör.

Den föreslagna regleringen i första stycket innebär att samma länsrätt som i dag skall pröva ett överklagande i mål om ändrad folkbokföringsort. Om en enskild genom ett beslut har blivit folkbokförd i ett annat län än tidigare, innebär den föreslagna regleringen att länsrätten för inflyttningsorten blir behörig. I det fallet då en enskild anmäler att han har flyttat från ett län till ett annat, men myndigheten beslutar att inte ändra folkbokföringen, blir den länsrätt behörig inom vars domkrets den enskilde anser sig bosatt. Se vidare avsnitt 6.15.2.

I *andra stycket*, som är nytt, regleras vilken länsrätt som skall pröva ett överklagande av ett beslut att inte folkbokföra en person som flyttad eller inflyttad till landet. Bestämmelsen innebär att prövningen skall göras av den länsrätt inom vars domkrets den församling är belägen som sökanden har uppgett i sin anmälan om flyttning eller inflyttning.

Genom det nya *tredje stycket* kommer överklagande av Skatteverkets övriga beslut att prövas av Länsrätten i Stockholms län. Detta gäller exempelvis överklagande av beslut enligt 1 § andra stycket avseende registrering utan att folkbokföring sker, t.ex. av barns födelse i landet då modern inte är folkbokförd här.

39 §

Genom bestämmelsen avskaffas rätten att överklaga beslut om fastställande av födelsenummer och kontrollsiffra i personnummer samt samordningsnummer. Sådana överklaganden har hittills prövats av Riksskatteverket, vars beslut inte kunnat överklagas. Något sakligt motiverat behov av att kunna överklaga sådana beslut föreligger inte. Verket har heller aldrig bifallit något sådant överklagande. Beslut om registrering av den födelsestid som ingår i personnumret överklagas enligt 38 §, liksom tidigare, hos länsrätt.

40 §

Ändringarna i *första stycket* föranleds av att myndigheterna inom skatteförvaltningen slås samman till en myndighet, Skatteverket, och av att en funktion som allmänt ombud inrättas hos Skatteverket. Beträffande det allmänna ombudet, se vidare avsnitt 6.13.

Utmönstrandet av hänvisningen till 18 och 18 a §§ har sin orsak i att beslut enligt nämnda bestämmelser i enlighet med den föreslagna lydelsen av 39 § inte kan överklagas.

9.18 Förslaget till lag om ändring i lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl.

21 §

Ändringen föranleds av att en funktion som allmänt ombud inrättas hos Skatteverket. Beträffandet det allmänna ombudet, se vidare avsnitt 6.13.

23 §

Ändringarna är en konsekvens av att nuvarande skattemyndigheter upphör att existera och ersätts av Skatteverket.

9.19 Förslaget till lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200)

12 kap.

1 §

Ändringarna är en konsekvens av att nuvarande skattemyndigheter upphör att existera och ersätts av Skatteverket.

19 kap.

11 §

Ändringarna är en konsekvens av att nuvarande skattemyndigheter upphör att existera och ersätts av Skatteverket.

20 kap.

1 §

Beslut som rör den som är skattskyldig endast på grund av förvärv av sådana varor som anges i 2 a kap. 3 § första stycket 1 och 2 fattas i dag av Riksskatteverkets särskilda skattekontor i Ludvika. Tillägget i *andra stycket* första meningen föranleds av att den lämpligaste ordningen även fortsättningsvis måste anses vara att sådana beslut, som med den föreslagna organisationen kommer att fattas av Skatteverket, ändå får överklagas hos Länsrätten i Dalarnas län och inte enligt huvudregeln i paragrafens första stycke (se kommentaren till 22 kap. 1 c § andra stycket skattebetalningslagen [1997:483]).

Samtliga näringsidkare som berörs av ett beslut om gruppregistrering enligt 6 a kap. 4 § eller ändring eller avregistrering enligt 6 a kap. 5 § får överklaga beslutet. Den enda praktiskt hanterbara lösningen är att alla överklaganden rörande gruppen prövas av samma länsrätt. Det naturliga

är att denna prövning görs av den länsrätt som är behörig att pröva ett överklagande av grupphuvudmannen. Detta har kommit till uttryck i andra styckets andra mening. Övriga ändringar i stycket är av endast redaktionell natur.

Ändringen i *tredje stycket* föranleds dels av att myndigheterna inom skatteförvaltningen slås samman till en myndighet, Skatteverket, dels av att en funktion som allmänt ombud inrättas hos Skatteverket. Beträffande det allmänna ombudet, se vidare avsnitt 6.13.

9.20 Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:466) om särskilda tvångsåtgärder i beskattningsförfarandet

28 §

Bestämmelserna i *första stycket* innebär att den länsrätt som är behörig att pröva en skattskyldigs överklagande enligt skattebetalningslagen (1997:483) under alla omständigheter är behörig att pröva en sådan framställning som avses i bestämmelsen. I den mån de nuvarande reglerna inte omfattar den situationen att en skattemyndighet överflyttat sin beslutsbehörighet med stöd av 2 kap. 5 § skattebetalningslagen innebär den nya lydelsen i sak ingen ändring jämfört med nuvarande lydelse.

Ändringarna i *andra stycket* är en direkt konsekvens av att den nuvarande skatteförvaltningens verksamhet tas över av Skatteverket.

29 §

Ändringen i *första stycket* syftar till att de frågor som bestämmelsen behandlar och den därmed sammanhängande beskattnings- eller avgiftsfrågan skall prövas av samma länsrätt. Se vidare avsnitt 6.15.5.

30 §

I 6 kap. 15 och 16 §§ taxeringslagen (1990:324, TL) regleras vem som företräder det allmänna i en taxeringsprocess. Dessa regler upphävs varför hänvisningen till dem utmönstras. I 6 kap. 17 § TL regleras Skatteverkets rätt att föra talan till den skattskyldiges förmån. Motsvarande regler bör finnas i den nu aktuella lagen. De har tagits in i *andra stycket*. Med hänsyn till att Skatteverket inte kan överklaga sina egna beslut omfattar den föreslagna lydelsen endast avgöranden av länsrätt och kammarrätt.

9.21 Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1565) om beskattning av viss privatinförsel

17 §

Ändringen i *tredje stycket* föranleds av att en funktion som allmänt ombud inrättas hos Skatteverket. Ändringen innebär att Skatteverkets beslut enligt lagen kan överklagas av det allmänna ombudet. Beträffande det allmänna ombudet, se vidare avsnitt 6.13.

9.22 Förslaget till lag om ändring i lagen (1995:1514) om generellt statsbidrag till kommuner och landsting

5 §

Upphävandet av *andra stycket* föränleds av att det nu saknar aktualitet.

7 §

Ändringen är en direkt konsekvens av att nuvarande skattemyndigheter upphör att existera och ersätts av Skatteverket.

9.23 Förslaget till lag om ändring i lagen (1995:1515) om utjämningsbidrag till kommuner och landsting

2 §

Av den föreslagna lydelsen av 4 kap. 2 § taxeringslagen (1990:324) framgår att Skatteverket är beslutande myndighet. Med anledning därav och då den nu aktuella paragrafen endast behandlar årlig taxering kan orden "skattemyndighetens årliga" utmönstras.

9.24 Förslaget till lag om ändring i lagen (1995:1516) om utjämningsavgift för kommuner och landsting

2 §

Av den föreslagna lydelsen av 4 kap. 2 § taxeringslagen (1990:324) framgår att Skatteverket är beslutande myndighet. Med anledning därav och då den nu aktuella paragrafen endast behandlar årlig taxering kan orden "skattemyndighetens årliga" utmönstras.

9.25 Förslaget till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483)

2 kap.

1, 2 och 4–7 §§

I 1 och 2 §§ i dess nuvarande lydelse regleras vilken skattemyndighet som är behörig att fatta sådana beslut enligt lagen som rör fysiska respektive juridiska personer. Ändringarna i 1 § och upphävandet av 2 § är en direkt konsekvens av att skattemyndigheterna upphör att existera och att Skatteverket tar över skattemyndigheternas verksamhet. Upphävandet av 3–5 a och 7 §§ liksom ändringen av 6 § är också en direkt följd av nämnda förhållande.

3 kap.

1 §

Ändringarna i första stycket 7 h föränleds av att 10 § lagen (1994:1776) om skatt på energi har upphävts genom SFS 2002:890 (prop. 2002/03:10, bet. 2002/03:SkU3, rskr. 2002/03:20 och att 12 § innehåller två stycken (senaste lydelse SFS 2002:422).

Övriga ändringar i paragrafen är en direkt konsekvens av att nuvarande skattemyndigheter upphör att existera och ersätts av Skatteverket.

5 kap.

11 §

Ändringarna är en direkt konsekvens av att det i framtiden bara kommer att finnas en myndighet, Skatteverket, som kan fatta beslut om skatteavdrag.

10 kap.

26 §

Ändringen i *första stycket* är en direkt konsekvens av att nuvarande skattemyndigheter upphör att existera och ersätts av Skatteverket.

35 §

Ändringen i *andra stycket* är en direkt konsekvens av att nuvarande skattemyndigheter upphör att existera och ersätts av Skatteverket.

36 §

Enligt paragrafen i dess nuvarande lydelse får Riksskatteverket gå med på att en periodisk sammanställning lämnas till annan myndighet än verket. Med annan myndighet avses i detta sammanhang skattemyndighet, som genom skatteförvaltningens omorganisationen upphör att existera. Ändringen i paragrafen skall ses mot denna bakgrund.

10 a kap.

1, 5 och 12 §§

Ändringarna i paragraferna är en direkt konsekvens av att nuvarande skattemyndigheter upphör att existera och ersätts av Skatteverket.

14 kap.

5 §

Paragrafen kommenteras i avsnitt 6.15.3.

17 kap.

2 §

Ändringen i *andra stycket* föranleds av att det inom den nya organisationen för skatteförvaltningen är det allmänna ombudet hos Skatteverket och inte verket som ges rätt att ansöka om förhandsbesked.

8 §

Av paragrafen i dess nuvarande lydelse framgår att en ansökan om anstånd enligt 17 kap. 6 § skall ges in till den myndighet som handlägger ärendet om dubbelbeskattning. Enligt sistnämnda paragraf är det regeringen eller den myndighet som regeringen förordnat, som handlägger dessa ärenden. Riksskatteverket har förordnats att i vissa fall handlägga sådana ärenden. Ändringarna i paragrafen föranleds härav och av det faktum att skattemyndigheterna upphör att existera och ersätts av Skatteverket.

22 kap.

1 §

Ändringarna föranleds dels av att myndigheterna inom skatteförvaltningen slås samman till en myndighet, Skatteverket, och att Skatteverket inte kan överklaga sina egna beslut, dels av att en funktion som allmänt ombud inrättas hos Skatteverket. Övriga ändringar i paragrafen är av endast redaktionell natur. Beträffande det allmänna ombudet, se avsnitt 6.13.

1 a och 1 b §§

I de två nytillkomna paragraferna finns bestämmelser om till vilken länsrätt som Skatteverkets beslut enligt skattebetalningslagen får överklagas. Innehållet i dessa paragrafer är avsett att motsvara vad som för närvarande gäller på grund av bestämmelserna om vilken skattemyndighet som är behörig att fatta beslut i 2 kap. 1 och 2 §§, bortsett från vad som anges i sista stycket i vardera paragrafen. Dagens beslutsbehörighetsregler har således gjorts om till regler om forum för överklagande. Syftet med de nya reglerna är att målen normalt skall komma att handläggas av den länsrätt som geografiskt är närmast för den som ärendet rör.

En skillnad i förhållande till de äldre bestämmelserna är att det är den fysiska personens faktiska folkbokföringsort som är den avgörande faktorn. Genom denna förändring används samma metod som vid bestämmande av laga domstol enligt 10 kap. 1 § rättegångsbalken.

I de fall det inte följer av reglerna i 1 a eller 1 b § till vilken domstol ett beslut skall överklagas avses beslutet överklagas enligt huvudregeln i 14 § andra stycket lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar, dvs. till den länsrätt inom vars domkrets ärendet först prövats. Se vidare avsnitt 6.15.2.

1 c §

I *första stycket* har tagits in en särskild forumregel för de fall ett beskattningsbeslut rör flera bolag inom en koncern eller en delägare i ett bolag och bolaget eller flera delägare i ett bolag. Sådana beslut skall överklagas hos den länsrätt som har att pröva moderbolagets respektive bolagets överklagande om besluten grundats på samma omständigheter och fattats samma dag.

Bestämmelsen i *andra stycket* har sin motsvarighet i den gällande lydelsen av 2 kap. 3 och 4 §§, dock med den skillnaden att dagens beslutsbehörighetsregel har gjorts om till en regel om forum för överklagande. Beslut i dessa ärenden fattas i dag av Riksskatteverkets särskilda skattekontor i Ludvika, vilket medför att överklagande av besluten skall ske hos Länsrätten i Dalarnas län. Den föreslagna omorganisationen av skatteförvaltningen innebär inte att man skall flytta handläggningen av denna typ av ärenden. Med hänsyn härtill, till att ärendena är av en specifik natur och till att Länsrätten i Dalarnas län har erfarenhet av denna måltyp har det ansetts lämpligt att överklagandena även i framtiden skall prövas av denna länsrätt.

3 §

Det nya *tredje stycket* föränleds av att det, i belysning av Regeringsrättens dom RÅ 2000 not 154, är tveksamt om bestämmelsen i 7 a § första stycket förvaltningsprocesslagen (1971:291) omfattar det fallet att en kommun överklagar ett beskattningsbeslut rörande kommunen till länsrätten. I syfte att klargöra vad som avses gälla vid en kommuns överklagande av Skatteverkets beslut tas en bestämmelse om detta in här.

7 §

Ändringarna i *första stycket* föränleds av att en funktion som allmänt ombud inrättas hos Skatteverket. Beträffande det allmänna ombudet, se vidare avsnitt 6.13.

8 §

Den nuvarande lydelsen av bestämmelsen har sin motsvarighet på taxeringsområdet i 6 kap. 9 § taxeringslagen (1990:324, TL) med den skillnaden att den paragrafen reglerar överklagande av taxeringsbeslut. Den föreslagna lydelsen är avsedd att tydliggöra att det nu är fråga om beskattningsbeslut.

I 22 kap. 13 § finns bl.a. en hänvisning till 6 kap. 17 § TL. Den senare paragrafen reglerar det allmännas möjligheter att föra talan till den skattskyldiges förmån i alla instanser. I den i detta ärende föreslagna lydelsen av 6 kap. TL har bestämmelsen kommit att inflyta under rubriken "Överklagande av länsrättens och kammarrättens beslut". Till följd härav regleras inte längre i nämnda 17 §, utan i den föreslagna bestämmelsen i 6 kap. 9 a § TL, det allmännas rätt att föra talan i länsrätten till den skattskyldiges förmån. En motsvarande bestämmelse har tagits in i *andra stycket* i den nu aktuella paragrafen.

9 §

Ändringarna i paragrafen föränleds av att en funktion som allmänt ombud inrättas hos Skatteverket. Beträffande det allmänna ombudet, se vidare avsnitt 6.13.

23 kap.

2 §

Ändringen i *andra stycket* syftar till att en fråga om utdömande av vite och den beskattningsfråga som vitesfrågan är sammankopplad med skall prövas av samma länsrätt. Se vidare avsnitt 6.15.4.

9.26 Förslaget till lag om ändring i lagen (1997:1024) om skattemyndigheters medverkan i brottsutredningar

5 §

Upphävandet av paragrafen föränleds av att den nuvarande skatteförvaltningens verksamhet tas över av Skatteverket.

9.27 Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:189) om förhandsbesked i skattefrågor

1, 6, 6 a, 10–13 och 20 §§

Ändringarna föranleds bland annat av att en funktion som allmänt ombud inrättas hos Skatteverket och att ombudet delvis tar över Skatteverkets partsroll i Skatterättsnämnden. Beträffande det allmänna ombudet, se vidare avsnitt 6.13.

22 §

Ändringen i *tredje stycket* föranleds av att såväl Skatteverket som det allmänna ombudet hos verket kan vara part i Skatterättsnämnden. I bestämmelsen klargörs bl.a. rågången mellan Skatteverket och det allmänna ombudet vad gäller rätten att överklaga nämndens beslut till Regeringsrätten.

9.28 Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:514) om särskild skattekontroll av torg- och marknadshandel m.m.

7 §

Ändringen i *första stycket*, som tidigare var paragrafens andra stycke är enbart ett förtydligande av att hänvisningen till skattebetalningslagen (1997:483) också gäller överklagande.

Därutöver har den redaktionella ändringen gjorts att det nuvarande första stycket blir andra stycket.

9.29 Förslaget till lag om ändring i lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid skattemyndigheters medverkan i brottsutredningar

1 och 10 §§

Ändringarna är direkta följdändringar till den nya organisationen av skatteförvaltningen och, såvitt gäller 1 §, till den ändrade rubriken till lagen (1997:1024) om Skatteverkets medverkan i brottsutredningar.

9.30 Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

7 kap. 11 §, 24 kap. 9 §, 31 kap. 27 §, 36 kap. 5 §, 58 kap. 34 § och 59 kap. 8 §

Skattemyndighetens beslut överklagas enligt nuvarande regler till Riksskatteverket mot vars beslut talan inte får föras. Eftersom Skatteverkets beslut inom den nya organisationen naturligtvis inte kan överklagas till verket självt har den lämpligaste ordningen ansetts vara att besluten får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol och att pröv-

ningstillstånd krävs för prövning hos kammarrätten. Se vidare avsnitt 6.15.6.

65 kap.

3 §

Ändringen i *andra stycket* är föranledd av att definitionen av begreppet hemortskommun har flyttats från 2 kap. 1 § skattebetalningslagen (1997:483) till 22 kap. 1 a § samma lag.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Övervägandena bakom övergångsbestämmelserna till 7 kap. 11 § tredje stycket, 24 kap. 9 § andra stycket, 31 kap. 27 §, 36 kap. 5 § andra stycket, 58 kap. 34 § och 59 kap. 8 § andra stycket berörs närmare i avsnitt 6.15.9.

9.31 Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i skatteförvaltningens beskattningsverksamhet

1 kap.

4 och 5 §§

Ändringarna är en direkt konsekvens av att den nuvarande skatteförvaltningens verksamhet tas över av Skatteverket.

6 §

Ändringen är en direkt konsekvens av att den nuvarande skatteförvaltningens beskattningsverksamhet tas över av Skatteverket och innebär att Skatteverket blir personuppgiftsansvarigt för all behandling som verket utför med stöd av lagen. Den personuppgiftsansvarige skall bl.a. tillse att behandlingen av uppgifter sker på ett korrekt och säkert sätt och att information lämnas till den registrerade.

2 kap.

5 §

Ändringen är föranledd av att 2 kap. 2 § skattebetalningslagen (1997:483) upphävs och att vad som där anges i stället i nu berört avseende regleras i 22 kap. 1 b § samma lag.

7 §

I och med att Skatteverket blir ensamt personuppgiftsansvarig för behandlingen av personuppgifter är det inte längre nödvändigt att i en särskild bestämmelse reglera vem som skall ha direktåtkomst till uppgifterna. Bestämmelsen har därför slopats.

3 kap.

4 §

Ändringen är en direkt konsekvens av att den nuvarande skatteförvaltningens verksamhet tas över av Skatteverket.

9.32 Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i skatteförvaltningens folkbokföringsverksamhet

1 kap.

5 §

Ändringen är en direkt konsekvens av att den nuvarande skatteförvaltningens folkbokföringsverksamhet tas över av Skatteverket och innebär att Skatteverket blir personuppgiftsansvarigt för all behandling som utförs med stöd av lagen. Den personuppgiftsansvarige skall bl.a. tillse att behandlingen av uppgifter sker på ett korrekt och säkert sätt och att information lämnas till den registrerade.

2 kap.

7 §

I och med att Skatteverket blir ensamt personuppgiftsansvarig för behandlingen av personuppgifter är det inte längre nödvändigt att i en särskild bestämmelse reglera vem som skall ha direktåtkomst till uppgifterna. Bestämmelsen har därför slopats.

3 kap.

4 §

Ändringen är en direkt konsekvens av att den nuvarande skatteförvaltningens verksamhet tas över av Skatteverket.

9.33 Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:184) om behandling av uppgifter i kronofogdemyndigheternas verksamhet

2 kap.

26 §

Ändringen innebär att Skatteverket, i dess egenskap av chefsmyndighet inom exekutionsväsendet, får ha direktåtkomst till samma uppgifter i kronofogdemyndigheternas verksamhet som Riksskatteverket har i dag.

Direktåtkomst till en databas inom en myndighetsorganisation innebär inte att samtliga anställda har tillgång till uppgifterna. Tvärtom medför personuppgiftslagens (1998:204) allmänna bestämmelser om grundläggande krav på och säkerhet vid behandling m.m. att olika åtgärder måste vidtas som förhindrar missbruk. Det kan t.ex. innebära att åtkomst till olika uppgifter inom en myndighet är starkt begränsad till olika behörighetsnivåer, vilket i sin tur innebär att det är ett högst begränsat antal personer som faktiskt har tillgång till samtliga uppgifter. Se vidare avsnitt 6.8.2.

27 §

Ändringen innebär att Skatteverket, i dess beskattningsverksamhet, får ha direktåtkomst till samma uppgifter i kronofogdemyndigheternas verksamhet som skattemyndigheterna har i dag. Se vidare avsnitt 6.8.2.

9.34 Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:837) om beräkning av viss inkomstskatt på förvärvsinkomster vid 2003 års taxering, m.m.

5 §

Beslut enligt 3 § i lagen fattas enligt nuvarande regler av skattemyndighet. Beslut enligt 4 § fattas, genom en hänvisning till reglerna om slutavräkning av kommunalskattemedel i 4 § femte stycket lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m. av Riksskatteverket. Den nu aktuella paragrafen kommer sålunda, i den ändrade lydelsen, att omfatta såväl skattemyndighets som Riksskatteverkets beslut om besluten fattats före den 1 januari 2004 men överklagats efter utgången av år 2003.

Om beslut med stöd av lagen skall fattas efter den 1 januari 2004 skall beslutet fattas av Skatteverket enligt 1 § i den nu föreslagna lagen med anledning av inrättande av Skatteverket. Överklagandebestämmelsen kommer då också att omfatta Skatteverkets beslut.

9.35 Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter

1 kap.

8 §

Upphävandet av paragrafen är en direkt konsekvens av att den nuvarande skatteförvaltningens verksamhet tas över av Skatteverket.

17 kap.

1 §

Förslaget har motiverats under avsnitt 7.

8 §

I *andra stycket*, som är nytt, införs en bestämmelse som innebär att fråga om utdömande av vite skall prövas av den länsrätt som är behörig att pröva ett överklagande av beslut enligt lagen. Ändringen syftar till att en fråga om utdömande av vite och den beskattningsfråga som vitesfrågan är sammankopplad med skall prövas av samma länsrätt. Se vidare avsnitt 6.15.4.

1.1 Förslag till lag om ändring i äktenskapsbalken

Härigenom föreskrivs i fråga om äktenskapsbalken¹
dels att i 3 kap. 4 § ordet "skattemyndigheten" skall bytas ut mot
 "Riksskatteverket",
dels att 3 kap. 1 §, 4 kap. 8 § och 15 kap. 2 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.1 §²

Innan äktenskap ingås skall prövas om det finns något hinder mot äktenskapet. Denna prövning skall göras av *skattemyndigheten i den region där kvinnan eller mannen är folkbokförd eller, om ingen av dem är folkbokförd här i landet, i den region där någon av dem vistas.*

Hindersprövningen skall begäras av kvinnan och mannen gemensamt hos *valfri skattemyndighet* eller allmän försäkringskassa.

Innan äktenskap ingås skall prövas om det finns något hinder mot äktenskapet. Denna prövning skall göras av *Riksskatteverket.*

Hindersprövningen skall begäras av kvinnan och mannen gemensamt hos *Riksskatteverket* eller *valfri* allmän försäkringskassa.

4 kap.8 §³

Vigsselförättaren skall genast sända underrättelse om vigseln till *den skattemyndighet som har gjort hindersprövningen.*

Om vigsel har förrättats efter hindersprövning som gäller här i riket enligt 2 § förordningen (1931:429) om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap, adoption och förmyndarskap skall underrättelse sändas till den skattemyndighet inom vars verksamhetsområde vigseln ägt rum.

Vigsselförättaren skall genast sända underrättelse om vigseln till *Riksskatteverket.*

¹ Senaste lydelse av 3 kap. 4 § 1991:495.

² Senaste lydelse 1998:244.

³ Senaste lydelse 1994:1976.

15 kap.2 §⁴

Skattemyndighetens beslut i fråga om hindersprövning får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Riksskatteverkets beslut i fråga om hindersprövning får överklagas hos en länsrätt inom vars domkrets kvinnan eller mannen är folkbokförd eller vistas. Finns ingen sådan behörig länsrätt överklagas beslutet hos Länsrätten i Stockholms län.

Detsamma gäller beslut av präster inom Svenska kyrkan om förrättande av vigsel.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Riksskatteverket får från skattemyndigheten ta över uppgiften att föra det allmännas talan i länsrätt och kammarrätt. Riksskatteverket för det allmännas talan i Regeringsrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003. Äldre föreskrifter i 15 kap. 2 § gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

⁴ Senaste lydelse 1997:994.

Härigenom föreskrivs i fråga om föräldrabalken⁵
dels att i 6 kap. 4 § ordet "skattemyndigheten" skall bytas ut mot
 "Riksskatteverket",
dels att 6 kap. 16 och 17 b §§ skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***6 kap.**16 §⁶

Anmälan enligt 4 § andra stycket om gemensam vårdnad för föräldrar som inte är gifta med varandra prövas av *skattemyndigheten i den region där barnet är folkbokfört*. Anmälan skall göras skriftligen av båda föräldrarna.

Anmälan enligt 4 § andra stycket 2 görs hos *valfri skattemyndighet* eller allmän försäkringskassa.

Beslut av *skattemyndigheten* får överklagas hos *allmän förvaltningsdomstol*.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Riksskatteverket får från skattemyndigheten ta över uppgiften att föra det allmännas talan i länsrätt och kammarrätt. Riksskatteverket för det allmännas talan i Regeringsrätten.

Anmälan enligt 4 § andra stycket om gemensam vårdnad för föräldrar som inte är gifta med varandra prövas av *Riksskatteverket*. Anmälan skall göras skriftligen av båda föräldrarna.

Anmälan enligt 4 § andra stycket 2 görs hos *Riksskatteverket* eller *valfri* allmän försäkringskassa.

Beslut av *Riksskatteverket* får överklagas hos *den länsrätt inom vars domkrets barnet är folkbokfört vid tidpunkten för beslutet*.

17 b §⁷

Har en socialnämnd godkänt ett avtal om vårdnad, skall ett meddelande om avtalets innehåll sändas samma dag till

1. *skattemyndigheten i den region där barnet är eller senast har varit folkbokfört,* 1. *Riksskatteverket,*

2. om avtalet gäller ett barn som har fyllt 15 år: Centrala studiestödsnämnden,

3. den allmänna försäkringskassa som enligt 5 kap. socialförsäkringslagen (1999:799) skall avgöra ett ärende avseende vårdnadshavaren. Innebär avtalet att föräldrarna skall ha gemensam vårdnad om barnet, skall meddelandet sändas till den försäkringskassa som modern tillhör.

⁵ Balken omtryckt 1995:974.

⁶ Senaste lydelse 1998:713.

⁷ Senaste lydelse 1999:806.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003. Äldre föreskrifter i 6 kap. 16 § gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet. Bilaga 1

1.4 Förslag till lag om ändring i lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt

Bilaga 1

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt⁸

dels att 60 d och 60 e §§ skall upphöra att gälla,

dels att i 15 § 1 a – 3 mom. samt 15 a, 16, 17, 46, 46 a, 48, 49 a, 51, 60, 60 b, 62 och 73 §§ ordet "skattemyndighet" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "Riksskatteverket" eller i förekommande fall "Riksskatteverkets",

dels att 22 § 2 mom., 26 §, 33 § 3 mom., 34, 44, 49, 53, 56, 59, 60 a och 67 §§ samt rubriken närmast före 34 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

22 §

*2 mom.*⁹ Har fast egendom efter den tidpunkt som näst föregående års taxeringsvärde avsett, sjunkit i värde genom eldsvåda, vattenflöde eller annan sådan händelse eller genom borttagande av byggnad eller annan anläggning på egendomen eller av tillhör därtill eller genom skogsavverkning eller genom nedläggning eller väsentlig förändring av verksamhet i vilken egendomen använts, eller av annan liknande anledning, skall på ansökan av skattskyldig, boutredningsman eller testamentsexekutor, efter verkställd utredning, egendomen åsättas särskilt värde till ledning för beräkning av på egendomen belöpande arvsskatt.

Där efter tidpunkt som nyss nämnts fortsatt bebyggelse skett på fast egendom eller dess värde annars höjts till följd av ny-, till- eller ombyggnad eller väsentlig förändring av verksamhet, vari egendomen använts, eller annan liknande anledning, får egendomen för ändamål enligt första stycket, åsättas särskilt värde.

Fast egendom som inte har särskilt taxeringsvärde skall också värderas till ledning för arvsskattens bestämmande. Värdering behövs dock inte om det är uppenbart att egendomens värde inte överstiger 50 000 kronor.

Värdering enligt detta moment görs av <i>skattemyndigheten i den region där fastigheten är belägen. Skattemyndigheten får uppdra åt en annan skattemyndighet att fatta beslut i dess ställe i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. Ett sådant uppdrag får ges endast om</i>	Värdering enligt detta moment görs av <i>Riksskatteverket.</i>
---	--

⁸ Senaste lydelse av
lagens rubrik 1974:857
15 § 1 a mom. 2001:95
15 § 2 mom. 2001:95
15 § 3 mom. 2001:95
15 a § 2001:95
16 § 2001:95
17 § 2001:95
46 § 2001:95
46 a § 2001:324

48 § 2001:95
49 a § 2001:95
51 § 2001:95
60 § 2001:95
60 b § 2001:95
60 d § 2001:95
60 e § 2001:95
62 § 2001:95
73 § 2001:95.

⁹ Senaste lydelse 2001:95.

den andra myndigheten medger det och om det inte medför avsevärd olägenhet för den som beslutet rör.

Vid värderingen skall hänsyn tas till egendomens beskaffenhet vid den tidpunkt som avses i 21 §. Värdet skall uppskattas enligt de grunder som gäller för bestämmande av taxeringsvärde året före det år då denna tidpunkt inföll. Föreskrifterna i 22 § 1 mom. andra och tredje meningarna skall därvid tillämpas. Skattskyldig, boutredningsman eller testamentsexekutor skall lämna *skattemyndigheten* de upplysningar som behövs för prövning av ansökningen. *Skattemyndigheten* får även besluta om besiktning av egendomen. Har ärendet tagits upp på ansökan *av annan än skattemyndigheten*, får dock sådant beslut fattas endast om sökanden åtar sig att betala kostnaderna för besiktningen.

Skattemyndighetens beslut enligt detta moment får inte överklagas.

Vid värderingen skall hänsyn tas till egendomens beskaffenhet vid den tidpunkt som avses i 21 §. Värdet skall uppskattas enligt de grunder som gäller för bestämmande av taxeringsvärde året före det år då denna tidpunkt inföll. Föreskrifterna i 22 § 1 mom. andra och tredje meningarna skall därvid tillämpas. Skattskyldig, boutredningsman eller testamentsexekutor skall lämna *Riksskatteverket* de upplysningar som behövs för prövning av ansökningen. *Verket* får även besluta om besiktning av egendomen. Har ärendet tagits upp på ansökan, får dock sådant beslut fattas endast om sökanden åtar sig att betala kostnaderna för besiktningen.

Riksskatteverkets beslut enligt detta moment får inte överklagas.

26 §¹⁰

Den som omhänderhar dödsbos egendom ävensom skattskyldig har att tillhandahålla den utredning, som prövas erforderlig för bedömning av egendoms värde.

Till upplysning om värde av fast egendom som enligt 22 § 2 mom. första eller tredje stycket åsatts särskilt värde, skall skattemyndighetens beslut i ärendet företes. Påkallar skattskyldig *tillämpning av sådant särskilt värde*, skall erforderligt anstånd med skatteärendets avgörande lämnas när ansökan om åsättande av särskilt värde av egendomen blivit gjord.

Till ledning för värdering av aktier, obligationer och därmed jämförliga värdehandlingar skall företes intyg av bank, mäklare eller annan sakkunnig. *Om sådan handling inte är börsnoterad och inte heller annars omsätts på kapital-*

Påkallar skattskyldig sådan värdering av fast egendom som avses i 22 § 2 mom. första eller tredje stycket, skall erforderligt anstånd med skatteärendets avgörande lämnas när ansökan om åsättande av särskilt värde av egendomen blivit gjord.

Till ledning för värdering av aktier, obligationer och därmed jämförliga värdehandlingar *som är börsnoterade eller annars omsätts på kapitalmarknaden* skall företes intyg av bank, mäklare eller annan sakkunnig.

¹⁰ Senaste lydelse 2001:95.

marknaden skall i stället företas av skattemyndigheten meddelat bevis om det värde, vartill handlingen enligt senast verkställd prövning kan ha upptagits vid taxering till statlig förmögenhetskatt.

Skattemyndigheten får, där särskild anledning föreligger, förordna lämplig person att verkställa uppskattning av lös egendom till ledning för dess värdering. Förordnande som nu sagts får efter överklagande meddelas av rätten. Det åligger skattskyldig eller den, som för skattskyldig har hand om egendom, att hålla egendomen tillgänglig för besiktning samt att tillhandagå förrättningsmannen med upplysningar och annan utredning. Ersättning åt förrättningsmannen betalas, om egendomen ingår i dödsbo, av boet och annars av den för egendomen skattskyldige.

Riksskatteverket får, där särskild anledning föreligger, förordna lämplig person att verkställa uppskattning av lös egendom till ledning för dess värdering. Förordnande som nu sagts får efter överklagande meddelas av rätten. Det åligger skattskyldig eller den, som för skattskyldig har hand om egendom, att hålla egendomen tillgänglig för besiktning samt att tillhandagå förrättningsmannen med upplysningar och annan utredning. Ersättning åt förrättningsmannen betalas, om egendomen ingår i dödsbo, av boet och annars av den för egendomen skattskyldige.

33 §

3 mom.¹¹. Har inom ett år från det att skattemyndighet meddelat beslut i skatteärendet dödsbo avträtts till konkurs, har dödsboet eller skattskyldig rätt att återfå betald skatt. Uppkommer i konkursen överskott, skall skatt utgå enligt föreskrifterna i 1 och 2 mom.

Ansökan om återvinning av skatt efter vad nu sagts görs skriftligen och tas upp av den skattemyndighet, som meddelat beslut i skatteärendet.

Beskattningsmyndighet

Beslut i fråga om arvsskatt fattas av den skattemyndighet som enligt 2 kap. 2 eller 5 § skattebetalningslagen (1997:483) är behörig att fatta beslut som rör arvlåtarens

3 mom. Har inom ett år från det att Riksskatteverket meddelat beslut i skatteärendet dödsbo avträtts till konkurs, har dödsboet eller skattskyldig rätt att återfå betald skatt. Uppkommer i konkursen överskott, skall skatt utgå enligt föreskrifterna i 1 och 2 mom.

Ansökan om återvinning av skatt efter vad nu sagts görs skriftligen och tas upp av Riksskatteverket.

Beslutande myndighet m.m.

34 §¹²

Beslut i fråga om arvsskatt fattas av Riksskatteverket.

¹¹ Senaste lydelse 2001:95.

¹² Senaste lydelse 2001:325.

eller testatorns dödsbo.

Bestämmelser om debitering och betalning av arvsskatt finns i skattebetalningslagen.

Förvaring av handlingar skall ske hos *den myndighet som är behörig enligt första stycket*.

Bestämmelser om debitering och betalning av arvsskatt finns i skattebetalningslagen (1997:483).

Förvaring av handlingar skall ske hos *Riksskatteverket*.

44 §¹³

Beslut i fråga om gåvoskatt fattas av *den skattemyndighet som, när skattskyldigheten inträder, är behörig enligt 2 kap. 1, 2 eller 5 § skattebetalningslagen (1997:483) att fatta beslut som rör den skattskyldige*.

Bestämmelser om debitering och betalning av gåvoskatt finns i skattebetalningslagen.

Förvaring av handlingar skall ske hos *den myndighet som är behörig enligt första stycket*.

Beslut i fråga om gåvoskatt fattas av *Riksskatteverket*.

Bestämmelser om debitering och betalning av gåvoskatt finns i skattebetalningslagen (1997:483).

Förvaring av handlingar skall ske hos *Riksskatteverket*.

49 §¹⁴

Där någon i enlighet med lagen (1927:77) om försäkringsavtal blivit insatt såsom förmånstagare, åligger det försäkringsgivaren att angående händelse, som enligt denna lag medför skattskyldighets inträde, lämna kontrolluppgift till *den skattemyndighet, vilken har att ta upp fråga om beskattning av försäkringsbeloppet* och därvid även uppge övriga förhållanden av betydelse för skattens bestämmande. Närmare föreskrifter om uppgiftsskyldigheten meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Uppgiftsskyldighet föreligger dock icke, därest försäkringsbeloppet eller, i fråga om belopp som utfaller periodiskt, det sammanlagda årsbeloppet ej överstiger 13 000 kronor. Där fråga är om flera försäkringar, skall vad nu sagts hava avseende å försäkringarnas sammanlagda belopp.

Uppgift enligt första stycket skall för varje kalenderår lämnas senast den 31 januari följande år. Har skattskyldighet inträtt till följd av dödsfall, skall dock uppgift lämnas inom en månad efter det försäkringsgivaren erhöll vetskap om dödsfallet.

Där någon i enlighet med lagen (1927:77) om försäkringsavtal blivit insatt såsom förmånstagare, åligger det försäkringsgivaren att angående händelse, som enligt denna lag medför skattskyldighets inträde, lämna kontrolluppgift till *Riksskatteverket* och därvid även uppge övriga förhållanden av betydelse för skattens bestämmande. Närmare föreskrifter om uppgiftsskyldigheten meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

¹³ Senaste lydelse 2001:325.

¹⁴ Senaste lydelse 2001:95.

Vad i första och andra styckena sägs skall äga motsvarande tillämpning i fall, som avses i 12 § sjätte stycket. Bilaga 1

53 §¹⁵

I fall där domstol fastställt skatt till ett högre belopp än som förut beräknats, skall rätten till *skattemyndigheten* snarast översända handling, som tillhandahållits rätten enligt 51 § fjärde stycket. Dessutom är rätten skyldig att, enligt vad regeringen närmare bestämmer, lämna *skattemyndigheten* de uppgifter, som *denna* behöver för att debitera skatten.

I fall där domstol fastställt skatt till ett högre belopp än som förut beräknats, skall rätten till *Riksskatteverket* snarast översända handling, som tillhandahållits rätten enligt 51 § fjärde stycket. Dessutom är rätten skyldig att, enligt vad regeringen närmare bestämmer, lämna *verket* de uppgifter, som *verket* behöver för att debitera skatten.

56 §¹⁶

Avlider den, som förvärvat egendom genom arv, testamente eller gåva, eftergives skatten enligt följande. Sker dödsfallet inom ett år från det skattskyldighet inträtt, eftergives hela skattebeloppet. Avlider den skattskyldige senare men inom tio år efter det skattskyldighet inträtt, eftergives samma belopp, minskat med en tiondedel för varje helt år som förflutit från sagda tidpunkt.

Fråga om eftergift av fastställd skatt tas efter skriftligen gjord framställning upp av *den skattemyndighet, som meddelat beslut i skatteärendet*.

Fråga om eftergift av fastställd skatt tas efter skriftligen gjord framställning upp av *Riksskatteverket*.

59 §¹⁷

Har efter det beslut meddelats om fastställande av skatt

- a) kännedom erhållits om förut icke känt testamente;
- b) testamente, förordnande enligt lagen (1927:77) om försäkringsavtal om insättande av förmånstagare eller motsvarande förordnande som avser utländsk försäkring, vartill hänsyn tagits vid skatteärendets prövning, blivit genom lagakraftvunnen dom helt eller delvis förklarat ogillt;
- c) genom lagakraftvunnen dom eljest blivit bestämt angående delningen av egendom i dödsbo, där skatten fastställts med ledning av handling, som avses i 15 § 1, 1 a och 2 mom., 15 a § eller 16 §;
- d) omständighet inträffat som föranleder tilläggsbouppteckning;
- e) kännedom erhållits angående vid tiden för skattskyldighetens inträde föreliggande omständighet, som föranleder att i deklaration uppgiven behållning eller egendom bort upptagas eller fördelas annorledes än i deklarationen angivits;
- f) klarhet vunnits om hur arvet slutligen skall fördelas i sådana fall som avses i 18 §;

¹⁵ Senaste lydelse 2001:325.

¹⁶ Senaste lydelse 2001:95.

¹⁷ Senaste lydelse 2001:95.

g) genom sådan delning, som enligt 32 § h) föranlett efterbeskattning, fördelningen av kvarlåtenskapen kommit att avvika från den som legat till grund för skattensfastställande;

och hade, om hänsyn tagits till omständighet som nu avses, någon skattskyldig haft att gälda mindre skatt än vad beräknats, skall honom påförd skatt nedsättas med sålunda för högt beräknat belopp.

Ansökan om återvinning av skatt efter vad nu sagts görs skriftligen och tas upp av *den skattemyndighet som meddelat beslut i skatteärendet*. Ansökan om återvinning av skatt efter vad nu sagts görs skriftligen och tas upp av *Riksskatteverket*.

60 a §¹⁸

Ett beslut av *skattemyndigheten* får överklagas även av Riksskatteverket. *Riksskatteverket* får föra talan till den enskildes förmån. Ett beslut av *Riksskatteverket* får överklagas även av *det allmänna ombudet hos Riksskatteverket*. *Ombudet* får föra talan till den enskildes förmån.

Riksskatteverket får överklaga ett beslut av länsrätt eller kammarrätt även om *verket* inte tidigare har fört det allmännas talan i målet. *Det allmänna ombudet* får överklaga ett beslut av länsrätt eller kammarrätt även om *ombudet* inte tidigare har fört det allmännas talan i målet.

67 §¹⁹

Skattskyldig eller annan får av *skattemyndigheten* föreläggas vid vite att fullgöra det som åligger honom enligt denna lag, dock ej såvitt avser betalning av fastställd skatt. Skattskyldig eller annan får av *Riksskatteverket* föreläggas vid vite att fullgöra det som åligger honom enligt denna lag, dock ej såvitt avser betalning av fastställd skatt.

På ansökan av *skattemyndigheten* får den tingsrätt där den döde hade att svara i allmänhet vid vite förelägga den, som uppgett dödsbo, att med ed bekräfta riktigheten av lämnade uppgifter. Edgång får även åläggas delägare, efterlevande make eller efterlevande sambo, som ej uppgett boet, samt annan som tagit befattning med boet. På ansökan av *Riksskatteverket* får den tingsrätt där den döde hade att svara i allmänhet vid vite förelägga den, som uppgett dödsbo, att med ed bekräfta riktigheten av lämnade uppgifter. Edgång får även åläggas delägare, efterlevande make eller efterlevande sambo, som ej uppgett boet, samt annan som tagit befattning med boet.

Vite får inte föreläggas staten, kommun eller tjänsteman i tjänsten.

Fråga om utdömande av vite prövas av den länsrätt som är behörig att pröva ett överklagande av beslut enligt denna lag.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.

¹⁸ Senaste lydelse 2001:95.

¹⁹ Senaste lydelse 2001:95.

2. Äldre föreskrifter i 22 § 2 mom. sjätte stycket gäller fortfarande för beslut meddelade före ikraftträdandet.
3. Äldre föreskrifter i 33 § 3 mom. första stycket om rätt att återfå betald skatt gäller fortfarande avseende beslut i skatteärende som har meddelats före ikraftträdandet.
4. Äldre föreskrifter i 60, 60 a och 60 b §§ gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.
5. Föreläggande av skattemyndighet enligt äldre föreskrifter i 67 § första stycket skall efter ikraftträdandet fullgöras till Riksskatteverket.
6. De nya föreskrifterna i 67 § fjärde stycket gäller för ansökan om utdömmande av vite som ges in efter ikraftträdandet.

1.8 Förslag till lag om ändring i kupongskattelagen (1970:624)

Bilaga 1

Härigenom föreskrivs i fråga om kupongskattelagen (1970:624)²⁰ dels att 30 § skall upphöra att gälla, dels att 17, 21–23, 29 och 30 a §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

17 §²¹

Blanketter med uppgift om utdelning, som lämnas enligt 15 §, skall vara ordnade kommunvis efter utdelningsmottagarens kommun. Vilken hemortskommun uppgifterna avser skall vara tydligt utmärkt. Blanketter, vid vilkas avgivande kupongskatt innehållits, skall dock vara skilda från övriga blanketter, och sammanlagda beloppet av den utdelning uppgifterna i dessa blanketter avser skall anges särskilt.

Senast den 31 januari varje år skall de blanketter som nämns i första stycket och som gäller det årets taxering av beskattningsskyldigheten tillställas den skattemyndighet som enligt 2 kap. skattebetalningslagen (1997:483) är behörig att fatta beslut som rör den utdelningsberättigade.

21 §²²

Om utdelning lämnas i annat än pengar i svenskt mynt och om det enligt 8 eller 15 § föreligger skyldighet att betala in kupongskatt, skall aktiebolaget senast en vecka efter beslutet om utdelning till beskattningsskyldigheten lämna in en bestyrkt uppgift om de utdelade tillgångarnas värde vid utdelningstillfället. Om *det finns anledning anta* att värdet är för lågt uppgivet, skall *beskattningsskyldigheten hos skattemyndigheten i den region där bolagets styrelse har sitt säte anmärka förhållandet och förete den utredning som står beskattningsskyldigheten till buds för att bedöma värdet. Skattemyndigheten i det län där bolagets styrelse har*

Om utdelning lämnas i annat än pengar i svenskt mynt och om det enligt 8 eller 15 § föreligger skyldighet att betala in kupongskatt, skall aktiebolaget senast en vecka efter beslutet om utdelning till beskattningsskyldigheten lämna in en bestyrkt uppgift om de utdelade tillgångarnas värde vid utdelningstillfället. Om *beskattningsskyldigheten finner det sannolikt* att värdet är för lågt uppgivet, skall *myndigheten meddela beslut om värdet och förelägga* bolaget att inom viss tid betala in felande kupongskatt. Om inbetalningen inte gjorts inom den utsatta tiden, skall bolaget betala dröjsmålsavgift. Därvid skall 19 § andra stycket tillämpas.

²⁰ Senaste lydelse av lagens rubrik 1974:996 30 § 1993:463.

²¹ Senaste lydelse 2001:1228.

²² Senaste lydelse 1998:242.

sitt säte skall värdera de utdelade tillgångarna och meddela beslut med anledning av anmärkningen. Om skattemyndigheten finner att det av bolaget uppgivna värdet bör höjas, skall underrättelse lämnas beskattningsmyndigheten och bolaget med föreläggande för bolaget att inom viss tid betala in felande kupongskatt. Om inbetalningen inte gjorts inom den utsatta tiden skall bolaget betala dröjsmålsavgift. Därvid skall 19 § andra stycket tillämpas.

Om utdelning har ägt rum när beslut meddelats om påföring av ytterligare kupongskatt och har tillräckligt belopp till kupongskatten inte innehållits, skall bolaget förskjuta skattebeloppet men får kräva det åter av den skattskyldige.

22 §²³

Om en central värdepappersförvarare eller ett aktiebolag inte betalar in kupongskatt i föreskriven tid, skall beskattningsmyndigheten förelägga värdepappersförvararen eller bolaget att inom viss tid fullgöra sin betalningsskyldighet.

Om föreläggandet inte följs, skall beskattningsmyndigheten anmäla förhållandet till skattemyndigheten i det län där bolagets styrelse har sitt säte. Obetalda kupongskattebelopp samt dröjsmålsavgifter skall av skattemyndigheten lämnas för indrivning. Regeringen får föreskriva att indrivning inte behöver begäras för ett ringa belopp.

Obetalda kupongskattebelopp samt dröjsmålsavgifter skall av beskattningsmyndigheten lämnas för indrivning. Regeringen får föreskriva att indrivning inte behöver begäras för ett ringa belopp.

Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. Vid indrivning får verkställighet enligt utsköningsbalken ske.

Överklagande av beslut inverkar inte på skyldigheten att betala skatt eller dröjsmålsavgift.

23 §²⁴

Försummar aktiebolag annan skyldighet enligt denna lag än skyldigheten att innehålla eller inbetala kupongskatt i föreskriven tid eller ordning, kan beskattningsmyndigheten förelägga bolaget att vid vite fullgöra förstnämnda skyl-

Försummar aktiebolag annan skyldighet enligt denna lag än skyldigheten att innehålla eller inbetala kupongskatt i föreskriven tid eller ordning, kan beskattningsmyndigheten förelägga bolaget att vid vite fullgöra förstnämnda skyl-

²³ Senaste lydelse 1998:1485.

²⁴ Senaste lydelse 1997:1087.

dighet. *Försuttet vite utdömes efter anmälan av beskattningsmyndigheten av den länsrätt inom vars domkrets bolagets styrelse har sitt säte.*

dighet. *Fråga om utdömande av vite prövas efter anmälan av beskattningsmyndigheten av den länsrätt som är behörig att pröva ett överklagande av beslut enligt denna lag.*

I fråga om vite enligt första stycket gäller i övrigt 6 kap. 2 § samt 7 kap. 1 och 2 §§ taxeringslagen (1990:324).

29 §²⁵

Beslut av Riksskatteverket *eller skattemyndighet* enligt denna lag utom i fråga om vite får överklagas hos länsrätten av den som beslutet rör. *Överklagandet* skall ha kommit in inom två månader från den dag då *klaganden* fick del av beslutet.

Beslut av Riksskatteverket enligt denna lag utom i fråga om vite får överklagas hos länsrätten av den som beslutet rör *och det allmänna ombudet hos Riksskatteverket. Ett överklagande av den som beslutet rör* skall ha kommit in inom två månader från den dag då denne fick del av beslutet. *Ett överklagande av det allmänna ombudet skall ha kommit in inom två månader från den dag då beslutet meddelades.*

Riksskatteverkets beslut enligt 22 § första stycket eller 24 § får inte överklagas.

30 a §²⁶

Bestämmelserna i 6 kap. taxeringslagen (1990:324) om överklagande av länsrättens och kammarrättens beslut *och om företrädare för det allmänna* gäller i tillämpliga delar för mål enligt denna lag.

Bestämmelserna i 6 kap. taxeringslagen (1990:324) om överklagande av länsrättens och kammarrättens beslut gäller i tillämpliga delar för mål enligt denna lag.

Bestämmelserna i 6 kap. 9 a § taxeringslagen gäller för det allmänna ombudets överklagande av Riksskatteverkets beslut.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.
 2. Äldre föreskrifter i 23 § gäller fortfarande för anmälan som har getts in före ikraftträdandet.
 3. Äldre föreskrifter i 29 § första stycket gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

²⁵ Senaste lydelse 2000:468.

²⁶ Senaste lydelse 1993:463.

1.13 Förslag till lag om ändring i lagen (1974:174) om identitetsbeteckning för juridiska personer m.fl.

Bilaga 1

Härigenom föreskrivs att 6 § lagen (1974:174) om identitetsbeteckning för juridiska personer m.fl. skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §

Talan mot beslut angående fastställande av organisationsnummer *föres hos riksskatteverket genom besvär. Mot riksskatteverkets beslut får talan icke föras.*

Beslut angående fastställande av organisationsnummer *överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.*

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003. Äldre föreskrifter i 6 § gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

1.16 Förslag till lag om ändring i lagen (1978:880) om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter

Bilaga 1

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1978:880) om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter²⁷

dels att i 3, 10, 17 och 18 §§ ordet "skattemyndigheten" skall bytas ut mot "Riksskatteverket",

dels att 20 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

20 §²⁸

Mål om betalningssäkring som avses i 3 § första stycket prövas av den länsrätt inom vars domkrets beslut om skatt enligt skattebetalningslagen (1997:483) skall fattas då framställningen om betalningssäkring görs.

Om beslut om skatten skall meddelas av Skattemyndigheten i Stockholm enligt bestämmelsen i 2 kap. 1 § tredje stycket sista meningen eller 2 § femte stycket sista meningen skattebetalningslagen, skall mål om betalningssäkring prövas av den länsrätt inom vars domkrets verkställigheten kan äga rum.

Mål om betalningssäkring som avses i 3 § andra stycket prövas av den länsrätt inom vars domkrets taxeringsbeslut eller beslut om tulltillägg enligt tullagen (2000:1281) eller beslut om transporttillägg enligt lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och mineraloljeprodukter skall fattas då framställningen om betalningssäkring görs.

Behörig skattemyndighet att föra det allmännas talan är skattemyndigheten i den region där behörig

Mål om betalningssäkring som avses i 3 § första stycket prövas av den länsrätt som är behörig att pröva ett överklagande enligt 22 kap. 1 a–1 c §§ skattebetalningslagen (1997:483) då framställningen om betalningssäkring görs.

Mål om betalningssäkring som avses i 3 § andra stycket prövas av den länsrätt som är behörig enligt första stycket eller den länsrätt inom vars domkrets beslut om tulltillägg enligt tullagen (2000:1281) eller beslut om transporttillägg enligt lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och mineraloljeprodukter skall fattas då framställningen om betalningssäkring görs.

²⁷ Senaste lydelse av

3 § 2000:1283

10 § 1990:372

17 § 1990:372

18 § 1995:442.

²⁸ Senaste lydelse 2000:1283.

länsrätt finns. Vad som föreskrivs i 6 kap. 15 och 16 §§ taxeringslagen (1990:324) gäller i tillämpliga delar i mål om betalningssäkring.

Bilaga 1

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003. Äldre föreskrifter i 20 § gäller fortfarande för framställning som har getts in före ikraftträdandet.

1.18 Förslag till lag om ändring i fastighetstaxeringslagen Bilaga 1
(1979:1152)

Härigenom föreskrivs i fråga om fastighetstaxeringslagen (1979:1152)²⁹

dels att i 17 kap. 5 §, 18 kap. 1 a, 4, 8, 10, 11, 22–24, 29, 30, 32 och 38 §§, 19 kap. 5, 6 och 8 §§, 20 kap. 3 a, 4, 5 a–8, 10, 12–14 och 17–20 §§, 21 kap. 5 och 6 §§, 26 kap. 1 och 2 §§, 28 kap. 4 § samt rubriken till 29 kap. ordet ”skattemyndighet” i olika böjningsformer skall bytas ut mot ”Riksskatteverket” eller i förekommande fall ”Riksskatteverkets”,

dels att i 22 kap. 2 § orden ”en skattemyndighets” skall bytas ut mot ”Riksskatteverkets”,

dels att 17 kap. 1, 2 och 4 §§, 18 kap. 9, 9 a och 28 §§, 19 kap. 1–3 §§, 20 kap. 2 och 9 §§, 21 kap. 1, 4 och 7 §§, 22 kap. 3 §, rubriken till 21 kap. samt rubrikerna närmast före 17 kap. 2 § och 21 kap. 7 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

17 kap.

1 §³⁰

Riksskatteverket *leder och ansvarar för skatteförvaltningens verksamhet enligt denna lag.* Riksskatteverket ansvarar för *verksamheten* enligt denna lag.

Skattemyndigheten leder och ansvarar för verksamheten i regionen.

²⁹ Senaste lydelse av
17 kap. 5 § 2001:1218
18 kap. 1 a § 2001:1218
18 kap. 4 § 2001:1218
18 kap. 8 § 1993:1193
18 kap. 10 § 2001:1218
18 kap. 11 § 1994:849
18 kap. 22 § 2001:1218
18 kap. 23 § 1996:668
18 kap. 24 § 1993:1193
18 kap. 29 § 1993:1193
18 kap. 30 § 1997:1090
18 kap. 32 § 1993:1193
18 kap. 38 § 1993:1193
19 kap. 5 § 1995:1409
19 kap. 6 § 1993:1193
19 kap. 8 § 1993:1193
20 kap. 3 a § 1993:1193
20 kap. 4 § 2001:1218

20 kap. 5 a § 1993:1193
20 kap. 6 § 2001:1218
20 kap. 7 § 1993:1193
20 kap. 8 § 1993:1193
20 kap. 10 § 1993:1193
20 kap. 12 § 1993:1193
20 kap. 13 § 2001:1218
20 kap. 14 § 1993:1193
20 kap. 17 § 1993:1193
20 kap. 18 § 1993:1193
20 kap. 19 § 1993:1193
20 kap. 20 § 1993:1193
21 kap. 5 § 1993:1193
21 kap. 6 § 1993:1193
22 kap. 2 § 1993:1193
26 kap. 1 § 1990:379
26 kap. 2 § 1993:1193
28 kap. 4 § 1993:1193
rubriken till 29 kap. 1993:1193.

³⁰ Senaste lydelse 1998:239.

2 §³²

Beslut i taxeringsärende fattas av skattemyndigheten i den region där fastigheten är belägen.

En skattemyndighet får uppdra åt en annan skattemyndighet att fatta beslut i dess ställe i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. Ett sådant uppdrag får ges endast om den andra myndigheten medger det och om det kan ske utan avsevärd olägenhet för fastighetsägaren.

Att vissa taxeringsärenden avgörs i skattenämnd framgår av 20 kap. 3 §.

Beslut i taxeringsärende fattas av Riksskatteverket.

4 §³³

Skattemyndigheten får förordna det antal personer med sakkunskap i fråga om fastighetsvärdering (konsulenter för fastighetstaxering) som behövs för att biträda skattemyndigheten vid den allmänna och förenklade fastighetstaxeringen.

Konsulenten får inte vara ledamot av skattenämnd vid den skattemyndighet som han biträder.

Riksskatteverket får förordna det antal personer med sakkunskap i fråga om fastighetsvärdering (konsulenter för fastighetstaxering) som behövs för att biträda vid den allmänna och förenklade fastighetstaxeringen.

Konsulenten får inte vara ledamot av skattenämnd.

18 kap.

9 §³⁴

Allmän och förenklad fastighetsdeklaration, som skall lämnas utan föreläggande, liksom påpekanden med anledning av förslag till fastighetstaxering, skall lämnas senast den 1 november året före det år då den allmänna eller förenklade fastighetstaxeringen äger rum.

Fastighetsdeklarationen eller påpekandena med tillhörande handlingar skall lämnas till skattemyndighet.

Skattemyndighet får efter samråd med kommun bestämma att det inom kommunen skall finnas särskilt insamlingsställe för deklARATIONER och påpekanden, som skall lämnas till ledning för taxering inom regionen.

Fastighetsdeklarationen eller påpekandena med tillhörande handlingar skall lämnas till Riksskatteverket.

Verket får efter samråd med kommun bestämma att det inom kommunen skall finnas särskilt insamlingsställe för deklARATIONER och påpekanden.

³¹ Senaste lydelse 1993:1193.

³² Senaste lydelse 1998:239.

³³ Senaste lydelse 2001:1218.

³⁴ Senaste lydelse 2001:1218.

Om någon visar att han på grund av särskilda omständigheter är förhindrad att lämna allmän eller förenklad fastighetsdeklaration eller påpekanden inom föreskriven tid, får han efter ansökan beviljas anstånd med att lämna deklarationen eller påpekandena. Anstånd får inte utan att det finns synnerliga skäl medges längre än till utgången av februari månad under taxeringsåret.

Den som i varaktigt bedriven näringsverksamhet biträder deklarationskyldiga med att upprätta deklarationer kan efter ansökan få tillstånd att lämna deklarationerna enligt tidsplan till och med februari månad under taxeringsåret. Om ansökan medges skall den deklarationskyldige anses ha fått anstånd till den dag då deklarationen senast får avlämnas enligt tidsplanen.

Ansökan enligt första stycket prövas av skattemyndigheten i det län där fastigheten är belägen. Ansökan enligt andra stycket prövas av skattemyndigheten i det län där sökanden utövar sin verksamhet. Ansökan hos en annan skattemyndighet skall prövas där om tiden inte medger att den överlämnas till rätt myndighet.

28 §³⁶

Fråga om utdömande av vite prövas av den länsrätt som är behörig att pröva ett överklagande av beslut enligt denna lag.

Vid prövning av ansökan om utdömande av vite får även vitets lämplighet bedömas.

Vid prövning av ansökan om utdömande av vite får även vitets lämplighet bedömas.

19 kap.1 §³⁷

Senast den 1 oktober andra året före det år då allmän fastighetstaxering äger rum, skall regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer besluta föreskrifter för förberedelsearbetet.

Senast den 15 november samma år lämnar Riksskatteverket beträffande småhus och tomtmark, utom såvitt avser småhus och tomtmark för småhus som ingår i lantbruksenhet, förslag till sådana föreskrifter som avses i 7 kap. 7 § med undantag för föreskrifter om indelning i värdeområden.

Senast den 15 mars året före det år då allmän fastighetstaxering äger rum *upprättar skattemyndigheten förslag till indelning i värdeområ-*

Senast den 15 mars året före det år då allmän fastighetstaxering äger rum lämnar Riksskatteverket förslag till övriga föreskrifter enligt 7

³⁵ Senaste lydelse 2001:1218.

³⁶ Senaste lydelse 1993:1193.

³⁷ Senaste lydelse 1993:1193.

den för småhus, hyreshus, avkastningsvärderad industri och tomtmark. kap. 7 §.

Senast sistnämnda dag lämnar Riksskatteverket förslag till föreskrifter om indelning i värdeområden för övriga ägoslag samt förslag till övriga föreskrifter enligt 7 kap. 7 § för samtliga byggnadstyper och ägoslag.

2 §³⁸

Under förberedelsearbetet skall det vid varje skattemyndighet finnas en eller flera referensgrupper bestående av förtroendevalda ledamöter i skattenämnden.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer fastställer det antal ledamöter som skall ingå i en referensgrupp.

Under förberedelsearbetet skall det vid Riksskatteverket finnas referensgrupper bestående av förtroendevalda ledamöter i skattenämnden.

3 §³⁹

Lantmäteriverket och skattemyndigheten skall undersöka vilka riktvärdetabeller för småhus som inte ingår i lantbruksenhet, som med hänsyn till rådande prisläge bör användas inom olika delar av länet. Förslag härom skall upprättas. Undersökningen skall även omfatta upprättande av förslag till riktvärdekartor för tomtmark som inte ingår i lantbruksenhet inom länet.

Lantmäteriverket och skattemyndigheten skall vidare pröva att en tillämpning av förslag till föreskrifter enligt 1 § andra–fjärde styckena leder till taxeringsvärden som svarar mot taxeringsvärdenivå enligt 5 kap. 2 § (provvärdering). Motsvarande prövning görs av förslag till riktvärdekartor för tomtmark och riktvärdetabeller för småhus enligt första stycket.

Provvärdering skall göras för varje värdeområde och omfatta det antal överlåtelseobjekt inom området (provvärderingsobjekt) som bedöms nödvändigt med hänsyn till områdets karaktär. Om antalet provvärderingsobjekt är för få eller saknas inom ett värdeområde, får provvärdering göras för

Lantmäteriverket och Riksskatteverket skall undersöka vilka riktvärdetabeller för småhus som inte ingår i lantbruksenhet, som med hänsyn till rådande prisläge bör användas inom olika delar av ett län. Förslag härom skall upprättas. Undersökningen skall även omfatta upprättande av förslag till riktvärdekartor för tomtmark som inte ingår i lantbruksenhet inom länet.

Lantmäteriverket och Riksskatteverket skall vidare pröva att en tillämpning av förslag till föreskrifter enligt 1 § andra–fjärde styckena leder till taxeringsvärden som svarar mot taxeringsvärdenivå enligt 5 kap. 2 § (provvärdering). Motsvarande prövning görs av förslag till riktvärdekartor för tomtmark och riktvärdetabeller för småhus enligt första stycket.

³⁸ Senaste lydelse 1993:1193.

³⁹ Senaste lydelse 2001:1218.

en grupp av värdeområden som då tillsammans bildar ett provvärderingsområde.

Bilaga 1

Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer beslutar närmare föreskrifter om indelningen i provvärderingsområden. Ett sådant beslut får inte överklagas.

20 kap.

2 §⁴⁰

Skattemyndigheten skall senast den 15 juni under taxeringsåret meddela grundläggande beslut om taxering av fastighet *som är belägen i regionen.* *Riksskatteverket* skall senast den 15 juni under taxeringsåret meddela grundläggande beslut om taxering av fastighet.

Har fastighetsägaren, trots att han varit skyldig att lämna fastighetsdeklaration, inte avgett någon sådan, eller kan fastighetens taxeringsvärde inte beräknas tillförlitligt på grund av brister i eller bristfälligt underlag för deklarationen, skall taxeringsvärdet uppskattas till det belopp som framstår som skäligt med hänsyn till vad som framkommit i ärendet (skönstaxering).

9 §⁴¹

Vill fastighetsägaren begära omprövning av ett beslut, skall han göra detta skriftligt. Begäran skall ha kommit in till *skattemyndigheten* före utgången av det femte året efter taxeringsåret. Vill fastighetsägaren begära omprövning av ett beslut, skall han göra detta skriftligt. Begäran skall ha kommit in till *Riksskatteverket* före utgången av det femte året efter taxeringsåret.

Om fastighetsägaren gör sannolikt att han inte inom två månader före utgången av den tid som anges i första stycket fått kännedom om ett beslut om fastighetstaxering som är till hans nackdel, får han ändå begära omprövning. Begäran skall ha kommit in inom två månader från den dag han fick sådan kännedom.

Har fastighetsägaren inom den tid som anges i första eller andra stycket lämnat in skrivelsen med begäran om omprövning till *en annan skattemyndighet än den som fattat beslutet eller till en allmän förvaltningsdomstol*, får ärendet ändå prövas. Skrivelsen skall då omedelbart översändas till *den skattemyndighet som fattat beslutet med uppgift om den dag då handlingen kom in till myndigheten eller domstolen.* Har fastighetsägaren inom den tid som anges i första eller andra stycket lämnat in skrivelsen med begäran om omprövning till en allmän förvaltningsdomstol, får ärendet ändå prövas. Skrivelsen skall då omedelbart översändas till *Riksskatteverket* med uppgift om den dag då handlingen kom in till domstolen.

⁴⁰ Senaste lydelse 2001:1218.

⁴¹ Senaste lydelse 1993:1193.

Överklagande av skattemyndighets beslut⁴²**Överklagande av Riksskatteverkets beslut**1 §⁴³

En skattemyndighets beslut om fastighetstaxering får överklagas hos länsrätten av fastighetsägaren och Riksskatteverket.

Riksskatteverkets beslut om fastighetstaxering får överklagas av fastighetsägaren och det allmänna ombudet hos Riksskatteverket hos den länsrätt inom vars domkrets den taxeringsenhet som överklagandet avser är belägen.

Fastighetsägaren får överklaga beslut att avvisa en begäran om omprövning av beslut om fastighetstaxering.

4 §⁴⁴

Skattemyndigheten skall pröva om överklagandet har kommit in i rätt tid. Har överklagandet kommit in för sent, skall myndigheten avvisa det, om inte annat följer av andra eller tredje stycket.

Överklagandet skall inte avvisas, om förseningen beror på att skattemyndigheten har lämnat fastighetsägaren en felaktig underrättelse om hur man överklagar.

Överklagandet skall inte heller avvisas, om det inom överklagandetiden kommit in till en annan skattemyndighet än den som fattat beslutet eller till en allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet skall då omedelbart översändas till den skattemyndighet som fattat beslutet med uppgift om den dag då handlingen kom in till myndigheten eller domstolen.

Riksskatteverket skall pröva om överklagandet har kommit in i rätt tid. Har överklagandet kommit in för sent, skall verket avvisa det, om inte annat följer av andra eller tredje stycket.

Överklagandet skall inte avvisas, om förseningen beror på att Riksskatteverket har lämnat fastighetsägaren en felaktig underrättelse om hur man överklagar.

Överklagandet skall inte heller avvisas, om det inom överklagandetiden kommit in till en allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet skall då omedelbart översändas till Riksskatteverket med uppgift om den dag då handlingen kom in till domstolen.

Riksskatteverkets överklagande⁴⁵Allmänna ombudets överklagande m.m.7 §⁴⁶

Riksskatteverkets överklagande

Det allmänna ombudets över-

⁴² Senaste lydelse 1993:1193.

⁴³ Senaste lydelse 1993:1193.

⁴⁴ Senaste lydelse 1993:1193.

⁴⁵ Senaste lydelse 1993:1193.

⁴⁶ Senaste lydelse 1993:1193.

skall vara skriftligt och ha kommit in inom den tidsfrist som enligt 20 kap. gäller för beslut om omprövning på initiativ av *skattemyndighet*, eller efter sådan tid, inom två månader från den dag då det överklagade beslutet meddelades.

klagande skall vara skriftligt och ha kommit in inom den tidsfrist som enligt 20 kap. gäller för beslut om omprövning på initiativ av *Riksskatteverket*, eller efter sådan tid, inom två månader från den dag då det överklagade beslutet meddelades.

Om ett omprövningsbeslut som avser eftertaxering överklagas och en ändring till fastighetsägarens nackdel yrkas, skall överklagandet ha kommit in inom två månader från den dag beslutet meddelats.

22 kap.

3 §⁴⁷

Bestämmelserna i 6 kap. 11–24 §§ taxeringslagen (1990:324) gäller i tillämpliga delar för mål enligt denna lag. Vad som i taxeringslagen sägs om skattskyldig skall gälla fastighetsägare.

Bestämmelserna i 6 kap. 8 § tredje stycket samt 9 a, 13, 14 och 17–24 §§ taxeringslagen (1990:324) gäller i tillämpliga delar för mål enligt denna lag. Vad som i taxeringslagen sägs om skattskyldig skall gälla fastighetsägare.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.
2. Föreläggande av skattemyndighet enligt äldre föreskrifter i 18 kap. 23 § första stycket skall efter ikraftträdandet fullgöras till Riksskatteverket.
3. Äldre föreskrifter i 18 kap. 23 § andra stycket gäller fortfarande för uppgift som lämnats före ikraftträdandet.
4. De nya föreskrifterna i 18 kap. 28 § första stycket gäller för ansökan om utdömmande av vite som ges in efter ikraftträdandet.
5. Äldre föreskrifter i 18 kap. 30 § gäller fortfarande för framställning som har getts in före ikraftträdandet.
6. Föreläggande av skattemyndighet enligt äldre föreskrifter i 19 kap. 8 § skall efter ikraftträdandet fullgöras till Riksskatteverket.
7. Äldre föreskrifter i 20 kap. 9 § tredje stycket gäller fortfarande om begäran om omprövning har lämnats in före ikraftträdandet.
8. Föreläggande av skattemyndighet enligt äldre föreskrifter i 20 kap. 10 § skall efter ikraftträdandet fullgöras till Riksskatteverket.
9. Äldre föreskrifter i 20 kap. 12 § andra stycket gäller fortfarande för skattemyndighets beslut.
10. De nya föreskrifterna i 20 kap. 13 § andra stycket gäller även om allmän fastighetsdeklaration kommit in till skattemyndighet.
11. De nya föreskrifterna i 20 kap. 17 § andra stycket om förbud mot att fatta beslut om eftertaxering i samma fråga gäller även om det tidigare beslutet fattats av skattemyndighet.
12. Äldre föreskrifter i 20 kap. 19 § andra stycket gäller fortfarande för skattemyndighets beslut.
13. Äldre föreskrifter i 21 kap. 1 § första stycket gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

⁴⁷ Senaste lydelse 1993:1193.

14. Äldre föreskrifter i 21 kap. 4 § andra och tredje styckena gäller fortfarande för överklagande som har kommit in före ikraftträdandet.

15. De upphävda föreskrifterna i 21 kap. 7 § gäller fortfarande för beslut meddelade av skattemyndighet.

16. De nya föreskrifterna i 22 kap. 2 § 1 gäller även skattemyndighets avvisningsbeslut.

17. Föreläggande av skattemyndighet enligt äldre föreskrifter i 26 kap. 2 § skall efter ikraftträdandet fullgöras till Riksskatteverket.

18. Äldre föreskrifter i 28 kap. 4 § tredje stycket gäller fortfarande om fastighetsägaren gjort anmälan till skattemyndighet.

1.19 Förslag till lag om ändring i sekretesslagen
(1980:100)

Bilaga 1

Härigenom föreskrivs i fråga om sekretesslagen (1980:100)⁴⁸
dels att i 9 kap. 1 § ordet "skatteförvaltningens" skall bytas ut mot
"Riksskatteverkets",
dels att i 5 kap. 1 § och 9 kap. 17 § ordet "skattemyndighet" i olika
böjningsformer skall bytas ut mot "Riksskatteverket" eller i förekom-
mande fall "Riksskatteverkets".

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.

⁴⁸ Lagen omtryckt 1992:1474.
Senaste lydelse av
5 kap. 1 § 2001:86
9 kap. 1 § 2001:207
9 kap. 17 § 2001:354.

Härigenom föreskrivs i fråga om namnlagen (1982:670)⁴⁹

dels att i 1, 5, 8–10, 15, 17, 29–32, 34, 35, 47, 49 och 51 §§ samt punkt 9 i övergångsbestämmelserna ordet "skattemyndigheten" skall bytas ut mot "Riksskatteverket",

dels att 36 och 37 §§ samt rubriken närmast före 36 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Anmälan till skattemyndighet m.m.⁵⁰ **Anmälan till Riksskatteverket m.m.**

36 §⁵¹

Anmälan till skattemyndigheten prövas i den region där den som anmälningen avser är eller senast har varit folkbokförd. Har denne aldrig varit folkbokförd i landet prövas anmälningen av den skattemyndighet som bestäms av regeringen eller den myndighet som regeringen förordnar.

Anmälningen till skattemyndigheten skall göras skriftligen.

Som anmälan till skattemyndighet anses anmälan som

1. görs till valfri skattemyndighet eller allmän försäkringskassa,

2. vid vigsel görs om efternamn till vigselförrättaren och vid dop inom svenska kyrkan görs om förnamn till dopförrättaren.

Anmälan till Riksskatteverket skall göras skriftligen.

Som anmälan till Riksskatteverket anses anmälan som

1. görs till valfri allmän försäkringskassa,

37 §⁵²

Beslut av skattemyndigheten får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Beslut av Riksskatteverket får överklagas hos den länsrätt inom vars domkrets klaganden vid tidpunkten för beslutet var folkbokförd eller, om klaganden då inte var folkbokförd, hos den länsrätt

⁴⁹ Lagen omtryckt 1982:1134.

Senaste lydelse av

1 § 1991:493

5 § 1991:493

8 § 1991:493

9 § 1991:493

10 § 1991:493

15 § 1991:493

17 § 1991:493

29 § 1991:493

⁵⁰ Senaste lydelse 1991:493.

⁵¹ Senaste lydelse 1998:235.

⁵² Senaste lydelse 1997:992.

30 § 1991:493

31 § 1991:493

32 § 1991:493

34 § 1991:493

35 § 1991:493

47 § 1991:493

49 § 1991:493

51 § 1991:493

punkt 9 av övergångsbestämmelserna

1991:493.

inom vars domkrets klaganden senast varit folkbokförd.

Finns ingen behörig länsrätt enligt första stycket överklagas Riksskatteverkets beslut hos Länsrätten i Stockholms län.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Riksskatteverket får från skattemyndigheten ta över uppgiften att föra det allmännas talan i länsrätt och kammarrätt. Riksskatteverket för det allmännas talan i Regeringsrätten.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.
 2. Äldre föreskrifter i 17 § gäller fortfarande om anmälan gjorts till skattemyndighet före ikraftträdandet.
 3. Äldre föreskrifter i 37 § första stycket gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.
 4. Äldre föreskrifter i 47 § andra stycket andra meningen gäller fortfarande om efternamn förvärvats efter anmälan till skattemyndighet.

1.23 Förslag till lag om ändring i lagen (1984:533) om
arbetsställesnummer m.m.

Bilaga 1

Härigenom föreskrivs att 6 § lagen (1984:533) om arbetsställesnummer m.m. skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §⁵³

Om den uppgiftsskyldige inte följer en anmaning enligt 5 §, får på begäran av statistiska centralbyrån den uppgiftsskyldige föreläggas att göra detta vid vite. Ett sådant föreläggande utfärdas av *skattemyndigheten i den region där uppgiftsskyldigheten skall fullgöras.*

Om den uppgiftsskyldige inte följer en anmaning enligt 5 §, får på begäran av statistiska centralbyrån den uppgiftsskyldige föreläggas att göra detta vid vite. Ett sådant föreläggande utfärdas av *Riksskatteverket.*

Vitet bestäms till lägst 100 och högst 1 000 kronor.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.

⁵³ Senaste lydelse 1998:237.

1.26 Förslag till lag om ändring i fordonsskattelagen
(1988:327)

Bilaga 1

Härigenom föreskrivs att 3, 67 och 84 §§ fordonsskattelagen (1988:327)⁵⁴ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §⁵⁵

Beskattningsmyndighet är *Skattemyndigheten i Örebro*.

Beskattningsmyndighet är *Riksskatteverket*.

Beskattningsmyndigheten får anlita sakkunniga i enlighet med reglerna i 1 kap. 6 § lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter.

67 §⁵⁶

Bestämmelserna i 2 kap. 11 §, 3 kap. 2–5 §§, 6 § första stycket och 7–15 d §§ samt 9 kap. 3 § lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter gäller vid kontroll av fordonsskatt. Vad som sägs om deklaration gäller i stället uppgifter som skall lämnas enligt särskilda föreskrifter och ligga till grund för beslut om skatt.

Bestämmelserna i 2 kap. 11 §, 3 kap. 2–5 §§, 6 § första stycket och 7–15 d §§ lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter gäller vid kontroll av fordonsskatt. Vad som sägs om deklaration gäller i stället uppgifter som skall lämnas enligt särskilda föreskrifter och ligga till grund för beslut om skatt. *En sådan begäran som avses i 3 kap. 15 a § lagen om punktskatter och prisregleringsavgifter skall dock ges in till den länsrätt som är behörig att pröva ett överklagande av beslut enligt denna lag. Fråga om utdömande av vite prövas av samma länsrätt.*

Skatterevision får företas, förutom av beskattningsmyndigheten, av Riksskatteverket och av någon annan skattemyndighet än beskattningsmyndigheten. Vad som sägs i 3 kap. 13, 14 och 15 a §§ lagen om punktskatter och prisregleringsavgifter om beskattningsmyndighet skall därvid gälla Riksskatteverket och skattemyndigheten. Innan Riksskatteverket eller en annan skattemyndighet än beskattningsmyndigheten beslutar om revision skall samråd ske med beskattningsmyndigheten.

Vid prövning av en fråga om utdömande av vite får även vitets lämplighet bedömas.

⁵⁴ Senaste lydelse av lagens rubrik 1992:1440.

⁵⁵ Senaste lydelse 1998:245.

⁵⁶ Senaste lydelse 1995:1201.

84 §⁵⁷

Beslut om skatt som avses i 38, 39 eller 42 § eller beslut som avses i 89 § eller som avser rättelse enligt 45 § första stycket eller anstånd att betala skatt får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol av den skattskyldige och av Riksskatteverket.

Riksskatteverket får överta beskattningsmyndighetens uppgift att i länsrätten och kammarrätten föra det allmännas talan. Riksskatteverket för det allmännas talan i Regeringsrätten.

Beslut enligt 64 § andra stycket får överklagas hos Riksskatteverket. Riksskatteverkets beslut får inte överklagas.

Bestämmelserna i 8 kap. 1 § andra stycket och 8 § lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter gäller även för fordonsskatt. Riksskatteverket får föra talan till den skattskyldiges förmån. Riksskatteverket har då samma behörighet som den skattskyldige.

Har en part överklagat ett beslut om fastställande av skatt eller om efterbeskattning får också motparten överklaga beslutet, även om den för honom stadgade överklagandetiden gått ut. Motpartens överklagande skall ha kommit in inom två veckor från utgången av den tid inom vilken det första överklagandet senast skulle ha kommit in. Återkallas eller förfaller på annat sätt det första överklagandet, är även det senare förfallet.

Beslut om skatt som avses i 38, 39 eller 42 § eller beslut som avses i 64 § *andra stycket* eller 89 § eller som avser rättelse enligt 45 § första stycket eller anstånd att betala skatt får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol av den skattskyldige och av *det allmänna ombudet* hos Riksskatteverket.

Länsrättens beslut enligt 64 § andra stycket får inte överklagas.

Bestämmelserna i 8 kap. 1 § andra stycket och 8 § lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter gäller även för fordonsskatt. Riksskatteverket *och det allmänna ombudet* får föra talan till den skattskyldiges förmån. *Verket och ombudet* har då samma behörighet som den skattskyldige.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.

2. Äldre föreskrifter i 67 § första stycket första meningen gäller fortfarande för prövning enligt 3 kap. 15 a § och 9 kap. 3 § lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter om begäran respektive ansökan har getts in före ikraftträdandet.

3. Äldre föreskrifter i 84 § första och tredje styckena gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

⁵⁷ Senaste lydelse 1998:387.

1.28 Förslag till lag om ändring i lagen (1989:479) om ersättning för kostnader i ärenden och mål om skatt, m.m.

Bilaga 1

Härigenom föreskrivs att 10 § lagen (1989:479) om ersättning för kostnader i ärenden och mål om skatt, m.m. skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 §⁵⁸

Skatterättsnämndens beslut överklagas hos Regeringsrätten. En annan myndighets beslut överklagas hos den länsrätt inom vars domkrets beslutet har fattats.

Skatterättsnämndens beslut överklagas hos Regeringsrätten. *Riksskatteverkets beslut överklagas hos den länsrätt som är behörig att pröva ett överklagande enligt 22 kap. 1 a–1 c §§ skattebetalningslagen (1997:483).* En annan myndighets beslut överklagas hos den länsrätt inom vars domkrets beslutet har fattats.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003. Äldre föreskrifter i 10 § andra meningen gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

⁵⁸ Senaste lydelse 1998:192.

Härigenom föreskrivs i fråga om taxeringslagen (1990:324)⁵⁹
dels att 6 kap. 11, 12, 15 och 16 §§ skall upphöra att gälla,
dels att rubrikerna närmast före 2 kap. 2 § och 6 kap. 15 § skall utgå,
dels att i 3 kap. 1, 5, 7–9, 12 och 12 a §§, 4 kap. 2, 5–8, 10, 13–15, 18–
21 och 23 §§, 5 kap. 1, 3, 4 och 11 §§, 6 kap. 6, 7, 10 och 21 §§, 7 kap. 7
§ samt rubrikerna närmast före 3 kap. 1 § och 4 kap. 13 § ordet "skatte-
myndighet" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "Riksskatteverket"
eller i förekommande fall "Riksskatteverkets",
dels att 2 kap. 1, 2 och 6 §§, 3 kap. 14, 16 och 17 §§, 4 kap. 9 och 11 a
§§, 6 kap. 1, 5, 8, 9, 13, 14 och 17 §§, 7 kap. 2 och 6 §§ samt rubrikerna
närmast före 2 kap. 1 § och 6 kap. 1 och 8 §§ skall ha följande lydelse,
dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 6 kap. 9 a §, av följande
lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

Skatteförvaltningen

Riksskatteverket

1 §⁶⁰

Riksskatteverket *leder och* an-
svarar för taxeringsarbetet i landet.

Riksskatteverket ansvarar för
taxeringsarbetet i landet.

*I varje region finns en skatte-
myndighet som ansvarar för taxe-
ringsarbetet i regionen. Varje
skattemyndighet har ett eller flera
skattekontor. Vid varje skatte-
kontor finns en skattenämnd.*

*Vid Riksskatteverket finns skatte-
kontor. Vid varje skattekontor finns
en skattenämnd.*

*Riksskatteverket har samma be-
fogenheter som skattemyndigheten
har enligt 3 kap. I förekommande
fall tar verket därmed över den
befogenhet som annars tillkommer
skattemyndigheten.*

⁵⁹ Senaste lydelse av
3 kap. 5 § 1997:1028
3 kap. 8 § 2001:1231
3 kap. 9 § 1997:494
3 kap. 12 § 1997:1028
3 kap. 12 a § 1997:494
4 kap. 2 § 2001:1231
4 kap. 5 § 1999:1261
4 kap. 13 § 1999:1261

4 kap. 18 § 1999:1261
4 kap. 20 § 1999:1261
4 kap. 23 § 1999:1261
5 kap. 1 § 1999:1261
5 kap. 4 § 2001:1231
5 kap. 11 § 1991:1902
6 kap. 10 § 1994:467
7 kap. 7 § 1995:1524.

⁶⁰ Senaste lydelse 1998:246.

2 §⁶¹

Beslut i taxeringsärende fattas av *den skattemyndighet som är behörig att fatta beslut enligt 2 kap. 1, 2 och 5 §§ skattebetalningslagen (1997:483)*.

Beslut i taxeringsärende fattas av *Riksskatteverket*.

6 §⁶²

Ordföranden och vice ordföranden i skattenämnden skall vara tjänstemän vid *skattemyndighet*. De förordnas av *Riksskatteverket* för högst fyra år i taget.

Chefen för *skattemyndigheten* får träda in som ordförande i skattenämnden vid behandling av ärende som med hänsyn till dess särskilda beskaffenhet kräver *hans* medverkan.

Ordföranden och vice ordföranden i skattenämnden skall vara tjänstemän vid *Riksskatteverket*. De förordnas av *verket* för högst fyra år i taget.

Chefen för *Riksskatteverket* får *därutöver förordna tjänsteman* att träda in som ordförande i skattenämnden vid behandling av ärende som med hänsyn till dess särskilda beskaffenhet kräver *dennes* medverkan.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer fastställer det antal övriga ledamöter i skattenämnden som skall finnas vid varje skattekontor. Sådana ledamöter väljs för högst fyra år. För val av dessa ledamöter gäller bestämmelserna i 7 kap. 5–7 §§.

3 kap.14 §⁶³

En skriftlig begäran om befrielse från föreläggande att lämna uppgift, visa upp handling eller lämna över en kopia av handling skall ges in till *länsrätten* tillsammans med föreläggandet och den begärda handlingen eller uppgiften.

Om den reviderade begär att en handling skall undantas från revision skall handlingen, om *skattemyndigheten* anser att den bör granskas, omedelbart förseglas och överlämnas till länsrätten.

Länsrätten skall utan dröjsmål pröva om handlingen eller uppgiften skall undantas från kontrollen.

En skriftlig begäran om befrielse från föreläggande att lämna uppgift, visa upp handling eller lämna över en kopia av handling skall ges in till *den länsrätt som är behörig att pröva ett överklagande enligt 6 kap. 1 § tredje stycket*, tillsammans med föreläggandet och den begärda handlingen eller uppgiften.

Om den reviderade begär att en handling skall undantas från revision skall handlingen, om *Riksskatteverket* anser att den bör granskas, omedelbart förseglas och överlämnas till länsrätten.

16 §

Uppgifter som myndighet för-

Uppgifter som myndighet för-

⁶¹ Senaste lydelse 1999:1261.

⁶² Senaste lydelse 1994:1625.

⁶³ Senaste lydelse 1994:467.

fogar över och som behövs för taxering skall på *skattemyndighetens* begäran tillhandahållas *denna*.

Uppgiftsskyldighet enligt första stycket föreligger dock inte i fråga om uppgifter för vilka sekretess gäller till följd av 2 kap. 1 eller 2 § eller 3 kap. 1 § sekretesslagen (1980:100) eller en bestämmelse till vilken hänvisas i någon av de nämnda paragraferna.

Om sekretess gäller för uppgift enligt någon annan bestämmelse i sekretesslagen och ett utlämnande skulle medföra synnerligt men för något enskilt eller allmänt intresse föreligger uppgiftsskyldighet endast om regeringen på ansökan av *skattemyndigheten* beslutar att uppgiften skall lämnas ut.

fogar över och som behövs för taxering skall på *Riksskatteverkets* begäran tillhandahållas *verket*.

Om sekretess gäller för uppgift enligt någon annan bestämmelse i sekretesslagen och ett utlämnande skulle medföra synnerligt men för något enskilt eller allmänt intresse föreligger uppgiftsskyldighet endast om regeringen på ansökan av *Riksskatteverket* beslutar att uppgiften skall lämnas ut.

17 §⁶⁴

Uppgifter i självdeklarationer skall på begäran lämnas ut till de myndigheter som utövar taxerings- eller skattekontroll om det behövs för kontrollverksamheten. *Det samma gäller beträffande uppgifter* i andra handlingar som har upprättats eller för granskning omhändertagits av en myndighet vid taxeringskontroll eller lämnats till ledning för taxering enligt bestämmelserna i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter.

Uppgifter som avses i första stycket får tillhandahållas myndighet i främmande stat med vilken Sverige har träffat överenskommelse om handräckning i skatteärenden.

Uppgifter i självdeklarationer och i andra handlingar som har upprättats eller för granskning omhändertagits vid taxeringskontroll eller lämnats till ledning för taxering enligt bestämmelserna i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter får tillhandahållas myndighet i främmande stat med vilken Sverige har träffat överenskommelse om handräckning i skatteärenden.

4 kap.

9 §

Vill den skattskyldige begära omprövning av ett beslut, skall han göra detta skriftligt. Begäran skall ha kommit in till *skattemyndigheten* före utgången av det femte året efter taxeringsåret.

Vill den skattskyldige begära omprövning av ett beslut, skall han göra detta skriftligt. Begäran skall ha kommit in till *Riksskatteverket* före utgången av det femte året efter taxeringsåret.

⁶⁴ Senaste lydelse 2001:1231.

Om den skattskyldige gör sannolikt att han inte inom två månader före utgången av den tid som anges i första stycket fått kännedom om ett taxeringsbeslut som är till hans nackdel eller skattsedel eller annan handling med uppgift om skattens storlek, får han ändå begära omprövning. Begäran skall ha kommit in inom två månader från den dag han fick sådan kännedom.

Har den skattskyldige inom den tid som anges i första eller andra stycket gett in skrivelsen med begäran om omprövning till *en annan skattemyndighet än den som fattat beslutet* eller till en allmän förvaltningsdomstol, får ärendet ändå prövas. Skrivelsen skall då omedelbart översändas till *den skattemyndighet som fattat beslutet* med uppgift om den dag då handlingen kom in till *myndigheten* eller domstolen.

Har den skattskyldige inom den tid som anges i första eller andra stycket gett in skrivelsen med begäran om omprövning till en allmän förvaltningsdomstol, får ärendet ändå prövas. Skrivelsen skall då omedelbart översändas till *Riksskatteverket* med uppgift om den dag då handlingen kom in till domstolen.

11 a §⁶⁵

En begäran om omprövning som avser särskild skatteberäkning för ackumulerad inkomst får göras efter utgången av den tid som anges i 9 §, om denna begäran föranleds av *en skattemyndighets* taxeringsbeslut eller av en allmän förvaltningsdomstols beslut i mål om taxering. En sådan begäran skall ha kommit in till *skattemyndigheten* inom ett år från det att beslutet meddelades.

En begäran om omprövning som avser särskild skatteberäkning för ackumulerad inkomst får göras efter utgången av den tid som anges i 9 §, om denna begäran föranleds av *Riksskatteverkets* taxeringsbeslut eller av en allmän förvaltningsdomstols beslut i mål om taxering. En sådan begäran skall ha kommit in till *Riksskatteverket* inom ett år från det att beslutet meddelades.

6 kap.

Överklagande av skattemyndighetens beslut

En skattemyndighets taxeringsbeslut i en fråga som kan ha betydelse för beskattningen eller annat ekonomiskt mellanhavande med det allmänna får överklagas hos länsrätten av den skattskyldige, *Riksskatteverket* och, i fråga om beslut om taxering till kommunal inkomstskatt, kommunen.

Överklagande av Riksskatteverkets beslut

1 §

Riksskatteverkets taxeringsbeslut i en fråga som kan ha betydelse för beskattningen eller annat ekonomiskt mellanhavande med det allmänna får överklagas hos länsrätten av den skattskyldige, *det allmänna ombudet hos Riksskatteverket* och, i fråga om beslut om taxering till kommunal inkomst-

⁶⁵ Senaste lydelse 1999:1261.

Den skattskyldige får också överklaga beslut att avvisa en begäran om omprövning av taxeringsbeslut.

Riksskatteverkets beslut enligt första eller andra stycket överklagas hos den länsrätt som är behörig att pröva ett överklagande enligt 22 kap. 1 a–1 c §§ skattebetalningslagen (1997:483).

5 §

Skattemyndigheten skall pröva om överklagandet har kommit in i rätt tid. Har överklagandet kommit in för sent, skall *myndigheten* avvisa det, om inte annat följer av andra eller tredje stycket.

Överklagandet skall inte avvisas, om förseningen beror på att *skattemyndigheten* har lämnat den skattskyldige en felaktig underrättelse om hur man överklagar.

Överklagandet skall inte heller avvisas, om det inom överklagandetiden kommit in till *en annan skattemyndighet än den som fattat beslutet* eller till en allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet skall då omedelbart översändas till *den skattemyndighet som fattat beslutet* med uppgift om den dag då handlingen kom in till *myndigheten* eller domstolen.

Riksskatteverkets eller kommuns överklagande

Riksskatteverket skall pröva om överklagandet har kommit in i rätt tid. Har överklagandet kommit in för sent, skall *verket* avvisa det, om inte annat följer av andra eller tredje stycket.

Överklagandet skall inte avvisas, om förseningen beror på att *Riksskatteverket* har lämnat den skattskyldige en felaktig underrättelse om hur man överklagar.

Överklagandet skall inte heller avvisas, om det inom överklagandetiden kommit in till en allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet skall då omedelbart översändas till *Riksskatteverket* med uppgift om den dag då handlingen kom in till domstolen.

Det allmänna ombudets eller kommuns överklagande

8 §

Överklagandet skall vara skriftligt och ha kommit in inom tidsfrist som enligt 4 kap. gäller för beslut om omprövning på initiativ av *skattemyndighet* eller efter sådan tid men inom två månader från den dag då det överklagade beslutet meddelades.

Överklagas ett omprövningsbeslut som avser eftertaxering och yrkas ändring till den skattskyldiges nackdel, skall överklagandet ha kommit in inom två månader från den dag då beslutet meddelades.

Överklagandet skall vara skriftligt och ha kommit in inom tidsfrist som enligt 4 kap. gäller för beslut om omprövning på initiativ av *Riksskatteverket* eller efter sådan tid men inom två månader från den dag då det överklagade beslutet meddelades.

Om en kommun överklagar Riksskatteverkets beslut skall verket

vara kommunens motpart sedan handlingarna i ärendet överlämnats till domstolen.

9 §

Om riksskatteverket har överklagat ett taxeringsbeslut, skall därav föranledd talan om särskild avgift föras samtidigt.

Om det allmänna ombudet har överklagat ett taxeringsbeslut, skall därav föranledd talan om särskild avgift föras samtidigt.

9 a §

Det allmänna ombudet får inom den för ombudet gällande tiden för överklagande föra talan till den skattskyldiges förmån. Ombudet har då samma behörighet som den skattskyldige.

13 §⁶⁶

Om den skattskyldige överklagar länsrättens eller kammarrättens beslut, skall överklagandet ha kommit in inom två månader från den dag då han fick del av beslutet.

Om länsrättens beslut överklagas av skattmyndigheten, riksskatteverket eller kommunen, skall överklagandet ha kommit in inom två månader från den dag beslutet meddelades. Detsamma gäller om riksskatteverket eller kommunen överklagar kammarrättens beslut.

Om länsrättens beslut överklagas av Riksskatteverket, det allmänna ombudet eller kommunen, skall överklagandet ha kommit in inom två månader från den dag beslutet meddelades. Detsamma gäller om verket, ombudet eller kommunen överklagar kammarrättens beslut.

14 §

Om någon har överklagat ett beslut av länsrätt eller kammarrätt, får även någon annan som haft rätt att överklaga beslutet ge in ett överklagande, trots att den för honom gällande tiden för överklagande gått ut. Ett sådant överklagande skall ges in inom en månad från utgången av den tid inom vilken det första överklagandet skulle ha gjorts.

Om part har överklagat ett beslut av länsrätt eller kammarrätt, får även motpart ge in ett överklagande, trots att den för honom gällande tiden för överklagande gått ut. Ett sådant överklagande skall ges in inom en månad från utgången av den tid inom vilken det första överklagandet skulle ha gjorts.

Återkallas eller förfaller det första överklagandet av någon annan anledning, förfaller också det senare.

17 §

Riksskatteverket får inom den för verket gällande tiden för över-

Riksskatteverket får inom den för verket gällande tiden för över-

⁶⁶ Senaste lydelse 1990:1138.

klagande föra talan till den skattskyldiges förmån. Verket har då samma behörighet som den skattskyldige.

klagande föra talan till den skattskyldiges förmån. Verket har då samma behörighet som den skattskyldige. *Motsvarande gäller för det allmänna ombudet om ombudet fört det allmännas talan.*

7 kap.

2 §

Fråga om utdömande av vite prövas av den länsrätt som är behörig att pröva ett överklagande av beslut enligt denna lag.

Vid prövning av en ansökan om vite får även vitets lämplighet bedömas.

6 §⁶⁷

Valbar till ledamot i skattenämnd är den som har rösträtt vid val av kommunfullmäktige och är folkbokförd i en kommun som ingår i skattemyndighetens verksamhetsområde och inte har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken.

Tjänsteman inom skatteförvaltningen eller vid allmän förvaltningsdomstol eller nämndeman i allmän förvaltningsdomstol får inte väljas till ledamot i skattenämnd.

Den som har fyllt sextio år eller uppger giltigt hinder är inte skyldig att ta emot uppdrag som ledamot.

Skattemyndigheten prövar självmant den valdes behörighet.

Valbar till ledamot i skattenämnd är den som har rösträtt vid val av kommunfullmäktige och inte har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken.

Tjänsteman vid Riksskatteverket eller allmän förvaltningsdomstol eller nämndeman i allmän förvaltningsdomstol får inte väljas till ledamot i skattenämnd.

Riksskatteverket prövar självmant den valdes behörighet.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.

2. Föreläggande av skattemyndighet enligt äldre föreskrifter i 3 kap. 5 § eller 12 § fjärde stycket skall efter ikraftträdandet fullgöras till Riksskatteverket.

3. Äldre föreskrifter i 3 kap. 14 § om behörig länsrätt gäller fortfarande för begäran som har getts in före ikraftträdandet.

4. En begäran av skattemyndighet enligt äldre föreskrifter i 3 kap. 16 § första stycket skall efter ikraftträdandet fullgöras till Riksskatteverket.

5. Äldre föreskrifter i 3 kap. 16 § tredje stycket gäller fortfarande för ansökan som har getts in före ikraftträdandet.

6. Äldre föreskrifter i 4 kap. 9 § tredje stycket gäller fortfarande om begäran om omprövning har getts in före ikraftträdandet.

7. Föreläggande av skattemyndighet enligt äldre föreskrifter i 4 kap. 10 § skall efter ikraftträdandet fullgöras till Riksskatteverket.

⁶⁷ Senaste lydelse 1991:1902.

8. Äldre föreskrifter i 4 kap. 11 a § första meningen samt 4 kap. 13 § andra stycket 1 och 3 gäller fortfarande för skattemyndighets beslut.

9. De nya föreskrifterna i 4 kap. 14 § andra stycket gäller även om självdeklaration kommit in till skattemyndighet.

10. De nya föreskrifterna i 4 kap. 18 § andra stycket om förbud mot att fatta beslut om eftertaxering i samma fråga gäller även om det tidigare beslutet fattats av skattemyndighet.

11. Äldre föreskrifter i 4 kap. 20 § andra stycket gäller fortfarande för skattemyndighets beslut.

12. De nya föreskrifterna i 5 kap. 3 § första stycket gäller även om självdeklaration kommit in till skattemyndighet.

13. De nya föreskrifterna i 5 kap. 4 § första stycket 2 gäller även om kontrolluppgift var tillgänglig för skattemyndighet före november månads utgång taxeringsåret.

14. Äldre föreskrifter i 6 kap. 1 § första stycket gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

15. De nya föreskrifterna i 6 kap. 1 § tredje stycket om behörig länsrätt gäller inte för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

16. Äldre föreskrifter i 6 kap. 5 § andra och tredje styckena gäller fortfarande för överklagande som har kommit in före ikraftträdandet.

17. De upphävda föreskrifterna i 6 kap. 9 § gäller fortfarande om Riksskatteverket har överklagat ett taxeringsbeslut.

18. De nya föreskrifterna i 6 kap. 10 § gäller även skattemyndighets avvisningsbeslut.

19. De upphävda föreskrifterna i 6 kap. 12 § gäller fortfarande för överklagande av länsrätts eller kammarrätts beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

20. Äldre föreskrifter i 6 kap. 13 § andra stycket om överklagande av skattemyndighet gäller även efter ikraftträdandet.

21. De nya föreskrifterna i 7 kap. 2 § första stycket gäller för ansökan om utdömmande av vite som ges in efter ikraftträdandet.

1.30 Förslag till lag om ändring i lagen (1990:676) om skatt på ränta på skogskontomedel m.m.

Bilaga 1

Härigenom föreskrivs att 13 och 14 §§ lagen (1990:676) om skatt på ränta på skogskontomedel m.m. skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

13 §⁶⁸

Riksskatteverkets beslut enligt denna lag får överklagas hos länsrätten av den skattskyldige och banken. Beslut om skatterevision enligt 12 § får dock inte överklagas.

Överklagandet skall ha kommit in inom två månader från den dag då klaganden fick del av beslutet.

Riksskatteverkets beslut enligt denna lag får överklagas hos länsrätten av den skattskyldige, banken och det allmänna ombudet hos Riksskatteverket. Beslut om skatterevision enligt 12 § får dock inte överklagas.

Ett överklagande av den skattskyldige eller banken skall ha kommit in inom två månader från den dag då klaganden fick del av beslutet. Ett överklagande av det allmänna ombudet skall ha kommit in inom två månader från den dag då beslutet meddelades.

14 §⁶⁹

Bestämmelserna i 6 kap. taxeringslagen (1990:324) om överklagande av länsrättens och kamrarrättens beslut och företrädare för det allmänna gäller i tillämpliga delar för mål enligt denna lag.

Bestämmelserna i 6 kap. taxeringslagen (1990:324) om överklagande av länsrättens och kamrarrättens beslut gäller i tillämpliga delar för mål enligt denna lag. *Bestämmelserna i 6 kap. 9 a § taxeringslagen gäller för det allmänna ombudets överklagande av Riksskatteverkets beslut.*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003. Äldre föreskrifter i 13 § gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

⁶⁸ Senaste lydelse 2000:476.

⁶⁹ Senaste lydelse 1993:464.

1.32 Förslag till lag om ändring i folkbokföringslagen
(1991:481)

Bilaga 1

Härigenom föreskrivs i fråga om folkbokföringslagen (1991:481)⁷⁰
dels att 42 § skall upphöra att gälla,
dels att i 1 och 28 §§ ordet "skatteförvaltningens" skall bytas ut mot
"Riksskatteverkets",
dels att i 1, 10, 17, 20, 23, 24, 31 och 32 §§ ordet "skattemyndighet" i
olika böjningsformer skall bytas ut mot "Riksskatteverket" eller i före-
kommande fall "Riksskatteverkets",
dels att i 25–27 §§ orden "en skattemyndighet" skall bytas ut mot
"Riksskatteverket",
dels att 34, 37, 38, 39 och 40 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

34 §⁷¹

Skattemyndigheten beslutar i ärende enligt denna lag efter anmälan eller ansökan eller annars när det finns skäl till det.

Om ärendet gäller folkbokföring på fastighet eller i församling beslutar skattemyndigheten i den region där fastigheten eller församlingen är belägen.

Samordningsnummer enligt 18 a § tilldelas av den skattemyndighet som bestäms av regeringen eller den myndighet som regeringen förordnar.

I övriga ärenden beslutar den skattemyndighet inom vars verksamhetsområde en person är eller senast har varit folkbokförd eller, i fråga om ärende enligt 1 § andra stycket, den skattemyndighet som enligt särskilda bestämmelser skall underrättas om händelsen.

Riksskatteverket beslutar i ärende enligt denna lag efter anmälan eller ansökan eller annars när det finns skäl till det.

37 §

Vite kan av *skattemyndigheten* föreläggas den som inte följer ett föreläggande enligt 31 eller 32 §.

Vite kan av *Riksskatteverket* föreläggas den som inte följer ett föreläggande enligt 31 eller 32 §.

⁷⁰ Senaste lydelse av
1 § 2001:196
10 § 1995:752
17 § 1997:989
20 § 1995:375
25 § 1993:1699

26 § 1997:989
28 § 2001:196
31 § 1997:989
32 § 1995:1538
42 § 1997:989.

⁷¹ Senaste lydelse 1998:251.

Fråga om utdömande av vite prövas av den länsrätt som är behörig att pröva ett överklagande av beslut enligt denna lag.

38 §⁷²

Skattemyndighetens beslut enligt denna lag överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Beslut om fastställande av födelsenummer och kontrollsiffra i personnummer samt beslut om tilldelning av samordningsnummer överklagas dock hos Riksskatteverket.

Riksskatteverkets beslut enligt denna lag överklagas, utom i de fall som avses i andra och tredje styckena, hos den länsrätt inom vars domkrets den person, vars folkbokföring beslutet avser, vid tidpunkten för beslutet var eller genom det överklagade beslutet blivit folkbokförd.

Beslut att inte folkbokföra en person som inflyttad till landet överklagas hos den länsrätt inom vars domkrets den ifrågasatta folkbokföringen skulle ha skett.

Riksskatteverkets övriga beslut enligt denna lag överklagas hos Länsrätten i Stockholms län.

39 §⁷³

Riksskatteverkets beslut om personnummer och samordningsnummer får inte överklagas.

Vitesföreläggande enligt 37 § får inte överklagas.

Riksskatteverkets beslut om fastställande av födelsenummer och kontrollsiffra i personnummer, tilldelning av samordningsnummer samt vitesföreläggande enligt 37 § får inte överklagas.

40 §⁷⁴

Skattemyndighetens beslut får överklagas av den person vars folkbokföring beslutet gäller och, med undantag av beslut enligt 18 och 18 a §§, av Riksskatteverket. Ett beslut om en persons bosättning får även överklagas av en kommun som berörs av beslutet.

Ett överklagande av enskild om folkbokföring enligt 3–17 och 20–22 §§ skall ha kommit in till skattemyndigheten inom tre veckor från den dag den klagande fick del av beslutet. Beslut i annan fråga får

Riksskatteverkets övriga beslut får överklagas av den person vars folkbokföring beslutet gäller och av det allmänna ombudet hos Riksskatteverket. Ett beslut om en persons bosättning får även överklagas av en kommun som berörs av beslutet.

Ett överklagande av enskild om folkbokföring enligt 3–17 och 20–22 §§ skall ha kommit in till Riksskatteverket inom tre veckor från den dag den klagande fick del av beslutet. Beslut i annan fråga får

⁷² Senaste lydelse 1997:989.

⁷³ Senaste lydelse 1997:989.

⁷⁴ Senaste lydelse 1997:989.

överklagas av enskild utan begränsning till viss tid.

Ett överklagande av *Riksskatteverket* eller en kommun skall ha kommit in till *skattemyndigheten* inom tre veckor från den dag beslutet meddelades.

överklagas av enskild utan begränsning till viss tid.

Ett överklagande av *det allmänna ombudet* eller en kommun skall ha kommit in till *Riksskatteverket* inom tre veckor från den dag beslutet meddelades.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.
 2. En begäran av skattemyndighet enligt äldre föreskrifter i 23 § andra stycket skall efter ikraftträdandet fullgöras hos Riksskatteverket.
 3. Föreläggande av skattemyndighet enligt äldre föreskrifter i 31 eller 32 § skall efter ikraftträdandet fullgöras till Riksskatteverket.
 4. De nya föreskrifterna i 37 § andra stycket gäller för ansökan om utdömande av vite som ges in efter ikraftträdandet.
 5. Äldre föreskrifter i 38 §, 39 § första stycket och 40 § första stycket gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

1.35 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl.

Bilaga 1

Härigenom föreskrivs att 21 och 23 §§ lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl. skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

21 §⁷⁵

Den skattskyldige och den som är redovisningsskyldig enligt 14 § får överklaga beslut av beskattningsmyndigheten enligt denna lag hos länsrätten.

Den skattskyldige, den som är redovisningsskyldig enligt 14 § och det allmänna ombudet hos Riksskatteverket får överklaga beslut av beskattningsmyndigheten enligt denna lag hos länsrätten.

23 §⁷⁶

I fråga om särskild inkomstskatt gäller i tillämpliga delar vad som sägs om ansvar för skatt i 12 kap., om utredning i skatteärenden i 14 kap., om skattetillägg och förseningsavgift i 15 kap., om anstånd med inbetalning av skatt i 17 kap., om indrivning i 20 kap., om omprövning i 21 kap., om överklagande i 22 kap. och om övriga bestämmelser i 23 kap. skattebetalningslagen (1997:483). Vad som där sägs om arbetsgivare skall då gälla den som är redovisningsskyldig enligt 14 § denna lag och vad som där sägs om skattemyndighet skall gälla Riksskatteverket. Med skattedeklaration avses enligt denna lag redovisning enligt 14 §.

I fråga om särskild inkomstskatt gäller i tillämpliga delar vad som sägs om ansvar för skatt i 12 kap., om utredning i skatteärenden i 14 kap., om skattetillägg och förseningsavgift i 15 kap., om anstånd med inbetalning av skatt i 17 kap., om indrivning i 20 kap., om omprövning i 21 kap., om överklagande i 22 kap. och om övriga bestämmelser i 23 kap. skattebetalningslagen (1997:483). Vad som där sägs om arbetsgivare skall då gälla den som är redovisningsskyldig enligt 14 § denna lag. Med skattedeklaration avses enligt denna lag redovisning enligt 14 §.

Bestämmelser om kontrolluppgifter finns i 12 kap. 2 § lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter.

Om särskild inkomstskatt inte betalas inom den tid som anges i 14 §, skall dröjsmålsavgift tas ut enligt lagen (1997:484) om dröjsmålsavgift.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003. Äldre föreskrifter i 21 § gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

⁷⁵ Senaste lydelse 2000:477.

⁷⁶ Senaste lydelse 2001:1234.

Härigenom föreskrivs i fråga om mervärdesskattelagen (1994:200)⁷⁷

dels att 12 kap. 1 a och 2 §§ skall upphöra att gälla,

dels att i 1 kap. 2 b §, 2 a kap. 4 §, 6 kap. 2 §, 6 a kap. 4–6 §§, 7 kap. 4 §, 9 kap. 1, 2, 4, 6–8 §§, 9 a kap. 2 §, 9 c kap. 8 §, 10 kap. 9 §, 11 kap. 5 och 6 §§, 13 kap. 8 § samt 19 kap. 7 § ordet "skattemyndighet" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "Riksskatteverket" eller i förekommande fall "Riksskatteverkets",

dels att 12 kap. 1 §, 19 kap. 11 § och 20 kap. 1 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

12 kap.

1 §

Beslut enligt denna lag meddelas, om inte annat anges i andra stycket eller i 1 a eller 2 §, av skattemyndigheten i den region där den skattskyldige är registrerad enligt 3 kap. 1 § skattebetalningslagen (1997:483) eller, om han inte är registrerad, av den skattemyndighet som enligt 2 kap. samma lag är behörig att besluta om registrering.

Bestämmelserna i 2 kap. 2 § tredje stycket taxeringslagen (1990:324) gäller även ärenden enligt denna lag.

Beslut enligt denna lag meddelas av Riksskatteverket.

19 kap.

11 §

Den som vill få återbetalning av ingående skatt enligt 10 kap. 9–13 §§ skall ansöka om detta hos den myndighet som enligt 12 kap. 2 § skall pröva ansökningen.

Den som vill få återbetalning av ingående skatt enligt 10 kap. 9–13 §§ skall ansöka om detta hos Riksskatteverket.

20 kap.

1 §

Vid överklagande av beslut enligt denna lag, med undantag för överklagande enligt andra stycket, gäller bestämmelserna i 22 kap. skattebetalningslagen (1997:483).

⁷⁷ Lagen omtryckt 2000:500.

Senaste lydelse av

9 kap. 1 § 2000:1358

9 kap. 2 § 2000:1358

11 kap. 5 § 2001:971.

Beslut som Riksskatteverket har fattat om betalningsskyldighet enligt 3 kap. 26 b §, i ärende som rör återbetalning enligt 10 kap. 1–8 §§ och om betalningsskyldighet och avräkning enligt 19 kap. 7 § får överklagas hos Länsrätten i Dalarnas län. Beslut som *en skattemyndighet* fattat om gruppregistrering enligt 6 a kap. 4 §, om ändring eller avregistrering enligt 6 a kap. 5 § *eller* om innehållet i en faktura eller jämförlig handling enligt 11 kap. 5 § tredje stycket får överklagas hos *allmän förvaltningsdomstol*. Beslut om avräkning får överklagas särskilt på den grunden att avräkningsbeslutet i sig är felaktigt men i övrigt endast i samband med överklagande av beslut om betalningsskyldighet. Ett överklagande enligt detta stycke skall ha kommit in inom två månader från den dag klaganden fick del av beslutet.

Ett beslut enligt 6 a kap. 4 eller 5 § får även överklagas av Riksskatteverket. Om en enskild part överklagar ett sådant beslut förs det allmännas talan av Riksskatteverket.

Beslut som Riksskatteverket har fattat *som rör den som är mervärdesskatteskyldig endast på grund av förvärv av sådana varor som anges i 2 a kap. 3 § första stycket 1 och 2*, om betalningsskyldighet enligt 3 kap. 26 b §, i ärende som rör återbetalning enligt 10 kap. 1–8 §§ och om betalningsskyldighet och avräkning enligt 19 kap. 7 § får överklagas hos Länsrätten i Dalarnas län. Beslut som *Riksskatteverket* fattat om gruppregistrering enligt 6 a kap. 4 § *och* om ändring eller avregistrering enligt 6 a kap. 5 § *får överklagas hos den länsrätt som är behörig att pröva ett överklagande av grupphuvudmannen*. Beslut som *Riksskatteverket* fattat om innehållet i en faktura eller jämförlig handling enligt 11 kap. 5 § tredje stycket får överklagas hos *länsrätt*. Beslut om avräkning får överklagas särskilt på den grunden att avräkningsbeslutet i sig är felaktigt men i övrigt endast i samband med överklagande av beslut om betalningsskyldighet. Ett överklagande enligt detta stycke skall ha kommit in inom två månader från den dag klaganden fick del av beslutet.

Ett beslut enligt 6 a kap. 4 eller 5 § får även överklagas av *det allmänna ombudet hos Riksskatteverket*. Om en enskild part överklagar ett sådant beslut förs det allmännas talan av Riksskatteverket.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.

2. Äldre föreskrifter i 1 kap. 2 b § andra meningen, 2 a kap. 4 § andra meningen samt 9 kap. 1 § första stycket och 2 § första stycket gäller fortfarande för skattemyndighets beslut.

3. Äldre föreskrifter i 9 kap. 4 § om skattskyldighetens inträde gäller fortfarande om ansökan har kommit in före ikraftträdandet.

4. Äldre föreskrifter i 9 kap. 8 § andra stycket och 9 a kap. 2 § andra stycket gäller fortfarande för skattemyndighets beslut.

5. Äldre föreskrifter i 20 kap. 1 § andra stycket andra meningen och tredje stycket gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

1.44 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:466) om särskilda tvångsåtgärder i beskattningsförfarandet

Bilaga 1

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1994:466) om särskilda tvångsåtgärder i beskattningsförfarandet⁷⁸

dels att i 32 § ordet "skattemyndigheten" skall bytas ut mot "Riksskatteverket",

dels att 28–30 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

28 §⁷⁹

Ansökan om åtgärd, granskningsledarens beslut enligt 15 § och begäran om undantagande enligt denna lag prövas, *om inte annat följer av andra stycket*, av den länsrätt inom vars domkrets beslut om skatt enligt skattebetalningslagen (1997:483) skall fattas då framställningen görs.

Om beslut om skatten skall meddelas av *Skattemyndigheten i Stockholm enligt bestämmelsen i 2 kap. 1 § tredje stycket sista meningen eller 2 § femte stycket sista meningen skattebetalningslagen*, är den länsrätt behörig inom vars domkrets beslut om åtgärd skall verkställas eller har verkställts. *Detsamma gäller om beslut om tull eller annan skatt skall meddelas av Tullverket.*

Ansökan om åtgärd, granskningsledarens beslut enligt 15 § och begäran om undantagande enligt denna lag prövas av den länsrätt *som är behörig att pröva ett överklagande* enligt 22 kap. 1 a–1 c §§ skattebetalningslagen (1997:483) då framställningen görs.

Om beslut om *tull eller annan skatt* skall meddelas av *Tullverket* är den länsrätt behörig inom vars domkrets beslut om åtgärd skall verkställas eller har verkställts.

29 §⁸⁰

Granskningsledares beslut enligt 6, 13 och 26 §§ får överklagas hos länsrätten.

Granskningsledares beslut enligt 6, 13 och 26 §§ får överklagas hos *den länsrätt som är behörig att pröva ett överklagande* enligt 22 kap. 1 a–1 c §§ skattebetalningslagen (1997:483).

Om länsrätten ändrar ett beslut om åtgärd enligt denna lag helt eller delvis, skall rätten besluta att omhändertagna handlingar skall återlämnas och övriga insamlade uppgifter skall förstöras.

⁷⁸ Senaste lydelse av 32 § 1997:503.

⁷⁹ Senaste lydelse 2000:1293.

⁸⁰ Senaste lydelse 1997:503.

Det allmänna får överklaga länsrättens beslut enligt denna lag.

I fråga om företrädare för det allmänna gäller 6 kap. 15–17 §§ taxeringslagen (1990:324) beträffande skatt eller avgift som tas ut enligt 1 § första stycket denna lag.

Riksskatteverket får överklaga länsrättens beslut enligt denna lag.

Riksskatteverket får inom den för verket gällande tiden för överklagande föra talan till den skattskyldiges förmån. Verket har då samma behörighet som den skattskyldige.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.
 2. Äldre föreskrifter i 28 § gäller fortfarande om handling som där avses har getts in före ikraftträdandet.
 3. Äldre föreskrifter i 29 § första stycket gäller för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

⁸¹ Senaste lydelse 1997:503.

1.47 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1565) om beskattning av viss privatinförsel Bilaga 1

Härigenom föreskrivs att 17 § lagen (1994:1565) om beskattning av viss privatinförsel⁸² skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

17 §⁸³

Beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Riksskatteverket för det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Beslut som meddelats av Tullverket *enligt denna lag* får överklagas av Riksskatteverket.

Beslut som *har* meddelats av Riksskatteverket får överklagas av *det allmänna ombudet hos verket*. Beslut som *har* meddelats av Tullverket får överklagas av Riksskatteverket.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003. Äldre föreskrifter i 17 § gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

⁸² Senaste lydelse av lagens rubrik 1999:1329.

⁸³ Senaste lydelse 2000:482.

1.53 Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1514) om generellt statsbidrag till kommuner och landsting Bilaga 1

Härigenom föreskrivs att 5 och 7 §§ lagen (1995:1514) om generellt statsbidrag till kommuner och landsting skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §⁸⁴

Skattemyndigheten fastställer statsbidragets storlek samt lämnar senast den 25 januari bidragsåret uppgift till varje kommun och landsting om storleken av dess bidrag.

Riksskatteverket fastställer statsbidragets storlek samt lämnar senast den 25 januari bidragsåret uppgift till varje kommun och landsting om storleken av dess bidrag.

För bidragsåret 1998 fastställer skattemyndigheten statsbidragets storlek samt lämnar senast den 25 juli uppgift till varje kommun och landsting om storleken av dess bidrag.

7 §

Skattemyndighetens beslut enligt denna lag får överklagas hos regeringen.

Beslut enligt denna lag får överklagas hos regeringen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.

⁸⁴ Senaste lydelse 1998:584.

1.54 Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1515) om utjämningsbidrag till kommuner och landsting

Bilaga 1

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1995:1515) om utjämningsbidrag till kommuner och landsting⁸⁵

dels att i 9 och 11 §§ ordet "skattemyndighet" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "Riksskatteverket" eller i förekommande fall "Riksskatteverkets",

dels att 2 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §⁸⁶

I denna lag används följande termer i den betydelse som anges här:

Bidragsår: Det år under vilket bidraget betalas ut.

<p><u>Uppräknat skatteunderlag</u>: De sammanlagda beskattningsbara inkomsterna för en kommun eller ett landsting enligt <i>skattemyndighetens årliga</i> taxeringsbeslut enligt 4 kap. 2 § taxeringslagen (1990:324) om taxering till kommunal inkomstskatt året före bidragsåret, uppräknade med uppräkningsfaktorerna enligt 4 § tredje stycket lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m.</p>	<p><u>Uppräknat skatteunderlag</u>: De sammanlagda beskattningsbara inkomsterna för en kommun eller ett landsting enligt taxeringsbeslut enligt 4 kap. 2 § taxeringslagen (1990:324) om taxering till kommunal inkomstskatt året före bidragsåret, uppräknade med uppräkningsfaktorerna enligt 4 § tredje stycket lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m.</p>
---	--

Uppräknad medelskattekraft: Totalsumman av uppräknade skatteunderlag för hela landet, dividerad med antalet invånare i landet den 1 november året före bidragsåret.

Garanterat skatteunderlag: De beskattningsbara inkomster för en kommun eller ett landsting som motsvarar den uppräknade medelskattekraften, multiplicerad med antalet folkbokförda invånare i kommunen eller landstinget den 1 november året före bidragsåret.

Standardkostnad: En för varje kommun eller landsting beräknad teoretisk kostnad för var och en av de verksamheter och kostnadsslag som anges i 3 §, varvid kostnaden beräknas med utgångspunkt i faktorer som är av särskild betydelse för att belysa de strukturella förhållandena.

Strukturkostnad: Summan av standardkostnaderna för kommunen eller landstinget.

Nettoinkomster för året före bidragsåret: Summan av bidraget enligt 4 § eller avgiften enligt 4 § lagen (1995:1516) om utjämningsavgift för kommuner och landsting och preliminära kommunalskattemedel enligt 4 § andra stycket lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m. per folkbokförd invånare den 1 november två år före bidragsåret.

⁸⁵ Senaste lydelse av 9 § 1997:1254.

⁸⁶ Senaste lydelse 2000:891.

Nettoinkomster för bidragsåret: Summan av bidraget enligt 4 § första stycket och produkten av skatteunderlaget enligt 4 § andra stycket lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m. per folkbokförd invånare i kommunen eller landstinget den 1 november året före bidragsåret, uppräkningsfaktorerna enligt 4 § tredje stycket samma lag och den av kommunen eller landstinget fastställda skattesatsen för året före bidragsåret.

Med landsting avses i denna lag i tillämpliga delar också kommuner som inte ingår i ett landsting.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003. Äldre föreskrifter i 11 § gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

1.55 Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1516) om utjämningsavgift för kommuner och landsting

Bilaga 1

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1995:1516) om utjämningsavgift för kommuner och landsting⁸⁷

dels att i 9 och 11 §§ ordet "skattemyndighet" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "Riksskatteverket" eller i förekommande fall "Riksskatteverkets",

dels att 2 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §⁸⁸

I denna lag används följande termer i den betydelse som anges här:

Avgiftsåret: Det år under vilket avgift betalas.

<p><u>Uppräknat skatteunderlag</u>: De sammanlagda beskattningsbara inkomsterna för en kommun eller ett landsting enligt <i>skattemyndighetens årliga</i> taxeringsbeslut enligt 4 kap. 2 § taxeringslagen (1990:324) om taxering till kommunal inkomstskatt året före avgiftsåret, uppräknade med uppräkningsfaktorerna enligt 4 § tredje stycket lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m.</p>	<p><u>Uppräknat skatteunderlag</u>: De sammanlagda beskattningsbara inkomsterna för en kommun eller ett landsting enligt taxeringsbeslut enligt 4 kap. 2 § taxeringslagen (1990:324) om taxering till kommunal inkomstskatt året före avgiftsåret, uppräknade med uppräkningsfaktorerna enligt 4 § tredje stycket lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m.</p>
---	--

Uppräknad medelskattekraft: Totalsumman av uppräknade skatteunderlag för hela landet, dividerad med antalet invånare i landet den 1 november året före avgiftsåret.

Garanterat skatteunderlag: De beskattningsbara inkomster för en kommun eller ett landsting som motsvarar den uppräknade medelskattekraften, multiplicerad med antalet folkbokförda invånare i kommunen eller landstinget den 1 november året före avgiftsåret.

Standardkostnad: En för varje kommun eller landsting beräknad teoretisk kostnad för var och en av de verksamheter och kostnadsslag som anges i 3 §, varvid kostnaden beräknas med utgångspunkt i faktorer som är av särskild betydelse för att belysa de strukturella förhållandena.

Strukturkostnad: Summan av standardkostnaderna för kommunen eller landstinget.

Nettoinkomster för året före avgiftsåret: Summan av avgiften enligt 4 § eller bidraget enligt 4 § lagen (1995:1515) om utjämningsbidrag för kommuner och landsting och preliminära kommunalskattemedel enligt 4 § andra stycket lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m. per folkbokförd invånare den 1 november två år före avgiftsåret.

⁸⁷ Senaste lydelse av 9 § 1997:1255.

⁸⁸ Senaste lydelse 2000:892.

Nettoinkomster för avgiftsåret: Summan av avgiften enligt 4 § första stycket och produkten av skatteunderlaget enligt 4 § andra stycket lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m. per folkbokförd invånare i kommunen eller landstinget den 1 november året före avgiftsåret, uppräkningsfaktorerna enligt 4 § tredje stycket samma lag och den av kommunen eller landstinget fastställda skattesatsen för året före avgiftsåret.

Med landsting avses i denna lag i tillämpliga delar också kommuner som inte ingår i ett landsting.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003. Äldre föreskrifter i 11 § gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

Härigenom föreskrivs i fråga om skattebetalningslagen (1997:483)⁸⁹
dels att 2 kap. 2, 4, 5 och 7 §§ samt 16 kap. 1 § skall upphöra att gälla,
dels att rubrikerna närmast före 2 kap. 1–5, 7 och 8 §§ samt 16 kap. 1 §
skall utgå,

dels att i 1 kap. 4 §, 3 kap. 2–6 §§, 4 kap. 5, 6, 9, 12–15 §§, 5 kap. 7,
10, 14–16 §§, 6 kap. 5 §, 8 kap. 1, 6, 7, 11–13, 16, 17, 22, 23, 25, 27 och
29 §§, 9 kap. 2 §, 10 kap. 5, 8, 10–13, 15, 18, 19, 21–25, 27, 28 och
31 §§, 11 kap. 2, 5, 6, 9, 11 b, 14, 19 och 20 §§, 12 kap. 1, 3, 5 och
8 a §§, 14 kap. 3, 4, 6 och 7 §§, 15 kap. 1, 4, 5, 6 a och 10 §§, 16 kap. 2–
4 och 6 §§, 17 kap. 1, 3–5, 6 a och 7 §§, 18 kap. 5 och 10 §§, 19 kap. 7,
11 och 12 §§, 21 kap. 1, 3–6, 8–11, 13, 14, 16 och 19 §§, 22 kap. 6 §, 23
kap. 3 och 4 §§ samt rubriken närmast före 21 kap. 8 § ordet "skattemyn-
dighet" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "Riksskatteverket" eller
i förekommande fall "Riksskatteverkets",

dels att 2 kap. 1 och 6 §§, 3 kap. 1 §, 5 kap. 11 §, 10 kap. 26, 35 och
36 §§, 17 kap. 2 och 8 §§, 22 kap. 1, 3 och 7–9 §§, 23 kap. 2 § samt
rubrikerna närmast före 22 kap. 1 och 7 §§ skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas tre nya paragrafer, 22 kap. 1 a–1 c §§,
av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.
1 §⁹⁰

Beslut enligt denna lag *som rör en fysisk person* fattas av *skattemyndigheten i den region där den fysiska personen har sin hemortskommun* det år då beslutet skall fattas.

Beslut enligt denna lag fattas av *Riksskatteverket*.

Med hemortskommun avses den kommun där den fysiska personen

⁸⁹ Senaste lydelse av
1 kap. 4 § 2001:328
2 kap. 2 § 2001:328
2 kap. 4 § 2000:486
3 kap. 5 § 1998:347
4 kap. 5 § 1997:1032
4 kap. 13 § 2001:1239
5 kap. 7 § 1997:1032
5 kap. 14 § 1997:1032
8 kap. 6 § 2000:1346
8 kap. 17 § 1999:1300
8 kap. 22 § 2000:985
8 kap. 23 § 1999:1300
9 kap. 2 § 2001:1171
10 kap. 13 § 2000:1000
10 kap. 18 § 1998:232
10 kap. 22 a § 1998:232
10 kap. 23 § 1998:232

⁹⁰ Senaste lydelse 1999:1300.

10 kap. 25 § prop. 2001/02:165
10 kap. 31 § 2001:1239
11 kap. 6 § 1999:315
11 kap. 9 § 2001:1171
11 kap. 11 b § prop. 2001/02:165
11 kap. 14 § 1999:1300
11 kap. 19 § 2000:1000
12 kap. 8 a § 1997:1032
14 kap. 3 § 1999:641
14 kap. 4 § 1999:1118
14 kap. 7 § 2001:970
15 kap. 1 § 1997:1029
15 kap. 6 a § 1999:641
16 kap. 6 § 1997:1032
17 kap. 6 a § 2001:328
17 kap. 7 § 2001:328
19 kap. 7 § 2000:501
23 kap. 4 § 2001:970.

författningsenligt skall vara folkbokförd den 1 november året före det år då beslutet skall fattas. För den som har varit bosatt eller stadigvarande vistats här i landet under någon del av det år då beslut skall fattas men som inte skall ha varit folkbokförd här den 1 november året före avses med hemortskommun den kommun där den fysiska personen först varit bosatt eller stadigvarande vistats. För den som på grund av väsentlig anknytning till Sverige är obegränsat skattskyldig enligt 3 kap. 3 § första stycket 3 inkomstskattelagen (1999:1229), avses med hemortskommun den kommun till vilken anknytningen var starkast under året före det år då beslutet skall fattas.

Första och andra styckena gäller inte om annat följer av 4–5 §§. Om behörig myndighet inte finns, fattas beslut av Skattemyndigheten i Stockholm.

6 §

Om den skattskyldige har gett in en handling inom föreskriven tid till en annan skattemyndighet än rätt skattemyndighet, skall handlingen ändå anses ha kommit in i rätt tid. Handlingen skall då omedelbart sändas över till rätt skattemyndighet med uppgift om den dag då handlingen kom in till myndigheten.

Om den skattskyldige inom föreskriven tid har gett in en begäran om omprövning till en allmän förvaltningsdomstol, får skattemyndigheten ändå pröva ärendet. Begäran skall då omedelbart sändas över till den skattemyndighet som fattat beslutet med uppgift om den dag då begäran kom in till domstolen.

Första stycket gäller även vid inbetalning av skatt.

Om den skattskyldige inom föreskriven tid har gett in en begäran om omprövning till en allmän förvaltningsdomstol, får Riksskatteverket ändå pröva ärendet. Begäran skall då omedelbart sändas över till verket med uppgift om den dag då begäran kom in till domstolen.

3 kap.1 §⁹¹

Skattemyndigheten skall *Riksskatteverket* skall registrera registrera

1. den som är skyldig att göra skatteavdrag enligt 5 kap. eller betala arbetsgivaravgifter,

2. den som är skattskyldig enligt mervärdesskattelagen (1994:200), med undantag av en sådan mervärdesskattegrupp som avses i 6 a kap. 1 § mervärdesskattelagen och av den som är skattskyldig endast på grund av förvärv av sådana varor som anges i 2 a kap. 3 § första stycket 1 och 2 nämnda lag,

3. den som är grupphuvudman ,

4. den som omsätter varor enligt 3 kap. 30 a § första stycket 1 och 2 samt andra och fjärde styckena mervärdesskattelagen, samt

5. den som gör sådant gemenskapsinternt förvärv som är undantaget från skatteplikt enligt 3 kap. 30 d § första stycket mervärdesskattelagen.

En fysisk person skall för visst år vara registrerad hos den skattemyndighet som enligt 2 kap. 1 § första stycket är behörig att fatta beslut som rör den personen.

En juridisk person skall för visst år vara registrerad hos den skattemyndighet som enligt 2 kap. 2 § första–fjärde styckena var behörig att fatta beslut som rör den personen.

I samband med ett beslut enligt 2 kap. 5 § får beslutas att registreringen skall ske hos den skattemyndighet som tar över behörigheten att fatta beslut.

5 kap.11 §⁹²

Skattemyndigheten får, utom i de fall som avses i tredje stycket, besluta att skatteavdrag enligt denna lag inte skall göras för *Riksskatteverket* får besluta att skatteavdrag enligt denna lag inte skall göras för

1. en arbetstagare som är obegränsat skattskyldig här i landet men utför arbete i en annan stat som Sverige har träffat överenskommelse med för undvikande av att preliminär skatt tas ut i mer än en av staterna, eller

2. en arbetstagare som är bosatt i en sådan stat som anges under 1 men utför arbete här i landet.

En förutsättning för beslut enligt första stycket är att avdrag för preliminär skatt på grund av arbetet görs i den andra staten.

Om det råder tvist om i vilken stat den preliminära skatten skall tas ut och om Riksskatteverket träffar överenskommelse med behörig myndig-

⁹¹ Senaste lydelse 2001:970.

⁹² Senaste lydelse 1999:1300.

het i den andra staten om att skatten skall tas ut där, får Riksskatteverket Bilaga 1 besluta att skatteavdrag enligt denna lag inte skall göras.

10 kap.

26 §⁹³

Regeringen eller den myndighet
regeringen bestämmer får före-
skriva eller i enskilda fall medge
att självdeklaration får lämnas i
form av ett elektroniskt dokument.
*En sådan deklaration får tas emot
av Riksskatteverket för skattemyndighets räkning.*

Regeringen eller den myndighet
regeringen bestämmer får före-
skriva eller i enskilda fall medge
att självdeklaration får lämnas i
form av ett elektroniskt dokument.
Med ett elektroniskt dokument avses en upptagning som har gjorts med hjälp av automatiserad databehandling och vars innehåll och utställare kan verifieras genom ett visst tekniskt förfarande. I så fall får kravet enligt 25 § på underskrift uppfyllas med elektroniska medel.

35 §

Den periodiska sammanställningen skall göras för varje kalenderkvartal, om inte annat följer av andra stycket.

*Den myndighet som den perio- Riksskatteverket får gå med på
diska sammanställningen skall att sammanställningen görs för
lämnas till får gå med på att sam- kalenderår under förutsättning att
manställningen görs för kalenderår
under förutsättning att*

1. den skattskyldige tillämpar kalenderår som räkenskapsår,
2. den skattskyldige bedriver en verksamhet där beskattningsunderlagen för kalenderåret beräknas sammanlagt uppgå till högst 200 000 kronor,
3. den skattskyldiges omsättning av varor enligt 3 kap. 30 a § mervärdesskattelagen (1994:200) uppgår till högst 120 000 kronor per kalenderår, och
4. den skattskyldiges omsättning av varor enligt 3 kap. 30 a § mervärdesskattelagen inte avser nya transportmedel.

36 §

Den periodiska sammanställningen skall lämnas till Riksskatteverket. Den skall ha kommit in senast den 5 i andra månaden efter utgången av den period som sammanställningen avser. *Riksskatteverket får gå med på att sammanställningen lämnas till någon annan myndighet.*

⁹³ Senaste lydelse 2001:1239.

17 kap.2 §⁹⁴

Skattemyndigheten får bevilja anstånd med inbetalning av skatt

Riksskatteverket får bevilja anstånd med inbetalning av skatt

1. om det kan antas att den skattskyldige kommer att få befrielse helt eller delvis från skatten,

2. om den skattskyldige begärt omprövning av eller överklagat ett beskattningsbeslut och det är tveksamt om den skattskyldige kommer att bli skyldig att betala skatten, eller

3. om den skattskyldige begärt omprövning av ett beskattningsbeslut eller ett sådant beslut överklagats och det skulle medföra betydande skadeverkningar för den skattskyldige eller annars framstå som oskäligt att betala skatten.

Om Riksskatteverket ansökt om förhandsbesked enligt lagen (1998:189) om förhandsbesked i skattefrågor får *skattemyndigheten* bevilja anstånd med inbetalning av den skatt som är beroende av utgången i förhandsbeskedsärendet.

Om Riksskatteverket ansökt om förhandsbesked enligt lagen (1998:189) om förhandsbesked i skattefrågor får *verket* bevilja anstånd med inbetalning av den skatt som är beroende av utgången i förhandsbeskedsärendet.

Anståndstiden får bestämmas till längst tre månader efter den dag då beslut fattades med anledning av begäran om befrielse eller omprövning eller med anledning av överklagandet eller ansökan om förhandsbesked.

8 §

En ansökan om anstånd med inbetalning av skatt skall ges in till *den skattemyndighet som skatten skall betalas in till*. En ansökan om anstånd enligt 6 § skall dock ges in till *den myndighet som handlägger ärendet om dubbelbeskattning*.

En ansökan om anstånd med inbetalning av skatt skall ges in till *Riksskatteverket*. En ansökan om anstånd enligt 6 § skall dock ges in till *regeringen om denna handlägger ärendet om dubbelbeskattning*.

22 kap.**Överklagande av skattemyndighetens eller Riksskatteverkets beslut****Överklagande av Riksskatteverkets beslut**1 §⁹⁵

Beslut av *skattemyndigheten eller Riksskatteverket* får, utom i de fall som avses i 2 §, överklagas hos *allmän förvaltningsdomstol* av den skattskyldige. Beslut som myndighet fattat enligt 13 kap. 1 § överklagas hos regeringen. *Skattemyndighetens* beslut får, utom i de fall

Beslut av Riksskatteverket får, utom i de fall som avses i 2 §, överklagas hos *länsrätt* av den skattskyldige. Beslut som myndighet fattat enligt 13 kap. 1 § överklagas hos regeringen. *Riksskatteverkets* beslut får, utom i de fall som avses i andra stycket, över-

⁹⁴ Senaste lydelse 1998:194.

⁹⁵ Senaste lydelse 1998:681.

som avses i andra stycket, överklagas också av Riksskatteverket.

Skattemyndighetens beslut om avgiftsunderlag för egenavgifter får överklagas också av Riksförsäkringsverket. Vad som sägs i denna lag om överklagande av *Riksskatteverket* skall då i stället gälla Riksförsäkringsverket. Vid sådant överklagande gäller dessutom 13 kap. 22 § första och tredje styckena lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension.

klagas också av *det allmänna ombudet hos Riksskatteverket*.

Riksskatteverkets beslut om avgiftsunderlag för egenavgifter får överklagas också av Riksförsäkringsverket. Vad som sägs i denna lag om överklagande av *det allmänna ombudet* skall då i stället gälla Riksförsäkringsverket. Vid sådant överklagande gäller dessutom 13 kap. 22 § första och tredje styckena lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension.

1 a §

Beslut enligt denna lag som rör en fysisk person skall överklagas hos den länsrätt inom vars domkrets den fysiska personen hade sin hemortskommun det år då beslutet fattades. Med hemortskommun avses den kommun där den fysiska personen författningsenligt skall vara folkbokförd den 1 november året före det år då beslutet fattades. För den som har varit bosatt eller stadigvarande vistats här i landet under någon del av det år då beslut fattades men som inte skall ha varit folkbokförd här den 1 november året före avses med hemortskommun den kommun där den fysiska personen först varit bosatt eller stadigvarande vistats. För den som på grund av väsentlig anknytning till Sverige är obegränsat skattskyldig enligt 3 kap. 3 § första stycket 3 inkomstskattelagen (1999:1229), avses med hemortskommun den kommun till vilken anknytningen var starkast under året före det år då beslutet fattades.

1 b §

Beslut enligt denna lag som rör ett handelsbolag skall överklagas hos den länsrätt inom vars domkrets bolaget enligt uppgift i handelsregistret hade sitt huvudkontor den 1 november året före det år då

beslutet fattades.

Beslut enligt denna lag som rör en europeisk ekonomisk intressegruppering skall överklagas hos den länsrätt inom vars domkrets intressegrupperingen hade sitt säte den 1 november året före det år då beslutet fattades.

Beslut enligt denna lag som rör någon annan juridisk person än som avses i första eller andra stycket skall överklagas hos den länsrätt inom vars domkrets styrelsen eller förvaltningen hade sitt säte den 1 november året före det år då beslutet fattades.

Om en juridisk person har bildats efter den 1 november året före det år då beslutet fattades skall beslutet överklagas hos den länsrätt inom vars domkrets huvudkontoret eller sätet var beläget då den juridiska personen bildades.

Beslut enligt denna lag som rör ett dödsbo skall överklagas hos den länsrätt som senast var behörig att pröva ett överklagande som rörde den avlidne.

Om en juridisk person har upplösts överklagas beslut hos den senast behöriga länsrätten.

1 c §

Beslut enligt denna lag som rör den som är mervärdesskatteskyldig endast på grund av förvärv av sådana varor som anges i 2 a kap. 3 § första stycket 1 och 2 mervärdesskattelagen (1994:200) skall överklagas hos Länsrätten i Dalarnas län.

3 §

Den skattskyldiges överklagande skall, om inte annat följer av 4 §, ha kommit in senast sjätte året efter utgången av det kalenderår under vilket beskattningsåret har gått ut. Om beslutet har meddelats efter den 30 juni det sjätte året och klaganden har fått del av beslutet efter utgången av oktober samma år, får överklagandet dock komma in inom två månader från den dag då klaganden fick del av beslutet.

Den skattskyldige får överklaga ett beslut även om det inte är till nackdel för honom eller henne.

Om en kommun överklagar Riksskatteverkets beslut skall verket vara kommunens motpart sedan handlingarna i ärendet överlämnats till domstolen.

Riksskatteverkets överklagande

Det allmänna ombudets överklagande

7 §

Riksskatteverkets överklagande skall ha kommit in inom den tidsfrist som enligt 21 kap. 8, 9 och 14–20 §§ gäller för beslut om omprövning på initiativ av *skattemyndigheten* eller efter sådan tid men inom två månader från den dag då det överklagade beslutet meddelades.

Det allmänna ombudets överklagande skall ha kommit in inom den tidsfrist som enligt 21 kap. 8, 9 och 14–20 §§ gäller för beslut om omprövning på initiativ av *Riksskatteverket* eller efter sådan tid men inom två månader från den dag då det överklagade beslutet meddelades.

Om ett omprövningsbeslut som avser efterbeskattning överklagas och det begärs ändring till den skattskyldiges nackdel, skall överklagandet ha kommit in inom två månader från den dag då beslutet meddelades.

8 §

Om Riksskatteverket har överklagat ett beskattningsbeslut, skall talan om skattetillägg och förseningsavgift som har samband med beslutet föras samtidigt.

Bestämmelserna i 6 kap. 9 och 9 a §§ taxeringslagen (1990:324) gäller vid det allmänna ombudets överklagande av beslut enligt denna lag.

9 §

Riksskatteverket får hos länsrätten begära att en arbetsgivare skall betala arbetsgivaravgifter och skatteavdrag samt att en skattskyldig skall betala mervärdesskatt.

Det allmänna ombudet får hos länsrätten begära att en arbetsgivare skall betala arbetsgivaravgifter och göra skatteavdrag samt att en skattskyldig skall betala mervärdesskatt.

Riksskatteverket får på det sätt som gäller för överklagande enligt denna lag hos länsrätten begära att skattetillägg tas ut.

Det allmänna ombudet får på det sätt som gäller för överklagande enligt denna lag hos länsrätten begära att skattetillägg tas ut.

23 kap.

2 §⁹⁶

Ett föreläggande enligt denna lag får förenas med vite, om det finns anledning att anta att det annars inte följs. Vite får dock inte föreläggas staten, ett landsting, en kommun eller en tjänsteman i tjänsten. Finns det anledning att anta att den deklarationsskyldige eller, om den deklarationsskyldige är juridisk person, ställföreträdare för den deklarations-

⁹⁶ Senaste lydelse 2001:1239.

skyldige har begått brott, får den deklarationsskyldige inte föreläggas enligt 14 kap. 3 § vid vite att medverka i utredningen av en fråga som har samband med den gärning som brottsmisstanken avser.

Om vite har förelagts också med stöd av en bestämmelse i taxeringslagen (1990:324) eller lagen (2001:1227) om självdeklaration och kontrolluppgifter, prövas frågan om att döma ut vitet av den länsrätt som är behörig enligt dessa lagar.

Vid prövning av en fråga om utdömning av vite får även vitets lämplighet bedömas.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.
2. Äldre föreskrifter i 2 kap. 6 § första stycket gäller fortfarande om handlingen har getts in före ikraftträdandet.
3. Föreläggande av skattemyndighet enligt äldre föreskrifter i 3 kap.4 § 4 kap. 15 § första stycket eller 5 kap. 15 § skall efter ikraftträdandet fullgöras till Riksskatteverket.
4. Äldre föreskrifter i 5 kap. 16 § första stycket 4 gäller fortfarande för beslut och intyg från skattemyndighet.
5. Äldre föreskrifter i 8 kap. 1 § första stycket, 6 § andra stycket, 7 § andra stycket, 11 § första stycket, 16 §, 17 § andra stycket, 22 § andra stycket, 23 §, 25 §, 27 § första stycket samt 9 kap. 2 § andra och tredje styckena gäller fortfarande för skattemyndighets beslut.
6. Föreläggande av skattemyndighet enligt äldre föreskrifter i 10 kap. 5, 8 eller 10 § skall efter ikraftträdandet fullgöras till Riksskatteverket.
7. Äldre föreskrifter i 10 kap. 19 § första stycket, 21 § och 24 § första stycket gäller fortfarande för skattemyndighets beslut.
8. Föreläggande av skattemyndighet enligt äldre föreskrifter i 10 kap. 27 § skall efter ikraftträdandet fullgöras till Riksskatteverket.
9. Äldre föreskrifter i 10 kap. 28 § och 31 § första stycket gäller fortfarande för skattemyndighets beslut.
10. Äldre föreskrifter i 10 kap. 35 § andra stycket gäller fortfarande för beslut som har meddelats före ikraftträdandet.
11. Föreläggande av skattemyndighet enligt äldre föreskrifter i 14 kap. 3 eller 4 § skall efter ikraftträdandet fullgöras till Riksskatteverket.
12. De nya föreskrifterna i 15 kap. 5 § första stycket gäller även om självdeklaration kommit in till skattemyndighet.
13. Äldre föreskrifter i 16 kap. 6 § fjärde stycket, 17 kap. 4, 5, 6 a § och 7 § samt 19 kap. 7 § första stycket gäller fortfarande för skattemyndighets beslut.
14. Äldre föreskrifter i 19 kap. 12 § gäller fortfarande för skattskyldigs betalning som bokförts på skattemyndighets särskilda konto för skattebetalningar eller annars tillgodosåknats honom.
15. Föreläggande av skattemyndighet enligt äldre föreskrifter i 21 kap. 6 § skall efter ikraftträdandet fullgöras till Riksskatteverket.
16. De nya föreskrifterna i 21 kap. 9 § andra stycket gäller även om självdeklaration kommit in till skattemyndighet.

17. Äldre föreskrifter i 21 kap. 11 § 1 gäller fortfarande för uppgift som lämnats till skattemyndighet.

18. De nya föreskrifterna i 21 kap. 13 § andra stycket om förbud mot att fatta beslut om efterbeskattning i samma fråga gäller även om det tidigare beslutet fattats av skattemyndighet.

19. Äldre föreskrifter i 21 kap. 16 § gäller fortfarande för skattemyndighets beslut.

20. Äldre föreskrifter i 22 kap. 1 § gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

21. De upphävda föreskrifterna i 22 kap. 8 § gäller fortfarande om Riksskatteverket har överklagat ett beskattningsbeslut.

22. De upphävda föreskrifterna i 22 kap. 9 § skall fortfarande tillämpas på förhållanden som är hänförliga till tid före ikraftträdandet.

23. De nya föreskrifterna i 23 kap. 2 § andra stycket gäller för ansökan om utdömande av vite som ges in efter ikraftträdandet.

24. Äldre föreskrifter i 23 kap. 3 § gäller fortfarande för skattemyndighets beslut.

25. De nya föreskrifterna i 23 kap. 4 § gäller också ombud som godkänts av skattemyndighet.

1.59 Förslag till lag om ändring i lagen (2002:000) om
ändring i skattebetalningslagen (1997:483)

Bilaga 1

Härigenom föreskrivs i fråga om skattebetalningslagen (1997:483)
dels att 21 kap. 12 § lagen i stället för dess lydelse enligt lagen
(2002:000) om ändring i nämnda lag⁹⁷ skall ha följande lydelse,

dels att övergångsbestämmelserna till lagen (2002:000) om ändring i
nämnda lag skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

21 kap.

12 §⁹⁸

Efterbeskattning får också ske

1. när en felräkning, felskrivning eller något annat uppenbart förbi-
seende skall rättas,

2. när en ändring föranleds av *en skattemyndighets* beskattningsbe-
slut eller en allmän förvaltnings-
domstols beslut i ett mål om betal-
ning eller återbetalning av skatt
enligt denna lag för en annan redo-
visningsperiod än den som änd-
ringen gäller eller för någon annan
skattskyldig, eller

2. när en ändring föranleds av
Riksskatteverkets beskattningsbe-
slut eller en allmän förvaltnings-
domstols beslut i ett mål om betal-
ning eller återbetalning av skatt
enligt denna lag för en annan redo-
visningsperiod än den som änd-
ringen gäller eller för någon annan
skattskyldig, eller

3. när en ändring föranleds av Riksskatteverkets beslut enligt lagen
(1995:1518) om mervärdesskattekonton för kommuner och landsting
eller av en allmän förvaltningsdomstols beslut enligt samma lag.

Denna lag träder i kraft den 1
januari 2003.

Denna lag träder i kraft den 1
januari 2003. *Äldre bestämmelser i
21 kap. 12 § 2 gäller fortfarande
för skattemyndighets beslut.*

⁹⁷ Lydelse enligt prop. 2001/02:112.

⁹⁸ Lydelse enligt prop. 2001/02:112.

1.61 Förslag till lag om ändring i lagen (1997:1024) om skattemyndigheters medverkan i brottsutredningar

Bilaga 1

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1997:1024) om skattemyndigheters medverkan i brottsutredningar⁹⁹

dels att 5 § skall upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 5 § skall utgå,

dels att i 1–4 §§ ordet "skattemyndighet" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "Riksskatteverket" eller i förekommande fall "Riksskatteverkets",

dels att i 1 § orden "En skattemyndighet" skall bytas ut mot "Riksskatteverket",

dels att lagens rubrik skall lyda "Lag om Riksskatteverkets medverkan i brottsutredningar".

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.

⁹⁹ Senaste lydelse av
1 § 1998:517
4 § 1999:95.

1.63 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:189) om förhandsbesked i skattefrågor

Bilaga 1

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1998:189) om förhandsbesked i skattefrågor

dels att i 16 § ordet "skattemyndigheten" skall bytas ut mot "Riksskatteverket",

dels att 1, 6, 6 a, 10–13, 20 och 22 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹⁰⁰

Denna lag gäller förhandsbesked om

1. skatt eller avgift som avses i 1 kap. 1 § första stycket taxeringslagen (1990:324),

2. skatt som avses i 1 kap. 1 § första stycket 1 lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter,

3. skatt enligt mervärdesskattelagen (1994:200), och

4. taxering enligt fastighetstaxeringslagen (1979:1152).

Förhandsbesked lämnas av Skatterättsnämnden efter ansökan av en enskild eller Riksskatteverket.

Förhandsbesked lämnas av Skatterättsnämnden efter ansökan av en enskild eller *det allmänna ombudet hos Riksskatteverket*.

6 §¹⁰¹

I ärenden som avses i 1 § första stycket 1 och 4 får förhandsbesked lämnas efter ansökan av Riksskatteverket endast om

1. frågan angår en enskild och gäller ett yrkande eller en ansökan som denne framställt hos *skattemyndigheten*,

2. *skattemyndigheten* har fattat ett beslut i saken och beslutet gått den enskilde emot samt

3. det är av vikt för en enhetlig lagtolkning eller rättstillämpning att förhandsbesked lämnas.

I ärenden som avses i 1 § första stycket 1 och 4 får förhandsbesked lämnas efter ansökan av *det allmänna ombudet hos Riksskatteverket* endast om

1. frågan angår en enskild och gäller ett yrkande eller en ansökan som denne framställt hos *Riksskatteverket*,

2. *Riksskatteverket* har fattat ett beslut i saken och beslutet gått den enskilde emot samt

6 a §¹⁰²

I ärenden som avses i 1 § första stycket 2 och 3 får förhandsbesked lämnas efter ansökan av Riksskatteverket endast om

1. frågan angår en enskild,

I ärenden som avses i 1 § första stycket 2 och 3 får förhandsbesked lämnas efter ansökan av *det allmänna ombudet hos Riksskatteverket* endast om

¹⁰⁰ Senaste lydelse 2001:336.

¹⁰¹ Senaste lydelse 2001:336.

¹⁰² Senaste lydelse 2001:336.

2. *skattemyndigheten*, Riksskatteverket eller, i fall som avses i 2 kap. 13 § eller 3 kap. 5 § lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och mineraloljaoljeprodukter, Tullverket har fattat ett beslut i saken,

3. beslutet gått den enskilde emot, och

4. det är av vikt för en enhetlig lagtolkning eller rättstillämpning att förhandsbesked lämnas.

2. Riksskatteverket eller, i fall som avses i 2 kap. 13 § eller 3 kap. 5 § lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och mineraloljaoljeprodukter, Tullverket har fattat ett beslut i saken,

10 §¹⁰³

Riksskatteverkets ansökan rörande en fråga som avses i 1 § första stycket 1 eller 4 skall ha kommit in till Skatterättsnämnden före utgången av året efter taxeringsåret.

Riksskatteverkets ansökan rörande en fråga som avses i 1 § första stycket 2 eller 3 skall ha kommit in till Skatterättsnämnden före utgången av andra året efter utgången av det kalenderår under vilket redovisningsperioden har gått ut eller, om skatteredovisningen inte avser redovisningsperioder, den skattepliktiga händelsen har inträffat.

En ansökan av det allmänna ombudet hos Riksskatteverket rörande en fråga som avses i 1 § första stycket 1 eller 4 skall ha kommit in till Skatterättsnämnden före utgången av året efter taxeringsåret.

En ansökan av det allmänna ombudet hos Riksskatteverket rörande en fråga som avses i 1 § första stycket 2 eller 3 skall ha kommit in till Skatterättsnämnden före utgången av andra året efter utgången av det kalenderår under vilket redovisningsperioden har gått ut eller, om skatteredovisningen inte avser redovisningsperioder, den skattepliktiga händelsen har inträffat.

11 §

Om en enskild ansöker om förhandsbesked är Riksskatteverket motpart i ärendet.

Om Riksskatteverket ansöker om förhandsbesked är den enskilde som frågan angår motpart i ärendet.

Om det allmänna ombudet hos Riksskatteverket ansöker om förhandsbesked är den enskilde som frågan angår motpart i ärendet.

12 §

Finner Skatterättsnämnden med hänsyn till ansökans innehåll att förhandsbesked inte bör lämnas skall ansökan avvisas. Detsamma gäller om ansökan kommit in för sent.

Riksskatteverkets ansökan skall avvisas om den fråga som ansökan avser efter överklagande har anhängiggjorts vid allmän förvaltningsdomstol innan ansökan kom-

En ansökan av det allmänna ombudet hos Riksskatteverket skall avvisas om den fråga som ansökan avser efter överklagande har anhängiggjorts vid allmän förvalt-

¹⁰³ Senaste lydelse 2001:336.

mit in till Skatterättsnämnden.

ningsdomstol innan ansökan kommit in till Skatterättsnämnden.

Bilaga 1

En ansökan får avvisas utan att den som är motpart ges tillfälle att yttra sig i ärendet.

13 §

Om *Riksskatteverkets motpart* inte längre vidhåller det yrkande eller den ansökan som han framställt hos *skattemyndigheten* förfaller förhandsbeskedsärendet.

Om *motparten till det allmänna ombudet hos Riksskatteverket* inte längre vidhåller det yrkande eller den ansökan som han framställt hos *Riksskatteverket* förfaller förhandsbeskedsärendet.

20 §

Bestämmelser om ersättning av allmänna medel för en skattskyldigs kostnader i ärenden om sådana förhandsbesked som Riksskatteverket ansökt om finns i lagen (1989:479) om ersättning för kostnader i ärenden och mål om skatt, m.m.

Bestämmelser om ersättning av allmänna medel för en skattskyldigs kostnader i ärenden om sådana förhandsbesked som *det allmänna ombudet hos Riksskatteverket* ansökt om finns i lagen (1989:479) om ersättning för kostnader i ärenden och mål om skatt, m.m.

22 §

Ett förhandsbesked får överklagas hos Regeringsrätten.

Ett överklagande skall ha kommit in till Skatterättsnämnden inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av förhandsbeskedet.

Riksskatteverket får överklaga ett förhandsbesked oavsett utgången i Skatterättsnämnden och även om någon ändring inte yrkas.

Riksskatteverket får *i sådana fall som avses i 11 § första stycket och det allmänna ombudet hos Riksskatteverket i sådana fall som avses i 11 § andra stycket* överklaga ett förhandsbesked oavsett utgången i Skatterättsnämnden och även om någon ändring inte yrkas.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.

2. Äldre föreskrifter i 1 § andra stycket avseende Riksskatteverket gäller fortfarande om skattemyndighet har fattat ett beslut i saken.

3. Äldre föreskrifter i 6 § 1 och 2 gäller fortfarande om framställning gjorts till skattemyndighet och denna har fattat ett beslut i saken.

4. Äldre föreskrifter i 6 a § 2 gäller fortfarande om skattemyndighet har fattat ett beslut i saken.

5. Äldre föreskrifter i 12 § andra stycket gäller fortfarande för ansökan av Riksskatteverket.

6. Äldre föreskrifter i 13 § gäller fortfarande om Riksskatteverket är part. De nya föreskrifterna i 13 § gäller även om yrkande eller ansökan har getts in till skattemyndighet.

7. Äldre föreskrifter i 22 § tredje stycket gäller fortfarande om Riksskatteverket har ansökt om förhandsbesked.

1.64 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:514) om särskild skattekontroll av torg- och marknadshandel m.m.

Bilaga 1

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1998:514) om särskild skattekontroll av torg- och marknadshandel m.m.¹⁰⁴

dels att i 2–5 §§ ordet "skattemyndigheten" skall bytas ut mot "Riksskatteverket",

dels att 6 och 7 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §

Beslut enligt denna lag fattas av skattemyndigheten i den region där torg- och marknadshandeln bedrivs eller har bedrivits.

Beslut enligt denna lag fattas av Riksskatteverket.

En skattemyndighet får uppdra åt en annan skattemyndighet att fatta beslut i dess ställe i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. Ett sådant uppdrag får ges endast om den andra myndigheten går med på det och det inte medför avsevärda besvär för den som beslutet rör.

7 §

Beslut om revision och kontrollbesök samt föreläggande vid vite får inte överklagas.

I fråga om debitering och betalning av kontrollavgift samt förfarandet i övrigt gäller bestämmelserna i skattebetalningslagen (1997:483).

I fråga om debitering och betalning av kontrollavgift, förfarandet i övrigt samt *överklagande* gäller bestämmelserna i skattebetalningslagen (1997:483).

Beslut om revision och kontrollbesök samt föreläggande vid vite får inte överklagas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003. Föreläggande av skattemyndighet enligt äldre föreskrifter i 2 § tredje stycket skall efter ikraftträdandet fullgöras till Riksskatteverket.

¹⁰⁴ Senaste lydelse av 3 § 1999:1119.

1.68 Förslag till lag om ändring i lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid skattemyndigheters medverkan i brottsutredningar

Bilaga 1

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid skattemyndigheters medverkan i brottsutredningar

dels att i 2, 3, 11–13 och 17 §§ ordet "skattemyndighet" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "Riksskatteverket" eller i förekommande fall "Riksskatteverkets",

dels att rubriken till lagen samt 1 och 10 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Lag om behandling av personuppgifter vid skattemyndigheters medverkan i brottsutredningar

Lag om behandling av personuppgifter vid Riksskatteverkets medverkan i brottsutredningar

1 §

Denna lag gäller utöver personuppgiftslagen (1998:204) vid behandling av personuppgifter i *en skattemyndighets* verksamhet för att

1. bedriva spaning och utredning i fråga om brott som avses i 1 § lagen (1997:1024) om *skattemyndigheters* medverkan i brottsutredningar,

2. förebygga brott som avses i 1.

Lagen gäller endast om behandlingen är helt eller delvis automatiserad eller om personuppgifterna ingår i eller är avsedda att ingå i en strukturerad samling av personuppgifter, vilka är tillgängliga för sökning eller sammanställning enligt särskilda kriterier.

Med skattemyndighet avses även Riksskatteverket.

Denna lag gäller utöver personuppgiftslagen (1998:204) vid behandling av personuppgifter i *Riksskatteverkets* verksamhet för att

1. bedriva spaning och utredning i fråga om brott som avses i 1 § lagen (1997:1024) om *Riksskatteverkets* medverkan i brottsutredningar,

10 §

Ett underrättelseregister får om en enskild person endast innehålla

1. upplysningar om varifrån den registrerade uppgiften kommer och om uppgiftslämnarens trovärdighet,

2. identifieringsuppgifter,

3. uppgifter om särskilda bestående fysiska kännetecken,

4. de omständigheter och händelser som ger anledning att anta att den registrerade utövat eller kan komma att utöva allvarlig brottslig verksamhet,

5. uppgifter om varor, brottshjälpmedel och transportmedel,

6. ärendenummer, och

7. hänvisning till en särskild undersökning där uppgifter om den registrerade behandlas och till register som förs av polis-, *skatte-*

7. hänvisning till en särskild undersökning där uppgifter om den registrerade behandlas och till register som förs av polis- eller tull-

eller tullmyndighet i vilket uppgifter om den registrerade förekommer. myndighet *eller Riksskatteverket* i vilket uppgifter om den registrerade förekommer. Bilaga 1

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.
 2. De nya föreskrifterna i 3 § gäller även för behandling av personuppgifter som skattemyndighet utfört.
 3. Äldre föreskrifter i 17 § gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 16 §, 7 kap. 11 §, 21 kap. 24 och 34 §§, 24 kap. 9 §, 31 kap. 19, 24, 25 och 27 §§, 36 kap. 5 §, 58 kap. 5, 9, 10, 18, 24, 32 och 34 §§, 59 kap. 8–10 och 12 §§ samt 65 kap. 3 § inkomstskattelagen (1999:1229) skall ha följande lydelse.

1 kap.
16 §¹⁰⁵

Bestämmelser om

- skyldighet att lämna uppgifter till *skattemyndigheten* till ledning för taxeringen finns i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter,
 - förfarandet för att fastställa underlaget för skatten finns i taxeringslagen (1990:324), och
 - hur skatten bestäms, debiteras, redovisas och betalas finns i skattebetalningslagen (1997:483).
- skyldighet att lämna uppgifter till *Riksskatteverket* till ledning för taxeringen finns i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter,

7 kap.
11 §

Skattemyndigheten får medge undantag från fullföljdskravet i 10 § för en förening som avser att förvärva en fastighet eller annan anläggning som är avsedd för den ideella verksamheten. Detsamma gäller om en förening avser att genomföra omfattande byggnads-, reparations- eller anläggningsarbeten på en fastighet som används av föreningen.

Riksskatteverket får medge undantag från fullföljdskravet i 10 § för en förening som avser att förvärva en fastighet eller annan anläggning som är avsedd för den ideella verksamheten. Detsamma gäller om en förening avser att genomföra omfattande byggnads-, reparations- eller anläggningsarbeten på en fastighet som används av föreningen.

Beslutet får avse högst fem beskattningsår i följd. Det får förenas med villkor att föreningen skall ställa säkerhet eller liknande för den inkomstskatt eller förmögenhetsskatt som föreningen kan bli skyldig att betala på grund av omprövning av taxeringarna för de år som beslutet avser, om det upphör att gälla enligt 12 §.

Skattemyndighetens beslut får överklagas hos *Riksskatteverket*. *Riksskatteverkets* beslut får inte överklagas.

Riksskatteverkets beslut får överklagas hos *länsrätt*. *Länsrättens* beslut får inte överklagas.

21 kap.
24 §

Avdrag för insättning på skogsskadekonto får inte göras om den skattskyldige samma beskattningsår gör avdrag för insättning på skogskonto.

Om avdrag för insättning på

Om avdrag för insättning på

¹⁰⁵ Senaste lydelse 2001:1242.

skogsskadekonto har vägrats därför att förutsättningarna enligt 23 § inte varit uppfyllda, får den skattskyldige begära avdrag för insättning på skogskonto. En sådan begäran skall ha kommit in till *skattemyndigheten* inom sex månader efter det att det beslut meddelades som innebär att den skattskyldige inte har rätt till avdrag för insättning på skogsskadekonto, om inte längre tid följer av bestämmelserna i taxeringslagen (1990:324).

skogsskadekonto har vägrats därför att förutsättningarna enligt 23 § inte varit uppfyllda, får den skattskyldige begära avdrag för insättning på skogskonto. En sådan begäran skall ha kommit in till *Riksskatteverket* inom sex månader efter det att det beslut meddelades som innebär att den skattskyldige inte har rätt till avdrag för insättning på skogsskadekonto, om inte längre tid följer av bestämmelserna i taxeringslagen (1990:324).

34 §

Om den skattskyldige begär avdrag för insättning på skogskonto enligt 24 § andra stycket, anses de medel som satts in på skogsskadekontot vara insatta på skogskonto den dag då insättningen på skogsskadekontot gjordes. Detta gäller dock bara om medlen på skogsskadekontot, till den del de inte redan har tagits ut, har förts över till ett skogskonto när begäran om avdrag för insättning på skogskonto kommer in till *skattemyndigheten*. En överföring som har skett senare än tio år efter ingången av det år då medlen enligt 33 § senast skall ha satts in beaktas inte.

Om den skattskyldige begär avdrag för insättning på skogskonto enligt 24 § andra stycket, anses de medel som satts in på skogsskadekontot vara insatta på skogskonto den dag då insättningen på skogsskadekontot gjordes. Detta gäller dock bara om medlen på skogsskadekontot, till den del de inte redan har tagits ut, har förts över till ett skogskonto när begäran om avdrag för insättning på skogskonto kommer in till *Riksskatteverket*. En överföring som har skett senare än tio år efter ingången av det år då medlen enligt 33 § senast skall ha satts in beaktas inte.

24 kap.

9 §

Skattemyndigheten får medge att vinstandelsröntan dras av även om en eller flera som äger andelar i företaget har förbehållits rätt till teckning av lånet. En förutsättning för ett sådant beslut är att lånevillkoren kan antas ha bestämts på affärsmässig grund med hänsyn till omständigheterna när lånet togs upp.

Skattemyndighetens beslut får överklagas hos *Riksskatteverket*. *Riksskatteverkets* beslut får inte överklagas.

Riksskatteverket får medge att vinstandelsröntan dras av även om en eller flera som äger andelar i företaget har förbehållits rätt till teckning av lånet. En förutsättning för ett sådant beslut är att lånevillkoren kan antas ha bestämts på affärsmässig grund med hänsyn till omständigheterna när lånet togs upp.

Riksskatteverkets beslut får överklagas hos *länsrätten*. *Länsrättens* beslut får inte överklagas.

31 kap.

19 §

Om en ersättningsfond inte tas i anspråk senast under det beskattningsår för vilket taxering sker under det tredje taxeringsåret efter det taxeringsår som avdraget hänför sig till, skall avdraget återföras det tredje taxeringsåret. Om taxering på grund av förlängning av räkenskapsår inte sker det tredje taxeringsåret, skall avdraget återföras senast det fjärde taxeringsåret efter det taxeringsår som avdraget hänför sig till.

Skattemyndigheten får, om det finns särskilda skäl, medge att fonden behålls under en viss tid därefter. Som längst får den behållas till och med det beskattningsår för vilket taxering sker under det sjätte taxeringsåret efter det taxeringsår som avdraget hänför sig till.

Riksskatteverket får, om det finns särskilda skäl, medge att fonden behålls under en viss tid därefter. Som längst får den behållas till och med det beskattningsår för vilket taxering sker under det sjätte taxeringsåret efter det taxeringsår som avdraget hänför sig till.

24 §

Skattemyndigheten får, om det finns särskilda skäl, medge att ersättningsfonder i en näringsverksamhet tas över av den som blir ägare till den huvudsakliga delen av näringsverksamheten på grund av arv, testamente eller bodelning i stället för att avdragen återförs enligt 20 § första stycket 3.

Riksskatteverket får, om det finns särskilda skäl, medge att ersättningsfonder i en näringsverksamhet tas över av den som blir ägare till den huvudsakliga delen av näringsverksamheten på grund av arv, testamente eller bodelning i stället för att avdragen återförs enligt 20 § första stycket 3.

25 §

Skattemyndigheten får, om det finns särskilda skäl, medge att ett företags ersättningsfonder helt eller delvis tas över av ett annat företag. För ett sådant medgivande krävs

Riksskatteverket får, om det finns särskilda skäl, medge att ett företags ersättningsfonder helt eller delvis tas över av ett annat företag. För ett sådant medgivande krävs

1. att det ena företaget är ett moderföretag och det andra företaget är dess helägda dotterföretag,

2. att båda företagen är helägda dotterföretag till samma moderföretag, eller

3. att det ena företaget är ett svenskt aktiebolag eller en svensk ekonomisk förening vars andelar till mer än 90 procent ägs av ett moderföretag tillsammans med eller genom förmedling av ett eller flera av dess helägda dotterföretag och det andra företaget är ett annat sådant företag, moderföretaget eller moderföretagets helägda dotterföretag.

Med helägt dotterföretag avses i detta kapitel ett svenskt aktiebolag eller en svensk ekonomisk förening vars andelar till mer än 90 procent ägs av ett annat företag (moderföretaget). Bara svenska aktiebolag, svenska ekonomiska föreningar, svenska sparbanker, svenska ömsesidiga försäkringsföretag och sådana svenska stiftelser eller svenska ideella föreningar som inte omfattas av bestämmelserna om undantag från skattskyldighet i 7 kap. kan räknas som moderföretag.

27 §

Skattemyndighetens beslut enligt 19 § andra stycket, 24 eller 25 § får överklagas hos *Riksskatteverket*. *Riksskatteverkets* beslut får inte överklagas.

Riksskatteverkets beslut enligt 19 § andra stycket, 24 eller 25 § får överklagas hos *länsrätt*. *Länsrättens* beslut får inte överklagas.

36 kap.

5 §

Skattemyndigheten får vid tillämpning av 4 § efter ansökan av kommittentföretagen medge undantag från förutsättningen i 3 § första stycket 6, om kommissionärsförhållandet har tillkommit av organisatoriska eller marknadstekniska skäl eller om det finns andra synnerliga skäl.

Riksskatteverket får vid tillämpning av 4 § efter ansökan av kommittentföretagen medge undantag från förutsättningen i 3 § första stycket 6, om kommissionärsförhållandet har tillkommit av organisatoriska eller marknadstekniska skäl eller om det finns andra synnerliga skäl.

Skattemyndighetens beslut får överklagas hos *Riksskatteverket*. *Riksskatteverkets* beslut får inte överklagas.

Riksskatteverkets beslut får överklagas hos *länsrätt*. *Länsrättens* beslut får inte överklagas.

58 kap.

5 §

En försäkring som huvudsakligen avser ålders-, sjuk-, eller efterlevandepension och som har meddelats i en försäkringsrörelse som inte bedrivs från ett fast driftställe i Sverige anses som en pensionsförsäkring, om den försäkrade var bosatt utomlands när försäkringen tecknades och fick avdrag, skattereduktion eller liknande skattelättnad för premierna där.

Första stycket gäller också om arbetsgivaren betalat premier under den försäkrades bosättning eller förvärvsarbete utomlands utan att betalningen räknats som inkomst för den försäkrade vid beskattningen i det landet. Ett sådant förvärvsarbete skall vara den försäkrades huvudsakliga förvärvsverksamhet.

Om det i annat fall finns särskilda skäl, får *skattemyndigheten* medge att en försäkring som har meddelats i en försäkringsrörelse som inte bedrivs från ett fast driftställe i Sverige skall anses som en pensionsförsäkring.

Om det i annat fall finns särskilda skäl, får *Riksskatteverket* medge att en försäkring som har meddelats i en försäkringsrörelse som inte bedrivs från ett fast driftställe i Sverige skall anses som en pensionsförsäkring.

En försäkring som har ansetts vara en pensionsförsäkring enligt denna paragraf, kan inte övergå till att vara en kapitalförsäkring.

9 §

I fråga om annan pensionsförsäkring än tjänstepensionsförsäkring skall den försäkrade vara försäkringstagare.

Om försäkringstagaren eller hans make eller sambo har barn under 20 år, får försäkringstagaren dock teckna en försäkring som avser efter-

levandepension på makens eller sambons liv, om barnet sätts in som förmånstagare.

Om det finns särskilda skäl, får *skattemyndigheten* medge att dödsboet efter en skattskyldig som, direkt eller indirekt, bedrivit näringsverksamhet i Sverige får teckna en försäkring som avser efterlevandepension. Ett sådant medgivande får lämnas bara om den efterlevande inte har något betryggande pensionsskydd och försäkringen tecknas i samband med att boet upphör att bedriva näringsverksamheten.

Om det finns särskilda skäl, får *Riksskatteverket* medge att dödsboet efter en skattskyldig som, direkt eller indirekt, bedrivit näringsverksamhet i Sverige får teckna en försäkring som avser efterlevandepension. Ett sådant medgivande får lämnas bara om den efterlevande inte har något betryggande pensionsskydd och försäkringen tecknas i samband med att boet upphör att bedriva näringsverksamheten.

10 §

Ålderspension får inte börja betalas ut innan den försäkrade fyller 55 år.

Utbetalning får dock göras tidigare om den försäkrade har fått rätt till förtidspension enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring. Om det i annat fall finns särskilda skäl, får *skattemyndigheten* medge att pensionen får börja betalas ut innan den försäkrade fyller 55 år.

Utbetalning får dock göras tidigare om den försäkrade har fått rätt till förtidspension enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring. Om det i annat fall finns särskilda skäl, får *Riksskatteverket* medge att pensionen får börja betalas ut innan den försäkrade fyller 55 år.

Förmånstagare får inte sättas in till annan ålderspensionsförsäkring än tjänstepensionsförsäkring. Förmånstagare till sådan försäkring skall vara den som var anställd när avtalet ingicks.

18 §¹⁰⁶

En pensionsförsäkring får återköpas trots bestämmelserna i detta kapitel, om det tekniska återköpsvärdet uppgår till högst 30 procent av prisbasbeloppet. Återköp får också ske om

1. det tekniska återköpsvärdet uppgår till högst ett prisbasbelopp,
2. försäkringen inte är förenad med ett oåterkalleligt förmånstagarförordnande, och
3. premier för försäkringen inte har betalats under de senaste tio åren.

Om det i andra fall finns synnerliga skäl för återköp och sådant får ske enligt försäkringsavtalet och försäkringstekniska riktlinjer, får återköp medges av *skattemyndigheten*.

Om det i andra fall finns synnerliga skäl för återköp och sådant får ske enligt försäkringsavtalet och försäkringstekniska riktlinjer, får återköp medges av *Riksskatteverket*.

Bestämmelserna i detta kapitel hindrar inte återbetalning enligt 13 kap. 4 § äktenskapsbalken av försäkringstagarens tillgodohavande. De hindrar inte heller en överföring av hela pensionsförsäkringens värde direkt till en annan pensionsförsäkring än som avses i 5 § om försäkringstagaren

¹⁰⁶ Senaste lydelse 2001:1176.

tecknar den i samband med överföringen hos samma eller annan försäkringsgivare med samma person som försäkrad. Överföringen skall i så fall inte anses som pension enligt 10 kap. 5 § första stycket 5 och inte heller som en betalning av premier för pensionsförsäkring.

24 §

Ålderspension får inte börja betalas ut innan pensionsspararen fyller 55 år.

<p>Utbetalning får dock göras tidigare om pensionsspararen har fått rätt till förtidspension enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring. Om det i annat fall finns särskilda skäl, får <i>skattemyndigheten</i> medge att pensionen får börja betalas ut innan pensionsspararen fyller 55 år.</p>	<p>Utbetalning får dock göras tidigare om pensionsspararen har fått rätt till förtidspension enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring. Om det i annat fall finns särskilda skäl, får <i>Riksskatteverket</i> medge att pensionen får börja betalas ut innan pensionsspararen fyller 55 år.</p>
---	--

32 §

Ett pensionssparkonto får avslutas genom en utbetalning i förtid vid den tidpunkt pensionen får börja betalas ut, om behållningen då uppgår till högst 30 procent av prisbasbeloppet. Utbetalning i förtid får också ske om

1. behållningen på kontot uppgår till högst ett prisbasbelopp,
2. kontot inte är förenat med ett oåterkalleligt förmånstagarförordnande, och
3. inbetalning på kontot inte har gjorts under de senaste tio åren.

<p>Om det i andra fall finns synnerliga skäl, får <i>skattemyndigheten</i> medge att kontot får avslutas genom utbetalning i förtid.</p>	<p>Om det i andra fall finns synnerliga skäl, får <i>Riksskatteverket</i> medge att kontot får avslutas genom utbetalning i förtid.</p>
--	---

Bestämmelserna i detta kapitel hindrar inte återbetalning enligt 13 kap. 4 § äktenskapsbalken av pensionsspararens tillgodohavande.

34 §

<p><i>Skattemyndighetens</i> beslut enligt 5, 9, 10, 18, 24 eller 32 § får överklagas hos <i>Riksskatteverket</i>. <i>Riksskatteverkets</i> beslut får inte överklagas.</p>	<p><i>Riksskatteverkets</i> beslut enligt 5, 9, 10, 18, 24 eller 32 § får överklagas hos <i>länsrätt</i>. <i>Länsrättens</i> beslut får inte överklagas.</p>
---	--

59 kap.

8 §

Om det finns särskilda skäl, får *skattemyndigheten* medge att pensionssparavdrag görs med ett högre belopp än som följer av 3–7 §§. Bestämmelser om detta finns i 9–12 §§.

Skattemyndighetens beslut får överklagas hos *Riksskatteverket*. *Riksskatteverkets* beslut får inte överklagas.

Om det finns särskilda skäl, får *Riksskatteverket* medge att pensionssparavdrag görs med ett högre belopp än som följer av 3–7 §§. Bestämmelser om detta finns i 9–12 §§.

Riksskatteverkets beslut får överklagas hos *länsrätt*. *Länsrättens* beslut får inte överklagas.

9 §

För skattskyldiga som har avdragsgrundande inkomst i inkomstslaget tjänst och i huvudsak saknar pensionsrätt i anställning, får *skattemyndigheten* medge pensionssparavdrag med högst samma belopp som för sådana inkomster som avses i 5 § tredje stycket. För skattskyldiga som fått särskild ersättning i samband med att en anställning upphört och som inte har ett betryggande pensionskydd, får *skattemyndigheten* medge avdrag med ett högre belopp.

För skattskyldiga som har avdragsgrundande inkomst i inkomstslaget tjänst och i huvudsak saknar pensionsrätt i anställning, får *Riksskatteverket* medge pensionssparavdrag med högst samma belopp som för sådana inkomster som avses i 5 § tredje stycket. För skattskyldiga som fått särskild ersättning i samband med att en anställning upphört och som inte har ett betryggande pensionskydd, får *Riksskatteverket* medge avdrag med ett högre belopp.

10 §

För skattskyldiga som har bedrivit näringsverksamhet direkt eller indirekt, som har upphört med driften av denna och som inte har skaffat sig ett betryggande pensionskydd under verksamhetstiden, får *skattemyndigheten* medge att pensionssparavdrag beräknas också på

- inkomst i inkomstslaget kapital i form av kapitalvinster vid avyttring av näringsverksamheten minskade med motsvarande kapitalförluster,
- överskott av passiv näringsverksamhet före pensionssparavdrag, och
- sådana utdelningar och kapitalvinster som enligt 50 kap. 7 § eller 57 kap. skall tas upp i inkomstslaget tjänst.

Avdraget skall beräknas med beaktande av det antal år den skattskyldige bedrivit näringsverksamheten, dock högst tio år. Vid beräkningen skall hänsyn tas till den skattskyldiges övriga pensionskydd och andra möjligheter till pensionssparavdrag.

12 §

Om *skattemyndigheten* enligt Om *Riksskatteverket* enligt

58 kap. 9 § medger att ett dödsbo tecknar pensionsförsäkring, skall *skattemyndigheten* också besluta med vilket belopp pensionssparavdrag för försäkringen högst får göras. Detta belopp skall beräknas med tillämpning av bestämmelserna i 10 och 11 §§.

58 kap. 9 § medger att ett dödsbo tecknar pensionsförsäkring, skall *verket* också besluta med vilket belopp pensionssparavdrag för försäkringen högst får göras. Detta belopp skall beräknas med tillämpning av bestämmelserna i 10 och 11 §§.

65 kap.

3 §

För fysiska personer som är obegränsat skattskyldiga under någon del av beskattningsåret är den kommunala inkomstskatten summan av de skattesatser för kommunalskatt och landstingsskatt som gäller i hemortskommunen för året före taxeringsåret multiplicerad med den beskattningsbara förvärvsinkomsten.

Med hemortskommun avses hemortskommunen enligt 2 kap. 1 § skattebetalningslagen (1997:483) för året före taxeringsåret. Med hemortskommun för ett dödsbo avses den dödes hemortskommun för dödsåret. Om den döde hade bytt folkbokföringsort efter den 1 november året före dödsåret, skall dock hemortskommunen för dödsboet från och med andra taxeringsåret efter dödsåret anses vara den kommun där den döde hade sin senaste rätta folkbokföringsort.

Med hemortskommun avses hemortskommunen enligt 22 kap. 1 a § skattebetalningslagen (1997:483) för året före taxeringsåret. Med hemortskommun för ett dödsbo avses den dödes hemortskommun för dödsåret. Om den döde hade bytt folkbokföringsort efter den 1 november året före dödsåret, skall dock hemortskommunen för dödsboet från och med andra taxeringsåret efter dödsåret anses vara den kommun där den döde hade sin senaste rätta folkbokföringsort.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.
2. Äldre föreskrifter i 7 kap. 11 § första stycket gäller fortfarande för skattemyndighets beslut.
3. Äldre föreskrifter i 7 kap. 11 § tredje stycket gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.
4. Äldre föreskrifter i 24 kap. 9 § andra stycket gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.
5. Äldre föreskrifter i 31 kap. 19 § andra stycket gäller fortfarande för skattemyndighets beslut.
6. Äldre föreskrifter i 31 kap. 27 §, 36 kap. 5 § andra stycket, 58 kap. 34 § och 59 kap. 8 § andra stycket gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

1.78 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:181) om
behandling av uppgifter i skatteförvaltningens
beskattningsverksamhet

Bilaga 1

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2001:181) om behandling av
uppgifter i skatteförvaltningens beskattningsverksamhet

dels att i 1 kap. 1 § ordet "skatteförvaltningens" skall bytas ut mot
"Riksskatteverkets",

dels att rubriken till lagen, 1 kap. 4–6 §§, 2 kap. 5, 7 och 14 §§ samt 3
kap. 4 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

**Lag om behandling av uppgifter i
skatteförvaltningens beskatt-
ningsverksamhet**

**Lag om behandling av uppgifter i
Riksskatteverkets beskattnings-
verksamhet**

1 kap.

4 §¹⁰⁷

Uppgifter får behandlas för till-
handahållande av information som
behövs inom skatteförvaltningen
för

Uppgifter får behandlas för till-
handahållande av information som
behövs hos Riksskatteverket för

1. fastställande av underlag för samt bestämmande, redovisning, betalning och återbetalning av skatter och avgifter,
2. bestämmande av pensionsgrundande inkomst,
3. fastighetstaxering,
4. revision och annan analys- eller kontrollverksamhet,
5. tillsyn samt lämplighets- och tillståndsprövning och annan liknande prövning,
6. handläggning av mål och ärenden om ansvar för någon annans skatter och avgifter,
7. fullgörande av ett åliggande som följer av ett för Sverige bindande internationellt åtagande,
8. verksamheten med bouppteckningar och dödsboanmälningar enligt ärvdabalken, och
9. tillsyn, kontroll, uppföljning och planering av verksamheten.

5 §

Uppgifter får behandlas för till-
handahållande av information som
behövs i författningsreglerad verk-
samhet utanför skatteförvaltningen
för

Uppgifter får behandlas för till-
handahållande av information som
behövs i författningsreglerad verk-
samhet hos någon annan än Riks-
skatteverket för

1. fastställande av underlag för samt redovisning, bestämmande, betalning och återbetalning av skatter eller avgifter,
2. utsökning och indrivning,
3. att utgöra underlag för beslut och kontroll av bidrag och andra stöd,
4. pensionsberäkning,

¹⁰⁷ Senaste lydelse 2001:327.

5. tillsyn och kontroll samt lämplighets- och tillståndsprovning och annan liknande provning, och

6. aktualisering och komplettering av uppgifter om fastigheter i andra myndigheters register.

6 §

Riksskatteverket är personuppgiftsansvarigt för *den* behandling av personuppgifter *som verket skall utföra. En skattemyndighet är personuppgiftsansvarig för den behandling som myndigheten skall utföra.*

Riksskatteverket är personuppgiftsansvarigt för behandling av personuppgifter.

2 kap.

5 §

Från databasen får nedan angivna uppgifter lämnas ut till en enskild, om det inte av särskild anledning kan antas att den enskilde som uppgiften avser eller någon närstående lider men om uppgiften röjs.

Uppgifter får lämnas ut om

1. namn och personnummer,
2. organisationsnummer, namn, firma och juridisk form samt ifråga om handelsbolag och andra juridiska personer sådana uppgifter om huvudkontor och säte som avses i 2 kap. 2 § skattebetalningslagen (1997:483),
3. registrering enligt skattebetalningslagen och lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter samt särskilt registrerings- eller redovisningsnummer,
4. på vilket sätt den preliminära skatten skall betalas för en fysisk person,
5. registrering av skyldighet att göra skatteavdrag eller betala arbetsgivaravgifter,
6. slag av näringsverksamhet, och
7. beslut om likvidation eller konkurs.

7 §

Riksskatteverket *och skattemyndigheterna* får ha direktåtkomst till uppgifter som avses i 3 och 4 §§.

Riksskatteverket får ha direktåtkomst till uppgifter som avses i 3 och 4 §§.

14 §

Riksskatteverket *och skattemyndigheterna* får ta ut avgifter för att lämna ut uppgifter ur databasen enligt de närmare föreskrifter som meddelas av regeringen.

Riksskatteverket får ta ut avgifter för att lämna ut uppgifter ur databasen enligt de närmare föreskrifter som meddelas av regeringen.

Rätten att ta ut avgifter enligt första stycket får inte innebära inskränkning i rätten att ta del av och mot fastställd avgift få kopia eller utskrift av en allmän handling enligt tryckfrihetsförordningen.

3 kap.

4 §

En myndighets beslut om rättelse och om information som skall lämnas enligt 26 § personuppgiftslagen (1998:204) får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut enligt denna lag får inte överklagas.

Riksskatteverkets beslut om rättelse och om information som skall lämnas enligt 26 § personuppgiftslagen (1998:204) får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut enligt denna lag får inte överklagas.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.
 2. De nya föreskrifterna i 1 kap. 6 § gäller även för behandling av personuppgifter som skattemyndighet utfört.
 3. Äldre föreskrifter i 3 kap. 4 § första stycket gäller fortfarande för överklagande av skattemyndighets beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

1.79 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:182) om
behandling av personuppgifter i skatteförvaltningens
folkbokföringsverksamhet

Bilaga 1

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i skatteförvaltningens folkbokföringsverksamhet

dels att i 1 kap. 1 § ordet "skatteförvaltningens" skall bytas ut mot "Riksskatteverkets",

dels att rubriken till lagen, 1 kap. 5 §, 2 kap. 7 och 12 §§ samt 3 kap. 4 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Lag om behandling av personuppgifter i skatteförvaltningens folkbokföringsverksamhet

Lag om behandling av personuppgifter i Riksskatteverkets folkbokföringsverksamhet

1 kap.

5 §

Riksskatteverket är personuppgiftsansvarigt för *den* behandling av personuppgifter *som verket skall utföra. En skattemyndighet är personuppgiftsansvarig för den behandling som myndigheten skall utföra.*

Riksskatteverket är personuppgiftsansvarigt för behandling av personuppgifter.

2 kap.

7 §

Riksskatteverket *och skattemyndigheterna* får ha direktåtkomst till uppgifter som avses i 3–5 §§.

Riksskatteverket får ha direktåtkomst till uppgifter som avses i 3–5 §§.

12 §

Riksskatteverket *och skattemyndigheterna* får ta ut avgifter för att lämna ut uppgifter ur databasen enligt de närmare föreskrifter som meddelas av regeringen.

Riksskatteverket får ta ut avgifter för att lämna ut uppgifter ur databasen enligt de närmare föreskrifter som meddelas av regeringen.

Rätten att ta ut avgifter enligt första stycket får inte innebära inskränkning i rätten att ta del av och mot fastställd avgift få kopia eller utskrift av en allmän handling enligt tryckfrihetsförordningen.

3 kap.

4 §

En myndighets beslut om rättelse och om information som skall lämnas enligt 26 § personuppgiftslagen (1998:204) får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut enligt denna lag får inte

Riksskatteverkets beslut om rättelse och om information som skall lämnas enligt 26 § personuppgiftslagen (1998:204) får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut enligt denna lag får

överklagas.

inte överklagas.

Bilaga 1

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.
2. De nya föreskrifterna i 1 kap. 5 § gäller även för behandling av personuppgifter som skattemyndighet utfört.
3. Äldre föreskrifter i 3 kap. 4 § första stycket gäller fortfarande för överklagande av skattemyndighets beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

1.81 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:184) om
behandling av uppgifter i kronofogdemyndigheternas
verksamhet

Bilaga 1

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 26 och 27 §§ lagen (2001:184) om be-
handling av uppgifter i kronofogdemyndigheternas verksamhet skall ha
följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

26 §

Riksskatteverket och kronofog-
demyndigheterna får ha direktåt-
komst till uppgifter som avses i 5,
11, 17, 22 och 24 §§.

Riksskatteverket, *i dess egenskap
av chefsmyndighet inom exeku-
tionsväsendet*, och kronofogde-
myndigheterna får ha direktåtkomst
till uppgifter som avses i 5, 11, 17,
22 och 24 §§.

27 §

Skattemyndigheterna, Tullverket
och Säkerhetspolisen får ha direkt-
åtkomst till uppgifter som avses i
5 § 1–7.

Tullverket och Säkerhetspolisen
får ha direktåtkomst till uppgifter
som avses i 5 § 1–7. *Detsamma
gäller Riksskatteverket i dess be-
skattningsverksamhet.*

Regeringen meddelar närmare föreskrifter om vilka uppgifter direkt-
åtkomst enligt första stycket får omfatta.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.

1.84 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:837) om beräkning av viss inkomstskatt på förvärvsinkomster vid 2003 års taxering, m.m.

Bilaga 1

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (2001:837) om beräkning av viss inkomstskatt på förvärvsinkomster vid 2003 års taxering, m.m. skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §

Skattemyndighetens beslut enligt 3 och 4 §§ får överklagas hos regeringen. *Beslut* enligt 3 och 4 §§ får överklagas hos regeringen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.

1.86 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter

Bilaga 1

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter

dels att 1 kap. 8 § och 14 kap. 3–6 §§ skall upphöra att gälla,

dels att i 3 kap. 1, 9, 14 och 15 §§, 4 kap. 2 §, 6 kap. 6 §, 15 kap. 6 och 8 §§, 17 kap. 1–4 §§ samt 18 kap. 2 § ordet "skattemyndigheten" skall bytas ut mot "Riksskatteverket",

dels att i 6 kap. 10 § och 16 kap. 1 § orden "en skattemyndighet" skall bytas ut mot "Riksskatteverket",

dels att 1 kap. 7 §, 4 kap. 6 §, 14 kap. 2 §, 16 kap. 2 §, 17 kap. 8 § samt 19 kap. 3 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

7 §

Beslut skall fattas av den skattemyndighet som är behörig enligt 2 kap. 1, 2 eller 5 § skattebetalningslagen (1997:483), om inte annat anges.

Ett föreläggande att lämna uppgift om en fysisk eller juridisk persons förhållanden får också beslutas av den skattemyndighet som enligt första stycket är behörig att fatta beslut beträffande den personen.

Beslut enligt denna lag fattas av Riksskatteverket.

4 kap.

6 §

Självdeklarationen skall lämnas till en skattemyndighet eller till ett mottagningsställe som har godkänts av skattemyndigheten.

En självdeklaration som lämnas i form av ett elektroniskt dokument får tas emot av Riksskatteverket för skattemyndighetens räkning.

Självdeklarationen skall lämnas till Riksskatteverket eller till ett mottagningsställe som har godkänts av verket.

14 kap.

2 §

Kontrolluppgifter skall lämnas till den skattemyndighet hos vilken den uppgiftsskyldige är registrerad som arbetsgivare om inte annat anges i 3–5 §§.

Kontrolluppgifter skall lämnas till Riksskatteverket.

16 kap.

2 §

Den som i en näringsverksamhet hjälper deklarationsskyldiga med att upprätta självdeklarationer får ansöka hos *den skattemyndighet som enligt 1 kap. 7 § är behörig att fatta beslut beträffande honom* om att deklarationsskyldiga beviljas anstånd med att lämna deklara- tionerna. Till ansökan skall det fo- gas en förteckning över de dekla- rationsskyldiga för vilka ansökan görs.

Om anstånd beviljas skall dekla- rationerna lämnas enligt en tidsplan som beslutas av *skattemyndigheten*.

Anstånd får inte beviljas längre än till och med den 15 juni under taxe- ringsåret.

Den som i en näringsverksamhet hjälper deklarationsskyldiga med att upprätta självdeklarationer får ansöka hos *Riksskatteverket* om att deklarationsskyldiga beviljas an- stånd med att lämna deklara- tionerna. Till ansökan skall det fo- gas en förteckning över de dekla- rationsskyldiga för vilka ansökan görs.

Om anstånd beviljas skall dekla- rationerna lämnas enligt en tidsplan som beslutas av *Riksskatteverket*.

17 kap.

8 §

Om det finns anledning att anta att ett föreläggande inte följs, får det förenas med vite. Vite får dock inte föreläggas staten, ett landsting, en kommun eller en tjänsteman i tjänsten.

Fråga om utdömande av vite prövas av den länsrätt som är be- hörig att pröva ett överklagande enligt 22 kap. 1 a–1 c §§ skattebe- talningslagen (1997:483).

Vid prövning av en ansökan om utdömande av vite får även vitets lämplighet bedömas.

19 kap.

3 §

Beslut av Riksskatteverket *eller* Beslut av Riksskatteverket *enligt av en skattemyndighet* får inte *denna lag* få inte överklagas.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.
 2. De äldre föreskrifterna i 6 kap. 6 § 4 och 10 § andra stycket gäller fortfarande för värde som har bestämts av skattemyndighet.
 3. Föreläggande av skattemyndighet enligt äldre föreskrifter i 17 kap. 1–4 §§ skall efter ikraftträdandet fullgöras till Riksskatteverket.
 4. De nya föreskrifterna i 17 kap. 8 § andra stycket gäller för ansökan om utdömande av vite som ges in efter ikraftträdandet.
 5. Äldre föreskrifter i 18 kap. 2 § gäller fortfarande för skattemyndig- hets beslut.

1.89 Förslag till lag med anledning av sammanslagning av skattemyndigheterna och Riksskatteverket till en myndighet

Bilaga 1

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Det som är föreskrivet i eller annars följer av en lag eller annan författning beträffande skattemyndigheter, skattemyndighet i viss region, Riksskatteverket eller skatteförvaltningen skall efter utgången av år 2002 i stället i tillämpliga delar gälla den nyinrättade myndigheten Riksskatteverket.

2 § Sådana skattekontor vid skattemyndighet som avses i 2 kap. 1 § taxeringslagen (1990:324) och som har bestämts av Riksskatteverket före utgången av år 2002 skall från och med den 1 januari 2003 anses vara skattekontor vid Riksskatteverket.

3 § Ordförande och vice ordförande samt övriga ledamöter i skattenämnd vid skattekontor vid skattemyndighet som enligt 2 kap. 6 § eller 7 kap. 5 § taxeringslagen (1990:324) har förordnats eller valts före utgången av år 2002 skall från och med den 1 januari 2003 ha samma funktion i skattenämnd vid motsvarande skattekontor vid Riksskatteverket.

4 § Beslut som Riksskatteverket fattar som första instans enligt punkt 20 e tionde stycket av anvisningarna till 23 § den numera upphävda kommunalskattelagen (1928:370)¹⁰⁸ i dess lydelse före den 1 juli 1998 och 27 § 4 mom. den numera upphävda lagen (1947:576)¹⁰⁹ om statlig inkomstskatt i dess lydelse före den 1 januari 1999 får överklagas hos länsrätt. Länsrättens beslut får inte överklagas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.

¹⁰⁸ Lagen upphävd genom SFS 1999:1230.

¹⁰⁹ Lagen upphävd genom SFS 1999:1230.

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Hos Riksskatteverket skall det finnas ett allmänt ombud. Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer utser det allmänna ombudet.

2 § Bestämmelser om att det allmänna ombudet får överklaga Riksskatteverkets beslut finns i

1. lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt,
2. kupongskattelagen (1970:624),
3. fastighetstaxeringslagen (1979:1152),
4. lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter,
5. fordonsskattelagen (1988:327),
6. taxeringslagen (1990:324),
7. lagen (1990:676) om skatt på ränta på skogskontomedel m.m.,
8. folkbokföringslagen (1991:481),
9. lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl.
10. mervärdesskattelagen (1994:200),
11. lagen (1994:1565) om beskattning av viss privatinförsel,
12. skattebetalningslagen (1997:483).

Det allmänna ombudet får ansöka om förhandsbesked enligt lagen (1998:189) om förhandsbesked i skattefrågor.

3 § Om det allmänna ombudet har överklagat Riksskatteverkets beslut förs det allmännas talan i den frågan i allmän förvaltningsdomstol av ombudet.

4 § Det allmänna ombudet får uppdra åt en tjänsteman vid Riksskatteverket att företräda ombudet i allmän förvaltningsdomstol och Skatterättsnämnden.

5 § I de i 2 § angivna lagarna finns ytterligare bestämmelser om överklagande av det allmänna ombudet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.

Efter remiss har följande lämnat yttrande över departementspromemorian Det nya Riksskatteverket (Ds 2002:15):

Riksdagens ombudsmän, Svea hovrätt, Hovrätten över Skåne och Blekinge, Stockholms tingsrätt, Västmanlands tingsrätt, Malmö tingsrätt, Kammarrätten i Stockholm, Kammarrätten i Sundsvall, Länsrätten i Stockholms län, Länsrätten i Skåne län, Länsrätten i Norrbottens län, Justitiekanslern, Domstolsverket, Riksåklagaren, Ekobrottsmyndigheten, Rikspolisstyrelsen, Datainspektionen, Statskontoret, Statistiska Centralbyrån, Revisorsnämnden, Kommerskollegium, Riksförsäkringsverket, Tullverket, Riksrevisionsverket, Riksskatteverket, Stockholms universitet, Svenska Kommunförbundet, Landstingsförbundet, Sveriges Advokatsamfund, Svenska Handelskammarförbundet, Föreningen Svenskt Näringsliv, Svensk Handel, Företagarnas Riksorganisation, Lantbrukarnas Riksförbund, Föreningen Auktoriserade Revisorer FAR, Sveriges Akademikers Centralorganisation SACO, Landsorganisationen i Sverige LO, Näringslivets nämnd för regelgranskning NNR, Svenska Bankföreningen, Föreningen Sveriges kronofogdar, Konkursförvaltarkollegiernas Förening, Svenska inkassoföreningen, Sveriges Domareförbund, Sveriges Inkassoorganisation SIO och Sveriges Redovisningskonsulters Förbund.

Stockholms handelskammare (Svenska Handelskammarförbundet), Föreningen Svenskt Näringsliv och Svenska Bankföreningen har hänvisat till ett yttrande av Näringslivets Skattedelegation.

Sveriges Akademikers Centralorganisation SACO har åberopat ett yttrande från Jusek.

Därutöver har Svenska Kreditföreningen yttrat sig över promemorian.

Uppsala universitet, Kooperativa förbundet, Svenska Revisorsamfundet SRS, Tjänstemännens Centralorganisation TCO, Ackordscentralen i Stockholm AB, Företagsrekonstruktionsföreningen, och Sveriges Begravningsbyråers Förbund har avstått från att yttra sig.

Något om den demografiska och ekonomiska utvecklingen i skatteregionerna (Riksskatteverkets PM 2001-10-14).

1 Inledning och sammanfattning

En över tiden effektiv beskattningsverksamhet kräver bl.a. att resurserna på ett flexibelt sätt kan anpassas till arbetsvolymen. Arbetsvolymen bestäms i sin tur av den ekonomiska utvecklingen (antal invånare, antal företag i olika branscher och storleksklasser osv.) . När utvecklingen sker i olika takt i olika delar av landet uppkommer behov av omfördelning av resurser, något som också skett genom den modell för medelsfördelning som tillämpas inom förvaltningen.

Modellen kan dock endast omfördela finansiella resurser. Den ekonomiska utvecklingen påverkar emellertid inte bara arbetsvolymen, utan även möjligheterna att rekrytera och behålla arbetskraft. När utvecklingen är snabb inom en viss region – som varit fallet i Stockholm under delar av 1980- och 1990-talen - innebär det inte bara att arbetsvolymen ökar utan även att konkurrensen om arbetskraft blir mer intensiv och att kompetensförsörjningen därmed försvåras. Detta har under senare år medfört att Stockholmsmyndigheten tvingats anställa personer som tjänstgör i andra regioner för att upprätthålla nivån på verksamheten.

I denna pm redovisas lite siffror som illustrerar detta problem. När man studerar befolkningsutvecklingen och ett antal andra indikatorer på den ekonomiska utvecklingen är det mycket tydligt att utvecklingen inom olika delar i Sverige har gått i otakt. Det är framförallt utvecklingen i Stockholmsregionen som avviker från den i resten av landet. Trots att Stockholmsregionen bara har ca 1/5 av befolkningen svarade regionen för ca 50% av den totala folkökningen i landet mellan 1980 och 2000. Under samma period minskade folkmängden i skogslänen, som grovt sett motsvaras av skatteregionerna Örebro, Gävle, Östersund och Luleå.

Bakom denna utveckling ligger ekonomiska krafter. Under senare delen av 1900-talet har industrisysselsättningen minskat och sysselsättningen i den privata tjänstesektorn ökat. Detta har varit en starkt bidragande orsak till den ökade koncentrationen till Stockholm. En mycket stor del av den ökade sysselsättningen i den privata tjänstesektorn har nämligen skett i Stockholm. År 1997 svarade Stockholmsregionen för mer än 30% av sysselsättningen i den privata tjänstesektorn och ser vi enbart till delsektorn företagstjänster och finansiell verksamhet var andelen nästan 40% (vilket alltså ska jämföras med en befolkningsandel på 21%).

De senaste årens utveckling har för Stockholms del inneburit att arbetslösheten har minskat betydligt. För närvarande (våren 2001) är bara 3,2% av arbetskraften öppet arbetslösa eller deltagare i arbetsmarknadspolitiska program, vilket kan jämföras med ca 9% i de fyra nordvästra skatteregionerna (och 13% i Norrbottens län). Nu råder bostadsbrist och priserna på småhus ligger också mycket högt.

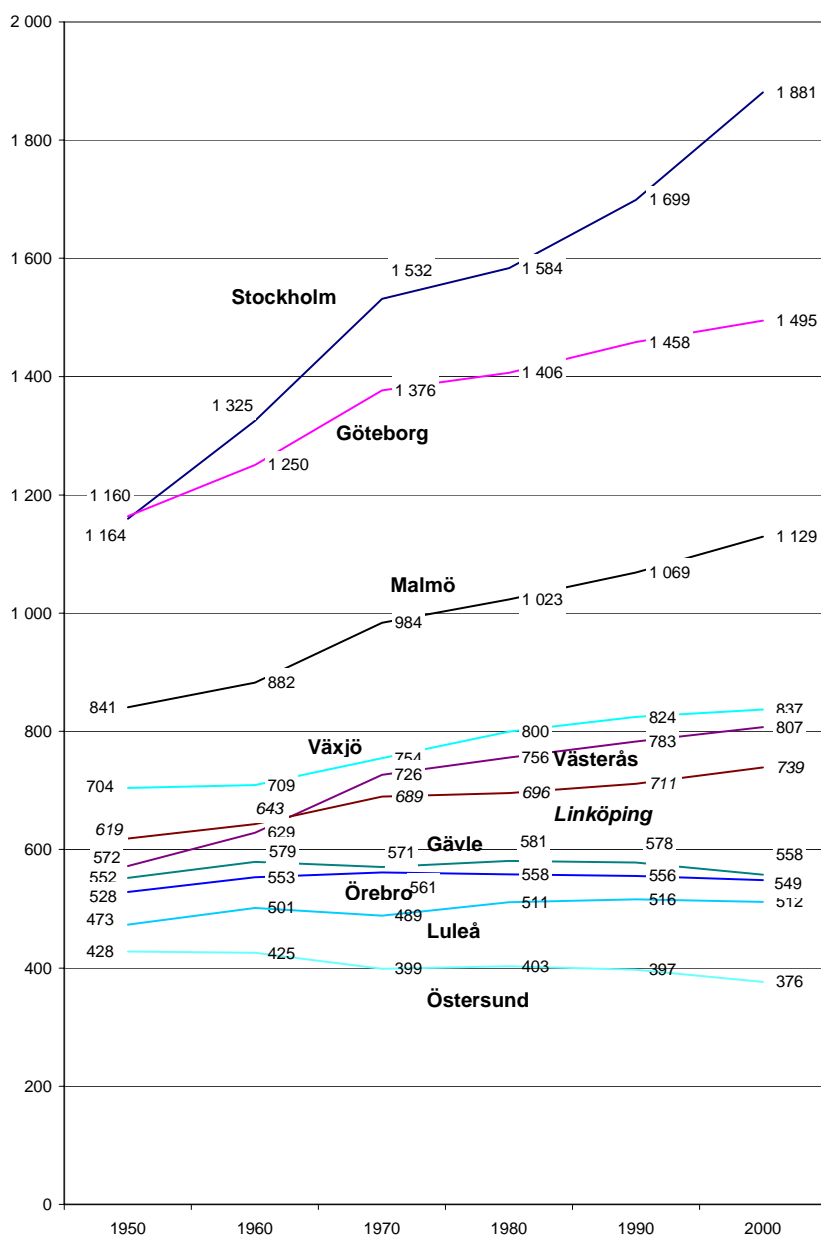
Sammantaget innebär detta att samtidigt som arbetsvolymerna i vid skattemyndigheten i Stockholm växer ökar svårigheterna att rekrytera

och behålla arbetskraft. Konkurrensen på arbetsmarknaden är hård, Bilaga 3 samtidigt som bl.a. läget på bostadsmarknaden gör det mycket svårt att rekrytera folk från andra delar av landet.

2 Utvecklingen

Under andra halvan av 1900-talet har storstädernas andel av Sveriges befolkning ökat. Särskilt gäller det Stockholm. Nuvarande skatteregion Stockholm (Stockholms och Gotlands län) hade 1950 ca 1,2 miljoner invånare och år 2000 ca 1,9 miljoner invånare, vilket innebär att regionens andel av rikets befolkning har ökat från 16 till 21 %.

Folkmängdsutveckling i nuvarande skatteregioner 1950-2000

Källa: SCB, Statistisk årsbok

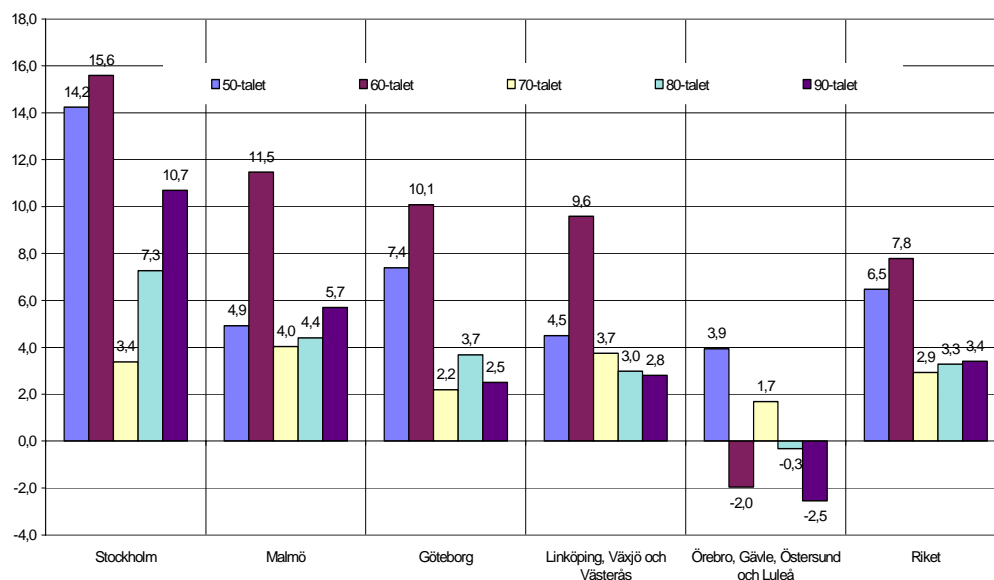
Som framgår av diagrammet har de tre stora skatteregionerna (Stockholm, Göteborg och Malmö) haft en positiv befolkningsutveckling under hela perioden 1950-2000. Det gäller särskilt Stockholm. Även övriga skatteregioner i södra och östra Sverige (Linköping, Växjö och Västerås) har haft en positiv utveckling. Däremot har utvecklingen varit svag i de regioner som omfattar de s.k. skogslänen (Luleå, Östersund, Gävle och Örebro).

För att göra framställningen mer överskådlig har jag tagit fasta på dessa skillnader och redovisar i det följande utvecklingen i följande fem geografiska grupper:

- Stockholmsregionen
- Göteborgsregionen
- Malmöregionen
- Övriga regionerna i sydöstra Sverige (Linköping, Växjö och Västerås)
- Regionerna i nordvästra Sverige (Örebro, Gävle, Östersund och Luleå)

Begränsar vi analysen till de senaste 20 åren (1980-2000) kan vi konstatera att 53% av den totala folkökningen på 565.000 personer har skett i Stockholmsregionen. Under 1990-talet lade Stockholm beslag på 62% av folkökningen. Under samma tid har folkmängden sjunkit i de fyra nordvästra regionerna.

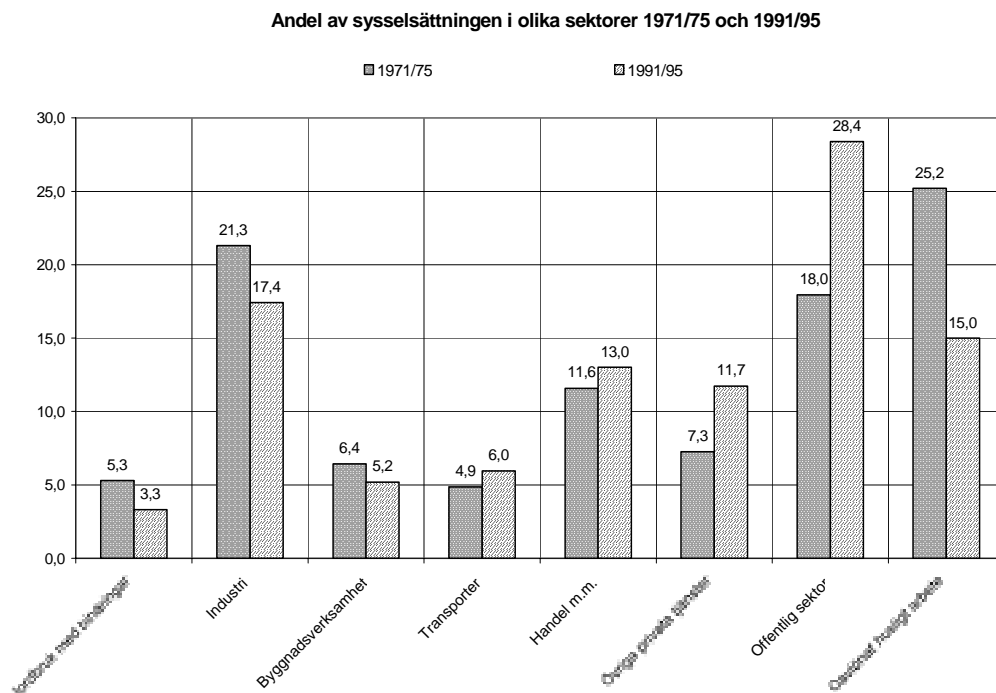
Procentuell Folkökning per årtionde i Sverges nuvarande skatteregioner

Källa: SCB, Statistisk årsbok 2000 och SCB:s hemsida

En faktor bakom denna utveckling är tjänstesektorns ökade betydelse för sysselsättningen. Det är en utveckling som pågått under en längre tid, men under senare år har den blivit särskilt tydlig. Detta framgår av nedanstående diagram som visar sysselsättningens förändringar från första halvan av 1970-talet till första halvan av 1990-talet fördelat på olika sektorer i ekonomin. Den kraftiga ökningen av sysselsättningen i

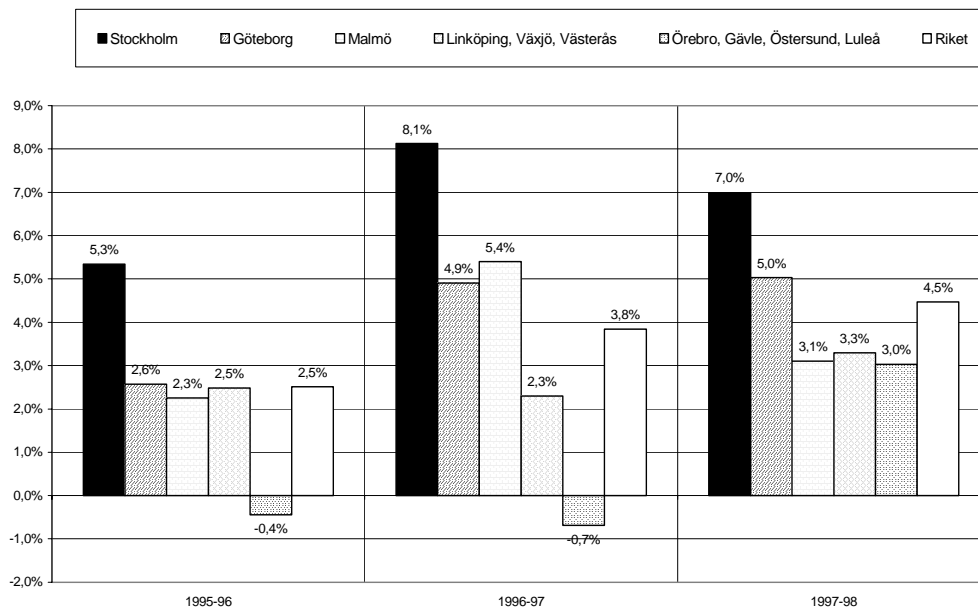
den offentliga sektorn och minskningen av det oavlönade husliga arbetet hänför sig främst till 1970-talet, medan ökningen av privata tjänster är en utveckling som inleddes på allvar vid mitten av 1980-talet.

Källa: Schön, Lennart, En modern svensk ekonomisk historia. Tillväxt och omvandling under två sekel, SNS förlag 2000

Tjänstesektorn är starkast i storstäderna och det är också där det mesta av tillväxten har ägt rum under senare tid. SCB har beräknat BNP:s fördelning på olika län, vilken vi här har omvandlat till siffror på tillväxten i olika skatteregioner 1995-1998, dvs. den period som präglades av återhämtning från den djupa recessionen i början av 1990-talet.

Regional BNP: Förändring 1995-1998

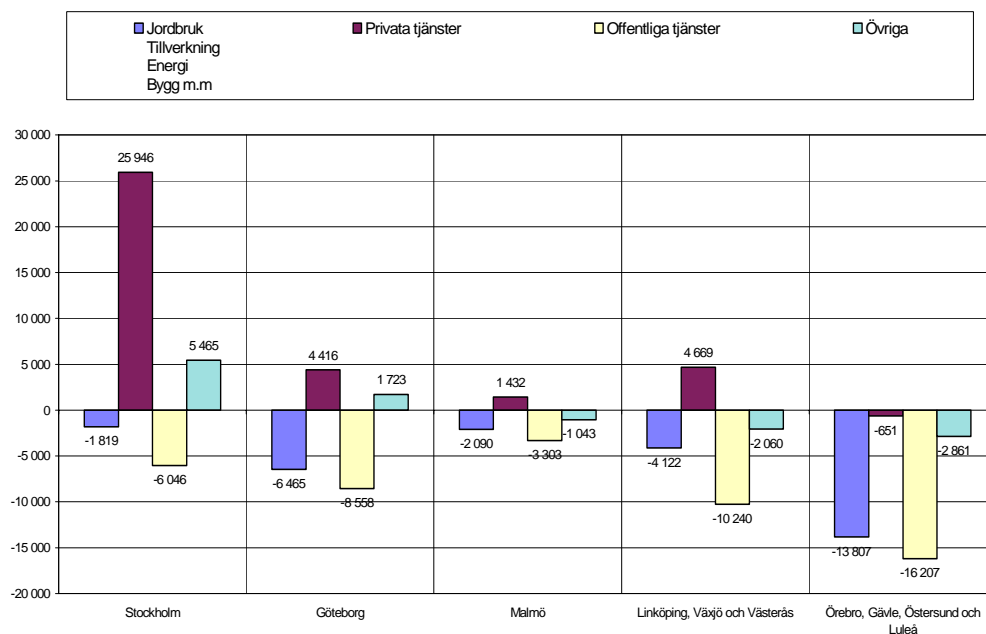

Källa: SCB, Nationalräkenskaperna

Som framgår av diagrammet har tillväxten varit i särklass snabbast i Stockholmsregionen, medan skatteregionerna i nordvästra Sverige hade negativ tillväxt både mellan 1995 och 1996 och mellan 1996 och 1997.

Även om tillverkningsindustrin står för en stor del av tillväxten är det den privata tjänstesektorn som under 1990-talet har genererat flest jobb. Till större delen har denna tillväxt skett i Stockholmsregionen. Nedanstående diagram visar utvecklingen 1995-1997.

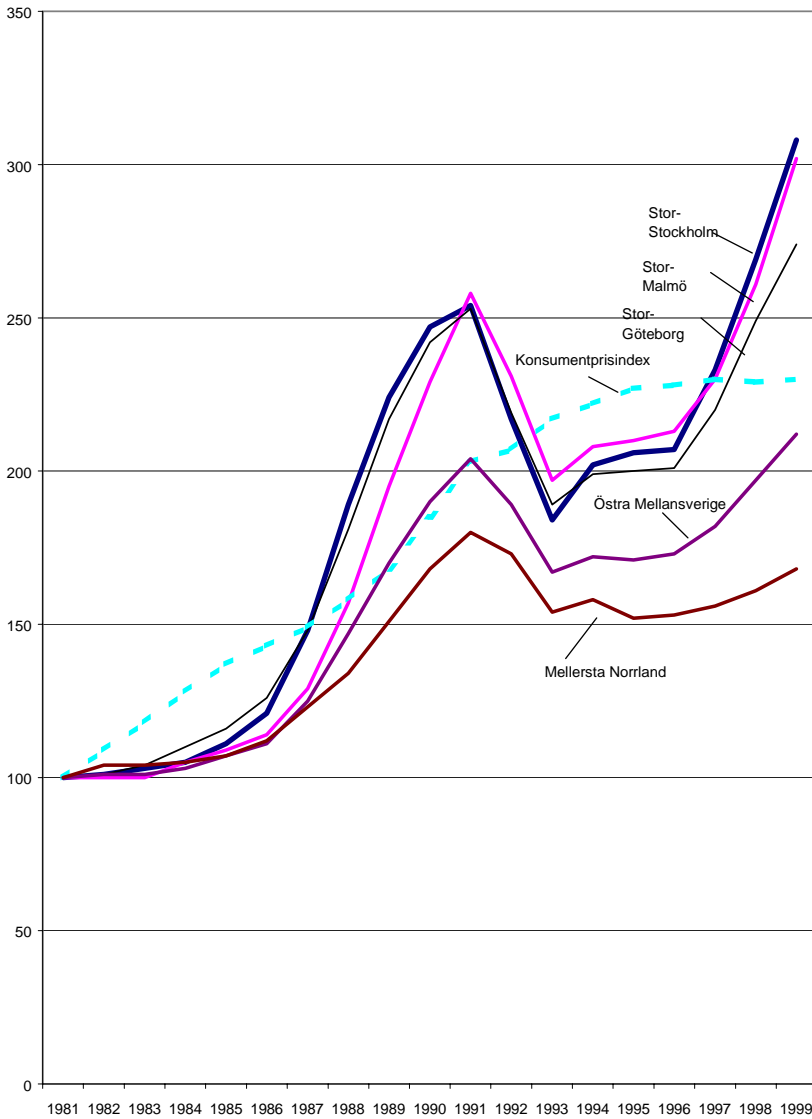
Förvärvsarbetande befolkning: Förändring 1995-1997

Källa: SCB, Statistisk årsbok 1998 och 2000

En annan indikator på skillnader i utveckling är prisutvecklingen på marknaden för småhus. Nedanstående diagram visar utvecklingen inom några utvalda delar av Sverige. Snabbast har priserna stigit i de tre storstadsområdena. I andra delar av Sverige har priserna på småhus utvecklats långsammare än konsumentprisindex, i mellersta Norrland betydligt långsammare.

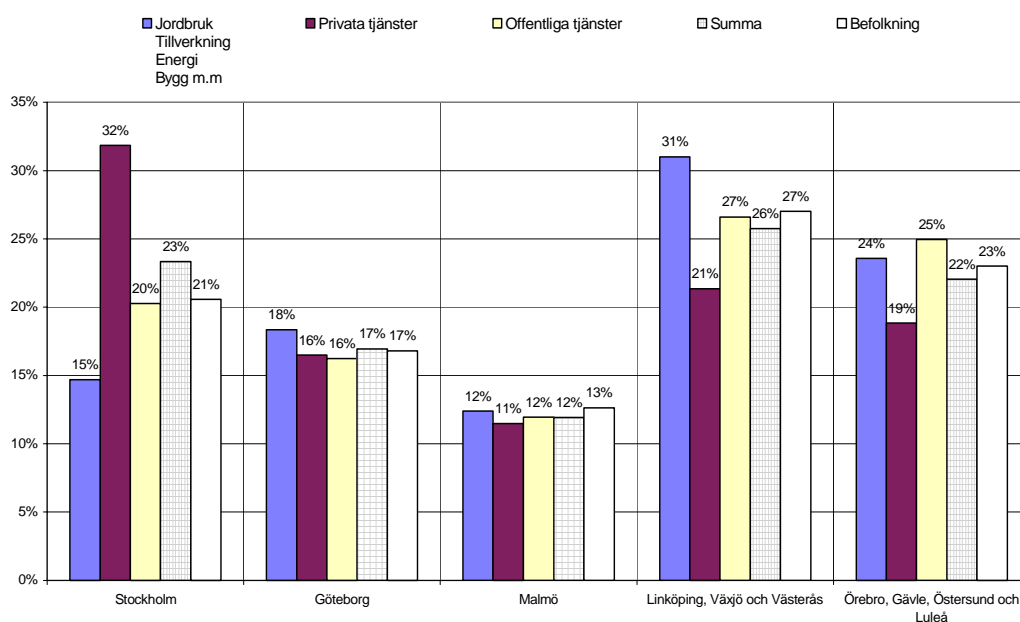
Fastighetsprisindex för småhus i olika delar av Sverige

Källa: Skattestatistisk årsbok 2000

Frågan är då om vi kan vänta oss att utvecklingen även fortsättningsvis kommer att ske i ojämn takt mellan landets skatteregioner. Det finns en hel del som talar för det. Tjänstesektorn – och då främst den privata – kommer sannolikt även under kommande år att vara motorn i utvecklingen och den sektor som genererar mest sysselsättning. Även om man med modern kommunikationsteknik kan sprida både tillverkning och tjänsteproduktion geografiskt finns det krafter som verkar för koncentration, i synnerhet när det gäller mycket kunskapsintensiv tjänsteproduktion. Man brukar tala om s.k. kluster.

Andel av förvärsarbetande befolkning inom olika sektorer

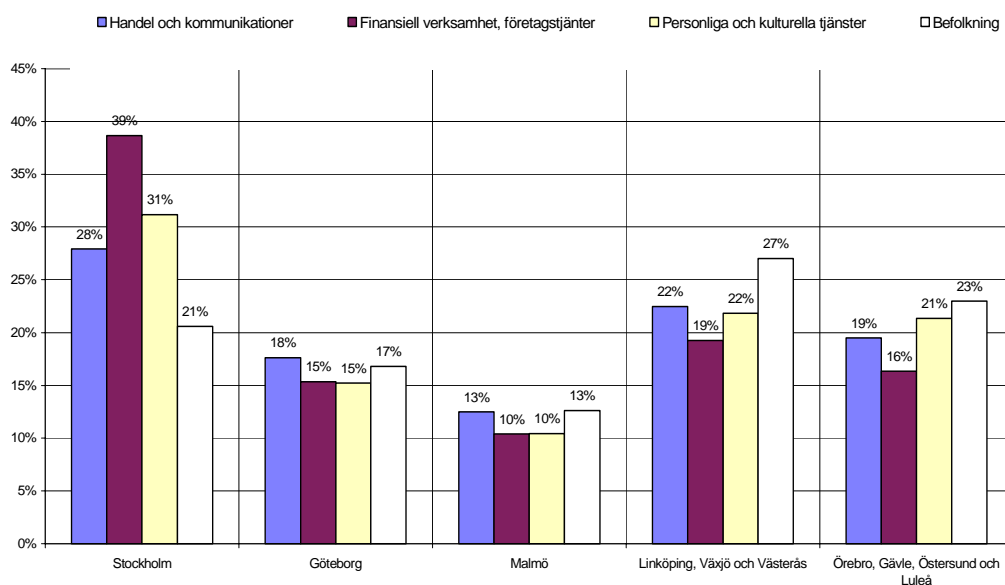

Källa: SCB, Statistisk årsbok 2000

Som framgår av diagrammet svarade Stockholmsregionen, med 21 % av befolkningen, 1997 för ca 23% av den totala sysselsättningen och 32% av sysselsättningen inom den privata tjänstesektorn. Däremot är tillverkningsindustrin underrepresenterad, med 15% av den totala sysselsättningen inom denna sektor. Tillverkningsindustrin i Stockholm finns dock till stor del inom den kunskapsintensiva IT-branschen.

En närmare titt på den privata tjänstesektorn visar att inom delsektorn finansiell verksamhet och företagssektorn svarar Stockholmsregionen för nästan 40% av den totala sysselsättningen.

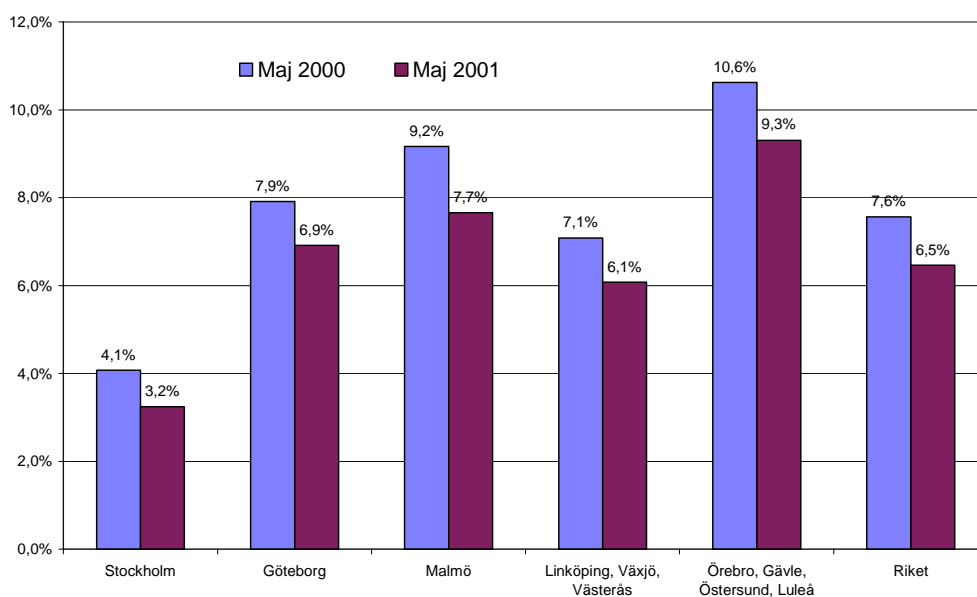
Andel av förvärsarbetande befolkning i tjänstesektorn

Källa: Statistisk årsbok 2000

Skillnader i dynamik på arbetsmarknaden i olika delar av Sverige framgår också av arbetslöshetsstatistiken. I Stockholms län utgjorde i maj 2001 summan av arbetslösa och personer som deltar i konjunkturberoende program ca 3,1% av arbetskraften, mot över 13% i Norrbottens län. Sammantaget var det ca 9% av ar arbetskraften i de fyra nordvästra skatteregionerna som stod utanför den ordinarie arbetsmarknaden.

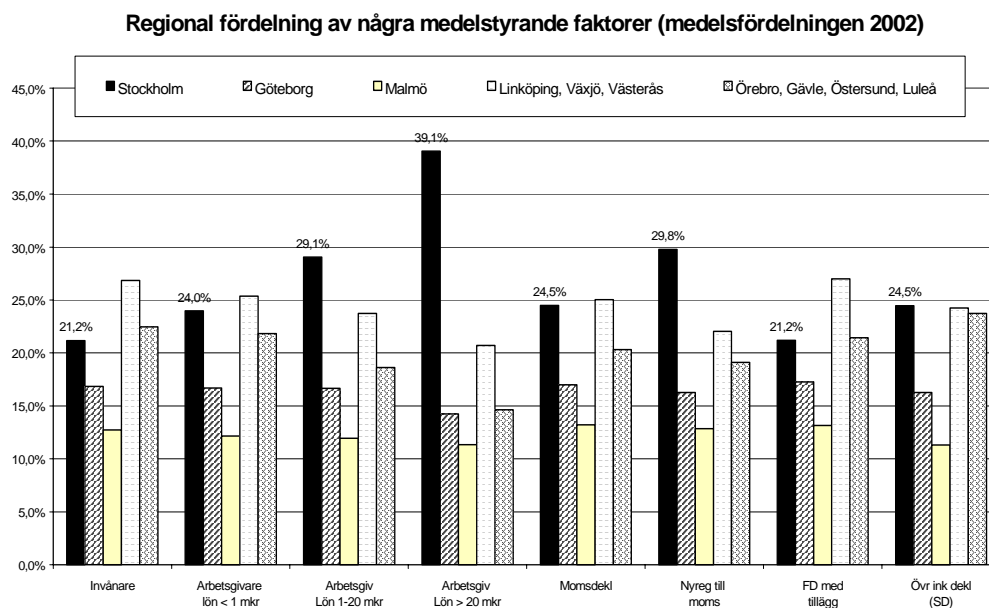
Arbetslösa och personer i konjunkturberoende program i procent av arbetskraften

Källa: AMS statistikenhet

Ett annat uttryck för koncentrationen av vissa verksamheter till Stockholm är att flertalet stora företag har sina huvudkontor där. Överhuvudtaget är det så att Stockholm har en förhållandevis stor andel

av större företag. Nästan 40 % av alla arbetsgivare med en lönesumma överstigande 20 milj kr hör hemma i Stockholm. Detta i förening med högre lönenivåer har medfört att regionen, med som sagt 21% av befolkningen, disponerar ca 27% av de medel som skatteförvaltningen avsatt för SKM:s förvaltningskostnader.

Källa: RSV-koncernens VP för år 2002

4 Omfördelning av resurser genom medelsfördelning

Som framgår av ovanstående avsnitt har den ekonomiska utvecklingen gått olika snabbt i olika delar av landet. Sedan koncernbildningen 1987 har RSV haft möjlighet att anpassa medelstildelningen till skillnader i arbetsvolym som har uppkommit på grund av olikheter i befolkningsutveckling och den ekonomiska utvecklingen i övrigt.

Medelstildelningen sker med utgångspunkt från ett antal faktorer som anses spegla arbetsbelastningen. Genom successiva omfördelningar fördelningen av förvaltningens finansiella resurser förändrats. I praktiken har detta inneburit en inte obetydlig omfördelning av resurser till Stockholm. Om medelsfördelningen hade skett enligt de procenttal som tillämpades 1988/89 skulle SKM Stockholm ha fått ca 226 miljoner kr mindre 2002 än den nu beslutade fördelningen.

**Medelsfördelning (förvaltningskostnader exkl lokaler)
1988/89 och 2002 (nuvarande regioner)**

	Fördelade förv. Kostn.		Andel av totalt		Omfördelningseffekt	
	1988/89	2002	1988/89	2002	2002 enligt 88/89 års andelar	Skillnad mot fak- tisk förd
Stockholm	424 095	1 040 613	21,4%	27,4%	814 597	226 016
Linköping	149 847	289 552	7,6%	7,6%	287 824	1 727
Växjö	191 559	334 524	9,7%	8,8%	367 944	-33 420
Malmö	243 025	457 571	12,3%	12,0%	466 799	-9 229
Göteborg	343 511	621 145	17,3%	16,3%	659 812	-38 667
Örebro	121 933	205 806	6,2%	5,4%	234 207	-28 402
Västerås	158 220	295 168	8,0%	7,8%	303 907	-8 739
Gävle	127 970	216 575	6,5%	5,7%	245 803	-29 228
Östersund	100 033	150 944	5,1%	4,0%	192 142	-41 198
Luleå	120 503	192 599	6,1%	5,1%	231 461	-38 861
Summa	1 980 696	3 804 497	100,0%	100,0%	3 804 497	0

Källa: RSV, medelsfördelning för 1988/89 och VP för år 2002

Det förefaller alltså som om skatteförvaltningen har gjort rätt mycket för att omfördela finansiella resurser så att de bättre motsvarar arbetsbördan. Pengar måste emellertid omsättas i reala resurser innan de gör någon nytta och det har visat sig svårt att i Stockholm rekrytera och behålla personal. Personalminskningar i andra delar av landet till följd av denna omfördelning har därför inte resulterat i en motsvarande stabil förstärkning av personalresurserna i Stockholm. Det är främst mot denna bakgrund som SKM Stockholm under senare år har börjat låna in personal från andra regioner eller anställa personer som med stationering på andra skattemyndigheter granskar stockholmsdeklarationer.

5 Framtiden – ett räkneexempel

Det är inget orimligt antagande att skatteregionerna kommer att utvecklas i ojämn takt även i framtiden. Men vi har inget underlag för bedömning av hur divergerande utvecklingen i så fall skulle bli. Som discussionsunderlag presenterar vi i stället ett räkneexempel som bygger på vissa antaganden.

Vi utgår från befolkningsförändringen under år 2000:

Befolkningsförändring under år 2000

	Folkmängd		Folkökning		Varav	
	31-dec-99	31-dec-00	Antal	Procent	Födelse- överskott	Flyttnings- netto
Stockholm	1 860 805	1 880 523	19 718	1,06%	0,32%	0,74%
Linköping	738 586	739 174	588	0,08%	-0,11%	0,19%
Växjö	837 812	837 426	-386	-0,05%	-0,18%	0,13%
Malmö	1 123 786	1 129 424	5 638	0,50%	-0,05%	0,56%
Göteborg	1 488 709	1 494 641	5 932	0,40%	0,00%	0,40%
Örebro	550 422	548 618	-1 804	-0,33%	-0,28%	-0,05%
Västerås	805 206	807 118	1 912	0,24%	-0,01%	0,26%
Gävle	561 292	557 521	-3 771	-0,67%	-0,37%	-0,29%
Östersund	380 004	376 469	-3 535	-0,93%	-0,41%	-0,52%
Luleå	514 804	511 878	-2 926	-0,57%	-0,12%	-0,45%
Summa	8 861 426	8 882 792	21 366	0,24%	-0,03%	0,28%

Källa: SCB:s hemsida

Om man antar att folkmängden förändras i samma takt under perioden 2001-2006 får vi följande utveckling. Beräkningen har justerats marginellt så att slutsiffran stämmer med SCB:s befolkningsprognos per utgången av år 2006.

Beräknad folkökning till 2006

	Folkmängd 31-dec-00	Beräknad ökning	Folkmängd 31-dec-06
Stockholm	1 880 523	5,66%	1 986 993
Linköping	739 174	0,65%	743 969
Växjö	837 426	0,02%	837 592
Malmö	1 129 424	2,78%	1 160 865
Göteborg	1 494 641	2,26%	1 528 394
Örebro	548 618	-1,38%	541 058
Västerås	807 118	1,44%	818 764
Gävle	557 521	-3,06%	540 436
Östersund	376 469	-4,32%	360 222
Luleå	511 878	-2,56%	498 775
Summa	8 882 792	1,51%	9 017 069

Vi antar därefter att det finns ett bestämt förhållande mellan befolkningsförändring och den beräknade arbetsvolym som ligger till grund för medelsfördelningen. Medelsfördelningen för år 2002 sammanfattas på följande sätt, om vi begränsar oss till förvaltningskostnaderna.

Medelsfördelning år 2002

	Folkbokf	Fast tax	Beskattn	Summa
Stockholm	82 811	19 506	938 295	1 040 613
Linköping	26 905	11 927	250 719	289 552
Växjö	29 523	18 790	286 211	334 524
Malmö	44 028	17 075	396 468	457 571
Göteborg	58 085	24 035	539 025	621 145
Örebro	19 941	11 107	174 758	205 806
Västerås	31 197	12 509	251 463	295 168
Gävle	19 169	14 369	183 037	216 575
Östersund	12 623	10 235	128 086	150 944
Luleå	18 122	12 629	161 848	192 599
Summa	342 405	152 180	3 309 912	3 804 497

Källa: RSV-koncernens VP för år 2002

Vi antar att arbetsvolymen för folkbokföring förändras i direkt proportion till förändringen i folkmängd. Samma sak antas gälla för fastighetstaxering bortsett från att vi utgår från att en folkminskning inte leder till någon minskning i arbetsvolymen på detta område. Vad gäller beskattning blir sambandet mellan förändrad folkmängd och arbetsvolym mer komplicerad, eftersom denna i hög grad påverkas av företagsstrukturen. Eftersom det är den ekonomiskt mest aktiva delen av befolkningen som är mest rörlig kan vi anta att skattemyndigheternas arbetsvolym ökar snabbare än folkökningen och att motsvarande gäller vid en folkminskning. I räkneexemplet har vi därför multiplicerat procentsatsen för folkökning med 2 för att få förändringen i arbetsvolym. Vi får på detta sätt följande procentuella volymändringar som antas få direkt genomslag i medelsfördelningen för år 2007 (dvs fem år efter år 2002).

Faktorer för uppräkningsfaktor av medelsfördeln 2002 till 2007

	Folkökning år 2000	Uppräkningsfaktor till 2007		
		Folkbokf = folkökn	Fast tax = folkökn	Beskattn = folkökn x 2
Stockholm	1,06%	5,41%	5,41%	10,82%
Linköping	0,08%	0,40%	0,40%	0,80%
Växjö	-0,05%	-0,23%	0,00%	-0,46%
Malmö	0,50%	2,53%	2,53%	5,07%
Göteborg	0,40%	2,01%	2,01%	4,02%
Örebro	-0,33%	-1,63%	0,00%	-3,26%
Västerås	0,24%	1,19%	1,19%	2,39%
Gävle	-0,67%	-3,31%	0,00%	-6,63%
Östersund	-0,93%	-4,57%	0,00%	-9,13%
Luleå	-0,57%	-2,81%	0,00%	-5,62%

Totalt sett leder ovanstående uppräkningsstal till att arbetsvolymen för hela riket ökar med ca 3%. Vi kan dock inte räkna med motsvarande anslagsökning utan antar att statsmakterna kräver en produktivitetsförbättring som gör det möjligt att klara verksamheten inom oförändrad anslagsram. Vi får därmed följande hypotetiska medelsfördelning för år 2007.

Hypotetisk medelsfördelning år 2007

	Medelsfördelning 2007				Vid oförd totalsum	Förändring i procent
	Folkbokf	Fast tax	Beskattn	Summa		
Stockholm	87 293	20 561	1 039 851	1 147 706	1 112 992	7,0%
Linköping	27 013	11 974	252 719	291 706	282 883	-2,3%
Växjö	29 455	18 790	284 894	333 139	323 063	-3,4%
Malmö	45 144	17 507	416 560	479 210	464 716	1,6%
Göteborg	59 252	24 517	560 675	644 444	624 952	0,6%
Örebro	19 616	11 107	169 068	199 791	193 748	-5,9%
Västerås	31 569	12 658	257 462	301 689	292 564	-0,9%
Gävle	18 533	14 369	170 904	203 807	197 642	-8,7%
Östersund	12 047	10 235	116 391	138 672	134 478	-10,9%
Luleå	17 613	12 629	152 753	182 995	177 460	-7,9%
Summa	347 534	154 348	3 421 277	3 923 159	3 804 497	0,0%

Anslagstilldelningen till Stockholm skulle således öka med 7% jämfört med 2002, Göteborg och Malmö få mindre tillskott medan övriga regioner skulle drabbas av minskningar, störst i Östersund. Vi förutsätter att detta innebär lika stora procentuella personalförändringar. Utan någon övrig personalrörlighet skulle Stockholm behöva rekrytera ca 140 nya medarbetare medan Östersund skulle behöva minska personalen med omkring 40 personer.

På grund avgångar till annan anställning och pensionsavgångar blir rekryteringsbehovet betydligt större i Stockholm, medan personalminskningarna på andra håll möjligen kan klaras med naturlig avgång. Vi fullföljer räkneexemplet med följande illustration av personalkonsekvenserna:

Personalrörlighet

	Anställda ing '2002 01-maj-01	Externa avgångar Kalender-året 2000		Pensionsavg		Behov av Nyanst (netto)	Netto ökning fht 2001	Anställda ing 2007
		% per år	Antal 2002-06 (fem år)	% per år	Antal 2002-06			
Stockholm	2359	7,2%	-849	2,0%	-236	1249	7,0%	2523
Linköping	759	3,6%	-137	2,0%	-76	195	-2,3%	742
Växjö	859	2,4%	-103	2,0%	-86	160	-3,4%	830
Malmö	1116	6,6%	-368	2,0%	-112	497	1,6%	1133
Göteborg	1538	7,2%	-554	2,0%	-154	717	0,6%	1547
Örebro	530	2,3%	-61	2,0%	-53	83	-5,9%	499
Västerås	726	4,4%	-160	2,0%	-73	226	-0,9%	720
Gävle	603	5,1%	-154	2,0%	-60	161	-8,7%	550
Östersund	357	2,7%	-48	2,0%	-36	45	-10,9%	318
Luleå	479	3,7%	-89	2,0%	-48	99	-7,9%	441
Summa	9326		-2522		-933	3432	0,0%	9303

Enligt de förutsättningar som gäller för detta räkneexempel skulle samtliga SKM behöva nyanställa för att klara personalförsörjningen, men 36% av förstärkningen skulle ske i Stockholm, där arbetsmarknaden är som hetast, och ytterligare 35 % i de två andra storstadsregionerna.

Detta exempel förutsätter emellertid att en konstant andel av resurserna kan användas för löner och att förvaltningen blir fullt kompenserad för löneökningar. Om exempelvis IT-kostnaderna minskar löneutrymmet kan det mycket väl hända att inga nyanställningar alls kan göras inom de

regioner som drabbas av de största neddragningarna, här främst skogs- Bilaga 3
länen.

Tabellbilaga

Nedanstående tabeller utgör underlag för diagrammen i denna pm

Tabell A: Befolkning i nuvarande skatteregioner (1000-tal) 1950-2000

	1950	1960	1970	1980	1990	2000
Stockholm	1 160	1 325	1 532	1 584	1 699	1 881
Göteborg	1 164	1 250	1 376	1 406	1 458	1 495
Malmö	841	882	984	1 023	1 069	1 129
Växjö	704	709	754	800	824	837
Västerås	572	629	726	756	783	807
Linköping	619	643	689	696	711	739
Gävle	552	579	571	581	578	558
Örebro	528	553	561	558	556	549
Luleå	473	501	489	511	516	512
Östersund	428	425	399	403	397	376
Summa	7 042	7 498	8 081	8 318	8 591	8 883

Källa SCB: Statistisk årsbok

Tabell B: Folkmängd inom nuvarande skatteregioner 1950-2000

Skatteregioner	1950	1960	1970	1980	1990	2000
Stockholm	1 160 012	1 325 210	1 531 738	1 583 546	1 698 777	1 880 523
Malmö	841 067	882 481	983 769	1 023 479	1 068 587	1 129 424
Göteborg	1 164 175	1 250 301	1 376 301	1 406 377	1 458 166	1 494 641
Linköping, Växjö och Västerås	1 895 162	1 980 391	2 170 215	2 251 342	2 318 532	2 383 718
Örebro, Gävle, Östersund och Luleå	1 981 413	2 059 584	2 019 206	2 053 193	2 046 568	1 994 486
Riket	7 041 829	7 497 967	8 081 229	8 317 937	8 590 630	8 882 792

Källa: Statistisk årsbok år 2000 (tabell 54) och SCB:s hemsida

Tabell C: Folkökning i procent inom nuvarande skatteregioner

Skatteregioner	50-talet	60-talet	70-talet	80-talet	90-talet
Stockholm	14,2	15,6	3,4	7,3	10,7
Malmö	4,9	11,5	4,0	4,4	5,7
Göteborg	7,4	10,1	2,2	3,7	2,5
Linköping, Växjö och Västerås	4,5	9,6	3,7	3,0	2,8
Örebro, Gävle, Östersund och Luleå	3,9	-2,0	1,7	-0,3	-2,5
Riket	6,5	7,8	2,9	3,3	3,4

Källa: Statistisk årsbok år 2000 (tabell 54) och SCB:s hemsida

Tabell D: Andelar av sysselsättningen inom olika sektorer 1971/75 - 1991/95 utan respektive med oavlönat husligt arbete (procent)

Sektor	Andel 1971/75	Andel 1991/1995
Jordbruk med binärningar	5,3	3,3
Industri	21,3	17,4
Byggnadsverksamhet	6,4	5,2
Transporter	4,9	6,0
Handel m.m.	11,6	13,0
Övriga privata tjänster	7,3	11,7
Offentlig sektor	18,0	28,4
Oavlönat husligt arbete	25,2	15,0
Totalt	100,0	100,0

Källa Schön, Lennart: *En modern svensk ekonomisk historia. Tillväxt och omvandling under två sekel.*
SNS förlag 2000

Tabell E: Bruttoregionalprodukt (BRP) 1995-1998 (miljoner kr)

	1995	1996	1997	1998	1995-96	1996-97	1997-98
Stockholm	420 957	443 450	479 485	513 009	5,3%	8,1%	7,0%
Göteborg	276 138	283 231	297 136	312 086	2,6%	4,9%	5,0%
Malmö	196 060	200 477	211 304	217 867	2,3%	5,4%	3,1%
Linköping, Växjö, Västerås	427 796	438 412	448 487	463 280	2,5%	2,3%	3,3%
Örebro, Gävle, Östersund, Luleå	391 378	389 661	386 983	398 707	-0,4%	-0,7%	3,0%
Riket	1 713 316	1 756 358	1 823 799	1 905 349	2,5%	3,8%	4,5%

Källa: SCB, nationalräkenskaperna

Tabell F: Förvärsarbetande dagbefolkning efter näringsgren (SNI 92) länsvis.

Förändring 1995 - 1997

	Jordbruk Tillverkning Energi Bygg m.m	Privata tjänster	Offentliga tjänster	Övriga	Summa
Stockholm	-1 819	25 946	-6 046	5 465	23 546
Göteborg	-6 465	4 416	-8 558	1 723	-8 884
Malmö	-2 090	1 432	-3 303	-1 043	-5 004
Linköping, Växjö och Västerås	-4 122	4 669	-10 240	-2 060	-11 753
Örebro, Gävle, Östersund och Luleå	-13 807	-651	-16 207	-2 861	-33 526
Riket	-28 303	35 812	-44 354	1 224	-35 621

Källa: Statistisk årsbok 1998 (tabell 208) och 2000 (tabell 256)

Tabell G: Fastighetsprisindex för småhus

	Stor- Stockholm	Stor- Malmö	Stor- Göteborg	Konsu- mentpris- index	Östra Mellan- sverige	Mellersta Norrland
1981	100	100	100	100	100	100
1982	101	100	101	109	101	104
1983	103	100	104	118	101	104
1984	105	105	110	128	103	105
1985	111	109	116	137	107	107
1986	121	114	126	143	111	112
1987	148	129	148	149	125	123
1988	189	157	181	158	147	134
1989	224	195	217	168	170	151
1990	247	229	242	185	190	168
1991	254	258	253	203	204	180
1992	217	231	219	207	189	173
1993	184	197	189	217	167	154
1994	202	208	199	222	172	158
1995	206	210	200	227	171	152
1996	207	213	201	228	173	153
1997	233	230	220	230	182	156
1998	269	261	249	229	197	161
1999	308	302	274	230	212	168

Källa: Skattestatistisk årsbok 2000

Tabell H: Förvärsarbetande dagbefolkning efter näringsgren (SNI 92) i november 1997

	Jordbruk Tillverk- ning Energi Bygg m.m	Privata tjänster	Offentliga tjänster	Övriga	Summa	Befolk- ning
Stockholm	160 009	444 479	246 482	36 335	887 305	1 820 715
Göteborg	199 666	230 128	197 484	16 472	643 750	1 485 611
Malmö	134 680	160 247	145 140	13 287	453 354	1 116 603
Linköping, Växjö och Västerås	337 468	297 905	323 360	20 109	978 842	2 390 510
Örebro, Gävle, Östersund och Luleå	256 462	262 709	303 293	15 586	838 050	2 034 186
Riket	1 088 285	1 395 468	1 215 759	101 789	3 801 301	8 847 625

Källa: Statistisk årsbok 2000, tabell 256

Tabell I: Förvärsarbetande dagbefolkning efter näringsgren (SNI 92) i november 1997 i procent

	Jordbruk Tillverk- ning Energi Bygg m.m	Privata tjänster	Offentliga tjänster	Summa	Befolk- ning
Stockholm	15%	32%	20%	23%	21%
Göteborg	18%	16%	16%	17%	17%
Malmö	12%	11%	12%	12%	13%
Linköping, Växjö och Västerås	31%	21%	27%	26%	27%
Örebro, Gävle, Östersund och Luleå	24%	19%	25%	22%	23%
Summa	100%	100%	100%	100%	100%

Källa: Statistisk årsbok 2000, tabell 256

Tabell J: Förvärsarbetande dagbefolkning efter näringsgren (SNI 92) i november 1997

	Handel och komm- nikationer	Finansiell verksam- het, företagstjä- nter	Person- liga och kulturella tjänster
Stockholm	198 757	168 636	77 086
Göteborg	125 560	66 910	37 658
Malmö	89 049	45 381	25 817
Linköping, Växjö och Västerås	159 915	84 023	53 967
Örebro, Gävle, Östersund och Luleå	138 672	71 246	52 791
Riket	711 953	436 196	247 319

Källa: Statistisk årsbok 2000, tabell 256

Tabell K: Förvärsarbetande dagbefolkning efter näringsgren (SNI 92) i november 1997

	Handel och komm- nikationer	Finansiell verksam- het, företagstjä- nter	Person- liga och kulturella tjänster	Befolk- ning
Stockholm	28%	39%	31%	21%
Göteborg	18%	15%	15%	17%
Malmö	13%	10%	10%	13%
Linköping, Växjö och Västerås	22%	19%	22%	27%
Örebro, Gävle, Östersund och Luleå	19%	16%	21%	23%
Riket	100%	100%	100%	100%

Källa: Statistisk årsbok 2000, tabell 256

Tabell L: Arbetslösa samt personer i konjunkturberoende program i antal

	Arbetskraften		Arbetslösa		I konj beroende prgrm	
	maj-00	maj-01	maj-00	maj-01	maj-00	maj-01
Stockholm	981 100	1 004 500	30 855	23 518	9 108	9 051
Göteborg	708 500	726 100	39 566	31 386	16 465	18 818
Malmö	516 300	539 400	32 573	27 165	14 771	14 148
Linköping, Växjö, Västerås	1 019 900	1 028 400	43 817	36 911	28 370	25 560
Örebro, Gävle, Östersund, Luleå	928 800	933 800	59 683	48 485	38 970	38 400
Summa	4 154 600	4 232 200	206 494	167 465	107 684	105 977

Källa AMS Statistikenhet

Tabell M: Arbetslösa samt personer i konjunkturberoende program i procent av arbetskraften

	Arbetslöshet		Konj beroende prgrm		Arbetslöshet + program	
	maj-00	maj-01	maj-00	maj-01	maj-00	maj-01
Stockholm	3,1%	2,3%	0,9%	0,9%	4,1%	3,2%
Göteborg	5,6%	4,3%	2,3%	2,6%	7,9%	6,9%
Malmö	6,3%	5,0%	2,9%	2,6%	9,2%	7,7%
Linköping, Växjö, Västerås	4,3%	3,6%	2,8%	2,5%	7,1%	6,1%
Örebro, Gävle, Östersund, Luleå	6,4%	5,2%	4,2%	4,1%	10,6%	9,3%
Summa	5,0%	4,0%	2,6%	2,5%	7,6%	6,5%

Källa AMS Statistikenhet

Tabell N: Medelsfördelning (SKM:s förvaltningskostnader) 2002

	Invånare	Arbets- givare lön < 1 mkr	Arbetsgiv Lön 1-20 mkr	Arbetsgiv Lön > 20 mkr	Moms- dekl	Nyreg till moms	FD med tillägg	Övr ink dekl (SD)	Ink av tj (tkr)
Stockholm	21,2%	55 359	17 677	1 668	981 435	22 141	495 019	437 526	233 419 568
Linköping	8,3%	17 790	4 862	328	309 639	5 120	183 968	132 347	72 462 992
Växjö	9,4%	21 895	5 130	311	370 886	6 244	223 782	168 067	80 776 850
Malmö	12,7%	28 080	7 276	485	529 231	9 554	307 762	202 123	109 840 802
Göteborg	16,8%	38 552	10 134	608	681 196	12 077	403 257	290 883	152 085 875
Örebro	6,2%	13 391	3 074	200	216 345	3 019	137 215	106 005	53 514 805
Västerås	9,1%	18 877	4 438	246	323 438	5 014	222 773	133 423	82 630 320
Gävle	6,3%	14 641	3 251	163	231 486	4 641	142 588	115 967	54 125 506
Östersund	4,2%	9 964	2 213	113	177 102	3 115	93 076	88 150	36 735 635
Luleå	5,8%	12 455	2 790	149	190 366	3 430	127 978	114 077	50 659 395
Summa	100,0%	231 004	60 845	4 271	4 011 124	74 355	2 337 418	1 788 568	926 251 748

Källa: RSV-koncernens VP för 2002

Tabell N: Medelsfördelning (SKM:s förvaltningskostnader) 2002 - procent

	Invånare	Arbets- givare lön < 1 mkr	Arbetsgiv Lön 1-20 mkr	Arbetsgiv Lön > 20 mkr	Moms- dekl	Nyreg till moms	FD med tillägg	Övr ink dekl (SD)	Ink av tj (tkr)
Stockholm	21,2%	24,0%	29,1%	39,1%	24,5%	29,8%	21,2%	24,5%	25,2%
Linköping	8,3%	7,7%	8,0%	7,7%	7,7%	6,9%	7,9%	7,4%	7,8%
Växjö	9,4%	9,5%	8,4%	7,3%	9,2%	8,4%	9,6%	9,4%	8,7%
Malmö	12,7%	12,2%	12,0%	11,4%	13,2%	12,8%	13,2%	11,3%	11,9%
Göteborg	16,8%	16,7%	16,7%	14,2%	17,0%	16,2%	17,3%	16,3%	16,4%
Örebro	6,2%	5,8%	5,1%	4,7%	5,4%	4,1%	5,9%	5,9%	5,8%
Västerås	9,1%	8,2%	7,3%	5,8%	8,1%	6,7%	9,5%	7,5%	8,9%
Gävle	6,3%	6,3%	5,3%	3,8%	5,8%	6,2%	6,1%	6,5%	5,8%
Östersund	4,2%	4,3%	3,6%	2,6%	4,4%	4,2%	4,0%	4,9%	4,0%
Luleå	5,8%	5,4%	4,6%	3,5%	4,7%	4,6%	5,5%	6,4%	5,5%
Summa	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tabell O: Medelsfördelning (SKM:s förvaltningskostnader) 2002 - procent

	Invånare	Arbets- givare lön < 1 mkr	Arbetsgiv Lön 1-20 mkr	Arbetsgiv Lön > 20 mkr	Moms- dekl	Nyreg till moms	FD med tillägg	Övr ink dekl (SD)	Ink av tj (tkr)
Stockholm	21,2%	24,0%	29,1%	39,1%	24,5%	29,8%	21,2%	24,5%	25,2%
Göteborg	16,8%	16,7%	16,7%	14,2%	17,0%	16,2%	17,3%	16,3%	16,4%
Malmö	12,7%	12,2%	12,0%	11,4%	13,2%	12,8%	13,2%	11,3%	11,9%
Linköping, Växjö, Västerås	26,8%	25,4%	23,7%	20,7%	25,0%	22,0%	27,0%	24,3%	25,5%
Örebro, Gävle, Östersund, Luleå	22,5%	21,8%	18,6%	14,6%	20,3%	19,1%	21,4%	23,7%	21,1%
Summa	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%